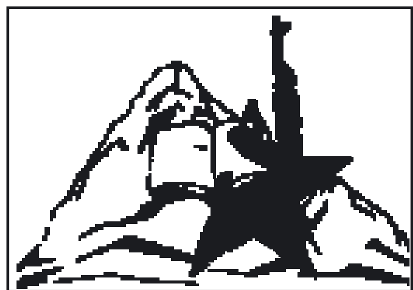

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 20 / Sayı: 230 / Şubat 2001

GÜNEŞİMİZİ KARARTAMAZSINIZ!

Özgürlüğü kazananlar korumasını da bilir

15 Şubat komplosunun üçüncü yılına girerken, Türkiye, Kürdistan, Ortadoğu ve dünyada önemli gelişmelerin yaşandığına tanık olmaktayız. Bu durum, 20. yüzyıl dünyasının oluşturduğu sistemin yeniden gözden geçirilmesidir. Bu gözden geçirmede farklı çıkar gruplarının tavrı farklı biçimlerde ortaya çıkıyor. Burada dünyanın yeniden düzenlenmesi çabası temel yan olurken, eskiden olduğu gibi kapsamlı dünya savaşlarına yönelemeyen emperyalist güçler, kendi aralarındaki çelişkiyi bölgeler düzeyinde öne çıkararak, yapılmak istenen düzenlemeyi adım adım gerçekleştirmeye çalışıyorlar. Fakat bu yeni düzenleme arayışında tek bir gücün, özellikle de ABD'nin istediklerinin olmadığı da ortaya çıkıyor. Bunda gerek Avrupa, gerek Rusya ve gerekse bölge veya tek tek ülke halklarının iradesenin büyük bir engelleyeci güç olduğu görülüyor.

Son olarak Bağdat'a yönelik İngiliz ve ABD ortaklı füze saldırıları ve buna karşı gelişen bölgesel ve uluslararası tepkiler, Bush'un planlarının önünde nelerin engel olabileceğini de gösteriyor. Yine son İsrail seçimleri ve Ariel Şaron'un işbaşına gelmesinin arkasından artan tepkiler ve bunun ortaya çıkardığı sonuçlar, ABD, İsrail ve TC ekseninde geliştirilmek istenen Ortadoğu politikalarının önünde ne tür engellerin dikilebileceğine işaret ediyor. YDD'nin merkezi olan Ortadoğu'da ortaya çıkan yeni yakınlaşmalar bölge üzerinde yeni güç dengeleri yaratırken, YDD'nin öncüsü ABD ve İngiltere'nin eskisi gibi bölgede at koşturamayacağını da gösteriyor. Bu somut gelişmelere bağlı olarak, ABD, İsrail, İngiltere ve Türkiye ekseninde özellikle Ortadoğu'da yeni ve hem de bölgesel nitelikli bir savaşın kıvılcımları çakılmaya çalışılıyor. Dünya düzenlemesinde, özellikle Ortadoğu'da savaş, şiddet bir çözüm olarak dayatılmak ve bu yolla varolan özgür halk dinamikleri kırılarak, YDD stratejisi hayata geçirilmek isteniyor. Bu stratejide halkların iradesinin kırılmasının esas alındığı ortaya çıkıyor. Filistin ve Kürdistan halklarına yönelik saldırı ve komplolar bunun en açık örnekleri oluyor. Fakat hiçbir şeyin eskisi gibi olmadığı anlaşılıyor; gerek farklı çıkar dengeleri ve gerekse halkların iradesi bütün bu oynanmak istenen oyunların bozulacağının işaretini veriyor.

Politikada gerçekçi planlama ve akılcı uygulamanın zorunluluğu bir kez daha, hem de Ortadoğu'da kendisini gösteriyor. Yani "evdeki hesabın çarşıya uymadığı-uymayacağı", "Bağdat'a pirince gidilirken evdeki bulgurdan olunacağı" hesaplarının da yapılması gerektiğinin, bir kez daha dünyanın ve bölgenin eski efendileri tarafından anlaşılacağı günler yakınlaşıyor. İşte böylesi dünya ve bölge içinde yeniden düzenlenmenin sancılarını çeken ve kazanacağı çok şey varken elindekileri de kaybetme tehlikesini yaşayan ülkelerin başında Türkiye geliyor.

Başkan Apo ve onun partisi PKK öncülüğünde gelişen Kürt özgürlük mücadelesi, bundan iki yıl önce uluslararası bir komplo sonucu karanlık bir süreç içerisine sokularak boğulmak istendi. Bu komploda Önderliğimiz esir alındı. Bu yolla eski Kürt hikayesi yeniden yaşatılmak istendi. Başkanımız ve partimiz oynanan oyunun kapsamını ve tehlikesini görerek, kaybetmeyi değil kazanmayı, zaferi esas alan stratejik değişiklik sürecini başlattı. Gerillanın Güney'e çekilmesi, barış gruplarının gönderilmesi, Olağanüstü VII. Kongre ile geliştirilen barış projesi ve siyasallaşma temelinde demokratik mücadelenin esas alınması adımlarını attı. Özgürlüğe dayalı barış şiarıyla, "***ortak vatanda demokratik cumhuriyet***" programını açıkladı. Bunlar hem komplonun boşa çıkarılması ve hem de zaferin teminatının adımları oldu. Bu süreçte PKK'ye ömürler biçildi. Önderliğimiz, halkından ve partisinden koparılmaya çalışıldı. Bunun kampanyaları geliştirildi. PKK'nin siyasallaşmasının tehlikeli olduğu belirlemeleri yapıldı. ve siyaset çevreleri de bunun böyle olduğunu söylemektedir. Savaş, yıkımı ve çeteciliği geliştiriyor. Barış ise hem sermayeye, hem de en geniş kitlelere güvence sağlıyor. Yatırımda ve örgütlenmede, kendini ifade etmede imkanlar yaratıyor. Özgürlük, demokrasi taleplerini geliştiriyor. Yasadışılaşan devleti yasal çizgiye çekiyor, onu hukuka kavuşturuyor. Çelişkilerin çözümünde barışçıl araçları devreye sokuyor. Tüm bastırılan, özgürce gelişme imkanı bulduğunda üretkenleşen dinamikleri atıl olmaktan çıkarıp aktifleştiriyor. Bunlar PKK'nin yeni stratejisinin sonuçları olarak son iki yıla damgasını vurdu. Rahatlayan kelar oluyor. Barış umudu söndürülmek, Kürt-Türk tüm emekçiler yeni bir savaş dalgası içinde açlığa, sefalete, yeni bir kıyım ve sömürü sürecine çekilmek isteniyor. Cezaevlerindeki durum devam ediyor.Tüm direnme odakları, öncüler susturulmaya çalışılıyor. PKK ve gerillaya yönelik saldırılar bu temelde gelişiyor. Bütün bunlardan, sorunun sadece bir Kürt düşmanlığı değil, Kürt- Türk tüm halkların düşmanlığı şeklinde ortaya çıktığı bir kez daha görülüyor. Barışı halklar, savaşı çeteler, oligarklar, kontralar istiyor. Bu ayrım artık net. Türk halkı eskisi gibi gözükara bir savaşın içine çekilemez. Bunun böyle olduğu tepkilerden

"Partimizin çağrısı net: Topyekün saldırıya karşı topyekün direniş! Bunun Kürdistan'daki adı 'siyasal serhildan'; dağdaki adı "meşru savunma temelinde silahlı direniş"; Türkiye'deki adı 'ortak vatanda özgür bir yaşam için her türlü, asgari-azami birliktelik. Bu birliktelik temelinde demokratik mücadele.' Kürt halkı, on beş yıllık silahlı savaşımıyla özgürlüğün ne anlama geldiğini gördü, yaşadı; onun için özgürlüğünü ne pahasına olursa olsun korumanın ve kalıcılaştırmanın araç ve yöntemlerini sonuna kadar kullanacaktır."

YNK saldırtılarak ve en son Soran alanına Türk ordu birlikleri girerek, uluslararası komplonun eskisinden daha kapsamlı sürdürüleceğinin mesajları verildi. Bunun pratik adımları atıldı.

Şimdi de Bush Bağdat yönetimi için 6 aylık bir ömür biçti. Şaron işbaşına geldi; Filistin sorununun çözümünün değil, sadece ablukanın kaldırılmasının şartlarını koydu. Türk Genelkurmayı tek bir PKK'li kalmayıncaya kadar savaş kararını açıkladı. MHP tek başına iktidar olacakmış gibi hazırlanmaya başlandı. Bunlar, genel stratejiye ilişkin somut olgular oluyor. Sadece planlama düzeyinde değil, pratik adımlarla bu olgular açığa çıkıyor. Özellikle komplonun üçüncü yılına girdiğimiz bu günlerde, Kürt halkının yasal örgütü HADEP'e yönelik saldırılar ve Başkan'a yönelik kısıtlamalar konusunda, Türkiye halkı, Kürt halkı ve bir avuç rantçının dışındaki herkes görüş birliği içindedir. Aklı selim sermaye simlerle, çaresizliğe kapılıp saldırganlaşan kesimler ayırımı yapıldığında, barışın yararları daha açık görülebilir.

Diyarbakır Emniyet Müdürü Gaffar Okan'ın katlinden rahatsız olanlar, bundan yararlananlar belli. HADEP'in Silopi ilçe yöneticileri Serdar TANIŞ ile Ebubekir DENİZ'in kaybından rahatsız olanlar ya da onların kaybından çıkarı olanlar belli. Tüm bunlar tepkilerde dile geliyor. Kuzey Kürdistan'ın yeniden kan gölüne çevrilmesinden, yeniden bir savaşın çıkmasından ve hem de daha kapsamlı çatışmaların, eylemlerin ortaya çıkma tehlikesinden rahatsız olanlar tepkilerini dile getiriyorlar. Yeterli-yetersiz, ama bunlar açığa çıkıyor. Son bir aydır Kürtler bütün Kürdistan, Türkiye ve Avrupa'da ayakta. Bu, 18 binden fazla evladını faili belli cinayetlerde kaybetmiş bir halkın hassasiyetini gösteriyor. Diyarbakır'da barış-kardeşlik etkinlikleri düzenleniyor. Barışın katledilmek istendiği yerde bunde anlaşılıyor. Bu tepkiler en üstte devlet kademelerine yansıyor. Son MGK toplantısında olanlar, Cumhurbaşkanı ve hükümet arası çelişkiymiş gibi görünenler, aslında Kürdistan ve barış konusundaki ayrılığı ifade ediyor. Savaşla gelişen yolsuzluk ancak barışla ortadan kaldırılır. Halkların özgür iradesinin tanınması barışın sürekliliğinin garantisidir. Cumhurbaşkanı'nın "*kuvvetler ayrımı*" tanımlaması da, devletin çetelerden arındırılarak hukuka kavuşturulmasının esasıdır. Normal bir hukuk devletinin temel işleyişinin formülüdür. Bırakalım sosyalizmi, normal bir burjuva hukuk devletinin bile reddedildiği bir siyasal yapının hezeyanları, yaşananların esas nedenidir. Bu hezayan, seksen yıllık oligarşik devletin kendisini yeniden yapılanmaya tabi tutma zorunluluğundan ve bazı çıkar çevrelerinin arpalıklarını kaybetme kaygısından kaynaklanıyor. Devletin en üstünde görülen krizin ekonomide yarattığı tahribattan da, yine derin devlet mensuplarının, rantçı çevrelerin yararlanması gerçeği bunu gösteriyor. Bırakalım kapsamlı bir savaşı, onun tartışmasını yapmak bile bir günde Türkiye'ye 5 milyar dolara mal oldu. İşte böylesi bir Türkiye'de Susurluk davasına bakan mahkemenin başkanının, devletin diğer iki ayağı yasama ve yürütmeyi göreve çağırması ve tek başına hukukun bunun üzerinden kalkamayacağını ifade etmesi, varolan durumun vehametini ortaya koyduğu gibi, çözüm yolunu da göstermesi açısından önemlidir.

Türkiye'nin önündeki tek çözüm yolu, devletin hukuka, toplumun demokrasiye kavuşturulmasıdır. Bunun en kısa formülü ***Demokratik Cumhuriyet*** oluyor.

Aksi durum ne olur?

1918'lerde Alman komünist önderleri katledenler sosyal demokrat hükümetlerdi. Devleti kurtaracaklarını, komünizm belasını savacaklarını sandılar. Toplumu siyasal öncülüklerden yoksun bırakarak, dikensiz gül bahçesi yaratmak istediler. İşkence, tutuklama, baskı, sömürü ekonomik krize koşut olarak gelişti. Naziler bu koşullarda palazlandılar. Hitler sessizce iktidara yürüdü. Devletin en üstünün yanında hukukun savunuculuğunu yaptı. Kralın gözüne girdi. Bunun için Hitler, kendi partisi tarafından çok eleştirildi. Davayı satmakla itham edildi. '33 seçimlerinde Naziler tek başına iktidara geldi. İşçi hareketini, emekçilerin örgütlenmesini dağıttı. Buna "Marksizmin ağzındaki süt şişesini alıyoruz" dedi. Komünist avına çıktı, kimse ses çıkarmadı. Yahudi avına çıktı, kimse ses çıkarmadı. En son avlananlar ise, sesini duyuracak kimse bulamadı. Türkiye şimdi böyle bir ortama sürükleniyor. MHP öne çıkarılıyor. Bu çıkış, Hitler'inkine benziyor. Sabancının kardeşini bile vuracak gücü gösterenler, yarın kimleri ortadan kaldıramazlar! Gaffar Okanlar, Serdar Tanış ve Ebubekir Denizler bu açıdan çok önemli. Başkan Apo'nun durumu bu açıdan önemli. Bunlar Türk ve Kürt toplumunu Nazi kamplarında iğdiş etme provaları oluyor. PKK'ye karşı tavır, Soran alanının işgali önemli. Bu, Türk ve Kürt halklarını öncüsüz bırakarak, dikensiz gül bahçesi yaratma özlemleri oluyor. Bunlara karşı sessiz kalmak, demokrasi mücadelesini, insanlık özlemini soluksuz bırakma çabalarına hizmet anlamına geliyor. Bunların hepsi, yaşananlardan ve ileriye yönelik tasarılardan ortaya çıkan sonuç oluyor.

Buna karşı ne yapılmalı?

Bu konuda partimizin çağrısı net: ***Topyekün saldırıya karşı topyekün direniş!*** Bunun Kürdistan'daki adı "*siyasal serhildan";* dağdaki adı "*meşru savunma temelinde silahlı direniş";* Türkiye'deki adı *"ortak vatanda özgür bir yaşam için her türlü, asgari-azami birliktelik. Bu birliktelik temelinde demokratik mücadele."* Kürtler, partileri PKK öncülüğünde buna hazır; on beş yıllık silahlı savaşımıyla özgürlüğün ne anlama geldiğini gördü, yaşadı; onun için özgürlüğünü ne pahasına olursa olsun korumanın ve kalıcılaştırmanın araç ve yöntemlerini sonuna kadar kullanacaktır. "***Ortak vatanda özgürce bir yaşam***" sloganını temel yaşam felsefesi ve mücadele anlayışı olarak haykıracaktır.

Barış, demokrasi, özgürlük kazanacak, oligarşi kaybedecek!

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Duran KALKAN yoldaşın Uluslararası Komplonun üçüncü yılına girerken yaptığı kapsamlı değerlendirmeyi üç bölüm halinde yayınlıyoruz;

15 ŞUBAT'IN ÜÇÜNCÜ YILI

KOMPLOYA KARŞI ETKİN BİR HAMLE YILI OLACAK -I-

İki yılın açığa çıkardıkları

Dünyada benzeri az bulunan 15 Şubat korsanca saldırısının üçüncü yılına girerken, uluslararası komplo gerçeği yeniden yoğun olarak tartışılıyor. Birçok çevre kendi açısından, özellikle son iki yılda ortaya çıkan gelişmeler temelinde komplo gerçeğini anlamaya ve değerlendirmeye çalışıyor.

Parti Önderliği de bu iki yılın ne anlama geldiğini, partinin ve halkın buna nasıl yaklaşması gerektiğini başta Türkiye olmak üzere, Kürt sorunuyla ilgili ve ilişkili olan değişik güçlerin İmralı'daki iki yıllık yaşamdan nasıl sonuçlar çıkar maları gerektiğini değerlendiren özlü bir rapor sundu.

15 Şubat'ın ikinci yıldönümü, tıpkı iki yıl öncesindeki gibi, her alanda büyük bir eylemselliğe sahne oluyor. Çeşitli halk kesimleri Kürdistan, Türkiye ve dünyanın değişik yerlerinde çok yönlü bir eylemsellik içerisinde bulunuyor. Mevcut eylemsellik; süreci anlama ve yanıt olma, uluslararası komplodan ders çıkararak kendine bir gelecek yaratma anlayışıyla sürüyor.

Geçen iki yıl, halkın yükselttiği kahramanca direniş ve eylemliliklerle, Önderlik ve halk bütünleşmesi temelinde geçti. 15 Şubat'ın ikinci yıldönümünde halkımız geniş bir ulusal birlik içerisinde, ülke içinde ve dışındaki her alanda, yediden yetmişe; oruç tutmaktan tartışma yürütmeye ve en geniş protesto gösterilerine kadar çok çeşitli yöntemlerle eylemler yaparak uluslararası komplo gerçeğini teşhir etti. Bu eylemsellik aynı zamanda komplo karşısında geliştirilen ulusal birlik ve bütünlüğün vardığı düzeyi de gösteriyor. Elbette Kürtler sadece bununla da kalmıyor. ***"Kürdün kara günü"*** olarak da anılan bu gün karşısında, Kürt ulusal varlığını inkar eden ve değişik yöntemlerle ulusal imhayı dayatan politikaları ve buna dayalı dünya sistemini değiştirmeye çalışıyor. Bununla beraber inkar ve imha altında yaşamayacağını, onun karşısında Önderlikle birlikte bir güç olduğunu haykırırken; Kürt halkına dayatılan gerçeğin ne olduğunu ve oynanan oyunu artık iyi anladığını, bütün bunları bozarak, bu dünyada insanlığın gelişiminde kendine yer açıp bir gelecek yaratmak istediğini ve bir yaşam olacaksa, ancak bu temelde olacağını açıkça dile getiriyor. Bu tutum, ikinci yıldönümünde çok somut bir şiar halinde, ***"Ya özgür yaşam, ya da kölelik yaşamını reddetmek"*** biçiminde, en geniş kitlelerin eylemiyle dile getiriliyor.

Geçen iki yıl içinde komplo üzerine belli tartışmalar yapıldı. Bunlar Türkiye'de ve uluslararası alanda, özellikle de Avrupa'da yaşandı. Örneğin; Yunanistan tartıştı. Çıkartılan çeşitli yazı ve kitaplarda bazı çevreler tutumlarını daha açık dile getirirken, bazıları da kendilerini savunma yoluna girdiler. Türk basını, yazar ve aydınları son iki yıl içinde; Önderlik, PKK ve Kürt gerçeğini, PKK Önderliği ile birlikte gelişen mücadelenin Türkiye'deki anlamını ve buna bağlı olarak Türkiye'de yaşanan gerçekleri, olguları anlamaya çalıştı. Bu temelde çok yoğun ve önemli tartışmalar yapıldı. Türkiye'nin demokratik açılımı, halkların kardeşliği ve özgürlüğü temelinde demokratik birlik içerisinde yaşama düşüncesini öne sürerek, onu geliştirmeye çalışanlar oldu. Bunun yanı sıra özel savaşın yönlendirmesinde savaştan çıkar elde eden rantçı çete çevrelerinin de; insanların köleleştirilmesi ve halkların katliamını içeren sözde düşünce, gerici ve insanlıkla bağdaşmayan bir yığın faşist görüş ortaya koymaya çalıştıkları da görüldü.

> "Kürt halkı, 'Kürdün kara günü' olarak da anılan bugün karşısında, ulusal varlığını inkar eden ve imhayı dayatan politikaları ve buna dayalı dünya sistemini değiştirmeye çalışıyor. Bununla beraber inkar ve imha altında yaşamayacağını, Önderlik'le birlikte bir güç olduğunu, 'Ya özgür yaşam ya da kölelik yaşamını reddetmek' şiarıyla en geniş eylemlerle dile getiriyor."

Türkiye bu anlamda en büyük tartışma sürecini yaşatan önemli bir mücadeleye sahne olurken, kendi tarihinin de sorgulanması temelinde geçmişte görülmeyen bir aydınlanma sürecine girmeye başladı. Bu mücadele mevcut durumda şiddetlenerek ve çok yönlü olarak sürüyor.

Üçüncü yıla girerken mücadele şiddetleniyor

Bugün Kürtler ve Türkiye'deki çeşitli halk kesimleri üzerinde aydınlar, sanatçılar, sol çevreler ve demokratik güçler üzerinde bir saldırı kampanyası geliştirilmeye çalışılıyor. Tüm bunlar, uluslararası komplo ve ona karşı yürütülen mücadelenin Türkiye'de artık daha somut ve açık hale gelmesi anlamını taşıyor. Bu saldırılar Parti Önderliği'ne kadar da yöneldi. 15 Şubat saldırısında uygulanan yöntemlere, yeni bir saldırı yöntemi eklenerek geliştirilmek isteniyor. Önderlik üzerinde yoğunlaştırılan saldırılarla, parti ve halk yeniden tehdit edilmek isteniyor. Bu çevreler tarafından Önderliğin görüşlerini açıklaması kısıtlanıyor. Zaten günümüz dünyasında Önderliğe en büyük izolasyon dayatılırken, bunun da ileri götürülmesi yönünde adımlar atılmaya çalışılıyor. Önderlik tehdit edilirken, avukatlar tehdit edilirken; halk, parti, tüm demokratik güçler ve Türkiye'nin demokratikleşmesi temelinde siyaset yapma isteminde olan güçler de bu biçimde tehdit edilmek isteniyor. Kısaca, tartışmalar değişik mücadele yöntemleriyle giderek şiddetlenen bir düzey kazanırken, teşhir ve izolasyonla, baskıyı daha da artırma çabaları görülüyor.

Bu çerçevede çok yönlü gelişmelerle üçüncü yıla girerken; geçmişle birlikte, güncel olarak yaşanan gerçekleri daha iyi görüp anlamak ve çeşitli çevrelerin ortaya koydukları düşünceleri değerlendirmek gerekiyor. Yöneltilen saldırılarla daha da gelişebilecek baskıyı ve olası tehlikeleri zamanında görüp, onları boşa çıkartabilecek bir konuma ulaşmamız gereklidir. Bunu yapabilmek için, kuşkusuz bu iki yılın derslerini iyi özümsememiz gerekiyor. 15 Şubat'tan bu yana parti ve halka yöneltilmiş saldırıların anlam ve kapsamını, tarihsel dayanaklarını iyi görürsek; dayandığı politikaları açığa çıkartarak ve saldırıların neyi amaçladığını, hangi yöntemle yaklaştığını, nereden daha çok güç aldığını bilirsek, güçlü bir yanıt verebiliriz. Onları boşa çıkartacak tutumları, anlayış ve mücadele yöntemlerini kavrayarak kendimizi daha iyi silahlandırabiliriz.

Bu konuda çeşitli tartışmalarda ortaya konan tutumların ne anlama geldiğini; değişik çevrelerin ne yapmak istediğini iyi görmek önemli ve gereklidir. Örneğin en son bir Türk yazarı; *"İmralı'ya konmuş Apo'nun davası olmaz"* diyordu. Bu söylem aslında Türkiye'nin kendisini o noktaya getirdiğine inandırma çabasını açığa vuruyor. Fakat durumun öyle olmadığı ortaya çıktı. Özellikle soykırım tartışmaları çerçevesinde bazı çevreler Türkiye'nin ne durumda olduğunu daha açık görüp tartışmak, kendilerini de o çerçevede daha iyi değerlendirmek durumunda kaldılar.

Dünya bu süreci tartışıyor; dışa sınırlı ve kapalı yansıyorsa da, içte derinliğine tartışıyorlar. Ulaştıkları sonuçları, kendi çıkarları doğrultusunda politikaya döküyorlar. Bu politikalar nedir, ne değildir? Bunları anlamak gereklidir. Fakat bunun yanında, özellikle dünyanın daha somut, daha açık tartışmamasını, bu gerçeği daha iyi irdelememesini eleştirmek gereklidir. Bu konudaki düşünce üretimi halen gizli kapaklıdır. Türkiye'de bu konuya yaklaşımdaki inkar kırılmış değil; dolayısıyla popüler olmak isteyen bazı çevreler, devlet açısından anlamı kalmamış bazı bilgileri ortaya atıp sınırlı bazı ipuçları verseler de, esas olarak bir sansür ve bilgilerin açığa çıkmasını engelleme söz konusudur. Devletin çeşitli yönetim kademeleri kuşkusuz bu bilgilere sahip ve gizliden bunları tartışarak, kendi politikalarını oluşturuyorlar. Ama halk bunları bilmiyor. Çeşitli aydın çevrelerinin, özellikle *"halkın bilgi alma özgürlüğünün güvencesiyiz"* diyen basın-yayın çevrelerinin bu konudaki çalışmaları, yetersizlikten de öte, çok az bir değer ifade ediyor. Bu anlamda hem kendilerine taktıkları sıfatın ve hem de halkların kaderiyle, geleceğiyle bu kadar ilgili olan bir olayı derinliğine irdeleyerek, halkı bilgilendirme görev ve sorumluluğunun gereğinin yerine getirilmeyişini eleştirmek lazım. Burada sorumsuzluk ve çabasızlık var. Çok yüzeysel, dar ve günlük siyasete fazlasıyla bağlanma durumu yaşanıyor.

Bu konuda en fazla eleştirilmesi gereken Kürtlerin durumudur. Ciddi bir inceleme-araştırma ortaya çıkarılamadı. Uluslararası komplo gibi, yüz yıllık inkar ve imha sistemini en vahşi saldırıyla başarıya götürmek isteyen bir girişimi derinliğine inceleyip, araştırıp açığa çıkartarak, bundan büyük bir ulusal bilinç, strateji ve ruh oluşturma, buna göre de politika ve örgüt geliştirme tutumu içine girilemedi. Bu konuda hantal, yüzeysel ve dar bir yaklaşımla, işin görünen sınırlı bazı yönleriyle uğraşıp, bu temelde yapılanları yeterli görme söz konusudur. Çok sınırlı, yüzeysel bir iki kitap çalışması ve değerlendirmeden öteye, henüz güçlü bir çözümleme düzeyinin gelişememesi; Kürt ulusal demokratik siyasetinin gelişimini, çizginin oluşmasını, dolayısıyla bu temelde bir yaşam ve mücadelenin, bunu yürütecek belirgin bir birliğin oluşmasını engelliyor. Çeşitli çevreler, bulanık suda balık avlamayı esas alan rantçı kesimler, bu durumdan yararlanarak, komplodan kişisel-ailesel çıkar sağlama çabalarını rahatlıkla sürdürebiliyorlar.

Parti olarak, 'Soruşturma Komisyonu Raporları' şeklinde dar bir çerçevede ortaya konan değerlendirmelerle, komployu siyasi çerçevede değerlendirmeye çalıştık. Bu çeşitli kongre ve toplantılarımızın rapor ve değerlendirmelerine konu olurken, eğitim ve tartışmalarımızda bazı yönleriyle açımlanmaya çalışıldı. Varolan sınırlı bilgiler derlenerek, örgüt gerçeğimiz ve pratiğimiz irdelenerek komplo gerçeği çözülmeye ve bundan sonuç çıkartılmaya çalışıldı. Kuşkusuz VII. Kongre çizgisindeki stratejik planlarımız bu değerlendirmelerin politika ve örgüt alanına yansımasını oluşturuyor ki, komplonun belli ölçüde anlaşılması ve komployа karşı örgütlü bir mücadele haline gelinmesini içeriyor.

Çok derinlikli bir araştırma-inceleme ve çözümlemeye bağlı olarak, derin bir tarih bilinciyle güncel siyasetin çözümlenmesinden yola çıkarak; Kürt toplumunun geleceğini belirleyecek, kapsamlı bir izaha kavuşturulmuş stratejik bir yaklaşım, bunu hayata geçirecek kadro ve örgütün ortaya çıkarılıp yeniden yapılandırılması, uluslararası komplonun karşısına güçlü bir eylem gücü olarak dikilmesi tümüyle gerçekleştirilebilmiş değildir. Henüz başlangıç niteliğinde sınırlı bazı adımların atıldığı, fakat bunun bile uluslararası komplonun başarısını engellediği söylenebilir.

İki yıl önce komplo sürecinde parti olarak yaşadığımız durumu Parti Önderliğimiz, *"ihanetten daha tehlikeli gaflet durumu"* olarak tanımlamıştı. Gerçekten de o gaflet, bizi 15 Şubat gibi bir durumla yüz yüze getirdi. Bu durumdan çıkarılan dersler çerçevesinde; 15 Şubat'la karşı karşıya gelmedeki sorumluluğumuzun derin bilincine vararak, çok kapsamlı bir iç sorgulama ve özeleştirisel yaklaşımla kendimizi örgütleyerek ve daha aktif çalışarak bu sürece yeterli yanıt veren bir konuma ulaşmamız gerekiyor.

Önderlik çabası bu doğrultuda ön açıcı ve yön vericidir. Halkın katılımı ve mücadelesi her türlü çalışmayı yapacak gücü ortaya çıkaran bir düzeydedir. Bunları değerlendirerek; Önderlik açılımlarını pratikleştiren, halkın gücünü harekete geçiren, dolayısıyla da uluslararası komployu başarısız kılarak, uluslararası sistemin Kürt halkına biçtiği ulusal imha gibi 'makus talihi' yenecek, tersine çevirecek, ulusal özgürlük ve demokrasiyi geliştirecek bir süreci egemen kılmalıyız.

Bu ancak öncülük ve militanlık bunu başardıktan sonra mümkün olabilir. Artık tek ölçü şudur: Tarih karşısında iyi bir sınav vererek başarıyla geçmek her militanın, tüm partimizin ve halkın temel yaklaşımı olacaktır. Güçlü bir örgüt ve eylem gücü yaratılarak, uluslararası komployu, dolayısıyla yüz yıllık dünya sistemini parçalayıp değiştirerek yeni bir sisteme yol açan, insanlığın daha özgür, daha eşit, daha adil ve kardeşçe bir birlik içinde yaşadığı bir sisteme ulaşmayı sağlamak vazgeçilmez temel hedefimizdir. Komplo gerçeği ve komploya karşı mücadelenin çerçevesi de böyledir.

15 Şubat ve 9 Ekim siyasi süreç içinde önemli duraklardır

15 Şubat'ın bu iki yılı, daha önce göremediğimiz, anlayamadığımız hangi gerçekleri ortaya çıkardı? Yeterince kavrayamadığımız hangi hususları ortaya koydu? Bu bakış açısı, 15 Şubat'ın üçüncü yılına sağlam bir düşünce ve eylem gücüyle girebilmemiz açısından önemli ve gereklidir. Buradan hareketle her şeyden önce uluslararası sistem gerçeğine bakmamız gerekiyor.

Son iki yıllık mücadele içinde bu sistem, Kürt ulusal-demokratik hareketinin bununla nasıl bir ilişki ve çelişki yaşadığı ve bir bütün olarak sistemin Kürt toplumu açısından neyi ifade ettiği daha iyi açığa çıktı. Üçüncü yıl, giderek bu sistemin kendi merkezinde tartışıldığı yıl olacak. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi düzeyindeki tartışmalar, geçen yüz yıllık tarihi sürecin yargılandığı bir süreç olmaya doğru gidecek. Bu anlamda sistemin daha iyi açığa çıkarılması, irdelenip sorgulanması yaşanacaktır. Parti Önderliği, bunu kapsamlı bir biçimde yapacağını ifade etti. Parti ve halk olarak, bizim de bunu aynı düzeyde yapmamız, sistemi iyi kavrayıp güncel olarak karşı karşıya bulunduğumuz saldırının nereden kaynaklandığını iyi anlamamız gereklidir. Yoksa, komployu iyi anlayamaz ve ona karşı etkili bir mücadele de veremeyiz. Çünkü komployu dar bir yaklaşımla ele alma, sıradan bir saldırı gibi görme de yaşanabi-

> "Halkın katılımı ve mücadelesi her türlü çalışmayı yapacak gücü ortaya çıkaran bir düzeydedir. Bunları değerlendirerek; Önderlik açılımlarını pratikleştiren, halkın gücünü harekete geçiren, dolayısıyla da uluslararası komployu başarısız kılarak, uluslararası sistemin Kürt halkına biçtiği ulusal imha gibi 'makus talihi' yenecek, ulusal özgürlük ve demokrasiyi geliştirecek bir süreci egemen kılmalıyız."

lir. Sanki 15 Şubat veya 9 Ekim'de ortaya çıkmış gibi algılama, dar bir saldırı olayı gibi görünce de, bunun kolaylıkla aşılabileceği yanılgısına düşme var.

15 Şubat ve 9 Ekim, komplo diye tanımladığımız siyasi süreç içinde önemli duraklardır. Fakat komplo birden bire o günlerde ortaya çıkmadı. Demek ki, komplonun ne olduğunun iyi anlaşılması gerekiyor. Biz bir siyasi yaklaşıma komplo dedik. Komplo deyimi; bir olgu olarak, tuzak kurma veya tuzağa düşürmeyi ifade ediyor. Fakat siyasi olaylarda böyle dar anlamıyla değerlendirmek doğru olmaz. Kaldı ki, bizim uluslararası komplo tanımımız da kesinlikle böyle olamaz. Bu açıdan böyle bir sistemi geçici bir tuzak gibi görmek; böylece ona karşı bir tutumla hemen boşa çıkartılıp ortadan kaldırılabileceğini sanmak büyük bir yanılgıdır. 9 Ekim-15 Şubat komplosu durup dururken, tesadüf eseri gelişmedi. Bazı kötü niyetli insanların eseri de değildir. Tamamen bir politik sisteme bağlıdır ve bir tarihsel geçmişi vardır. Böyle bir tarihsel gelişim içinde ortaya çıkan politik sistemin ve bu sisteme karşı yürütülen mücadelenin geldiği düzeydir bu komplolar. Bu sistemi değiştirmek üzere verilen mücadeleyi yok etmek için yürütülen tuzak biçimindeki saldırılardır.

9 Ekim saldırısı, Önderliğin 1 Eylül süreci temelinde mücadeleyi yeni mecralara akıtma, siyasi mücadele kanallarını açma ve bütün mücadeleyi oraya kanalize etme yaklaşımına karşı, Önderlik gerçeğine bir dayatma olarak yaşandı. Örneğin; 9 Ekim'de gösterilen tutumu, Parti Önderliği 15 Ekim TV konuşmasında değerlendirmişti ve bölge savaşını dayatma olarak tanımlamıştı. 1 Eylül süreciyle bazı adımların atılma imkanı varken ve istenirken, boşluğa düşürülerek imha edilmek istendi. Yunanistan'a çıkarken, ortada bırakılıp tekrar döndürülmek, dolayısıyla da kurulan tuzaklarda imha edilmek istendi. Bu noktadaki komployu boşa çıkartan Avrupa, Rusya ve Roma yürüyüşü gerçekleşince; bu sefer bunu tersine çevirmek üzere, bilinen Kenya süreciyle şubat saldırısı dayatıldı. Bu da, içinde bir aldatma ve tuzağa çekme girişimini, imhayı içeriyordu.

Bu anlamda bir sistemin, onu değiştirmek üzere geliştirilen mücadeleye karşı ve o mücadeleyi yok etme amacıyla; komplocu yöntemlerle onu değiştirmek üzere geliştirdiği bir komplo oluyor. Komplo olaylarına; uluslararası sistemin Kürdistan'a biçtiği çerçeve açısından bakmak, diğer yandan bu gerçekle Kürt ve Kürdistan gerçeğini PKK'nin getirdiği çözüm çerçevesinde görmek, bunlar arasındaki mücadelenin önemli duraklarına bakmak önemlidir.

> "Uluslararası komployu geçici bir tuzak gibi görmek, ona karşı bir tutumla hemen boşa çıkartılıp ortadan kalkabileceğini sanmak büyük bir yanılgıdır. Böyle bir tarihsel gelişme içinde ortaya çıkan politik sistemin ve bu sisteme karşı yürütülen mücadelenin geldiği düzeydir bu. 9 Ekim ve 15 Şubat komploları, bu sistemi değiştirmek üzere verilen mücadeleyi yok etmek için yürütülen tuzak biçimindeki saldırılardır."

Birinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı sistem soykırımcı bir sistemdir

Tarihsel ve siyasal olarak çok derin ve karmaşık bir gerçeklik içinde gelişen komploya bir olgu olarak bu yönü ile baktığımızda, Birinci Dünya Savaşı ile oluşan dünya sistemini iyi anlamamız gerekiyor.

Bu sistem nedir? Günümüze kadar nasıl geldi? Neyi öngörüyor? Kürt ve Kürdistan gerçeğini dayandığı tarihi zeminde iyi bilince çıkartmak; buradan da PKK'nin bu sistem karşısında nasıl bir anlam ifade ettiğini, neyi öngördüğünü, bu sistemle ilişki ve çelişkilerinin neler olduğunu iyi görmek gerekiyor. Bu kapsamdaki bir bakış açısıyla, Kürdistan'ın bulunduğu coğrafya ile ilişki, bölge ve dünyada uygarlığın gelişimi ve tarih boyunca yürütülmüş mücadelelerle ilişkisi de iç içe görülmek zorundadır.

Birinci Dünya Savaşı, ilk uluslararası örgüt olan Cemiyet-i Akvam'ın en ileri düzeye çıktığı o dönemde, giderek bütün dünyayı içine alan bir siyasi sistemin yaratıldığı bir süreçtir. Birleşmiş Milletler (BM) örgütlemesi olarak devam eden bu ilk uluslararası örgütlenme, böyle bir savaşla ortaya çıktı. Birinci Dünya Savaşı sonrasındaki anlaşmalar, bütün dünyayı içine alan gelişmelere yön verdi. Sevr ve Lozan denilen anlaşmalar aslında Birinci Dünya Savaşı içinde şekillendi. Bunun için savaşı koşullandıran etkenlerin yanı sıra, bunların ekonomik ve siyasal gelişim sürecini de iyi gören bir yaklaşımımız olmalıdır. 19. yüzyıl boyunca Avrupa'da yaşananlar, bunun Ortadoğu'ya etkileri, Osmanlı'nın kendisi ve İmparatorluk içindeki halklarla ilgisi, Avrupa'da çeşitli siyasi merkezlerin oluşması, onların arasındaki emperyalist paylaşım savaşı ve bunun Birinci Dünya Savaşı ile ortaya çıkardığı sonuçlar bilinmelidir.

Bu sürece niçin iyi bakmalıyız? Çünkü bazı halkların yoğun bir şekilde soykırıma uğratıldığı süreçtir bu. Şimdi tartışılan Ermeni soykırımı ve Greklerin kırımı da bu süreçte oldu. Asuri topluluğunun kıyımdan geçirilip dağıtılması da böyle bir süreçte yaşandı. Bu soykırımlara dayalı bir siyasal sistem oluşturulurken, bu sistem bunların hiçbirini görmedi. Pratikte yaşanmış bu durumları görüp mahkum eden bir sistem değildi. Yaşanmış olan bu olayları kabul edip benimseyen, bizzat meşru gören bir sistem ortaya çıktı. O açıdan, Birinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı sistemin kendisi, bizzat soykırımcı bir sistemdir. Halen bu sistemi koruyup esas alanların *"ben soykırımı kınıyorum"* demelerinin, tümüyle kendi çıkarlarının gereği olarak dile gelen bir söylemden başka değeri yoktur. Bu, Ortadoğu'daki hiçbir güç tarafından inandırıcı bulunmuyor. Basit ekonomik çıkarları uğruna yapılmış siyasi manevra olduğu açıkça görülüyor. Esas olan bu sistemi kavramaktır.

Soykırımların, baskı ve katliamların arkasından oluşturulan bu sistemde, Kürtlere ve Kürdistan'a da bu biçimde bir soykırım düştü. Bölündü, parçalandı, paylaşıldı. Kürdistan yok sayılarak, bu sistemin önemli merkezleri tarafından bölüşüldü. Daha sonraki süreçte Kürt halkı üzerinde uygulanan imha saldırıları hiçkimse tarafından görülmedi, duyulmadı, kınanmadı. Gerçekleştirilen katliamları hiçbir göz görmedi, kimsenin kulağı duymadı, diller bunun üzerine konuşmadı. Sözümona insan haklarından yana olan çevreler, Kürtlere geldiğinde bunu hiç görmez, ses çıkarmazken; içlerinden bazıları çok zorlandıklarında ikiyüzlü bir biçimde güya "Kürtlerin hakları yeniliyor" diye ileri sürdüler. Kendi çıkarlarını sağlayan sistemin devam ettirilmesi için aslında halkları manipüle etmek istediler. Savaş içinde birçok katliam yaşanıp da, savaş nedeniyle önlenememişse, peki savaş sonrası yaşananlar niye önlenememiştir? Ermeniler Birinci Dünya Savaşı içinde kırılırken ses çıkaramayan çevreler, peki savaştan sonra Kürtler kırılırken neredeydiler? Çünkü sistemin kendisi öyledir. Komplo gerçeği ile bizim ulaştığımız mevcut durum, sistemin bu karakteridir. Bu anlamda 20. yüzyıl içerisinde Avrupa merkezli olarak oluşan sistemi iyi anlayıp sorgulamak durumundayız. Bu sistemin ne kadar demokratik olduğunu, neyin demokrasisi olduğunu iyi anlamamız gerekiyor. Demokrasiyi eğer çıkarların paylaşımı, uzlaştırılması olarak anlayacaksak, burada uzlaştırma yoktur. Kendi çıkarları içinde soykırımı bile onaylayıp uygulamayı göze alan bir demokrasi anlayışıdır bu. Bu sistemin kendisi Kürtlere yok oluşu dayatırken, *"Sevr'de böyle değildi, Kürtler için bazı haklar tartışılıyordu"* diyenler var. Sevr'i hazırlayanlar, Lozan'da kendi sistemlerine son biçimi verdiler ve Kürtlerin kırımını –ister katliamla olsun, ister asimilasyonla olsun– öngören bir siyaseti uluslararası bir siyaset olarak benimseyip sistem haline getirdiler. Parti Önderliği'nin *"Bu devlet Avrupa'nın çocuğudur, onlar doğurup yarattılar"* derken kastettiği, Türkiye'nin tamamen böyle bir sistemi esas alma temelinde doğmasıdır. TC'yi kuranların esas amacı, kemalistlerin bütün çabası, bu sistemde yer edinme çabasıydı. Sistemin içine de bu biçimde girilmiştir. Bu açıdan TC'nin uyguladıkları, aslında sistemin öngördükleridir. Biraz kaba (açık) tarzda da olsa, sonuçta sistemin öngörüp onayladıklarını yapmıştır. Bir devlet olarak bu uygulamalarıyla eleştirilip dışlanmadı, önlenmedi; aksine sistemin asıl üyesi olarak, onun içinde yer alarak yaptı bunları. Dolayısıyla bütün pratiklerinde bu sistemin payı oldu. Onların ekomonik, siyasi, askeri desteği ile oldu. TC, Kürt halkına yönelik tüm baskı ve katliamları NATO ve Avrupa Konseyi üyeliği temelinde ve AB ile ilişki içerisinde yaptı. Özcesi, Avrupa bütün bunlara ortaktır.

PKK'nin geliştirdiği, sistemi parçalama mücadelesidir

PKK bunu açığa çıkarma temelinde önemli bir mücadeleyi geliştirdi. PKK'nin geliştirdiği bu sistemi parçalama mücadelesi, başından beri böyledir. PKK inkar ediliyor, reddediliyorsa, bu sistemi reddettiği içindir. Kürdistan'da ilk defa bu sistemi gerçekten reddeden PKK'dir. Sovyetler Birliği bile İkinci Dünya Savaşı ardından giderek bu sistemin bir parçası haline geldi. Sovyet-ABD bloklaşmasını, dünya sisteminin kendisi oluşturdu.

Sözde Kürt adıyla Kürdistan'da örgüt kuran birçok çevre, ilkel milliyetçi çizgi, reformist-teslimiyetçi çizgi ve diğer küçük burjuva çeşitli eğilimlerin hepsi, aslında sistemin içinde bazı hakları talep etmekten öteye gidemediler. Şimdiye kadar da, sistemin dışına çıkma gibi bir özellik taşımadılar. PKK ile onlar arasındaki fark esasta buydu. Ve o güçler tarafından PKK'nin ulusun dışındaymış gibi gösterilmeye çalışılması, onlarla bir ulusal cephe yaratılamaması buradan kaynaklandı. Kelime olarak aynı şeyi söyledik. 'Sömürgecilik, ulus, ulusal kurtuluş, mücadele' dedik, ama içerikleri farklı oldu. Bu bakımdan PKK, ancak sistemi parçalayarak çözüm üretebileceğini gören, dolayısıyla ulusal inkar ve imhaya karşı ulusal bilinci yaratma hareketi, yani bir ulusal hareket oldu. Diğerlerinin Kürtlük adına söyledikLerinin hiçbirisi değer bulmazken, Kürt toplumunu ilk defa ulusal bilinç ve ruha kavuşturan, giderek bir ulusal önderliğe kavuşturan PKK oldu.

Kürdistan'da hakim olan sistem, katliamların ardından asimilasyon süreciyle bir yok oluşu dayatırken, PKK bunun tersine çevrilmesi oldu. İlk andan itibaren, iki sistem arasında bir mücadele olarak varoldu. Önce düşünce haline geldi, mekan olarak Ankara'da yürüdü. Örgütlü hale geldi, Kürdistan'da yürüdü. Gerilla haline geldi, bölgede yürüdü. Siyaset haline gelerek çözüm ararken de, sistemin merkezine gitmeye ihtiyaç duydu. Bu açıdan Önderliğin Avrupa'ya yürüyüşünde, PKK'nin gelişim diyalektiğini iyi görmemiz lazımdır. Bir siyasi çözüm bulunacaksa, –ki savaşla sistemi yıkan bir çözüme ulaşamadık– o zaman sistemin içinde, sistemin merkezinde çözüm aramak gerekliydi.

Önderliğin, *"Sistemi sınamak gerekli"* sözü, sistemin durumunu açığa çıkarıp sınamak; eğer gerçekten sistem kendini çözecek, çözüm üretecekse, bunu bir uzlaşma içinde çözme arayışını ifade ediyordu. İşte uluslararası komplo bu arayışı reddetmedir.

Bu bakımdan Avrupa sistemi, inkar ve imhayı aşan bir sistem olamadı. Eğer Türkiye halen direniyorsa, Avrupa sistemi kendi içinde çözüm üretmediği içindir. Sistemin merkezinde köklü bir değişiklik olmadıkça, Türkiye'den değişiklik beklemek gerçekçi değildir. Türkiye'nin "ben bu durumu değiştirirsem, Avrupa beni yok edecek" kaygısını, kendini tehlikede görmesini anlamak gerekiyor. Gerçekten de müttefiği olmasına rağmen, Birinci Dünya Savaşı onu yok ediyordu. Yok etme yaklaşımı içinden, böyle bir sistem uzlaşması ile doğdu. Bu 'göbek bağını kesecek', çözüm içinde bir doğuşu gerçekleştirecek gücü yoktur. Uluslararası sistemin kendisi bir çözüm üretmedikçe, Türkiye bunu hep güvenlik sorunu olarak görecek ve kendi başına çözüm üretemeyecektir. 9 Ekim de, 15 Şubat da, uzlaşma ve siyasette sistemde değişikliğe gidip çözüm arayışına karşı, sistemin bunu reddetmesi ve buna imha ve yok oluşu dayatması pratiğidir.

Türkiye başından beri, imhayı gerçekleştirmek için PKK'ye karşı yürüttüğü mücadelede gücünü sistemden alırken, '90'dan itibaren PKK'ye karşı bir cephe biçiminde saldırı düzeyine ulaştı. Aslında daha da önce, 15 Ağustos Atılımı'nın hemen ardından, yani '86'da NATO ilk defa PKK'nin gerillasal çıkışına karşı bir mücadeleyi gündemine alıp planladı ve ardından '88 saldırısını geliştirdi. Ard arda komplo ve suikast girişimleri oldu. Kuzey ve Güney'de serhildanın geliştiği, PKK'nin ulusal halk hareketi haline geldiği ve Ulusal Önderliğin bütün parçalarda kesinleştiği bir dönemde, '92 sonundaki Güney Savaşı'nda çok geniş bir uluslararası karşı-devrim cephesi oluşturuldu. '93'ten itibaren İngiliz istihbaratı Önderliği sürekli gözetlemeye aldı. '92 Güney saldırısı da; İngiltere'nin yönlendirmesi, ilkel milliyetçi çizgiyi kendi güdümüne alarak saldırıyı güçlendirmesi şeklinde oldu. Daha sonra çözüm sürecinin gelişmesini engelleyip boşa çıkartan saldırılar bu temelde olmuştur.

Türkiye rejiminde gelişen çetecilik ve Avrupa'daki rantçılık, Kürdistan'daki işbirlikçi-rantçı çete ile birleşerek, '90'dan itibaren halk hareketi haline gelmiş olan mücadelenin çözüme ulaşmasını engelledi. Önderlik, 1 Eylül 1998'de bunu tersine çevirme kararı verdi. Gördü ki; tekrarlanan çatışma ve çözümsüzlük, aslında sistemi ayakta tutmak üzere dayatılan bir durumdur. Bunun boşa çıkarılması, sistemin bu durumunu aşması ve bir çözüm geliştirmek için 1 Eylül süreci başlatıldı.

PKK'nin kendi sistemleri açısından nasıl bir tehlike olabileceğini İngilizler ve Fransızlar, '90'ların başından itibaren açık veya gizli tartıştılar, araştırdılar. Sonuçta PKK'yi, kendilerinin Birinci Dünya Savaşı'nda oluşturdukları sistemi parçalamaya götüren yeni bir sistem olarak gördükleri için tehlikeli buldular.

Buradan komplonun dayanaklarını oluşturan güçlere geliyoruz. Örneğin ABD, komployu örgütleyen güç olduğunu artık saklamıyor. İsrail, kendisinin parmağı olmadığını söylese de, her şeyden önce sistemi ayakta tutan sermaye gücüdür. Teknik ve istihbarat gücüyle de bu çerçevedeki rolünü oynamıştır. İngiltere'nin ise bütün bu politik süreçleri geliştiren güç olduğunu, aslında sistemin beyni olduğunu biliyoruz. Sermaye gücü Yahudilerin elinde olsa da, siyasi, askeri yönlendirme ABD tarafından yürütülse de, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana, sistemin siyasi çizgisinin oluşturulmasın-

da İngiltere'nin rolü belirleyici olmaya devam ediyor. Bu anlamda PKK'nin sistemi zorlamasıyla, İngiltere tarafından mevcut sistemi koruma çabasının geliştirildiğini iyi biliyoruz. İngiliz Stratejik Araştırmalar Enstütüsü'nün bu konuda önemli çalışmalar yaptığı, PKK ve Kürtleri tahlil ettiği, komplo planlarının da bu stratejik tahliller temelinde geliştirildiği sonradan basına yansımıştı. ABD, İngiltere ve İsrail gibi sistemin en büyük güçleri öncü olarak komployu yürütürken, diğer AB güçlerini de bu çerçevede kullandılar. Bu yönüyle Almanya, Fransa ve İtalya'nın tutumu görüldü. En zayıf yerlerden olan İtalya bile katılmak zorundaydı. Çünkü sistemi karşısına alma gücünü gösteremedi. ABD-İngiltere ittifakı, diğer Avrupa ülkelerini kendisine karşı çıkmama konusunda denetime alarak, onlara hiçbir imkan vermedi. Avrupa'da çözüm bulamama, Avrupa'dan dıştalanma bu biçimde ortaya çıktı.

Uluslararası komplonun bir siyasi sistem olduğu da netleşince, onun yerine ancak Kürt halkının ulusal-demokratik geleceğini güvence altına alan bir sistemin yaratılması halinde, uluslararası komplo dediğimiz siyasal sistemin yenilgiye uğratılabileceği de açıklık kazanıyor. Ancak böyle bir yaklaşımla uluslararası komploya karşı doğru mücadele yürütülmüş olur.

Önderlik etkisizleştirilerek PKK tasfiye edilmek isteniyordu

Buraya kadar daha çok komplonun dayandığı siyasi sistem ve onun tarihsel şekillenmesi üzerinde durmaya çalıştık. Son süreçlerde gündeme getirilen tartışmalar var. Örneğin Ermeni soykırımı tartışmaları, sisteme karşı duruşta oluşan bir gündem olarak ele alınabilir. Fakat Fransa'nın, bundan seksen yıl önce belirlemesi gereken şeyi neden şimdi kararlaştırdığını sormak gerekiyor. Bu bir geçiştirme mi olacak, yoksa sistemin üzerine oturduğu soykırım esaslarını değiştirecek mi? Bunu gelişmelerle izleyip göreceğiz.

Türkiye'de bu durumu değerlendirmeye çalışan çeşitli çevrelerden bazıları tümden reddederken, bunu kendilerine yöneltilmiş bir saldırı olarak görüyorlar. Avrupa böyle olmadığını söylüyor. Bu eğilim, bir bakıma kendi sistemini değiştirme yönünde somut adımlar haline gelebilirse, anlamlı bir değişiklik de yaşanabilir. Böyle mi, yoksa köklü bir değişikliğe gitmeden durumu kurtarmayı esas alan bir yaklaşım mıdır? Zamanla izleyip göreceğiz.

Komployu planlayan güçlerin, PKK'nin tasfiye edilmesi için Önderliğin etkisizleştirilmesini genel bir strateji olarak benimsedikleri daha önce de tartışılmıştır. Bu konuda İngilizler tarafından yapılan araştırmalar, PKK ve Kürt toplumunda yapılan incelemelerden çıkartılan sonuçtur. Önderlik etkisizleştirilirse, PKK'nin parti olmayacağı, "altı" ay içinde dağılıp tasfiye olacağı, böylece PKK öncülüğünün ortadan kalkmasıyla Kürtler üzerinde inkar ve imha siyasetinin rahatlıkla ve başarıyla yürütülebileceği, dolayısıyla Kürdistan'da sistemi zorlayan bir mücadelenin artık kalmayacağı hesaplanmıştı. Stratejik düzeyde uluslararası komplonun planlanması böyleyken; şimdi bu plan doğrultusunda sürdürülen yöntemler var. PKK ve Önderliği'ni etkisizleştirme ve tasfiye yönünde yoğunlaşan yöntemlerde iki temel eğilim açığa çıktı. Bir tanesi imha yöntemiydi. Önderliği imha ve PKK'yle şiddetli bir savaş içinde, süreci ve Kürdistan'daki gelişmeleri sabote edip boşa çıkartmak. Geliştirilecek uzun süreli bir Kürt-Türk savaşını göze alıp bu yöntemi esas alanlar, daha çok farklı ulusların ırkçı-faşist ve dar milliyetçi çevreleridir. Savaş rantçıları, faşist çeteci güçler, Kürt düşmanlığı üzerine oluşturdukları siyasetlerini, Kürt liderliğinin savaşı biçiminde Kürtler eliyle yürütmeyi hedeflemişlerdi. Böyleleri –Rusya'da Jirinovski çevresi, Yunanistan'da Pangalos çevresi– komplo sürecinde hemen öne çıkmışlardı. Türkiye'de ise bu tür faşist çevreler, zaten bizzat yönetimdeydiler. Daha sonraki anlaşmalarla değiştirildiyse de, bir ucu Ecevit'e kadar uzanıyordu. O zaman daha çok öne çıkan Fazilet ve DYP idi. MHP zaten savaşı yürütendi. Kürdistan'da da Washington Antlaşması'yla komplonun YNK'ye kadar uzandığı iyi biliniyor. İşbirlikçi-ilkel milliyetçi çizgi, 17 Eylül 1998 Anlaşması'yla komplonun bir parçası haline getirilirken, sonraki süreçte özellikle YNK bu siyaseti aktif olarak yürüttü.

Diğer yöntemse, Önderliği etkisizleştirerek, izolasyona alıp çalışamaz kılarak partiyi tasfiye etmeyi öngören; yani yönetimsiz, Önderliksiz bırakarak partinin dağılıp tasfiye olmasını, bu şekilde PKK'nin yok edilmesini hedefleyen bir yöntemdi. Uzun süreli bir Kürt-Türk çatışmasını kendi çıkarları açısından zararlı görerek, istikrarlı bir ortamı daha uygun bulan uluslararası sistem içindeki çevreler, bu yöntemi tercih ettiler. ABD böyle bir çizgi izlerken, İngiltere ve Türkiye'de bazı çevrelerin bunu, kendi istem ve tercihlerinden çok, bir anlaşma ile kabul ettiği ortaya çıktı. CIA ile MİT arasındaki ilişkiye dayanan bazı istihbari bilgiler, Türkiye yönetiminin böyle bir çizgiye çekildiğini gösteriyor. Komplo sürecinin içeren belgeler henüz açıklanmadığından, devlet güçleri, yönetimler ve istihbarat güçleri arasında ne tür ilişkiler olduğunu fazla bilmiyoruz. Yine de şu rahatlıkla görülebiliyor: CIA'nin, Türk ve Yunan istihbaratıyla, Rus istihbaratıyla çok sıkı bir ilişki içinde olduğu, Türk-Yunan istihbaratlarının böylesi bir ağ içinde ilişkilendirildiği ve bir ittifaka yöneltildiği çok nettir. Örneğin Ortadoğu'da Hüsnü Mübarek, ABD'den bilgi aldıktan sonra TC Cumhurbaşkanı'na gönderilen mesajlara aracı olmuştu.

Ortak amacı olan bu güçlerin bu biçimde farklı yöntemler izlemeleri şu açıdan önemlidir: Bu farklılığın nedenleri iyi çözümlenmezse yanlış sonuçlara götürebilir. Nitekim, içimizde yanlış sonuç çıkaranlar oldu. Görünüşte imha yöntemini kabul etmeyen eğilim, sanki çok meşru, işleri olumlu götürmeyi hedefleyen, hatta neredeyse komploya karşıymış gibi ele alınarak değerlendirildi. Halbuki amaçları tümüyle ortaktı. Sadece, nasıl "yok edileceği" konusunda görüş ayrılıkları ortaya çıktı. Birileri şiddete dayalı imhayı dayatırken; çıkarları belli bir istikrarın gelişmesinden yana olanlar, imha yerine izolasyonla etkisizleştirmeyi ve tasfiye etmeyi daha uygun buldular. Yoksa yöntemde farklılık var diye, komplodan ayrı yaklaşımlarmış gibi görmemek gerekiyor.

Şimdi bunlar çerçevesinde komplonun gerçekleşmesi süreçlerine ait bilgi düzeyimiz sınırlı, ama en azından böyle bir değerlendirme düzeyi de komployu epeyce anlamamıza yetiyor. Örneğin; başta Yunanistan, Önderliği geri çevirerek, imha yöntemini izlemeyi tercih etti; bunu sağlamak için, Önderliğin yürüyüşünü durdurmak, tersine çevirmek istedi ki, o boşa çıkartıldı. O zaman Rusya, inisiyatifin farklı güçlerin eline geçmemesi, kendi çıkarları doğrultusunda bundan yararlanmak için devreye girdi. Ve belli bir sıkıştırma sürecinde Önderliğin Roma'ya gidişi gerçekleşti. O süreç aslında komplonun daha iyi anlaşılması, komploya karşı mücadelenin geliştirilmesi fırsatını doğurdu. Roma'da gelişen süreç ve geliştirilen ilişkiler, arayışlar konusunda ayrıntılı bilgilerimiz henüz yok; ama çeşitli çevreler burada devreye girerek İtalya'daki

yönetimi çok daralttılar. İtalya artık yükü kaldıramaz hale gelince, bir biçimde Filistinliler devreye girmek istedi. Bildiğimiz kadarıyla, Önderlik çözümün önünü açması için Yunanistan'ı zorlamak istedi. Rusya'nın devreye konulan kanadı, bazı tavizler ve kendine imkan yaratmak için, bu durumu fırsat bilerek sonuca götürmek istedi. Tekrardan Rusya ve Yunanistan, oradan Kenya sürecinin böyle geliştiği anlaşılıyor. Gidiş ve dönüş hattı ortak, ama dalgalı bir durum var. Önderliğin hareket tarzı neden böyle oldu, hangi etkenler buna yol açtı? Bunlar, henüz bilgilerimiz yeterli değilse de, cevaplandırılması gereken sorulardır.

Bunun bir tarafı Parti Önderliği'nin karar ve işleri yürütüş tarzıdır. Önderlik bu konuda bazı ipuçları vermişti. Diğeri ise, komplocu güçlerin izlediği yöntemin farklılığından kaynaklandı. Neden bu kadar sürece yayıldığı ve tekrar niye geri gelindiğini, belirtilen iki etkene bağlayabiliriz. Bu iki etkenin çatışmasını, en iyi Kenya sürecinde izliyoruz. On beş gün boyunca böyle bir mücadele, aslında Yunanistan'ın kendi içinde de yaşanıyor. Yunanistan'ın Kenya Büyükelçiliği'nin olaya ilişkin raporu ve Yunan istihbaratının Önderlik'le ilişkide olan üyelerinin mahkemelerde verdiği ifadeler bize bunu açıkça gösteriyor. Yunanistan'ın kendi içinde uyguladığı politikada yöntem farklılığı görülüyor ve bu açıkça yaşanıyor.

ABD yönlendirmesi altında olan; CIA, kontr-gerilla ve NATO sistemi ile ilişkili olan çevreler, daha çok izolasyonu ve etkisizleştirmeyi öngörerek bu yöntemle yürürken; dar milliyetçi-ırkçı çevreler, Önderliğin imhasını gerçekleştirecek yöntemleri dayatıyorlar. Yunanistan'da Dışişleri Bakanı Pangalos ve istihbarat içinde de bazı kesimler, bu ikinci yöntemle öne çıkıyor. Fakat diğer yandan, NATO sistemi içinde ABD ile de yakın ilişki içinde olan, hatta ABD siyaseti tarafından bizzat yönlendirilen çevreler de var ve bunların bir iç mücadelesi yaşanıyor. Mesela Dışişleri Bakanı'nın emirleri Kenya'da uygulanmıyor. Kendi elçiliği tarafından Dışişleri Bakanlığı'nca oluşturulan bir imha timinin Kenya'da iş yapmasına izin verilmiyor. Dışişleri Bakanlığı ve Yunanistan'ın istihbarat güçleri tarafından dayatılan o imha siyasetinin Yunan çıkarlarına uygun olmadığı değerlendirilerek, bu amaçla hareket ettirilmek istenilen güçler boşa çıkartılıyor. Bu açıdan, yöntem farklılığı belli bir rol oynuyor. Yani komployu zayıflatmada, komploya karşı mücadeleyi geliştirmede, elbette belli bir fırsat sunuyor ve sürece yayılmasının altında da bu neden yatıyor.

Nihayetinde, Kenya'da en son 15 Şubat olayı, izolasyon politikasıyla tasfiyeyi esas alan güçlerin hakimiyeti ile gerçekleştiriliyor. Zaten ABD, böyle bir yöntemle komployu sonuca götürmek isterken, bunun için kendi hakimiyetinde bir istikrarı da gerekli görüyor. İstikrarsızlıktan çıkarı olan çevreler ise araya girerek, sonucu kendi lehlerine çevirmek istiyorlar. Ve o güçler arasındaki ilişki ve mücadele böyle şekilleniyor. Kim, kiminle nasıl ilişkilendi ve nasıl çatıştı; ne tür kararlar alında, ne tür görüşmeler oldu ve kimler bu konuda kullanıldılar? Tabii biz bunları tam bilmiyoruz. Fakat şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; bu komployu yürüten güçler arasında böyle bir mücadele yaşanmış, artık bunun daha net aydınlatılması gerekiyor.

Uluslararası komplo güçleri içerisindeki çelişkilerin görülmemesi büyük bir hata olur. Eğer o görülmezse, Kürtler için politika yapma imkanı kalmaz. Mevcut durumda komploya karşı mücadeleyi bile, o ayrılıklar arasındaki farklılıkların değerlendirilmesi temelinde yürütüyoruz. Bazı kişilerin tutumları imhayı önlemeye fırsat vermiş. O anlamda onlar değerlendirilebilir. Ama 15 Şubat'ın gerçekleşmesini de onlar sağlamıştır. Örneğin; Yunanistan'ın Kenya'daki elçisi ve istihbaratçıları; 15 Şubat'ı tezgahlayanlar onlar aslında. Fakat imhayı da engellemede, boşa çıkartmada belli bir rolleri olmuştur. O kişiler iyi incelendiğinde bu rahatlıkla söylenebilir. O belgeleri inceleyerek böyle bir sonuca vardık.

Tabii Önderliğin notunda da belirtmiş olduğu, Kenya Elçiliği'nden ayrılmama isteği ve daha sonra ayrılma kararı gibi şeyler tartıştırılıyor; bu konuda çeşitli biçimde açıklamalar geliştiriliyor. Kenya Elçiliği son sınırdır artık. Yani şöyle bir tehlike çok bariz beliriyor: O anda bazı zorunlu davranışlar gösterilemezse, imha gündeme girebilir. Bu çok açık bir biçimde hissettiriliyor ve gerçekten işin içinde imhayı gerçekleştirmek isteyen çevrelerin de yoğun bir çabanın içinde oldukları anlaşılıyor. Öylesi kritik bir noktada fiziki imha, Önderliğin dayatılmak istenen durumu hissedip, doğru tutum ve zamanlamayı tam ayarlamasıyla boşa çıkartılıyor. Yoksa, "imha etmek isteyen güçler yoktur, böyle bir sonuç çıktı" demek, kesinlikle komployu doğru değerlendirmemek oluyor.

Türkiye tasfiye ederek yok etmek istiyor

Komplo içerisinde Türkiye'nin yeri halen tartışmalıdır. Türkiye, biraz da savaşta gerilla karşısında içine düştüğü psikolojik durumu kurtarmak için 15 Şubat'ı malzeme yapmak istedi. Türkiye'nin işin içinde olmadığı, daha sonra belgelerin yayınlanması ile gerçekten ortaya çıktı. Pratik olarak hiç yoktur. Sadece kendilerine teslim edilen bir sonucu değerlendirmişlerdir. En azından istihbaratlar düzeyinde, Türkiye yönetiminin ABD ile yaptığı bir protokol çerçevesinde böyle bir kararı var. Artık bunun arkasından daha farklı anlaşmaların neler içerdiğini bilemiyoruz. Bazı çevreler, ABD'nin bu işte "aldatıldığını" söylediğini yayıyorlar. Gerçekten başka anlaşmaları var mı? ABD neler istedi, Türkiye neye razı oldu, neleri uyguladı, neleri uygulamadı, söz verip de yapmadığı hususlar var mı? Bunları bilemiyoruz. Yalnız yayınlanan belgede, istihbaratlar arasındaki anlaşma metninde Önderliğin imha edilmemesi kararı ve yaklaşımı var; Türkiye bunu kabul ediyor. Yoksa Türkiye'nin, savaşan bir güç olarak böyle davranması söz konusu olamazdı. O ortamda hakim olan yaklaşım savaş yaklaşımıydı. Türkiye niçin kabul etti, neyi öngörüyor?

Türkiye'de de, Yunanistan'da olduğu gibi iki eğilim var: Hemen imha ettirilmesini isteyen çevreler; faşist-rantçı çete çevreleri yoğun bir propaganda yürütüyorlar. İki yıldır her fırsatta, böyle bir durumu geliştirmek için çaba harcıyorlar. Fakat buna karşı, 2000 yılının 12 Ocak'ında verilen bir karar var: İstihbaratın verdiği bilgiler temelinde hükümetin bu kararı aldığı söylendi ki, istihbarat 15 Şubat'ın gerçekleşmesinde faal olan tek güçtür. Zaten Türkiye, kararları MİT aracılığıyla alıyor. O karar, aslında ikinci yöntem dediğimiz yöntemi esas alıyor. Onu savunan çeşitli çevreler de var. Türkiye'de bu mevcut hükümet uygulamasını demokratik bir yaklaşım veya demokratik değişim istemi olarak görmemek lazım. Yani birisi imha etmeyi öngörüyor, böylece yok etmek istiyor; diğeri ise, izolasyon altında örgütsel tasfiyeyi geliştirerek yok etmeyi hedefliyor. Temelde ikisinin de amacı aynıdır; demokratik muhalefeti yok ederek demokratik dönüşümü

"Birinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı sistemin kendisi, bizzat soykırımcı bir sistemdir. Halen bu sistemi koruyup esas alanların, 'ben soykırımı kınıyorum' demelerinin, tümüyle kendi çıkarlarının gereği olarak dile gelen bir söylemden başka inandırıcı değeri yoktur. Basit ekonomik çıkarları uğruna yapılmış siyasi manevra olduğu açıkça görülüyor. Esas olan bu sistemi kavramaktır."

engellemek, dolayısıyla Kürtler üzerindeki inkar-imha siyasetini başarıya götürmektir. Bu siyasette, bu kararda henüz değişiklik yaşanmış değil. İmha gerçekleşmeyip izolasyon ve tasfiye yönteminin devreye girmesi, mücadele etme imkanını veriyor; biz bu noktada yararlandık. İşte bu noktada, komplonun nasıl boşa çıkarıldığı konusu önem taşıyor.

Bizim içimizde tam anlaşılmayan noktalar vardı. "Aslında komplonun tasfiye diye bir amacı yok, fakat bizi de zorlayarak bir çözüm geliştirmek istiyor" der gibi bir yaklaşım gösterildi. İmhanın gerçekleşmemesini, sanki demokratik çözümün geliştirilmek istemesiymiş gibi göstermek, öyle algılamak istediler. Bu yanlıştır. İmha ederek değil, öldürerek değil; fakat tasfiye ederek yok etmek istiyor. İmhayı boşa çıkartmak gerektiği gibi, tasfiyeyi de boşa çıkartmak gerekiyor.

İçimizdeki bu yaklaşım tasfiyeci eğilimler geliştirdi. Parti içinde komployа karşı tasfiyeci duruşlar bu anlayıştan kaynaklanıyor. Bunu, Kongre'de bazı arkadaşlar açıkça ifade ettiler. Etmeseler de, örgüt içinde tasfiyeci tutumların dayandığı mantık, en iyi niyeti ile burası oldu. Tabii art niyetliler için değil, fakat "iyi niyetliyim" diyenler böyle düşündüler. Bu, karşı taraf demokratik bir yaklaşım içinde olduğundan değil de, o gücün kendini egemen kılmak için çatışma yerine, istikrar ortamını seçmesinden ileri geliyor. Onun için de PKK gücünü çatışmasız tasfiye etmek istiyor, yöntemini buna göre seçiyor. Bu görülmeyince, tasfiyeciliğin ne olduğu ve örgüte neyin dayatıldığı doğru anlaşılmayınca da, her türlü örgüt dışı, partiyi tasfiyeye götürecek örgüt karşıtı davranışlar, bireysel tutumlar ortaya çıktı. Komployа karşı mücadele görevleri yerine getirilmedi. Nitekim, böyle düşünen arkadaşlarımız uluslararası komployа fiske bile vuramadılar, ciddi bir tutum sahibi bile olamadılar. İki yıl geçmiş, henüz komployа karşı yaptıkları hiçbir şey olmayan, tam tersine komplonun uzantısı biçiminde içimizde yaşayan arkadaşlarımız var. Kendilerine kalsaydı bin defa bitmişlerdi. Partinin ikna politikası olmasaydı, bu kişiler komplonun elinde bir alet haline geleceklerdi. O bakımdan bu nüans çok önemlidir. Buna doğru yaklaşmak gerekiyor. Birinci nokta; farklı göreceksin, onu değerlendirmeyi bileceksin. İki; her iki yöntemin de seni yok etmek istediğini, ikisine karşı uygun yöntemlerle mücadele etme görevinin olduğunu, komployu ancak bunlara karşı mücadele ederek boşa çıkartacağını bileceksin. Nitekim, böyle bir mücadeleyle komplo şimdiye kadar başarısız kılındı. Yoksa, komplonun içinde bazı güçler bu durumu istedikleri için süreç böyle gelişmedi. Tam tersine biz iyi biliyoruz ki, daha 15 Şubat'ın hemen arkasından, başta NATO çevreleri, PKK'nin "altı ay" içerisinde yok edileceğini hesaplamıştır. PKK'nin kendisini ayakta tutmasının bile büyük bir siyasi olay olacağını söylemişlerdi. Şimdi 15 Şubat'ın ikinci yılı doluyor: Dört tane "altı ay" geçti ve bu dört "altı ay", komployа karşı mücadele edilerek kazanıldı. Yoksa komplonun içindeki bazı güçler bunu istemediler. Komployа karşı mücadele olmasaydı, o imha etmek isteyenler bile bizi bir kaşık suda boğarlardı. Bu bakımdan, farklı bir değerlendirme kesinlikle doğru olmaz. Bu iki yıllık süreç de bu durumu gösterdi aslında. ABD, İngiltere –yani komployu yürüten güçler– örgütün tasfiye olması için ellerinden gelen çabayı sürdürdüler. Bu güçlerin, 2000 yılında Ortadoğu'ya nasıl yüklendiklerini çok iyi biliyoruz. Sonuç almak için sadece Kürdistan'a değil, Filistin'e, Araplar üzerine de yüklendiler. ABD planları doğrultusunda, YDD denen egemenlik sisteminin Ortadoğu'da gelişmesi için her türlü politik baskının yürütüldüğü çok açık bir gerçektir. Bu, YNK saldırısı olarak da bizim üzerimize geldi. Bu saldırıların ve içimizde dayatılan tasfiyeci, bozguncu baskıların hepsinin, komplonun bu güçleriyle ve amacıyla ilişkisi bir bütünlük içindedir.

"PKK, ancak sistemi parçalayarak çözüm üretebileceğini gören, dolayısıyla ulusal inkar ve imhaya karşı ulusal bilinci yaratma hareketi, yani ulusal hareket oldu. Diğerlerinin Kürtlük adına söylediklerinin hiçbirisi değer bulmazken, Kürt toplumunu ilk defa ulusal bilinç ve ruha kavuşturan, giderek bir Ulusal Önderliğe kavuşturan PKK oldu."

ABD ve İngiltere'nin neler geliştirmek istediği daha sonraki süreçte iyi görüldü. Dıştan ve içimizdeki uzantılarıyla her türlü baskıyı dayattılar. 2000 yılında çok yönlü bir kuşatma geliştirdiler. YNK'yi Türkiye etkilediği gibi, Türkiye'den daha fazla ABD ve İngiltere yönlendirdi. YNK ve Talabani, Washington anlaşmaları çerçevesinde kuşatma ve örgütü içten tasfiye etme planlarını hayata geçirmeye çalıştı. Bu zaten 17 Eylül 1998'de Washington'da imzalanan anlaşmanın da bir gereğiydi. Diğer yandan imhayı esas alan güç de, çıkarlarını orada bulan güçler de, bunu özellikle 15 Şubat'tan sonra her fırsatta ortaya koydular. Özellikle mahkeme sürecinde, onların imha yöntemini boşa çıkardı diye, Önderliği karalamak için her türlü sözü söylediler. Almanya'da, Yunanistan'da, Rusya'da ve Ortadoğu'nun birçok yerinde bunu söyleyenler oldu. Bunlar halen de, partiyi Önderliğin etkisinden çıkartmak için her türlü çabayı harcıyorlar. İçimizdeki provokasyonun arkasındaki bir güç de bunlardır. Yani Önderliği imha ile yüz yüze getirecek bir yönelim içerisine sokamayınca; Önderlik, özellikle 15 Şubat saldırısının altından mahkeme süreci ile kalkınca; bu sefer bütün güçleriyle Önderliğe saldırdılar. Halen de saldırıyorlar. Önderlikle örgütü, partiyi birbirinden koparmaya çalışıyorlar. Sözde, PKK'yi Önderliğin etkisinden çıkararak, kendi yöntemleri doğrultusunda, kendi çıkarlarına hizmet edecek şekilde, Türkiye ile çatışmaya sokacaklar. Almanya ve Yunanistan'da, halen bunun için çalışan birçok çevre var.

Biz bu süreçte şunu gördük: 9 Ekim öncesi bize en yakın olan bölgesel-uluslararası güçler, sözde en çok PKK dostu olanlar; PKK'yi kendi çıkarları doğrultusunda savaşa sokma, savaştırma ve onun savaşından yararlanmayı hedeflemişler. Önderliğe öyle bir süreçte övgüler dizenler, mahkeme sürecinden sonra öyle sözler söylediler ki; bu kadar iki yüzlülük insanı şaşırtıyor. Partinin, Önderliğin etrafında meğer ne canavarlar varmış! Biz bunları gördük. Parti Önderliği *"sahte dostlar"* dedi. Bunlar, özde düşman olup da, kendilerini gizlice, sahtece dost gösterenlerdi. Düşman yüzlerini çok açık ortaya koydular. Halen de bu çabaları sürüyor. Her türlü örgütü bölme girişiminin arkasındadır bunlar. 15 Şubat'ın hemen arkasından, özellikle mahkeme sürecinden önce, Önderliğin durumunun henüz netlik kazanmadığı bir süreçte, bu güçler bütünüyle partiyi yönlendirme çabası içerisine girdiler. Önderliğin vurguladığı, Pangalos'un *"Apo Ruh-ül Kudüs oldu"* söylemi, aslında 15 Şubat'a kadar harcanan çabayı ve fakat başarılamayan girişimi ifade ediyordu. Ama 15 Şubat gerçekleşince, Türkiye'nin durumunu değerlendirerek, artık sonucun imha olacağını düşünüyor. O, onun ulaştığı düzeydir. Bu temelde bizi etki altına alıp savaşa yöneltmek istedi. Rusya, Almanya, Yunanistan ve başkaları bu biçimde çalıştı. Ortadoğu'da da böyle çalışanlar oldu. Komploda çok etkin rol oynayan Rus istihbaratı bile, örneğin bir Mahir Welat'ı, bizi uluslararası alanda şiddet geliştirmeye yöneltmek için yanımıza kadar gönderdi. Bütün gücüyle 15 Şubat öncesinde Önderliğin durumunu nasıl provoke ettiyse, 15 Şubat sonrasında da partinin durumunu aynı biçimde provoke etme çabası içinde oldular. Bu, açık ve somut bir durumdur.

Tüm bu güçlerin sözü edilen yaklaşımları, Türkiye için de bir komplodur. *"Komplo esasta Türkiye'ye yönelikti"* derken, Parti Önderliği bunu kastetti. Ölçüsüz bir Kürt-Türk savaşının yol açtığı çözümsüzlük, Kürt halkına büyük zararlar verdiği gibi, kuşkusuz aynı ölçüde Türk halkına da zarar veriyor. Türkiye'yi de soyup soğana çevirecek bir süreci geliştiriyor. Böyle bir savaş içerisinde kendini ayakta tutabilmek için, Türkiye her şeyini pazarlamak zorunda kalıyor. Bitiyor ve bitecektir de. Türkiye bundan çok daha fazla çeşitli dış güçlere bağlanıp onların maşası haline gelecek; bütün milli servetini onlara peşkeş çeken, oradan kazandığıyla da Kürtlere karşı savaş yürüten bir konuma düşecektir. Bu da Türkiye'nin tükenişi demektir.

17 Eylül anlaşmasının sahipleri komplonun bir parçasıdır

Bu yaklaşımlara bağlı olarak, değişik Kürt çevrelerinin üzerinde de biraz düşünmek gerekli. Aslında komployа karşı mücadelede söylenecek birçok şeyin yanında, bizzat komplonun uygulanması içinde de payları var. 17 Eylül anlaşmasının sahipleri, komplonun bir parçasıdırlar. Daha sonraki süreçte de, KDP ve YNK ile ilişkilerimizde tuhaf bir durum ortaya çıktı. KDP ile bir savaş içerisindeydik; YNK ile de "dost." Daha sonraki süreçte, farklı tutumlar içinde olduğumuz güçlerin komplo içindeki durumlarının daha farklı olduğu ortaya çıktı. Şimdi bu tahlil içerisinde bu güçlerin durumunu nasıl değerlendireceğiz?

YNK daha çok imhacıların çizgisini izleyen; KDP ise, PKK'nin tasfiyesini bekleyen, öngören bir politikaya yöneldi. YNK de tasfiyeyi istiyor, ama daha çok imhadan yanadır. İmhayı hedefleyen güçler 15 Şubat karşısında etkisiz kalınca, amaçlarına ulaşmak için bu planlarını ihale eder duruma gelince, bu mücadeleyi para karşılığında üstlenen Talabani daha çok o çizgiyi izler oldu. KDP ise, en çok çatışma içinde olduğumuz güç olmasına rağmen; 15 Şubat'tan sonra, belirttiğimiz doğrultudaki yönteme bağlı olarak bir politika değişikliğine yöneldi veya pratik tutumunda bir değişikliğe gitmeye başladı. YNK ve Celal Talabani bu konuda iyi anlaşılması gereken biridir. Özellikle Önderliğin hedeflenmesi ve imhanın gerçekleştirilmesinin Kürt ayağıdır. O yöntemin Kürdistan'daki kolu bu kesim oluyor. Zaten '96 suikast girişiminde Celal Talabani'nin parmağı olduğu söylenmişti. Bu epeyce de tartışılmıştı. Fakat parti olarak biz o dönemde, ona ihtimal vermek istemedik, ilişkilerimiz sürdü. Ama 15 Şubat'ın arkasından gördük ki, aslında Önderliği imha ettirmek isteyenler içinde başta gelen bir güç oluyor. Bunun için, YNK'nin bu saldırılarını tesadüfe bağlamamak gerekiyor. 15 Şubat sonrasında Önderliğe yöneltilmiş saldırıya ilişkin hiçbir söz söylemeden, bizim yönetimimizle görüşmek, –artık bazıları Süleymaniye'de iki örgütü birleştirmek istediklerini söylüyormuş– arkadaşlarımızın adını vererek, istenilen yerde görüşmeye hazır olduklarını ve çok önemli konuları görüşecekleri talebini belirttiler. Biz parti olarak reddettik. Böyle bir görüşmenin bize yönelik bir teslimiyet çağrısı anlamına geleceğini, –Önderliğe yönelik saldırı Washington'da imzalanıp pratikte gerçekleşince, 15 Şubat'a ilişkin dil ucuyla bile kınamada bulunmadan– yönetimimizle görüşme isteğinin art niyetli, düşmanca bir tutum olabileceğini o zamandan hissettik ve reddettik. YNK, aslında daha o zamandan boşa çıktı. Önderliğin durumu netleşmeden –tıpkı Mahir Welat'ın gelişi gibi– o da bizi kendi yörüngesinde bir çizgiye, Türkiye ile bir çatışma çizgisine yöneltmek istiyordu. Bu oyunun boşa çıktığını görünce, YNK ile aramızda artık bir mesafe, giderek bir gerginlik durumu gelişti.

Partimiz VII. Kongre'ye doğru giderken, YNK de yeni bir politikada aktifleşmeye doğru yöneldi. 15 Şubat'tan sonra yeniden 1 Eylül sürecinin geliştiğini, artık parti ve Önderliğin imha sürecinin gerçekleşmediğini görünce; ondan sonra parti ve Önderliği birbirinden koparmaya, partiyi içinden dağıtıp parçalamaya yöneldi. YNK bu plan kapsamındaki diğer tüm güçlerle ilişkilidir. Önderliğe yönelik saldırılar, ağza alınmayacak sözler içeren karalamalar bu süreçte başladı.

Çünkü Celal Talabani'nin hesabı farklıydı: Artık PKK'nin bütün mirasına sahip olmak! İran da KDP'ye karşı öyle yapmıştı. Irak'ın KDP ile mücadelesi bu temeldedir. Güney'de birçok örgüte karşı benzer yaklaşım uygulanmıştır. Aynı şeyi PKK'ye karşı yaparak, aslında ortaya çıkan birikimin tümüne el koymak istiyordu. Öyle olmayınca da, yönetimi Önderlik'ten koparak partimizi içten ve dıştan kuşatıp parçalamayı hedefledi. 2000 Mayısı'ndaki askeri hareketlilik bu temelde gelişti. Örgütü içerde parçalamayı başaramayınca, kuşatmadan başlayarak askeri saldırıya kadar gitti. YNK, bir bütün olarak yok etmenin en etkili uygulayıcısı oluyor ve bu çerçevede herkesle ilişkilidir. Başta da en ileri düzeyde imhacı güçlerle bir birliği vardı. ABD ile ilişkilidir ve onun örgütü tasfiye etme planlarının uygulayıcısı oluyor. Daha doğrusu kim PKK'ye karşı mücadeleyi ihaleye çıkarıyorsa, öngördüğü kazanç için kendini o ihaleye kapatıyor.

Birliği bozucu durumların gelişmemesi için yoğun çaba harcadık

Avrupa'daki Kürt çevrelerinin tutumuna da değinmek gerekiyor. Önderlik o sahaya çıktığında, sözümona ilgi gösterdiler. 15 Şubat'tan önce bazıları TV programlarından düşmemeye başladı. TV programlarına çıkmak için adeta yarışa girildi. Parti Önderliği'ne öyle övgüler vardı ki, Kawacılar'dan bir tanesi *"Kürtlerin altın çocuğu"* diyordu. Kemal Burkay, Önderliğin Roma'da sunduğu çözüm programına ilişkin olarak; *"Biz daha da ilerisini istiyoruz, ama büyük mücadelenin yürütücüsü olarak mademki PKK çözüm böyle olsun diyor, yine de gerçekleşirse biz katılırız. Aslında biz daha ileri taleplerde bulunuyoruz. Ama ittifaka varız!"* demişti. Bunlar görünüşte biraz yürüdü. Fakat 15 Şubat'tan sonra gördük ki; bunu yapan çevrelerinki de Celal Talabani'nin dostluğu gibiymiş meğer. Celal Talabani ile KDP'ye karşı ortak savaşa girmiştik. Neredeyse cephe arkadaşı olmuştuk. Fakat el altından, içten içe büyük bir düşmanlık, karşı hesap varmış. Aynı Celal Talabani gibi, onlar da bu planı yürüten güçlerle el altından ilişkiliydi. Önderliğin imha olacağı ve PKK'nin mirasının kendilerine kalacağı hesabıyla, bazıları bayram yaptı. Bunlardan biri olan Ahmet Zeki Okçuoğlu da, gidip Önderliğin avukatlığını üstlenmişti. İdam edilen eski Demokrat Parti Başkanı Adnan Menderes'in mahkemesinde avukatlık yapanlar arasında Hüsamettin Cindoruk vardı. Kırk yıllık politikasını, aslında Menderes'in avukatlığı üzerinde kurmuştur. Başka hiçbir cevheri yoktur; onunla bu kadar politika yürüttü. Ahmet Zeki gibilerinin hesabı da öyle idi. Önderliği en son gören ve en son yakınında olup en son sözlerini bilen kişi. Dolayısıyla mirasın en öndeki sahibi olacak. Hesap bu! Önderliği miras bırakacak duruma yöneltmek için, o sonuca götürmek için elinden geleni yaptı. Önderliğin savunma ile farklı bir pozisyonda ortaya çıktığını görünce, bunların hepsi birden saldırıya geçtiler. Biraz dost olanlar, yönetimimize sayfalar dolusu mektuplar yazdılar. Biraz uzakta olanlar bazı değerlendirmeler yaptılar. Biraz daha uzakta olanlar ise, açıktan küfürlü nameler yazdılar. Celal Talabani gibi partiyi Önderlik'ten koparmak isteyenler, ortak bir çizgiyi izlediler. Bu çabanın sahipleri "Nedir bu Önderlik? Vazgeçin, biz varız. Biraz da siz kendi gücünüze ulaşın" derken, güya en yakınımızdaki dostlar da şunu diyorlardı: "ARGK olarak ayakta kalın, ama PKK'nin dönemi geçti. Siyaseti de biz yaparız." Parti yönetimimizdeki bir çok arkadaşa, Avrupa'dan böyle bir sürü mektup geldi. İyi asker olmamızı, savaş içinde durmamızı, ama siyaset yapmamamızı öğütlüyorlardı. Siyaseti kendilerine bırakacaktık. Öyle olmadığı görülünce bu sefer partiyi bölüp parçalamak için, parti yönetimine, partiye her türlü sözü söylediler. Partinin içine yönelik bir sürü çaba içinde oldular. Bazıları itiraz ediyor, bu görüşlerin doğru olmadığını söylüyorlar. Biz de kendi görüşlerimizin doğru olduğu kanaatindeyiz. PKK bir olgu ise ve bir süreç yaşıyorsa, yaşamın PKK'ye yansıyış biçimi böyledir. Olaylar bizim bilincimizde böyle bir düşünceye dönüştü. O süreçte, en geniş güçlerle ittifak içinde olmaya, her zamankinden daha fazla birliğe ihtiyacımız vardı. O açıdan bu tür yaklaşım sahiplerine eleştiri yapıp yapmamakta bile uzun süre tereddüt ettik, sabır gösterdik. Birliği bozucu durumların gelişmemesi için çaba harcadık. Fakat gördük ki; bazıları partinin bu çabalarını bir zaaf sandı. "Artık PKK bu tür işler yapamayacağına göre, ona yönelik istediğimizi söyleyip, görüşlerimizi ortaya koyup, istediğimiz gibi yönlendirebiliriz" düşüncesine gittiler.

Onun üzerine biz de parti olarak, tüm bunları karşılamak için bu çevrelere karşı belli bir ideolojik mücadeleyi geliştirdik. Örgütü muğlaklaştırıyorlardı. Celal Talabani nasıl ki gerillayı denetim altına almak istediyse, o çevreler de Avrupa örgütümüzü denetim altına alıp yönlendirmek istediler. Partiye yöneltilmiş bu saldırıyı teşhir ederek, kesin bir çizgi tutumu ve ideolojik mücadeleyle kendi örgütümüzü doğru çizgiye çekmeyi ve örgütü ona karşı mücadele içine sevk etmeyi gerçekleştirebildik.

Uluslararası komplo dediğimiz saldırı çerçevesindeki sistemin düzenlenişini vermeye çalıştık. Bunların hepsi bir dünya sistemi oluyor; 20. yüzyılın ilk çeyreğinde şekillenen, günümüzde de Kürdistan açısından çok değiştirilmemiş olan bir dünya sistemi. Saydıklarımızın hepsi bu sistem içinde ve hepsi de sistemi koruma noktasında ilişki, ittifak ve birlik halindeler. Yöntem farklılıkları, kendi içlerinde çıkar mücadeleleri olsa da; sorun PKK'ye karşıtlık, yani Kürt halkının ulusal-demokratik gelişimine karşıtlık oldu mu, bir bütünlük, birbirini tamamlama ortaya çıkıyor. Ayrılık ve çelişkiler olsa da, onlar kendi içindeki çıkar çelişkisine dönüşüyor. Kürdistan karşısında ise ortak bir duruşu ifade ediyor. ABD, Rusya, Yunanistan ve Ortadoğu'dakiler de böyledir. Yani bunların "Kürt" kelimesini kullanmalarının herhangi bir farklı konumu yoktur. Biraz kandırmayı, toplumu kendine çekmeyi ifade ediyor. Hiçbirinin Kürdistan üzerindeki inkar ve imha siyasetini aşan farklı bir Kürt siyaseti yoktur. Onun için uluslararası komployu tezgahlamada dünya böylesine bir işbirliği yapabildi; bazıları en azından susturuldu. Kürt halkını yok sayma temelinde oluşmuş bu dünya sistemi, Kürt halkının dirilişi karşısında bir bütün halinde karşı durmayı bu biçimde sağlamak istedi.

Devam edecek...

Zaferi yakalama mücadelesinden asla vazgeçmeyeceğiz

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Cemil BAYIK yoldaş ile yapılan röportajı yayınlıyoruz

Serxwebûn: Son birkaç ayın gelişmeleri olarak; ABD ve İsrail'de yönetim değişiklikleri yaşanırken, Türkiye'de de demokrasi güçlerine yönelik yoğun saldırılar gelişti. MHP öne çıkarılıyor, neredeyse tek başına iktidara hazırlanıyor denilebilir ve Türkiye işbirlikçi Kürt güçleriyle birlikte partimize ve gerillamıza saldırı hazırlığına girişti. Bu gelişmeleri nasıl yorumlamak gerekiyor? YDD ekseninde yeni bir konsept mi oluşuyor? Bu durum gerek bölgeyi, gerekse önümüzdeki süreci nasıl etkileyecek?

Cemil Bayık: SSCB'nin dağılmasıyla birlikte ABD tek başına dünyaya hakim olmak, bir dünya imparatorluğu kurmak istedi. Bu amaçla kendi öncülüğünde ve hakimiyeti altında bazı güçlere de belli roller tanıyarak "yeni dünya düzeni" (YDD) adında bir dünya sistemi yaratmak istedi. Bu amaçla büyük bir mücadeleye girişti. Bu mücadelede önemli mesafeler alan ABD, Ortadoğu'da da kendi hakimiyetini kurmak, böylece YDD'yi dünyada hakim kılmak istedi. Bu amaçla İsrail-TC stratejik ittifakını geliştirdi. Filistin ve Arap halkını teslim alarak, PKK'nin öncülük ettiği Kürt özgürlük hareketini tasfiye ederek, bölgedeki direnme güçlerinin iradelerini kırarak sonuç almak istedi. Ama ABD'nin bölgedeki hakimiyet kurma savaşına karşı halkların Demokratik Ortadoğu Birliğini yaratma perspektifli ulusal-demokratik direnişi gelişti. ABD'nin Ortadoğu'da, YDD'yi oturtarak hakimiyet kurma çabaları başarılı olamadı. Dünyada çeşitli güçlerin de ABD'nin tek başına dünyaya hakim olma ve yönetmesine karşı geliştirilen mücadeleleri oldu. Bütün bunlara ABD'nin kendisini yeterince yenileyememesi, çözümsüzlüğü aşamaması da eklenince, YDD, ABD'nin öngördüğü gibi bir düzen olarak dünyaya hakim olamadı. ABD'nin de hakim olma çabalarının başarısızlığına yol açtı.

İşte ABD'deki yönetim değişikliği bu gelişmelerin sonucunda ortaya çıktı. Bu değişiklik aynı zamanda bir çizgi değişikliği olarak görülmelidir. Bu değişiklikle, tehlikeye gireceği görülen YDD ve ABD'nin hakimiyetinin kurtarılması amaçlanmaktadır. Bu açıdan ABD yeni yönetiminin eski yönetimden farklı olarak şiddete daha fazla yöneleceği bir çizgi izleyeceği anlaşılmaktadır. YDD ve ABD'nin hakimiyeti önemli oranda Ortadoğu'ya dayandığı için, Ortadoğu'nun biçimlendirilmesinde İsrail ve TC'ye tanınan rol dikkate alındığında, ABD'deki değişikliğin TC ve İsrail'e yansımaması düşünülemez. Nitekim TC ve İsrail'de de hemen değişiklikler gündeme gelmeye başlamıştır. ABD çizgisini Ortadoğu'da en iyi temsil edecek olan Şaron işbaşına getirilirken, TC'de de demokratikleşmeden ve Kürt sorununun çözümünden uzaklaşma; içte baskıcı yöntemlere yönelme, dışta saldırgan bir tutum izleme durumu yaşanmaktadır. MHP'nin ABD'ye davet edilmesi ve ağırlığının artırılması gösteriyor ki, bu çizgi pratikte MHP ile geliştirilmek istenmektedir. Görünen odur ki, varolan hükümetle bu çizginin yürütülemeyeceği durumunda bir erken seçimle MHP'nin iktidara getirilerek yürütülmesinin tedbirleri şimdiden alınmaya çalışılıyor.

ABD'de yönetim değişikliğinin gündeme geleceği görülünce Türk Genelkurmayı da hemen harekete geçerek, Türkiye'yi bu değişikliğe göre ayarlamak için –ağırlıklı olarak PKK'ye karşı olmak üzere– bir konsepte ulaşmış; Başkan Apo ve PKK'ye karşı saldırgan bir tutuma girmiş, demokrasi güçlerine yönelerek ve Güney Kürdistan'ın Soran alanına girerek bu konsepti uygulamaya başlamıştır. Yani TC, yönünü ABD'deki konsepte göre ayarlamıştır.

Bu konseptte şiddet esas alınmakta; demokrasi ve özgürlük güçlerinin ezilmesi, direnebilecek tüm muhalefet odaklarının iradesinin kırılıp teslim alınması ve tasfiye edilerek istenen düzenin ve hakimiyetin kurulması amaçlanmaktadır. Görüldüğü kadarıyla ABD, içine girilen süreçte, İsrail ve TC vasıtasıyla Ortadoğu'nun en direnişçi kesimi olan Filistin ve Kürt halkına olduğu gibi tüm direnen güçlere karşı saldırılarını eskisiyle kıyaslanmayacak bir dozajda artıracaktır. Bu açıdan önümüzdeki günler, aylar Ortadoğu'da sıcak günlerin yaşanacağını gösteriyor. Halkları, demokrasi ve özgürlük güçlerini ağır görev ve sorumluluklar bekliyor. Bunun için saldırılara, teslim alma ve tasfiye çabalarına karşı hazır olunmalı. Direniş, dayanışma en üst boyutta gerçekleştirilmeli. Aksi taktirde Ortadoğu'yu karanlık ve kölelik günlerinin beklediği bilinmelidir. Teslim alma ve tasfiye etme saldırılarının boşa çıkarılması, Ortadoğu'da muazzam bir demokratikleşmeye, özgür birlikteliğe, gelişmeye neden olacaktır. Bu Ortadoğu'yu tarihteki gerçek kimliğine ve yerine kavuşturacaktır. ABD hakimiyetinin önemli darbe yemesine ve insanlığın nefes almasına; gelişmesi ve yücelmesinde önemli bir engelin aşılmasına ve daha güzel bir dünyanın yaratılmasına büyük bir hizmet olacaktır. Bu açıdan YDD ve ABD'nin kaderi, önemli oranda Ortadoğu halklarının saldırıya karşı başarı veya başarısız kalmalarına bağlıdır.

– Fransa'nın Ermeni katliamı tasarısını kabul ederek gündemleştirmesinin dönemle ilgisi ve nedenleri nelerdir? Bu tasarının kabulünü sadece 'tarihsel bir katliamın hesabının sorulması ya da Ermenilerle bir dostluk ilişkisi' şeklinde yorumlayabilir miyiz? Yoksa bunun daha değişik nedenleri de var mı?

– Ermeni katliamından sadece Türkler sorumlu değildir. Bugün bu katliam tasarılarını gündeme getiren, kabul eden bazı güçlerin kendileri de Türkler kadar sorumludurlar. Bir Kürt katliamı da vardır ve hala bu katliam devam ettirilmektedir. Neden bu güçler Kürt katliamını kınamamakta ve hatta kınamak şurda kalsın, onaylamaktadırlar. Neden geçmiş bir katliamı kınarlarken, birini ve hem de sürmekte olanı görmezlikten gelmekte ve hatta onaylamaktadırlar? Bunun siyasi, ahlaki, insani yönden anlamı nedir? Eğer kınanacaksa, daha çok da bugün devam eden katliamın kınanması, önlem alınması, bunun önüne geçmek isteyenlere destek verilmesi gerekmiyor mu? Burda Kürt katliamı kınanmıyor ve sadece Ermeni katliamı ve hem de bu süreçte kınanıyorsa, daha değişik amaçların peşinde olunduğunu görmek gerekiyor. Burda ne tarihsel bir katliamın hesabı soruluyor ve ne de Ermenilerle dostluk ilişkisi amaçlanıyor. Ermenilere saygıdan da bahsedilemez. Nasıl geçmişte kirli amaçları için Ermenilerin dirisinden yararlanmaya çalıştılarsa, bugün de benzer amaçlar için Ermenilerin ölülerinden yararlanmak; katliamı suistimal ederek kullanmak istiyorlar. Ermeni katliamı bugün mü anlaşıldı? Katliam yapılırken veya sonrasında neden dile getirilmedi, hesap sorulmaya gidilmedi? Zamanlaması dikkate alındığında, bu süreçte gündemleştirilmesinin bazı nedenlerinin olduğu anlaşılmaktadır. Bunun önce ABD'de gündemleştirilip geri çekilmesi, ardından Fransa ve Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde gündeme getirilmesi, yaşanan süreç ve sürecin ortaya çıkardığı sorunlarla ilgilidir. ABD'nin dünya hakimiyetinin tartışılması, YDD'nin çıkmazla yüz yüze gelmesi, AB'nin siyasi ve hatta askeri bir güç olmak istemesi, Rusya'nın yeniden toparlanma ve kendi nüfuz alanlarına sahip çıkma yönündeki çabalarının artması, Kafkasların önemi, Kafkasya'da Ermenilerin konumu, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünün kendini dayatması, Türkiye'nin AB'ye girişinin gündemleşmesi ortamında bu sorun gündemleştiriliyor. Burda amaç, Türkiye'yi AB'ye almamak, demokratikleşmesini ve Kürt sorununun çözümünü engellemek, Türkiye'deki şoven-faşist, gerici eğilimleri güçlendirerek iktidar yapmak, Türkiye'yi Ermenilere yöneltmek, ABD'nin stratejik hedefleri temelinde ABD'nin çizgisine ve kontrolüne çekmek, Türkiye'yi Kafkaslar'da ve Ortadoğu'da kullanmak, Türkiye'nin yıkımını gerçekleştirmek, Ermenistan'ı Rusya'dan uzaklaştırarak Rusya'yı Kafkaslar'da soyutlamaktır. Kafkasları kontrol altına almak, Rusya'nın tekrar bir güç olarak tarih sahnesine çıkmasını engellemektir. Türkiyeli yurtseverler, demokrat ve devrimciler, Türkiye'nin sürüklenmek istendiği bu tuzaktan, Türkiye'yi demokratikleştirme, Kürt sorununu çözme mücadelesini yükselterek kurtarmayı mutlaka başarmalıdırlar.

"ABD çizgisini Ortadoğu'da en iyi temsil edecek olan Şaron işbaşına getirilirken, TC'de de demokratikleşmeden ve Kürt sorununun çözümünden uzaklaşma; içte baskıcı yöntemlere yönelme, dışta saldırgan bir tutum izleme durumu yaşanmaktadır. MHP'nin ABD'ye davet edilmesi ve ağırlığının artırılması gösteriyor ki, bu çizgi pratikte MHP ile geliştirilmek istenmektedir."

Kürtleri içine almayan bir ittifak bölgede sonuç alamaz

– Diğer yandan İran-Irak-Suriye arasında yeni bir ilişkilenme düzeyi yakalanıyor. Putin'le birlikte Rus politikası da dünyada olduğu kadar Ortadoğu'da da aktifleşiyor. Bu yeni bir güç dengesi oluşumu anlamına gelebilir mi? Bunun sonuçları bölgeyi nasıl etkiler?

– Putin ile birlikte Rusya'nın toparlanmaya, kişilikli bir politika izlemeye başladığı görülmektedir. Rusya, ABD'nin tek başına dünyaya hakim olmasına, yönetmesine ve kendi egemenlik sahasında etkili olmasına karşı durmaya başlamıştır. Rusya, Putin'le yeni bir başlangıç yaparak içte toparlanma, kendi geçmiş egemenlik alanına sahip çıkma, dışta kendini dinletme, ABD hakimiyetine karşı bazı ittifaklar arama sürecine girmiş bulunmaktadır. Bu temelde tekrar Ortadoğu'daki sorunlarla daha yakından ilgilenmeye, geçmiş ilişkilerini yeniden canlandırmaya başlamıştır. İran, Irak ve Suriye ile ilişkileri gelişmektedir. Yine Suriye-Irak, İran-Irak ilişkileri yeniden düzenlenerek belli bir düzey kazanmaktadır. Bütün bu ilişkiler ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik saldırı ve hakimiyet kurma, İsrail ve TC'yi kullanarak Rusya'yı Ortadoğu'ya sokmama, İran, Irak ve Suriye'yi teslim alma çabalarına karşı gelişen ilişkiler olmaktadır. Bu ilişkiler olumlu, ama yetersizdir. Hala bir ittifak ve denge yaratma gücü olmaktan uzak bir konumdadır. Ayrıca bu ittifakın önemli bir ayağı olan Kürtler ihmal edilmektedir. Kürtleri içine almayan bir ittifakın bölgede sonuç alması düşünülemez. Eğer Rusya, İran, Irak, Suriye bölgede güçlü bir ittifak oluşturmak ve ABD-İsrail-TC'nin hakim olma savaşını başarısızlığa uğratmak istiyorlarsa, Kürt sorununun çözümünü geliştirerek, Kürtlerin desteğini alarak ve Kürtleri ittifak içine çekerek bunu başarabilirler. Aksi taktirde ne ittifakları gelişebilir, ne de sonuç alabilirler. Çünkü karşılarında ABD-İsrail-TC ittifakı stratejik düzeyde sağlam olan bir ittifaktır. Bu ittifak, bölgedeki gerici güçler ve Kürt işbirlikçilerinden de destek bulmaktadır. Bu ittifakta Kürt yoktur, imhası vardır. Bu açıdan bu ittifaka karşı çıkmak ve buna karşı ittifak geliştirmek isteyenler, Ortadoğu'nun en dinamik, en savaşkan ve demokratik gücü olan Kürtleri, bu halkın öncüsü olan PKK'yi görmek, onunla ittifaka girmek zorundadır. Rusya'nın ve İran'ın Kürt politikasında eskiye göre olumlu bir yaklaşım içerisinde olduklarını söylemek geliştiğini belirtmek mümkün. Irak hala eski politikalarını aşmış değil. Suriye bir tartışma içindedir. PKK'nin geliştirdiği yeni strateji ve Kürt sorununa çözüm projesi, bu güçlerin Kürt sorununa daha sağlıklı yaklaşmalarına, daha cesur adım atmalarına ortam hazırlamıştır. Bu güçlerin bundan da yararlanarak Kürt sorununu bölge halkları lehinde çözerek, Kürtlerle ilişkilerini yeni bir temelde geliştirip, Kürtlerin desteğini kazanmaları mümkündür. İttifaklarını bu temelde güçlendirmeleri, anlamlı kılmaları olanaklıdır. Şu anda hala Rusya, İran, Irak ve Suriye ilişkileri bir ittifak ilişkisinden uzak ve zayıftır. Kürt ayağı eksiktir, ama ısrarlı olunursa gelişmeye açık; ge-

“YNK, 15 Şubat komplosundan sonra PKK Önderliği’ne ve PKK’ye karşı açıktan ve cepheden saldırıya geçmiştir. Bu saldırıyla, PKK’yi teslim alma, olmazsa tasfiye etme, ulusal önderliği ele geçirme, KDP’yi kuşatıp tecrit ederek, gerekirse askeri olarak da yönelerek zayıf bir konuma düşürme ve Kürtler adına tüm uluslararası ilişkileri ele geçirerek Kürdistan’a hakim olmayı amaçlamıştır.”

liştiğinde bölgeye ve hatta dünyaya olumlu etkisi olacak, bölgeyi demokratikleştirecek, kimliğine ve tarihsel gerçekliğine yakınlaştıracak, halklar arası birliğin gelişmesi ve daha gelişkin bir yaşam imkanına kavuşmasına yol açacaktır.

– Son İsrail seçimleri ve Şaron’un işbaşına gelişi bölgede önemli bir yankı buldu. Bunu barış çabalarının sonu, savaşın süreklileştirilmesi istemi olarak ele alabilir miyiz? Bu durum bölgeyi nasıl etkileyecek?

– ABD, Ortadoğu’daki direnme güçlerini etkisizleştirerek, YDD’yi oturtup hakimiyetini sağlamaya çalışıyor. Bunun için Irak’ı vurarak, Körfez’e yerleşip petrol sahalarını kontrolü altına almak istiyor. Bununla bağlantılı olarak PKK’yi tasfiye etmek için ’92 saldırısını geliştirdi. Başkan Apo’yu TC’ye teslim etmek için Suriye ve İran üzerinde belli bir baskı kurdu. Filistin halkını barış görüşmeleri adı altında teslim olmaya zorladı. Bütün bunları İsrail ve TC ile stratejik bir ittifak kurarak gerçekleştirmek istedi. Bu amaçla yoğun bir çaba içine girdi. Ortadoğu’da gericiliği de yedeğine alarak, stratejik ittifakını bölgeye dayatıp hakim kılmak istedi. Irak’ı oldukça zayıflatarak geriletmesine rağmen sonuca gidemedi. Çözümsüzlükle karşı karşıya kaldı. Körfez’e yerleşti, ama konumunu kalıcı hale getiremedi. PKK’ye bazı darbeler vurmasına rağmen tasfiye edemedi. Filistin halkı görüşmelerde dayatılan teslimiyeti ve kişiliksizliği kabul etmedi, direnişle cevap verdi. İran ve Suriye baskılara boyun eğmedi. Bütün bu gelişmeler bölgedeki ABD işbirlikçilerinin ABD’ye olan güvenini sorgulamaya yol açtı. ABD’nin Ortadoğu’da bir çıkmazla karşı karşıya gelmesinin başlangıç adımları oldu. Bu çıkmaz ABD’nin ve YDD’nin dünya hakimiyetini tehlikelerle yüz yüze getirdi. Bu durum en çok da ABD’nin bölgedeki stratejik müttefikleri olan İsrail ve TC’yi etkiledi. İçine girdiği çıkmazdan kurtulmak için ABD’de yönetim değişikliğine gidildi. Bu değişiklikle birlikte İsrail ve TC’de de değişiklikler gündemleşti. İsrail’de Şaron yönetime geldi. TC’de MHP ve ordu’nun ağırlığı her alanda hissettirildi, baskı ve şiddet yoğunlaştırıldı. Kürt Özgürlük Hareketi ve onun önderi Başkan Apo’ya, demokrasi güçlerine saldırıların artırılması, İsrail-TC ilişkilerinin yeniden hızlanması gerçekleşti.

İsrail’de Şaron’un yönetime gelmesi savaş anlamına gelmektedir. Bu sadece Filistin halkına saldırı anlamında değil, tüm Arap halklarına ve Ortadoğu halklarına karşı bir savaş anlamına gelmektedir. Şaron bölgedeki dengeyi değiştirmek, bölgeyi ABD-İsrail-TC ittifakının emrine vermek için çılgınca tutumlara gireceğe benziyor. Şaron askeri gücü kullanarak, şiddeti ve baskıyı yoğunlaştırarak, gerektiğinde yeni katliamlar yaparak bölge halklarında yılgınlığı yaratma, iradelerini kırma ve bu temelde teslim alarak sorunları çözmeyi hedefleyeceğe benziyor. Daha şimdiden Filistin ve Arap ileri gelenleri Şaron’un saldırgan bir politika izleyeceğini, tüm Arapların dayanışma içinde karşı durmalarının zorunluluğunu dile getirmektedirler. Şaron’un geliştireceği şiddet, daha çok direnişe ve dayanışmanın güçlenmesine yol açacaktır. Görünen, Ortadoğu’nun barışa hala uzak olduğu ve ABD-İsrail-TC ittifakına dayalı şiddetin etkisiz kılınması ile ulaşılacağıdır. Bölgenin devrimci, demokratik, yurtsever güçleri ne kadar erkenden dayanışmalarını güçlendirir ve saldırılara karşı erkenden bir karşı direnişi örgütlerlerse, o kadar tahribatları engelleyebilir, barışın gerçekleştirilmesini sağlayabilir ve saldırganları geriletebilirler.

– YNK’nin Kongre sürecinde ortaya çıkan yönetim değişiklikleri ne anlama geliyor?

– YNK, Başkan Apo’nun uluslararası bir komployla esaret altına alınmasında yer almış bir güçtür, komplonun Kürt ayağının esas güçlerinden biridir. YNK, 15 Şubat komplosundan sonra PKK Önderliği’ne ve PKK’ye karşı açıktan ve cepheden saldırıya geçmiştir. Bu saldırıyla, PKK’yi teslim alma, olmazsa tasfiye etme, ulusal önderliği ele geçirme; KDP’yi kuşatıp tecrit ederek, gerekirse askeri olarak da yönelerek zayıf bir konuma düşürme ve Kürtler adına tüm uluslararası ilişkileri ele geçirerek Kürdistan’a hakim olmayı amaçlamıştır. Ama YNK saldırılarında başarılı olamamış, aksine darbeler yemiş; devletler, halklar, örgütler ve hatta kendi kitlesi nezdinde büyük bir prestij kaybına uğrayarak dağılma süreciyle karşı karşıya gelmiştir. Tam da bu noktada TC askeri güçleri YNK’nin dağılmasının önüne geçmek için YNK alanına gelerek YNK güçlerini eğitmeye, donatmaya ve mevzilendirmeye başlamış; YNK de izlenen çizgiye karşı olanların tasfiye edilmesine destek vermiştir. Yıllardır kongreye gidemeyen ve son gelişmelerle birlikte kongresi daha da gerekli hale gelen YNK’nin kongre yapması, ancak TC’nin gelişi ve sağladığı destekle başarılmıştır. YNK’nin kongre yaparak, yeni bir yönetim çıkarması tam da ABD, İsrail ve TC’dekine denk gelen bir değişiklik olmaktadır. Yani YNK’nin de bu değişikliklere uyarlanması olmaktadır. Böylece YNK, uluslararası gericiliğin Kürdistan kolu haline gelerek tehlikeli olmaktadır. YNK’deki bu değişikliği, ABD’nin Irak’a yapacağı müdahalenin öncesinde YNK’nin buna hazır hale gelmesi olarak görmek gerekiyor. Bu değişiklik, İran, Irak ve KDP ile çözümden yana olan güçlerin tasfiye edilmesi; ABD-İngiltere yanlısı olanların yönetime getirilerek, YNK’nin bu çizgiye göre yeniden düzenlenmesi ve PKK ile savaşın sürdürülmesi anlamına geliyor. YNK’nin partimize saldırması, TC ile ilişkilerinin geliştirilmesi, TC’nin YNK alanına askeri güç göndermesi, ABD ve İngiltere’nin istemi üzerine gerçekleşmiştir. YNK’nin Türkiye’de Çiller çetesiyle de ekonomik ve siyasi ilişkileri çok güçlüdür. Çiller’in ABD bağlantısı ve PKK’ye karşı geliştirdiği özel savaş, PKK’yi imhada ısrar etmesi dikkate alındığında, YNK’nin PKK’ye neden saldırdığı daha iyi anlaşılabilir.

TC’nin Soran alanına girmesi, salt YNK’yi koruma, YNK’yi PKK’ye karşı savaştırma amaçlı değildir. Bu, Güney Kürdistan’ın tümden işgal edilmesi, bozulan KDP-YNK dengesinin YNK lehinde yeniden düzenlenmesi, KDP’nin geriye itilmesi, KDP-YNK çelişkisinin derinleştirilmesi anlamına geliyor. Yine bu işgal, Irak’ta gerçekleştirilecek bir değişiklik durumunda ve Kürt hareketinde inisiyatifin, kontrolün ele alınması, Körfez Savaşı sonrası gibi ortaya çıkan bir boşluğun tekrarlanmaması için önceden bunun tedbirlerinin alınmasıdır. Öte yandan İran, Suriye, PKK gibi bölge güçlerinin olası müdahalelerinin önünün alınması, direnecek güçlerin iradelerinin kırılması girişimi olarak da görülmelidir. Soran’a giriş, hem ABD-İngiltere-İsrail-TC ittifakının ve hem de TC’nin, kendi ağırlığını bölgede göstermeye çalışmasıdır. Bunun için TC’nin bu adımı bölge güçlerinde rahatsızlığa ve tepkilere neden olmakta, PKK’nin direnişi bu güçler nezdinde daha büyük bir anlam kazanmaktadır.

– YNK’nin son dönemlerde sürekli KDP’yi de yanına alarak PKK’ye karşı bir işbirliği içerisine girme çabası görülüyor. KDP’nin buna yanıtı ne olabilir?

– Partimize karşı yöneltilen uluslararası komplo, ’92’de TC, KDP, YNK’nin ortak saldırısı ve bu komployu planlayan güçlerin bu saldırıyı kışkırtıp desteklemesi ile başladı. ’92 saldırısının esas mimarının YNK lideri Celal Talabani olduğu, TC ve KDP’yi adım adım buna çektiği, Cem Ersever ve Tuncay Özkan’ın yayınladıkları kitaplarda da dile getiriliyor. Yine Celal Talabani’nin Kürdistan Federe Parlamentosu’nda yaptığı konuşma da bunu kanıtlayan başka bir belge olmaktadır. Tüm Washington ve Ankara anlaşmalarında PKK’ye karşı mücadele öngörülmektedir. Bu anlaşmaların altında YNK’nin imzaları da bulunmaktadır. PKK’nin uluslararası kamuoyunda terörist olarak ilan edilmesinin başını da yine öncelikle Celal Talabani çekmiştir. Ondan sonra diğer güçler PKK’yi terörist olarak ilan etmişlerdir. 9 Ekim’le başlayan ve 15 Şubat ile Başkan Apo’nun esir alınıp TC’ye getirilmesine yol açan komploda da yer aldığı ortaya çıkmış bulunuyor. Bütün bunlara rağmen sonuç alamayan YNK, bugün de benzer bir yönelim içinde bulunmakta, başarıya gitmeyen komployu tamamlamaya ve bunun için KDP’yi de geçmişte yaptığı gibi bize karşı savaşa çekmeye çalışmaktadır.

YNK, önce TC’yi Soran alanına çekti, ardından KDP’yi bize karşı savaşa çekmek için görüşme üzerine görüşme gerçekleştirdi. Bu görüşmelerde her türlü tavizi vererek, şantaj yaparak KDP’yi ikna etmeye çalıştı. KDP’nin savaşa girmesi için TC, ABD, İngiltere’nin baskısından yararlanarak sonuç almaya çalıştı. Ama bugüne kadar sonuç alamadığı, fakat almak için de bu çabalarına aralıksız devam ettiği anlaşılıyor. Celal Talabani bir yandan da Irak, İran ve Suriye’yi bize karşı kışkırtarak, bu güçlerin PKK’ye tavır almasını ve böylece PKK’yi kuşatıp tecrit ederek, teslim alma, olmazsa tasfiye etmeyi amaçlamaktadır.

YNK lideri, KDP’yi savaşa çekerek bir taşla iki kuş vurmayı planlamaktadır. KDP’yi de suçuna ortak ederek PKK’yi tasfiye ettikten sonra, onu da tasfiyeyi amaçlamaktadır. İçine girdiği çıkmazdan bu tarzda kurtulmayı ve başarılı olmayı düşünmektedir. KDP’yi taktik bir güç olarak kullanmak istemektedir. KDP bugüne kadar YNK’nin bu tuzağına düşmedi. Ama ne kadar baskılara dayanabilir bilinmez. KDP, Celal Talabani’nin geliştirmek istediği tuzağın farkındadır. YNK ve TC’nin yanında yer alarak PKK’ye saldırmayı kendi çıkarına uygun görmüyor ve bunun kendisine zarar vereceğini biliyor. Bu açıdan hem zarar görmemek, hem YNK’nin içine girdiği çıkmazdan kurtulmasına yardımcı olmamak istiyor. YNK’yi içine girdiği çıkmazda derinleştirerek, daha da zayıf bir konuma düşürmek, karşısında bir güç olmaktan çıkarmak için, bu aşamada YNK ve TC’nin yanında PKK’ye saldırmayı çıkarına uygun görmemektedir. PKK’nin tasfiyesinin ardından sıranın kendisine geleceğini bilmektedir. Bu açıdan KDP tüm baskılara karşın, YNK’nin yanında yer almamada ısrar edecektir. Ayrıca KDP’nin Güney Kürdistan’da Kürt sorununun çözümünde izlediği çizgi de YNK’den farklıdır. KDP daha çok Irak’ı esas alarak sorunu çözmek istemektedir. YNK ise ABD-İngiltere’ye dayanarak sonuç almak istemektedir. YNK’nin son yönelimleri, düzenlenişi dikkate alındığında, KDP’nin bugünkü koşullarda YNK ile birleşerek PKK’ye saldırması demek, YNK çizgisine kaymak ve kendi gerçekliğini yitirmek anlamına geleceğinden, KDP buna kolay kolay yaklaşmayacaktır. Ama ABD,İngiltere, TC ve Talabani’nin baskıları karşısında ne kadar bu tutumunda direnebilir, bilinmez.

Savaş rantçıları yine devrede

– Geçmiş süreçte yoğunca gündem olan Kürtçe TV, AB’ye giriş ve demokratikleşme tartışmalarının ardından gerçekleşen Soran alanına Türk ordusunun girişi, cezaevleri katliamları, Gaffar Okan suikastı, Kürt halkına ve HADEP’e yönelik saldırılar ve iki HADEP yöneticisinin kaybedilmesi ve gelişmelere bağlı olarak özellikle Genel Başkanımıza yönelik başlatılan saldırıları ve kısıtlamaları, avukatlar hakkındaki suç duyurularını nasıl yorumlamak gerekir?

– Partimizin silahlı savaşı durdurması, gerilla gücünü sınırların dışına çıkarması, barış gruplarını Türkiye’ye göndermesi, VII. Kongre’de strateji değişikliğini kararlaştırması ve barış projeleri sunması ile birlikte, Türkiye’de birçok konu tartışılmaya başlanmıştır. Yine partimizin attığı adımlarla demokratik gelişmelerin olacağı havasının esmeye başlaması, AB’ye üyelik yönünde adımların atılması, demokrasiden ve barıştan yana güçlerin lehinde bir ortamın yaratılması, PKK çizgisinin Türkiye’yi etkilemekle kalmayıp, giderek siyasetin ve gelişmenin belirleyici gücü konumuna gelerek hızla kitleselleşmesi savaşta çıkarı olan güçleri tekrar harekete geçirmiştir. Bu güçler, Kürt Özgürlük Hareketi’ne ve onun önderi Başkan Apo’ya, demokrasi güçlerine karşı tekrar baskı, şiddet, faili meçhul cinayetlerin örgütlenmesi, şoven-faşist dalganın tırmandırılması, savaşın gündemleştirilerek demokratik gelişmenin önünün tıkatılması, barış sürecinin sabote edilmeye başlanması gibi bir süreci başlatmış bulunuyor.

‘Ne oldu da Türkiye’nin yönü birden böyle değişti’ diye tartışmalar gelişmeye başladı. Bunun çeşitli nedenleri vardır. Bir nedeni yukarıda izah edilmişti. ABD’deki yönetim değişikliği ve bu yönetimin izleyeceği çizgiye göre Türkiye’nin uyarlanması bir nedendir. İkinci bir neden ise, Başkan Apo’nun uluslararası bir komplo sonucu esaret altına alınmasıyla PKK’nin dağılacağı ve böylece Kürt sorunu diye bir sorunun gündemden çıkacağı, herkesin de bunu böyle kabul edeceği beklentisiydi. PKK’nin direkt ve dolaylı tüm mücadelelere rağmen dağılmaması, birliğini koruyarak gelişimini sürdürmesi, parti yapısı ve Kürt halkının PKK yönetimi altında mücadele kararlılığının ortaya çıkması, hızla kitleselleşmesi, Kürt sorununu dayatarak çözümü zorunlu hale getirmiştir. Bu durum Türkiye’deki demokrasi güçlerine ve barış isteyenlere başarı ortamı, imkanı sunmuştur. Savaştan rant elde eden barış karşıtı güçlerin tüm kirli işlerinin ortaya çıkartılıp hesap sorulmasının imkanlarını yaratmış ve bunların rantlarını tehlikeye sokmuştur. Diğer yandan yeni strateji, Türkiye’de tartışılamayan birçok sorunun tartışılmasına yol açarak, demokratikleşmenin motor gücü olmuş ve şoven-milliyetçi-gerici eğilimleri gerileterek, tüm muhalefet güçlerinin dayanağı haline gelmiştir. Kısacası bir bütün olarak Türkiye, PKK’nin geliştirdiği çizginin etkisine girmiştir. Türkiye’deki oligarşik yapı, savaşta rant elde edenler, faşist ve militarist çevreler, PKK’nin yol açtığı bu gelişmelerin önünü almak, bu gelişmelere yol açan PKK’yi ve demokrasi güçlerini etkisizleştirerek ezmek, kendi çıkar düzenlerini yaşatmak için mücadelelerini artırmaya ve tekrar etkinlik kazanarak Türkiye’nin yönünü değiştirmeye çalışmaktadırlar.

Devamı 30’da

“Ortadoğu’ya yönelik ABD-İngiltere-İsrail ve TC’nin giderek daha çok müdahalesi gelişmektedir. Hem halkımız, hem bölge halkları aynı güçlerin tehdidi ve saldırılarıyla karşı karşıyadır. Saldırılara karşı varolma mücadelesi, barış ve özgürlük mücadelesinin yükseltilmesi gerekiyor. Partimiz saldırılara karşı, ortak bir ulusal demokratik direnişi geliştirerek karşı durmaya çalışacaktır.”

Türkiye'de demokratikleşme sorunu ve MHP gerçeği

● Yücel HALİS

Demokratikleşme sorununun tüm yakıcılığıyla devam ettiği günümüz Türkiyesi'nde, oligarşik yapıdan kaynaklı olarak varolan kimi siyasal anlayışlar ve yapılar, siyasal çözüm önünde engel olma konumlarını sürdürmektedirler.

Cumhuriyetin demokratikleştirilmesi gereğini dile getiren siyasal yapılar karşısında, demokratikleşme karşıtı bir konum sergileyen böylesi anlayış ve yapıların çözümlenmesi ve mücadele ile aşılması bir zorunluluk haline almıştır.

Demokratikleşmenin Kürt sorununun çözümüne bağlı gelişebileceği gerçeği gözönüne getirildiğinde, Kürt sorununa yaklaşım, demokratik veya antidemokratik yapı olmanın kriteri olmaktadır. Aynı zamanda oligarşik sistemin ırkçı-şoven karakteri en çok da Kürt sorununda kendisini ele vermektedir.

Katı inkarcı ve imhacı politikaların bir sonucu olarak bu sorun ağırlaşarak günümüze kadar gelmiştir. Kürt sorununun çözümünü demokratikleşme çerçevesinde gerçekleştirmek isteyen yaklaşımın gelişmesi önünde engel olmak isteyen siyasal anlayış ve yapıların, halen mevcudiyetini etkili olarak sürdürmesi ve siyasal çözümü engelleyici tutumlarında ısrar ediyor olması, bu anlayış ve yapılarla mücadeleyi yakıcı kılmaktadır.

Kuşkusuz demokratikleşme önünde engel olan birçok siyasal anlayış ve yapı bulunmaktadır. Fakat son süreçte engel olma konumunu ısrarla sürdürerek ön plana çıkan MHP, önemli bir kategori olmaktadır. İç ve dış dayanakları, ideolojik, politik, örgütsel şekillenişi, paramiliter bir güç oluşu, MHP'nin önemle ele alınmasını ve incelenmesini gerekli kılmaktadır.

Oligarşik sistemin yasal-siyasal planda temsilcilerinden biri olan MHP, yaklaşık kırk yıllık bir süreci kapsayan pratiğiyle ırkçı-şoven politikaların temsilcisi durumundadır. Türkiye'nin demokratikleşmesi önünde en büyük engellerden birisi olan MHP gerçeği, doğru çözümlendiği oranda etkisiz kılınabilir. O nedenle MHP'yi geçmiş süreciyle birlikte ele alarak, tarihsel-toplumsal dayanaklarıyla çözümlemek ve güncel politik rolünü açımlayarak onunla mücadele etmek, demokratikleşme mücadelesinin önemli ayaklarından birisini oluşturuyor.

Devrimci, demokratik, yurtsever, ilerici güçlerin ve halk kitlelerinin özgürlük, eşitlik ve demokrasi mücadelesine karşı kullanılan MHP'nin, günümüzde demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünde ırkçı-şoven bir tutum takınması şaşırtıcı olmadığı gibi, beklenebilir bir tutum da olmaktadır. Özellikle MHP'nin iktidara taşınmasına yol açan gelişmeleri, uluslararası komplo ile bağlantısını ve paramiliter bir güç olarak yapılanmasını dikkate almadan yapılacak her değerlendirme, günümüzdeki güncel politik mevzilenmesinin yeteri kadar anlaşılmamasına yol açabilir. MHP'nin etki alanının artması veya azalması, oligarşik rejimin aşılması gerçeğiyle bağlantılı olduğundan; oligarşik rejimin aşılması oranında MHP'nin geriletileceği, daraltılacağı ve çözülüşe götürüleceği açıktır. Dolayısıyla MHP gerçeğini çözümlemek ve bu gerçeğe karşı etkili mücadele yürütmek, özgürlük ve demokrasi mücadelesini yürüten güçlerin vazgeçilmez görevi olmaktadır.

> "MHP'nin etki alanının artması veya azalması, oligarşik rejimin aşılması gerçeğiyle bağlantılı olduğundan; oligarşik rejimin aşılması oranında MHP'nin geriletileceği, daraltılacağı ve çözülüşe götürüleceği açıktır. Dolayısıyla MHP gerçeğini çözümlemek ve bu gerçeğe karşı etkili mücadele yürütmek, özgürlük ve demokrasi mücadelesini yürüten güçlerin vazgeçilmez görevi olmaktadır."

Yeni sömürgecilik ve Türkiye'nin oligarşikleşmesi

İkinci Paylaşım Savaşı sonrası emperyalizm tarafından geliştirilen yeni sömürgecilik politikaları çerçevesinde, Türkiye'nin yeni sömürge statüsünde oligarşikleşmeye başlaması ile birlikte işbirlikçi-tekelci burjuvazinin palazlanması karşısında, emekçi, yoksul kitlelerin toplumsal muhalefeti cılız da olsa gelişmeye başlamıştı.

Çok partili siyasal sistemin sınırlı demokratik mücadele olanaklarını değerlendiren TİP'in toplumsal muhalefete ağırlıklı olarak öncülük yapması sonrasında, oligarşik sistemi devrimci mücadele ile yıkmayı hedefleyen devrimci gençlik hareketinin boy vermesi, rejim açısından ciddi bir tehlike doğurmuş ve 12 Mart darbesi ile toplumsal muhalefet ezilmeye çalışılmıştı. 12 Mart darbesi ile devrimci gençlik hareketinin önderleri imha edilmiş olsa da, toplumsal muhalefetin gelişimi durmamış, aksine Kürdistan'da gelişen Ulusal kurtuluş mücadelesinin hızla büyümesi, oligarşik rejimi büyük bir tehlikeyle yüzyüze getirmişti. İşte 12 Eylül askeri faşist darbesi buna verilen cevaptı. Oligarşik rejim gelişen büyük tehlikeyi fark ettiği için, 12 Eylül darbesiyle mutlak sonuca gitmek istiyordu. Yani hem gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini boğmak, hem de Türkiye'deki toplumsal muhalefeti ezmek istiyordu.

Bundandır ki, bu dönemde korkunç bir faşist terör estirilmiş; baskı, işkence ve katliamlarla tüm toplum sindirilerek teslim alınmak istenmişti.

Rejim, daha önce direkt kullandığı paramiliter güçleri bile hedefleyerek, otoritesini tesis etmede sınır tanımıyordu. MHP'nin faşist komandolarını zindanlara tıkmaktan, hatta birkaçını idam etmekten bile geri durmamıştı. Oligarşik rejime hizmetlerinin ödülünü hapse girmekle alan faşist komandoların sitemleri, darbeciler tarafından duyulmamıştı bile.

MHP, bir kongr-gerilla örgütlenmesidir

MHP'nin ırkçı-şoven karakteri ideolojik biçimlenmesinden gelmektedir. Hitlerin, Mussolini'nin faşizmi ne ise, MHP'nin faşist özü de odur. Irkçı-Turancı düşüncelerin ideolojik temeli milliyetçiliğe dayanmaktadır. Egemen ulus milliyetçiliğinin şoven karakterinin temsilini üstlenen MHP, ulusal-toplumsal kurtuluş mücadelesi yürüten güçlere karşı örgütlendirilip yönlendirilmiştir. Bunun için '60'lı yıllarda kurulan Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi (CKMP) ile partileşmeye başlayan sivil-faşist düşünce, Türk milliyetçiliğine dayalı ırkçı-şoven bir yapılanma olarak kısa sürede gelişim göstermiştir. CKMP'nin sonrasında MHP'nin oluşumu gerçekleşmiştir. Emekli Albay Alparslan Türkeş'in liderliğindeki bu parti, daha sonra paramiliter bir güç olarak, yarı askeri bir örgütlülükle faaliyetlerini geliştirmeye devam etmiştir. Ülkücü komandolar olarak eğitilip örgütlendirilen faşist güçler; devrimci, yurtsever, demokrat güçlere saldırmaya başlamıştır.

İlk başta aydın-demokrat çevrelere, devrimci gençliğe yönelen MHP komandoları, 12 Mart darbesi sonrasında da saldırılarını sürdürdü. Yüzlerce devrimci, demokrat ve yurtseveri katleden faşist komandolar, giderek kitleleri hedeflemeye başladı. Sivas'ta, Malatya'da, Çorum'da, Maraş'ta ve daha birçok alanda kitlesel katliamlar gerçekleştiren MHP komandoları, gerçekleştirdikleri bu saldırılarla ulusal-toplumsal kurtuluş mücadelesini boğmaya çalıştı.

12 Eylül askeri faşist darbesine kadar katliamlarını sürdüren MHP'nin faşist komandoları, aynı zamanda partinin çeşitli görevlerini yürütmekteydiler. Muhsin Yazıcıoğlu, Ökkeş Kenger, Osman Durmuş, Ali Güngör, Şadi Tekelioğlu, bunlardan birkaçıdır.

MHP lideri Türkeş'in *"Biz içerdeyiz, ama düşüncelerimiz iktidarda"* sözü, 12 Eylül askeri faşist darbesini tanımlayan bir sözdür. PKK'nin 15 Ağustos 1984 yılındaki Eruh ve Şemdinli baskınlarıyla başlayan savaş süreci ile birlikte, Türkeş yeniden sahneye çıkarıldı.

Milliyetçi Çalışma Partisi ile yeni rolüne soyunan Türkeş; MHP'nin açılmasıyla tekrar MHP liderliğine getirildi. MHP'yi savaş süreci içerisinde yeniden organize ederek, gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı paramiliter bir güç olarak mevzilendirdi. Orduda, emniyette, istihbaratta, bürokraside, basında; ekonomik, sosyal, kültürel alanlarda örgütlenen MHP, iç ve dış politikada etkili olarak kullanılan vazgeçilmez bir güç haline geldi. Alaattin Çakıcı, Abdullah Çatlı, Haluk Kırcı gibi faşist komandoların oluşturduğu çetelerle kontr-gerilla faaliyetlerini yoğunlaştırdı.

1990'lı yıllarla birlikte rantçı-çeteci güçlerin vurucu örgütü olan MHP, *"özel harekat timleri", "mavi bereliler", "akıncılar", "çevik kuvvet"* vb. biçimlerde askeri örgütlülüğünü oluşturarak, Kürdistan'da devletin PKK'ye karşı düzenlediği operasyonlarda direkt yer almaya başladı. 20 bine yakın faili meçhul cinayeti, hizbikontra oluşumuyla gerçekleştirdi. Türkiye'deki demokrasi güçlerine saldırılarını yoğunlaştırdı. Bununla da yetinmeyerek dış ülkelerde bombalamalar, operasyonlar, darbeler, suikastlar organize etti.

Kitlelerin demokratik eylemlerine saldıran faşist komandolar; üniversitelerde, fabrikalarda, meydanlarda tam bir terör estirdi. Ordu, emniyet ve istihbaratın sivil faşist vurucu gücü olan MHP, savaş içinde bir yandan palazlanırken, bir yandan da siyasal bir parti görünümüyle etkinlik kazandı. '95 yılı seçimlerinde yüzde 10'luk barajı aşmadığı için meclise giremeyen MHP, önemli bir güç haline gelmişti. Lideri Alparslan Türkeş'in ölümü sonrasında başlayan iktidar savaşını Tuğrul Türkeş'e karşı kazanan Devlet Bahçeli, partinin liderliğine getirildi. Karşılıklı silahların kullanıldığı kavgalı kongresini ertelemek zorunda kalan MHP, ikinci bir kongre ile liderini seçebildi.

Bugün MHP, rantçı-çeteci bir güç olarak savaş sürecinde palazlanmış, ırkçı-şoven güçlerin siyasal temsilcisi olarak rolünü oynamaya devam etmektedir. İnkar ve imha politikalarının doğrudan bir sonucu olarak savaşta oynadığı rol açısından, savaşın rantını toplayan, çetelerin yuvalandığı bir odak konumundadır.

Yine uluslararası komplo sonucu Başkan Apo'nun tutsak edilmesi ile başlayan süreçte, nisan 1999 seçimleri öncesinde, Başkan Apo'nun idamını gerçekleştirmek için seçmenlerden oy isteyen ve zafer havasına kapılarak rantçılık yapan MHP, oy patlaması yaptı. En çok oyu alan ikinci parti olarak, 135 milletvekili ile DSP'nin ardından meclise girdi.

Bir savaş hükümeti olarak oluşturulan 57. Cumhuriyet Hükümeti'nde yer alan MHP, birinci ve ikinci Milliyetçi Cephe hükümetlerinde yer almasından uzun yıllar sonra tekrar hükümette yer alma olanağını elde etti. DSP-ANAP-MHP üçlüsünün mutabakatıyla oluşturulan savaş hükümeti, Başkan Apo'nun esaretinin arkasından yepyeni bir durumla karşı karşıya kaldı.

Başkan Apo'nun çağrısıyla PKK'nin savaşı durdurması, gerilla güçlerini sınır dışına çekmesi, barış ve demokrasi gruplarını Türkiye'ye göndermesi, barış projesini kamuoyuna deklare etmesi siyasal-demokratik çözüm stratejisinin ilk adımları olarak gerçekleşirken, bütün siyasal dengeleri alt üst etti. Uluslararası komplo ile savaşı tırmandırmayı hedefleyen komplocu güçler demokratik, barışçıl çözüm stratejisi karşısında boşlukta kalırken, demokrasi güçlerinin hareketlenmesini önleyemediler.

Sorunların tartışılmaya başlanması, AB'ye girişte Kopenhag Kriterleri'nin gündeme getirilmesi ve en önemlisi de "terör", "bölücülük" vs. engelleri öne sürerek, demokratikleşme, insan hakları vs. alanlarda adım atmayan oligarşik rejimin elinden bu silahın alınması ve yeni sürecin başlamasına yol açtı. Söylem düzeyinde de olsa, demokratik adımların atılacağına dair açıklamalar peşi sıra gelişirken, sisteme yönelik eleştiriler bizzat devletin yetkili ağızlarından dillendirilmeye başladı. Yoğun tartışmalar sonucu demokratikleşmeyi hedefleyen güçler ile karşıt güçler arasındaki cepheleşme gerçeği yavaş yavaş açığa çıkmaya başladı. Savaş isteyen rantçı-çeteci güçler, süreci provoke etmek ve kurdukları kirli düzeni sürdürme çabasına girerken, açığa çıkmanın korkusuyla ikili bir görünüm sergilemeyi elden bırakmadılar. Bir yandan antidemokratik uygulamaları, yolsuzlukları ve kirli ilişkileri sürdürürken, bir yandan da demokratik bir düzenden yana olduklarını dillendirmeyi ihmal etmediler.

MHP'nin karanlık yüzünü unutmayalım

Çelişkilerin, taleplerin şiddetlenmesi karşısında daha bir açığa çıkan rantçı-çeteci güçlerin siyasal plandaki temsilcisi MHP; idam cezasının kaldırılması, ulusal programın sunulması, ana dilde eğitim ve yayın hakkının tanınması gibi konularda, inkarcı, retçi ve engelleyici tutumlarıyla ön plana çıktı. MHP'nin en son ulus-devlete, tek millete ve tek dile dayalı söylemi; ırkçı-şoven yaklaşımını

Devamı 30'de

KÜRT GENÇLİĞİ

halkımızın geleceğinin teminatıdır

Toplumsal bir varlık olan insan gelişiminin en dinamik evresi gençlik dönemidir. Hiç şüphesiz dinamiklik sadece insanın fiziksel-bedensel yapısıyla ilgili değildir. Daha çok ruhsal, düşünsel, sosyal ve siyasal etkinliği içeriyor. Toplumsal mevzilenme içerisinde de en dinamik kesimi oluşturan gençlik, yalnızca bir sınıfa veya zümreye mensup olarak değerlendirilemez. Hangi toplumsal kesimden gelirse gelsin, doğası ve özellikleri gereği, toplumsal-siyasal gelişmede değişim ve dönüşümde önemli bir yere ve aktif bir role sahiptir.

Ana hatlarıyla ifade edilirse, gençlik büyük bir dinamizmi ve enerjiyi temsil eder. Sürekli arayış içerisinde olduğundan statükocu değil, gelişme ve değişimden yanadır. Bilimsel ve aydınlık olanla ilgilidir. Cesur, atak ve coşkuludur. Yaşamda, düşünce ve örgütlenmede özgürlüğü savunur. Tüm bu özellikleri nedeniyle gençlik, toplumsal güçler arasındaki mücadelede, üzerinde hesap yapılan, etkileme ve kazanılmaya çalışılan güç olmuştur.

Toplumun büyük çoğunluğunu alta iterek küçük bir azınlığın iktidarını temsil eden egemen güçler, gençliğin bu dinamizmini kendi çıkarları doğrultusunda ve ezilenlere karşı kullanmak için her türlü yol ve yönteme başvurmuşlardır. Ancak genellikle toplumun ezilen çoğunluğunun çıkarlarını savunan, demokratik hak ve özgürlüklerden yana olan gençlik, –özellikle de öğrenci-aydın gençlik– kendi çıkarlarını da tehdit eden egemen, baskıcı, sömürücü sistemlerle hep bir mücadele içerisinde olmuştur.

Yaşadığı sistemin bilincinde olan gençlik, buna karşı mücadelede toplumun bilinçlendirilmesi, örgütlendirilip eyleme kaldırılmasında öncü bir misyona sahiptir. Bir sistem karşısında gençliğin ortaya koyduğu siyasal tercih, örgütlenme ve mücadele düzeyi toplumun mücadele düzeyini açığa vurur. *"Gençliği kazanan geleceği kazanır"* tespiti boşuna yapılmamıştır. Bundan dolayıdır ki, egemen sınıflar *"gençliğe hükmet, topluma hükmedersin; gençliği etkisizleştir, toplumu etkisizleştirirsin"* formülünü uygulayagelmişlerdir. Bunun en çarpıcı örneklerini Franko'nun İspanyası, Hitler'in Almanyası ve Evren'in Türkiyesi'ndeki uygulamalar oluşturmaktadır.

Ama buna karşın 20. yüzyıl, onurlu devrimci gençliğin ezilenlerle birlikte yükselttiği ve başarıyla sonuçlanan şanlı mücadelelere daha fazla tanıklık etmektedir. Geride bıraktığımız yüzyılda olduğu gibi, 21. yüzyılın globalleşen dünyasında da, halkların demokrasi, insan hakları ve özgürlük mücadelesinde gençlik bu tarihi misyonuyla karşı karşıya olduğu gibi, yeni tehlike ve çirkin uygulamalarla da yüz yüzedir.

20. yüzyılın iki kutuplu dünyasında insanlık, büyük sıcak-soğuk savaşlar ve onların yarattığı yıkıcı sonuçlar yanında önemli ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel düzey ve bilimsel teknik gelişmeyi yaşadı. Demokrasi, insan hakları ve özgürlükler çağı olarak da tanımlanan yeni yüzyıla insanlık, beraberinde çözümlenmemiş ulusal-toplumsal, siyasal, etnik ve dini birçok problemi de taşımıştır. Gerek bu sorunları, gerekse yeni gelişme sürecinin yarattığı ve yaratacağı sorunları çözmek durumunda olan insanlık, geçmişte olduğu gibi esas olarak şiddet temelinde çözüme yönelmek yerine, barışçıl, demokratik, siyasal yöntemlerle sorunlarını çözme eğilimindedir. Bunda geçmişte yaşadığı acı tecrübeler kadar, yaşanan bilimsel-teknik gelişmenin, kazanılan yeni sosyal, siyasal, kültürel değerlerin önemli etkisi vardır. Bu bağlamda çatışma ve savaşların tümüyle ortadan kalktığını söyleyecek durumda olmasak bile, uygar demokratik yöntemlerin, sorunların temel çözüm dili olduğunu ifade etmek mümkündür.

Bilimsel-teknik gelişme sayesinde küçülen dünyamızda büyük sorunlar yaşanmaktadır. Dünya nüfusunun ezici çoğunluğu açlık sınırında seyreden bir yoksullaşmaya mahkum edilmiştir. Gerici, antidemokratik uygulamalar devam etmektedir. Kadın cinsi üzerindeki sömürü ve baskı devam etmekte ve cins çelişkisi yüzyılın çözüm bekleyen temel bir çelişkisi olarak öne çıkmaktadır. Nükleer atıkların yol açtığı çevre kirlenmesi, dünyamızın yaşanılır doğasını ve insan yaşamını tehdit etmektedir. Dolayısıyla günümüz dünyası demokrasi, insan hakları ve özgürlükler alanında önemli bir gelişmeyi yaşamaya aday olmakla birlikte, insanlığı tehdit eden bu sorunları da önümüze koymaktadır.

Buradan çıkan sonuç; günümüzün ulusal, demokratik sorunlarının çözümünde, demokrasi ve özgürlükler mücadelesinde gençlik, özellikle de devrimci-aydın gençlik kendi tarihsel misyonunu üstlenmek durumundadır. Kuşkusuz toplumun yaşadığı sorunlar gençliğin de sorunlarıdır. Ama aynı zamanda özgün olarak kendisinin yaşadığı sorunlar da vardır. İşsizlik, eğitimdeki eşitsizlik ve antidemokratik uygulamaların yanı sıra, gerici-emperyalist kültürün ve geliştirdiği yaşam felsefesinin tahrip edici etkisini taşımaktadır. Günümüzde geliştirilen ve adına *"postmodernizm"* denilen kültür ve yaşam felsefesi, en çok da tüketim kalıplarına sıkışmış, günübirlik yaşayan, toplumsal-siyasal sorunlara karşı ilgisiz, sanal alemde yüzen, erdemsiz bir gençlik tipi yaratmayı hedeflemektedir.

Tüm bu veriler dikkate alındığında, günümüz gençliğinin doğru bir çağ bilinciyle topluma ve kendisine sahiplik ederek, demokratik siyasal mücadelede öncü militan rolünü oynaması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Başka türlü bir yaklaşım yanıltıcıdır. Böyle bir duruş sergilenmeden, ne gençliğin kendisinin, ne de toplumun yoksul-emekçi kesimlerinin, demokrasi ve özgürlük isteyenler için yapacağı hiçbir şey yoktur. Ve yine bu misyon yerine getirilmedikçe, onurlu ve sorumlu devrimci-aydın gençlik tanımına ve rolüne uygun davranılmamış olacaktır.

Dünyanın değişik ülkelerindeki gençlik, çağımızın bu genel sorunlarıyla birlikte, yaşadığı toplumsal-siyasal koşulların ortaya çıkardığı kendine özgü sorunları da yaşamaktadır. Toplumsal-siyasal gelişmedeki rolü itibariyle bakıldığında, oynanan ve oynanamayan roller açısından en çarpıcı örneklerden birini Kürdistan ve Türkiye gençliği yaşamaktadır.

Yaşadığı toplumun ayrılmaz bir parçası olan gençliği, içinde bulunduğu koşullardan ayrı olarak ele alıp değerlendirmek olanaksızdır. Kürt gençliğinin dünü ve bugünü de, ancak Kürt toplumunun içinde bulunduğu durum ve yaşadığı büyük mücadele sürecinin değerlendirilmesi içinde doğru izahını bulur. Açık olan şu ki, ağır sömürgeci baskı, inkar ve imha siyaseti altında ulusal gerçekliğinden ve kimliğinden uzaklaştırılarak egemen ulus gerçeği içerisinde erimeye mahkum edilen Kürt toplum gerçeğinde, gençlik de payına düşeni almıştır. Kendine yabancılaşmış, örgütsüz, dağınık ve ağır ezilmişlik psikolojisi ve kendine güvensizliği yaşayan Kürt toplumu ve gençliği, '70'lerin başında tarih sahnesine çıkan PKK hareketinin müdahalesiyle tamamen yeni bir gelişme sürecine girmiştir.

PKK tarihi Kürt gençliğinin de tarihidir

PKK, devrimci bir gençlik hareketi olarak doğup gelişti. Ankara'da Başkan Apo'nun oluşturduğu bir grup onurlu devrimci aydının başlattığı bu yürüyüş, giderek tüm bir ulusu kucakladı ve diriliş devrimine yol açtı. Haki, Kemal, Mazlum ve Hayriler'in de içinde yer aldığı bu devrimci aydın grubun Kürt toplumuna taşıdığı ulusal devrimci bilinç, örgüt ve eylem çizgisi, bugün Kürt halkının yaşadığı büyük ulusal-demokratik gelişmenin ve değerlerin temel ve başlangıç noktasını oluşturmaktadır. En ağır koşulları yaşayan bir halk gerçeğinde, onurlu devrimci gençliğin ne yapması gerektiği biçimindeki bir soruya en çarpıcı yanıtı PKK'nin ortaya çıkışı ve gelişim tarihi vermektedir. PKK'nin gelişim süreci onurlu, kendi doğasına ihanet etmemiş, bilinçli, fedakar, kararlı ve mücadeleci bir gençliğin tarihsel misyonunu nasıl sahipleneceğini ortaya koyan onurlu bir örneği oluşturmaktadır. Ve yine yurtsever bir aydın olan Nuri Dersimi'nin, Kürdistan'da isyanların bastırıldığı, katliam ve sürgün uygulamalarıyla umudunun tüketildiği en olumsuz koşullarda Kürt gençliğine yaptığı intikam çağrısı, gençliğin mutlaka rolünü oynayacağına dair taşıdığı inanç ve umudu ifade etmektedir. İşte PKK, bu anlamda bu umudun gerçekleşmiş ifadesi olarak, Kürt halk gerçeğinde büyük gelişim, değişim ve dönüşüme yol açmıştır. PKK tarihi aynı zamanda onurlu ve mücadeleci Kürt gençliğinin de tarihidir.

Kürt gençliği ulusal-demokratik mücadele sürecinde yeniden doğdu. Ulusal-demokratik kimlik, bilinç örgüt ve mücadele gücüne kavuştu. İlk defa kendisiyle ve tarihiyle yüzleşti ve özgür yaşamla buluştu. Kürtlüğü utanç vesilesi olarak gösteren sömürgeci eğitim ve kültürü aşarak, onu onur kaynağı olarak görme ve sahiplenme yüceliğine ulaştı. Hem devrimle doğdu, hem de devrime her düzeyde katılarak gelişmesinde önemli roller oynadı.

> **"Kürt gençliği ulusal-demokratik mücadele sürecinde yeniden doğdu. Ulusal-demokratik kimlik, bilinç örgüt ve mücadele gücüne kavuştu. İlk defa kendisiyle ve tarihiyle yüzleşti ve özgür yaşamla buluştu. Kürtlüğü utanç vesilesi olarak gösteren sömürgeci eğitim ve kültürü aşarak, onu onur kaynağı olarak görme ve sahiplenme yüceliğine ulaştı"**

Esas olarak Kürt gençliğinden oluşan ve binlerle ifade edilen gerilla ordusu saflarında yıllarca direndi ve binlerce şehit verdi. Keza aynı direniş ruhunu zindanlarda sergiledi ve Şehit Ali Çiçek yoldaşta ifadesini bulan kahramanlıklar sergiledi. Önderliği ve halkının özgürlüğü uğruna onlarcası fedai tarzda hayatını ortaya koydu. Başkan Apo'ya karşı geliştirilen uluslararası komplo sürecinde Kürt gençliğinin ortaya koyduğu tutum, bugün geldiği düzeyi çarpıcı bir biçimde ortaya koymaktadır. Zilanlar, Zekiye Alkanlar, Sema, Ronahi ve Şehristan gibi yoldaşlar bu fedai ruhun abideleridir.

YCK gibi kendi öz örgütlenmesini yaratan Kürt gençliğinin ulusal, siyasal, kültürel ve sanatsal alanda yaşadığı gelişme düzeyi, mücadele azmi ve kararlılığına dayanarak söyleyebiliriz ki, Kürt gençliği halkımızın teminat altına alınmış geleceğidir. Böyle bir gençliğe sahip olan Kürt halkı, geleceğe güvenle bakmakta haklıdır. Gençlik adına ortalıkta dolaşan, ısrarla kendini mücadele gerçeğinden uzak tutan, çıkarcı, marjinalleşmiş gruplar etrafında kümelenerek kendini yaşayanlar, genç-aydın olduğunu söyleseler de, böyle onurlu bir konumda değerlendirilmeyi hak etmemişlerdir. Çünkü Kürt sorununu çözmek gibi ağır bir sorunla karşı karşıya olan Kürt gençliğinin kendini yaşamaya imkanı olsa bile, buna hakkı yoktur.

Yaşadığımız yeni yüzyılda ve mücadelemizin girdiği yeni dönemde Kürt gençliğini bekleyen yeni görev ve sorumluluklar vardır. Bugüne kadar yapılanlar, bundan sonra yapılacakların da başarıyla yerine getirileceğinin kanıtıdır.

Başkan Apo'nun öngördüğü ve partimizin Olağanüstü VII. Kongresi'yle benimseyip karar altına aldığı ***Demokratik Özgür Birlik*** stratejisi, mücadelemizde yeni bir dönemi başlatmıştır. Kürt halkının 21. yüzyıl stratejisi olan Demokratik Cumhuriyet; barışçıl, demokratik, siyasal mücadele yöntemiyle Kürt sorununun çözümünü, Kürt halkının egemen ülke halklarıyla demokratik ve özgür birliğini yaratmayı hedeflemektedir. Yurtsever-devrimci Kürt gençliği, yeni stratejimizin derin kavrayışı içerisinde, yeni bir eylem ve çalışma tarzına yönelmek durumundadır. Sadece Kuzey'i değil, Kürdistan'ın diğer parçalarını ve Kürt diasporasını da içine alan geniş bir mücadele sahasında etkili bir örgütlenme ve eylem tarzını ortaya çıkaracak bir dinamizme, bilince ve tecrübeye sahiptir.

İyi biliyoruz ki, Kürt sorununun demokratik özgür birlik çerçevesinde çözümü kendiliğinden ve kolay olmayacağı gibi, başka güçlerce de bahşedilmeyecektir. Hatta devam etmekte olan uluslararası komplo gerçeği ve yine TC'nin inkar ve imha siyasetindeki ısrarı dikkate alındığında, çetin bir mücadelenin yaşanacağı ortaya çıkmaktadır. Yeni stratejimizin temel taktiği olan serhildanlar, mücadelemizin başarısını tayin edecektir. Kürt gençliği, yeni dönem serhildanlarının temel ve öncü bir gücü olarak yaratıcı ve kararlı gücünü ortaya koymak durumundadır. Tüm baskı ve engellemelere rağmen, Kürt gençliği bunu başaracak kudrete sahiptir.

Açık ki, şimdiye kadar yapılanlar küçümsenemez. Ancak yeni dönem mücadelesinin ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalmaktadır. Onun için yaratılan gelişmelere ve elde edilen kazanımlara "**yeter**" demek ve yanlış yaklaşımlara düşmeden çalışmak büyük önem taşımaktadır. Başarılı bir çalışma için yurtsever Kürt gençliğinin en başta derin bir ideolojik-politik kavrayışa ulaşması, bunun için

sürekli bir eğitimle yenilenmeyi sağlaması gerekmektedir. Hele emperyalizmin halkları ideolojisizleştirerek savunmasız ve dağılmaya açık hale getirme politikalarını geliştirdiği günümüzde, bu daha büyük önem kazanmaktadır. Ve yine iyi bilinmelidir ki, demokratik siyasal mücadele yaratıcı eylem gücü kadar etkili söz ve ikna gücüne ihtiyaç duymaktadır. Tüm bunlar bir arada düşünüldüğünde, ideolojik-politik ve kültürel birikimin sağlanmasının ne kadar önemli olduğu açığa çıkacaktır. Bunun yanında mücadelemizin yarattığı güçlü zemini ve çağın gelişen bilim-teknik düzeyini iyi kullanarak değişik alanlarda uzmanlaşmayı, mücadelemizin ihtiyaç duyduğu yetenekte kadrolaşmayı hedeflemelidir.

Süreklilik kazanmayan bir mücadelenin başarı şansı yoktur

Diğer önemli bir husus da şudur: Partimiz silahlı mücadeleyi durdurmasına ve demokratik çözüm sürecini başlatmasına rağmen, Türk devletinin inkar ve imha siyasetinden kaynaklanan çözümsüzlükte ısrarı devam etmektedir. Bu nedenle ve barışçıl demokratik çözüm sürecinin teminatı olarak Halk Savunma Kuvvetlerimizin varlığı devam etmektedir. Komploda tasfiye planları devam ettikçe Savunma Kuvvetlerimizin eskisinden daha güçlü bir biçimde varlığını koruması bir zorunluluktur. Kürt gençliği bu gerçeği iliklerine kadar hissederek, derin bir bilinç ve sorumlulukla hareket etmelidir. Bulunduğu her yerde ve her an fedai ruhuyla, Önderliğine ve halkına olan bağlılığını ortaya koymaya hazır pozisyonda olmalıdır. Gerektiğinde Halk Savunma Kuvvetleri'ne katılarak, Halk Savunma Kuvvetleri'nin sayısını on binlerle ifade edilen düzeye çıkarmalıdır.

Ulusal-demokratik mücadelede sürekliliği sağlamak, gençliğimizin en temel görevlerinden biridir. Süreklilik kazanmayan bir mücadelenin başarı şansı yoktur. Sadece yılın belli günlerinde ve yapılan çağrılara uygun olarak harekete geçmek yetmiyor. Her güne yeni bir eylem tarzı dayatacak bir yaratıcılıkla hareket edilmek durumundadır. Kürt gençliği, mücadele temelinde doğdu ve gelişti. Mücadele onun yaşam tarzıdır. Nasıl ki belli zamanlarda yaşamı durdurmak mümkün değilse, mücadeleyi durdurmak da bizim için olanaksız hale gelmiştir. Çünkü başarmak için başka seçeneğimiz yoktur. Kürt gençliğinin değişik sorunları vardır, ama en temel sorunu Kürt sorunudur. Bu sorun demokratik özgür birlik temelinde çözümlenmeden gençliğin hiçbir sorunu da çözümlenemez. Globalleşen dünyanın her şeyi toz pembe gösteren havasına herkes kedisini kaptırabilir, ama Kürt gençliği buna asla itibar edemez. Çünkü anı anına yaşadığı somut gerçekler, tehlikeler ve içinde bulunduğu mücadele ateşi, dayandığı değerler sistemi buna fırsat vermemektedir.

Toplumsal-siyasal mücadelede motor gücü oluşturan gençliğin oynaması gereken ulusu devrimci rol bakımından, Kürdistan'daki ulusal-demokratik gelişme süreci canlı bir örnek olarak ortadadır. Bu gelişmeden en fazla etkilenmesi ve sonuç çıkarması gereken Türkiye toplumu ve gençliğinin yaşadığı durum, oynanmayan roller bakımından hala ciddi bir değerlendirme konusu olmaya devam ediyor.

Türkiye'de yaşanan ağır ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel vb. sorunlarla, bu sorunları çözmek durumunda olan toplumsal güçlerin içinde bulunduğu örgütsüzlük, dağınıklık ve etkisiz mücadele konumu tam bir tezatlık oluşturmaktadır. Çelişki süreci kendini çözecek güçleri de ortaya çıkarır. Eğer bir yerde çelişkiler ve sorunlar ağırlaşmış ve bir çözüm sınırına gelip dayanmışsa, orada çözümü isteyen güçlerin etkili bir biçimde devreye girerek çelişkinin çözümüne müdahalede bulunması gerekir. Bu toplumsal gelişmenin kanunudur. Ancak Türkiye söz konusu olduğunda adeta bu gelişme diyalektiği işlememektedir. Veya daha doğru bir ifade ile kendiliğinden işleyen sürece bilinçli müdahale yapılmamaktadır.

Oligarşik devlete egemen olan şovenmilitarist güçlerin uyguladığı ekonomik, sosyal, kültürel politikalar toplumu nefes alamaz duruma getirmiştir. Halkın açlık sınırında seyreden yoksullaşması, artan işsizlik ve pahalılık karşısında Türkiye'de ekonomiyi hortumlayan hırsızlar, rantçılar almış başını yürüyor. Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü gasp edilmiş. Her türlü antidemokratik uygulama topluma reva görülmektedir. Hem de "egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" ilkesiyle yaşadığını övüne övüne söyleyen bir Türkiye'de. Okulunu bitiren yüzlerce üniversite öğrencisi çalışacak iş bulamamakta, YÖK'te ifadesini bulan eğitimdeki antidemokratik uygulamalar devam etmektedir. Daha da detaylandırılması mümkün olan ve tepeden tırnağa antidemokratik, oligarşik sistemden kaynaklanan bu sorunlar, herhalde güçlü demokratik toplumsal bir muhalefetin ve mücadelenin geliştirilmesi için haklı ve yeterli gerekçeleri oluşturmaktadır. Ama olup bitenlere bakıldığında, Türkiye'de yıllarca bu haklı olan beklentilerin cevapsız kaldığını görüyoruz. Kuşkusuz toplumun ezici çoğunluğunun yaşadığı acılardan oligarşik sistem sorumludur. Ancak yeterli mücadele gerekçeleri, potansiyeli ve bu sistemden kurtulma, demokratikleşme istemleri olmasına rağmen, bunu doğru bir örgüt ve mücadele anlayışı ile yürütmeyen güçler de bu durumun devam etmesinden sorumludurlar. Açık ki, bu güçlerin başında da gençlik, özellikle de devrimci-aydın gençlik yer almaktadır.

"Kürt gençliği, mücadele temelinde doğdu ve gelişti. Mücadele onun yaşam tarzıdır. Nasıl ki yaşamı durdurmak mümkün değilse, mücadeleyi durdurmak da mümkün değildir. Çünkü başarmak için başka seçeneğimiz yoktur. Kürt gençliğinin değişik sorunları vardır, ama en temel sorunu Kürt sorunudur. Bu sorun demokratik özgür birlik temelinde çözümlenmeden gençliğin hiçbir sorunu da çözümlenemez."

Türkiye gençliği tarihiyle ve kendisiyle yüzleşebilmelidir

Türkiye gençliği büyük bir dinamizme ve potansiyele sahiptir. Mücadeleyi örgütleyip geliştirmesi için sayılmayacak kadar haklı gerekçeleri var, ama mücadeleyi geliştirmek için kendisinden kaynaklanan nedenler dışında ciddi bir sebep yoktur. Türkiye devrimci-demokratik hareketinin temel bir sorunu olan doğru bir ideolojik-siyasal program ve öncü örgüt yaratma sorunu hala devam ediyor. Bir dönemlerin Türkiye'sinde devrimcilik yapmış olan bazılarının *"biz faşizme karşı örgütlendiğimiz için değil, örgütlenemediğimiz için suçluyuz"* biçiminde itiraf ettikleri "suç"u Türkiye gençliği işlemeye devam ediyor. Hiç şüphesiz bu bir kader, ya da tedavisi mümkün olmayan bir hastalık değildir.

Doğru teşhis, tedavinin olmazsa olmaz koşuludur. Bu nedenle Türkiye gençliği her şeyden önce tarihiyle ve kendisiyle yüzleşme cesaretini ve samimiyetini ortaya koymalıdır.

Unutulmamalıdır ki, Türkiye devrimci gençlik hareketinin küçümsenmeyecek tecrübelerle dolu ve doğru yaklaşıldığında büyük güç ve ilham alınacak şanlı bir geçmişi vardır. İşte Denizler'in, Mahirler'in, İbolar'ın damgasını vurduğu '70'ler Türkiyesi'ne bakıldığında, halkına karşı sorumluluk duyan bilinçli, cesur, doğasına ihanet etmemiş, onurlu gençliğin nasıl bir duruş sergilemesi gerektiğini görmek mümkündür. Türkiye gençliğinin bağrından çıkmış bu büyük dava adamlarının mücadelesi, bugünkü Türkiye gençliği için büyük bir tarihsel miras ve güç kaynağıdır. Denizler ***"Kürt ve Türk halkları için mücadele ettiğini"*** haykırarak idam sehpasına yürüdüler. PKK, bu onurlu devrimci gençlik önderlerinin direnişinden etkilendi ve onların anısını Kürdistan'da ulusal-demokratik devrime dönüştürdü. Ancak bugünkü Türkiye gençliğine bakıldığında, yanı başında gelişen Kürt ulusal-demokratik hareketini bir güç kaynağı ve gelişme nedeni olarak değerlendirip mücadelesinde sıçrama yapmak yerine, bu devrimci gelişmeden etkilenmemek için adeta bir çaba içerisindedir. Büyük bir kesimin yaşadığı durum budur. On beş yıllık savaş döneminde de durum buydu. Demokratik özgür birlik çözümünün geliştirildiği günümüzde de yaşanan bundan pek farklı değildir.

Örgüt ve mücadele alanında yaşanan etkisizlik nedeniyle, bugün demokrasi ve emek cephesinde saf tutması gereken önemli bir gençlik potansiyeli, farklı noktalara kanalize olmuş durumdadır. Fanatik dini akımların etkisine terk edilmiş gençlik kesimi az değildir. Şoven-milliyetçi ideoloji ve örgütlenmeler önemli bir kesimi kontrol altında tutmaktadır. Globalleşen dünyada etkili olmaya çalışan emperyalist kültürün yozlaştırıcı etkisi karşısında gençlik savunma mekanizmalarından yoksundur. Türkiye'de uygulanan şoven-milliyetçi politikalar ve antidemokratik uygulamalar, tüm toplumu olduğu gibi gençliği de siyasetin dışına iterek toplum sorunlarından uzak, amaçsız ve günübirlik yaşayan, yönlendirilmeye ve kullanılmaya açık bir konuma getirmek istemektedir. Şu anda Türkiye'de bir numaralı "demokrasi" savunucuları kemalist şoven-milliyetçilerdir. *"Koyunun olmadığı yerde keçiye Abdurrahman Çelebi derlermiş"* misali bir durumla karşı karşıyayız. İşte Türkiye gençliği, öğrencileri, aydınları bu tablo karşısında kendi sorumluluklarını sorgulamak durumundadırlar. Tüm bu değerlendirmelerden büyük bir potansiyele sahip olan Türkiye gençliğinden, demokrasi ve özgürlük mücadelesinin gelişmesinden umutsuz olduğumuz sonucu çıkmaz.

Bugün oligarşik sisteme karşı toplumun emekçileri başta olmak üzere, değişik kesimlerden yükselen olumlu sesler ve tepkiler vardır. Vazgeçilmez bir ihtiyaç olan demokrasi, adalet ve özgürlük herkesin talebi durumuna gelmiştir. Bu doğrultuda yetersizlikleri olmakla birlikte, ciddi bir tartışma süreci başlamıştır. Sivil-demokratik hareket tüm baskılara rağmen gelişme çabasındadır. Cezaevleri direnişi etrafında ortaya çıkan tepkiler, hayat pahalılığı, işsizlik ve yolsuzluklara karşı duyulan büyük rahatsızlık vb. toplumun her zamankinden çok mücadeleye eğilimli olduğunu gösteriyor.

Ancak tüm bunlar örgütsüz, kendiliğinden ve uzun vadeli perspektiften yoksundur. Tam da bu noktada Türkiye devrimci gençliğinin rolüne uygun olarak ve etkili bir biçimde devreye girişi, tüm toplumu kucaklayan demokratik hareketi örgütlemesi ve eyleme geçmesi gerekiyor. "Küçük olsun, benim olsun" anlayışında ifadesini bulan ve yıllardır Türkiye Solu'nu marjinal konuma mahkum eden dar-grupçu çemberi kırarak, demokrasiyi isteyen tüm kesimlere ulaşmalı, onlarla ittifak ve dayanışma içerisinde olmalıdır. Zamansız tepkileri ve kendiliğinden hareketleri örgütlü kanallardan ana hedefe yöneltebilmeli ve demokrasi mücadelesinde sürekliliği sağlayabilmelidir.

Türkiye'nin demokratikleşmesinin anahtarı olan Kürt sorununu kendi sorunu olarak görmeli ve sahiplenmeli, bu noktada şoven-milliyetçiliğe karşı mücadele etme görevini üstlenmekten kaçınmamalıdır. Kürt ulusal-demokratik hareketi, demokratik özgür birliğin en temel çözümleyici gücü olarak devrededir. Buna karşılık, Türkiye'deki demokrasi ve emek cephesinin örgütlenip harekete geçmesi gerektiği ortadadır. Bunun için, Türkiye'nin şiddetle yeni Denizler'e, Mahirler'e ihtiyacı vardır. Gerçek yurtseverliği, sosyalist demokrasiyi, özgürlük ve eşitlik temelinde halkların kardeşliğini savunan, mücadele ruhuyla dopdolu dava adamları olmadan, koşullar ne kadar elverişli de olsa, demokrasi ve özgürlük mücadelesi gelişemez.

"Türkiye'nin demokratikleşmesinin anahtarı olan Kürt sorununu kendi sorunu olarak görmeli ve sahiplenmeli, bu noktada şoven-milliyetçiğe karşı mücadele etme görevini üstlenmekten kaçınmamalıdır. Kürt ulusal-demokratik hareketi, demokratik özgür birliğin en temel çözümleyici gücü olarak devrededir. Buna karşılık, Türkiye'deki demokrasi ve emek cephesinin örgütlenip harekete geçmesi gerektiği ortadadır."

Kürt ve Türk halkının demokratik özgür birlik temelinde eşitçe ve kardeşçe bir arada yaşaması için demokrasi ve özgür birlik mücadelesini birlikte omuzlaması ve başarması gerekiyor. Bunun başka yolu yoktur. Bu, Türkiye ve Kürdistan gençliğinin ortak mücadele cephesindeki birliğini de ifade eder. Dar ulusçu ve şoven-milliyetçi yaklaşımlardan arınarak, sosyalist demokrasinin bir gereği olan halkların özgür demokratik birliğini yaratma bilinciyle mücadeleyi geliştirmekten başka seçenek yoktur. Demokrasi ve özgürlüklerin olmadığı yerde, Türkiye ve Kürdistan gençliğini bekleyen hiçbir gelecek yoktur. Başkan Apo'nun ***"ya özgürlüğümü verin, ya beni öldürün"*** biçiminde ortaya koyduğu ilke, en başta onurlu gençliğin yaşam ve mücadele felsefesi olmalıdır. Kemal Pir'in ***"yaşamı uğrunda ölecek kadar seviyorum"*** sözü büyük özgürlük tutkusunu ifade etmektedir. Yine 12 Eylül faşizmine karşı direnen Kürt halkının değerli evladı Hıdır Aslan'ın idam sehpasına yürürken ***"anlamlıysa ölüm, yaşamak kadar güzeldir"*** sözü, ölümü değil özgür yaşam tutkusunu ortaya koymaktadır. Bu büyük mücadele değerlerini yok sayarak kimse yaşadığını iddia edemez. Türkiye ve Kürdistan gençliğinin yaşam ve mücadele felsefesini bu değerler belirlemiştir. Buna onurluca sahip çıkmasını bilmek gerekiyor. Doğmak, büyümek ve ölmek her insanın değişmez kaderidir. Önemli ve değerli olan, insana yaraşır, onurlu ve özgürce yaşamaktır.

Demokratik muhalefeti bir araya getirmek demokrasiyi kazanmaktır -I-

Bugün Türkiye'de üzerinde durulması gereken en temel konu; "neden güçlü bir muhalefet ortaya çıkmıyor veya böyle muhalefet nasıl ortaya çıkarılır" sorularına nasıl cevap verileceğidir.

Bu sorulara doğru cevap verilmeden, Türkiye'nin diğer sorunlarını çözmek kolay değildir. Şu anda Türkiye'nin en temel ihtiyacı demokratik bir muhalefettir. Böyle bir muhalefet ihtiyacını da ancak sol karşılayabilir. Çünkü Türkiye'nin sorunları yüzeysel çözümlerle değil, köklü çözümlerle aşılabilecek düzeye gelmiştir. Belli düzeltmelerle Türkiye'nin bugünkü çıkmazı aşılamaz. Türkiye sorunları bugün neşter vurulmayı bekliyor. Sadece böyle bir yaklaşımla Türkiye'nin sosyal, ekonomik ve kültürel dinamiklerinin önü açılabilir. 21. yüzyıl dünyasına cevap vermek bu yaklaşımı gerektiriyor.

Bugün Türkiye'de sistem tıkanmıştır. Bu tıkanıklığın aşılması ve Türkiye'nin önünün açılması acil hale gelmiştir. Mevcut durumdan yalnız işçiler değil, memurlar, köylüler, belki de en fazla esnaf şikayetçidir. Yani sadece alt kesimler değil, orta sınıf da Türkiye'de büyük bir çöküntüyü yaşamaktadır. Bunun yanında egemenler de, sömürücü kesimler de Türkiye'nin mevcut durumundan şikayetçidirler. Türkiye'nin bu sorunlarına çözüm bulunmazsa, sistemin kendi üstlerine de çökeceğinin farkındalar. Dolayısıyla Türkiye tarihinde ilk defa hoşnutsuzluğun, şikayetin, kendi halinden memnun olmamanın, en alttan en üst kesime kadar yaygınlaştığı bir süreci yaşıyoruz.

Üstten alta kadar memnuniyetsizliğin bu düzeyde yaşandığı hiç görülmemiştir. Ne '70'lerde, ne '80'lerde, ne de '90'larda memnuniyetsizlik bütün toplumsal kesimleri bu kadar sarmıştır. '90'ların sonuna gelindiğinde böyle bir gerçeklik ortaya çıktı. Bunun bir birikim sonucu ortaya çıktığı kesindir. PKK'nin yeni stratejisiyle birlikte, bu birikimin kendini açığa çıkarması söz konusu olmuştur. Şikayet, Türkiye'de bu düzeyde tüm toplumsal kesimleri kapsıyorsa, burada bu şikayetleri karşılayacak bir muhalefete acilen ihtiyaç var demektir. Tabii ki bu kadar şikayet, aynı zamanda bu toplumsal kesimlerin sorunlarını çözmesini engelleyen kesimler olduğunu ortaya koyar. Daha doğrusu o güne kadarki mevcut sistemin köşe başlarını tutanlar ve ondan en fazla çıkar elde edenler, kendi durumlarını korumak için değişime karşı direndiklerinden dolayı böyle bir huzursuzluk ortaya çıkmış bulunuyor.

Bu düzeyde hoşnutsuzluğa rağmen, bu durumu değiştirecek bir muhalefet, bir güç neden ortaya çıkmıyor? Bunun Osmanlı tarihiyle, Türk tarihiyle yakından bağlantısı vardır. Türk tarihinde alt tabakalar her zaman yaşamından, kendi durumundan şikayetçi olmuştur. Hoşnutsuzluklar kendini en fazla halk içinde ortaya çıkarsa da, değişim ve dönüşüm gücünü bu kesimler hiç gösterememiştir. Türk tarihindeki bütün değişim ve dönüşümleri üst tabakanın, özellikle askeri bürokrasinin, ya da askeri gücü elinde bulunduranların yaptığı gerçeğini görüyoruz. Türkiye tarihinin en temel çıkmazı buradadır. Türk halkının sürekli ekonomik ve sosyal bunalımlarla karşılaşması, sorunlarına köklü çözüm getirememesi bu gerçeklikle izah edilebilir. Tabii ki, her zaman bazı çözümler çıkmıştır. Sorunlar olduğu zaman, mutlaka onu çözecek belirli kesimler ortaya çıkar. Nitekim Türkiye tarihinde de ortaya çıkmıştır. Ancak bu çözümlerin hiçbir zaman köklü ve toplumun-tarihin bütün ihtiyaçlarına cevap verecek düzeyde olmadığı görülür.

> "Türkiye ve Osmanlı tarihinde iktidar mücadelesi, ya da sorunlara çözüm bulma yeri, devlet içinde belli kesimlerden veya üst kesimlerden geldiği için; altta sorunlar karşısında örgütlenme, politika üretme yeteneği fazla gelişmemiştir. Türkiye toplumunda ittifak kültürü, cephe kültürü, çeşitli sınıf ve tabakaların, güçlerin, kesimlerin bir araya gelerek ortak politika yapma, ortak mücadele etme alışkanlığı fazla yoktur."

Bunun nedeni de, muhalefetin diğer toplumlarda görüldüğü gibi, değişimin köklü biçimde ortaya çıkmasını sağlayan kesimlerden gelmemesidir. Daha çok rahatsızlıkların ve sorunların mevcut devlet içindeki yansımaları sonucu üst yönetimde değişimden yana olan, ona yatkın kesimlerin değişimi gerçekleştirmesi ve sorunlara çözüm bulması durumu ortaya çıkmıştır. Bu kesimler değişimden, sorunların çözümünden ne kadar yana olurlarsa olsunlar, mevcut düzen içinden çıktıklarından, ister istemez bu müdahalenin bir sınırı olmaktadır. Bu durum da doğal olarak gelecekte tekrar yeni sorunların ortaya çıkmasının tohumlarını içinde taşımaktadır. "Türkiye tarihi neden hep çalkantılı geçmiştir, sorunlara köklü çözüm bulamamıştır?" denilirse, bunun altında yatan gerçeğin, böyle bir toplumsal, siyasal ve tarihsel yapılanmayla ilgili olduğu söylenebilir.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde de, halk, yaşamından sürekli rahatsızdı. Mevcut düzenden memnun değildi. Türk tarihi bunun sayısız örnekleriyle doludur. Özellikle duraklama ve gerileme dönemi denilen tarihlerde, toplumda önemli sosyal ve ekonomik çalkantılar ortaya çıkmıştır. Daha öncesinde de Türk toplumunun rahatsızlığı söz konusudur. Bu açıdan, Türk toplumunun genelde potansiyel muhalefet eğiliminin gelişkin olduğu, rahatsızlığı sürekli varolan bir toplum olduğu söylenebilir. Ancak rahatsızlığını, şikayetini cepheden bir muhalefete, sesini yükseltecek bir muhalefete dönüştürme eğilimi de zayıftır. Sonuçta kaderine razı olma, varolana şükretme ile yetinmektedir. Türkler tarih içinde böyle şekillenen bir halktır.

Osmanlı İmparatorluğu'nda birçok ayaklanmanın olduğu, muhalif kesimlerin ortaya çıktığı biliniyor. Bu ayaklanmaların çoğuna, yine tabandan değil de, devletin herhangi bir kademesinde çalışmış insanlar öncülük etmiştir. Ya da aşiret ve dinsel önderlerin bu tür halk muhalefetlerinin, isyanların başında olduğu görülür. Özcesi, Türk toplumunun baskı ve sömürüler karşısında rahatsızlık duyduğu, bu rahatsızlığı sürekli yaşadığı, ancak buna karşı cepheden mücadeleye, yani devlete karşı açık bir tutum içine girmediği söylenebilir. Türk toplumunda, ne kadar rahatsızlık olsa da, devlete karşı cepheden tavır alma geleneği zayıf kalmıştır. Böyle bir baskı ve sömürüyü "şükür" ve "tevekkülle" karşılaması söz konusu olsa da, yine de bir muhalif potansiyel taşıdığı, muhalefet etmeye açık bir konumda olduğu da bir gerçektir.

Değişimi devletten bekleme içselleşmiş bir kültürdür

Şimdi de tarihteki duruma benzer bir gerçekle karşı karşıyayız. Türkiye toplumunun hemen her kesiminde büyük bir rahatsızlık var. Hoşnutsuzluk, çok fazla şikayet ve eleştiri yapmada herhangi bir eksiklik yok. Mevcut düzeni değerlendirmede, düzenin tıkanıklığını ortaya koymada, kötülükleri en güzel bir biçimde ifade etmede fazla bir kusurdan söz edilemez. Tabii ki mevcut durumun nedenlerini izah ederken yetersiz kalma vardır. Örneğin, Kürt gerçeğiyle bağlantısını kurmada hala bir zayıflık görülüyor. Ancak düzen bozukluğunun, sömürünün, baskının sonuçları ve bunun bütün toplumsal kesimler üzerinde yarattığı tahribatlar konusunda gerçekten çok fazla değerlendirme, eleştiri, söz var.

Bu durum, Osmanlı dönemindeki Türk halkının muhalif özelliğine benzer bir durumdur. Rahatsızlık duyar, ama çözümü de kendinde bulma, kendi gerçeğinde görme yerine, mutlaka başkalarından bekler. Bu da Türkiye gerçeğinde devletten beklemе gibi bir eğilimi ifade eder. Bu kadar şikayete rağmen, büyük bir sıkıntı içinde olan toplumsal kesimlerin ve onun siyasal temsilcilerinin hala büyük muhalefet ortaya çıkaramamasının nedeni; ne kadar eleştirseler de, ne kadar yüklenseler de, çözümü devletten bekleme gibi içselleşmiş bir eğilimin, içselleşmiş bir kültürün dışa vurumu olarak değerlendirmek mümkündür.

Türkiye'de mesele sorunları görme, eleştirme ve tartışma değil, bunlara karşı örgütlü muhalif olamama durumudur. Yani bir program sorunu, politika tercihi ve hedeflerin tespit edilip edilmemesinden çok; mevcut sistemi değiştirmek isteyen güçlerin bir araya gelip gelmeme sorunu vardır. Artık sorunlar bu çerçevede tartışılırsa doğru bir tartışma olabilir. "Ben soruna şöyle bakıyorum, sen sorunu şöyle görüyorsun" tartışmaları, aslında gündemi çarpıtmaktan başka bir şey değildir. Türkiye'de çok geniş toplumsal kesimlerin şu andaki talepleri ortaktır. Bu da Türkiye'nin demokratikleşmesidir, demokrasinin Türkiye toplumunda yerleştirilmesidir. Bu, hemen hemen çok geniş kesimlerin üzerinde birleştiği konudur. Demokrasinin önünde kimin engel olduğu konusunda da çok fazla farklı görüş yoktur. Esas farklılık, nasıl örgütleneceği, nasıl mücadele edeceği konusundan kaynaklanmaktadır. Aslında burada da fazlasıyla ortak noktalar vardır. Yani mücadele etme ve örgütlenme konuları da önemli oranda netleşmiştir.

Türkiye ve Osmanlı tarihinde iktidar mücadelesi, ya da sorunlara çözüm bulma yeri, devlet içinde belli kesimlerden veya üst kesimlerden geldiği için; altta sorunlar karşısında örgütlenme, politika üretme yeteneği fazla gelişmemiştir. Bunun sonucu olarak da, Türkiye toplumunda ittifak kültürü, cephe kültürü, çeşitli sınıf ve tabakaların, güçlerin, kesimlerin bir araya gelerek ortak politika yapma, ortak mücadele etme alışkanlığı fazla yoktur. Eğer Osmanlı ve Türkiye tarihi incelenirse, herhangi bir sınıf ve tabakanın, başka bir sınıf ve tabakayla ittifak yaparak kendini bir güç haline getirdiği, mücadele ettiği fazla görülemez, görülmemiştir. Belki de bunu en iyi yapan Mustafa Kemal olmuştur. O da, devlet içinde yetişen, devlet bürokrasisinden, askeri bürokrasiden gelen bir kişidir. Biraz dış dünyayı gezme imkanı bulmuştur. Bunun sonucu kendi amaçlarına ulaşmak için geçici ittifaklar kurmasını bilmiştir. Çerkez Ethem örneği, Kürtlerle ilişkilenmesi, yine daha sonra karşı karşıya geldiği çeşitli birey ve kesimlerle ittifak yapması bu gerçeği gösteriyor. Mustafa Kemal'de biraz politika yapma, örgütleme, güçleri bir araya getirme yeteneği görülmüştür. En azından bir asker olarak, belirli güçleri bir araya getirmenin, kazanmada, sonuca gitmede önemli olduğunu bilmiştir. Askerlikten aldığı bu özelliği politikaya da uygulayarak belli sonuçlar almıştır. Bunun dışında Türkiye tarihinde, ortak çıkarları olan bireylerin ve güçlerin bir araya gelmesine fazla şahit olunmamıştır.

Türkiye'de söylemde hemen hemen benzer şeyleri söyleyen, şikayet konuları ortak olan kesimlerin, örgütleme ve eyleme geçme söz konusu olduğunda bir araya gelmemeleri gerçekten anlaşılmaz bir durumdur. Yukarıda belirttiğimiz hususlar göz önüne getirildiğinde belirli bir izaha kavuşsa da, yine de sorunların bu kadar açık, çarpıcı, net ve ağır olduğu bir durumda biraz mantıklı davranmak, şikayet sahibi güç ve çevreleri bir araya getirebilir. Sanırız, dışarıdan gözlemleyebilen herkes, Türkiye'de neden ittifakların, birliklerin ortaya çıkmadığını merak etmektedir.

Egemenlerde uzlaşma kültürü yoktur

Öte yandan bugün, Türkiye'nin temel sorunlarının çözümü yalnızca demokrasi içinde olabilir. Demokratik yöntemler dışında, demokratik düzen dışında Türkiye'nin mevcut sorunlarına çözüm getirmek mümkün değildir. Osmanlı ve Türk tarihinde ise sorunlar hep şiddetle, baskıyla çözülmüştür. Uzlaşmayla çözülen tek bir sorun dahi yoktur. Egemen sınıf kültüründe "güçlüyüm, ezerim" anlayışı vardır. Hiçbir çevrenin talep ederek hak elde etmesi söz konusu değildir. Türkiye egemenlerine de "kimse benden hak elde edemez, hak alamaz, ancak ben verebilirim", "padişah lütfeder, yönetici lütfeder verir" kültürü hakimdir. Bu kültür tabii çok köklüdür ve kökü derinlerdedir. "Bu kadar soruna rağmen, sorunların ağır olmasına rağmen, toplumda bu kadar tepki ve istem olmasına rağmen, bu devleti yönetenler neden toplumun sesine kulak asmıyor?" denilirse, nedeni bu gerçekte aranmalıdır.

Egemenlerde uzlaşma kültürü yoktur, toplumun alt tabakalarının tepkilerine cevap verme anlayışı yoktur. Demokrasi ise bir yönüyle uzlaşma kültürüdür. Herkesin belirli fedakarlıklar yapması temelinde, çeşitli çıkarların belirli düzeyde uzlaştırılmasıdır. Demokraside hak istenir, hak mücadelesi verilir. Nitekim Türkiye'de bugün bu uzun yıllardır yapılıyor, ama Türkiye yöneticilerinde, Türkiye egemenlerinde böyle bir uzlaşma kültürü, anlayışı yoktur. Onlarda sadece bastırma ve ezme anlayışı vardır. Bir sorun mu çıktı, bir talep mi var; o zaman ezer. Ezdikten sonra, artık verir mi vermez mi, kendi iktidarını devam ettirmek için çıkarı gereği bazı reformlara ihtiyaç duyar mı duymaz mı; o kendi bileceği bir konudur. Dolayısıyla Osmanlı ve Türkiye tarihinde hiçbir sorunun uzlaşmayla çözülemediği, uzlaşma çözülen sorunların olmadığı söylenebilir. Egemenler ve yönetenler için "neden sorunları çözmüyor, neden demokratikleştirmiyor, herşey bu kadar açık olmasına rağmen neden bu kadar direniliyor" denildiğinde, bu gerçeğin mutlaka dikkate alınması gerekir.

Öte yandan Osmanlı'da asker ve sivil bürokrasisi, daha çok kapıkulu yetiştirmesidir. Özellikle de Balkanlar'da, Avrupa'da ve daha başka yerlerde çocukların anaların kucağından, ailesinden koparılıp devlet tarafından yetiştirilerek, asker ve sivil bürokrat haline getirilmesi gerçeği vardır. Osmanlı İmparatorluğu uzun yıllar kadro ihtiyacını böyle bir sistemle karşılamıştır. Bu sistemin ortaya çıkaracağı memurun, kadronun tamamen devleti düşüneceği, devletten başka hiçbir kesimi düşünmeyeceği, hiçbir kesimden gelecek tepkiye kulağını kabartmayacağı açıktır. Böyle bir kadronun ne ailesi, ne aşireti, ne bölgesi, ne şehri vardır. Dolayısıyla buralardan gelecek tepkilere veya rahatsızlıklara kulak asması düşünülemez. Halk içinden çıkmamıştır, halk içinde büyümemiştir, halkı yaşamamıştır. Devlet içinde büyümüştür, devleti yaşamıştır; varsa yoksa devletin çıkarlarıdır. Devletin çıkarlarını da tespit eden, devletin içinde yine aynı kültürle yetişen memurlardır veya yönetim kesimleridir. Bunların toplumdaki rahatsızlıklara, tepkilere, titreşimlere karşı duyarlı bir yaklaşım içinde bulunmaları, böyle bir refleksе sahip olmaları söz konusu olamaz, olmamıştır. Bugün, on yıllardır toplumda bu kadar muhalefet, tepki, hareket olmasına rağmen, eğer devlette, üst yönetimde, asker ve sivil bürokrat kesimde toplumun rahatsızlıklarına karşı bu kadar duyarsızlık, bu kadar sırtını dönme söz konusuysa; bu, Osmanlı dönemindeki asker ve sivil bürokrat geleneğinin, kültürünün bugün Türkiye yönetimindeki, egemenlerdeki etkisiyle açıklanabilir. Tümüyle böyle ifade edilemez, ancak geçmiş yönetim, hükümetme, sorunları çözme tarzının bugüne de yansıdığı göz ardı edilemez. Bu bilimsel bir gerçektir.

> "Demokrasi farklılıkların kabulüne dayanır, özgürlüklere dayanır. Demokrasi her türlü özgürlüğün güvencesidir, onun serpilip gelişmesinin zemidir. Ancak Türkiye'de, en başta da Kürt sorununda büyük bir inkarcılık yaşatıldığından demokrasinin önü tıkanmıştır. En başta düşüncede demokratik gelişme, demokratik kültür ortaya çıkarılmadan, maddi yaşamda demokrasiyi geliştirmek mümkün değildir."

Bugünkü parlamento, hükümet, asker ve sivil bürokrasi, halen geçmiş yönetim tarzının izlerini taşıyor. Başka ülkelerde

seçilen bir milletvekili, geldiği sosyal sınıfın, bölgenin, şehrin sorunlarına karşı duyarlıdır. En fazla da o kesimlerin sesine kulak verir. Başka ülkelerde asker ve sivil bürokratlar ne kadar devletin memuru olsalar da, sömürücü sınıfların düzenlerini korusalar da; halkın, toplumun tepkilerine, isteklerine ve özlemlerine duyarsız kalmazlar. Şöyle veya böyle, az veya çok mutlaka etkilenirler. Türkiye'de ise, devletçi kültürün köklülüğü nedeniyle devlet organlarının ve bunu oluşturan kadroların toplumun duyarlılıklarından etkilenme düzeyi, diğer ülkelerle, topluluklarla karşılaştırıldığında çok zayıftır. Dolayısıyla, devletten çok fazla bir şey beklemek, Türkiye'nin sorunlarına oradan köklü çözüm çıkacağını düşünmek büyük bir yanılgıdır.

Ağırlıklı böyle olsa da, mevcut durumda yönetenler içinde de bir değişimin ihtiyacını duyanlar vardır. Toplumdaki huzursuzluğun, ekonomik, sosyal, siyasal sorunların bu kadar ağırlaşmasının, giderek devleti çökerteceği kaygısını taşıyanlar vardır. Burada kaygı devlettir. Nitekim böyle bir kaygı olduğunu da görüyoruz. Hatta devlet içindeki rahatsızlıkların, kaygıların, kendi geleceklerine yönelik tereddütlerin en fazla yaşandığı bir dönemdeyiz. Dolayısıyla değişim-dönüşüm isteğinin, kendini dünyaya, gelişmelere ve sürece uydurma, ayarlama isteğinin burada da olduğu söylenebilir. Bu doğaldır da. Osmanlı ve Türkiye tarihinde yöneticiler, bir taraftan alttan gelen tepki ve isteklere kapalı olsalar da, ihtiyaç ve zorunluluk dayattığında bu kesimlerden değişim isteyen çevrelerin de çıktığı görülmüştür. Bu da Türkiye devlet sisteminin bir gerçeğidir.

Bu açıdan, Türkiye devlet kesiminde "kendini değiştirmek isteyen, döneme uyarlamak isteyenler bulunmaz" şeklinde bir yaklaşım içinde olmak da, Türkiye tarih gerçeğini görmemek olur. Ama Türkiye'nin sorunları o kadar kapsamlılaşmış, ağırlaşmıştır ki, mevcut sorunları sadece bir ayarlama, uyarlama veya geçiştirmeyle çözmek mümkün değildir. Ancak çok köklü, kapsamlı bir değişim olursa Türkiye'nin sorunlarına çözüm bulunabilir. Eskiden olduğu gibi devlet içindeki bazı değişim yanlılarının bu sorunu çözmesi söz konusu değildir. Daha doğrusu, Türkiye'nin sorunları bu düzeyde çözülecek sorunlar değildir. Sorunların çözümünü, devlet dışındaki demokratik güçlerin kendilerinin de görmesi gerekir. Başka çözüm yolu da yoktur. Türkiye'de bu dinamikler var mıdır? Vardır.

> "PKK hareketi, sadece Kürdistan'la ilgili bir hareket, Kürt halkını bilinçlendirme hareketi değil; aynı zamanda Türkiye toplumunu bilinçlendirme hareketi olarak da rol üslenmiş ve rolünü oynamıştır da. En az Kürtler kadar, Türkiye toplumunu da bilinçlendiren bir güç olmuştur. Kürt gerçeğini kabul ettirmek ve bunun giderek meşru hale gelmesini sağlamak, Türkiye açısından en büyük bilinçlendirme hareketidir."

Demokratik mücadele bir örgütlenme sorunudur

Her ne kadar Türk toplumundan, tarihinden, geçmişinden, aldığı geleneklerden söz etmiş olsak da, bir 19. ve 20. yüzyılı yaşadık. 21. yüzyıla girdik. Özellikle son iki yüz yılda, toplumların kendine has özellikleriyle her şeyi yönlendirdiği dünya artık geride kalmıştır. Toplumların kendi özellikleri, kendi alışkanlıkları, kendi kültürel değerleri tabii ki yine sıyasatte ve sosyal yaşamda etkili oluyor ve bu etkiler de önemlidir. Ancak dünyanın diğer alanlarındaki gelişmelerden etkilenme düzeyi de yükselmiştir. Giderek evrensel kültürden söz ediliyor. Kültürlerin birbirini daha fazla etkilemesinden söz ediliyor. Bunlar doğrudur ve yeni de değildir. Globalleşme, bilim ve teknikteki devrim, yine en son internetin yaygınlaşmasıyla da ilgili değildir. Yani son yirmi beş yılda değil, daha önce de bu tür etkileşim süreçleri yaşanmıştı, böyle bir tarihe girilmişti. Türkiye hem içte demokratik mücadele ile, hem de dışardaki gelişmelerle bağlantılı bir değişim süreci yaşamıştır. Dolayısıyla "Türkiye toplumunda değişime ve dönüşüme sahip çıkacak potansiyel yoktur" diyemeyiz. Bu potansiyel fazlasıyla vardır; ancak tarihten gelme olumsuz özelliklerle sakatlandığından, belli bir sancı ve zorlanma ortaya çıkmıştır, çıkmaktadır. Bizim üzerinde durmamız gereken, bu olumsuz eğilimleri, alışkanlıkları, kültürü aşmak ve böylelikle birikmiş muhalif değişim potansiyelini örgütlü ve bütünleşmiş bir şekilde tarih sahnesine çıkarmaktır.

Türkiye, uzun yıllardır Batı dünyasıyla ilişki halindedir. Batı değerlerine ilgi duymuştur. Oranın sosyal, siyasal birçok özelliğini alma sürecine girmiştir. Bunun eleştirilecek yanları da vardır. Çağdaş Batı değerlerini almak isterken, özden çok biçime ağırlık veren Türkiye kendi gerçeğinden, tarihinden koptu, bölge halklarından koptu; bu nedenle hem kendi halkıyla, hem de bölge halklarıyla barışık olmadı. Bunun nedeninin, Türkiye'nin Batılılaşma ve modernleşme sürecine girerken, kendi kimliğinden ve bölge gerçeğinden kopmasıdır. Bu nedenle, Türkiye'nin kimliğinin yerli yerine oturtulması gerekir. Bu konuda ne kendi içine kapanık, tutucu, ne de Batı gerçeğiyle ilişkilenirken, oradaki evrensel ve insanlık değerlerini alırken, kendi değerlerinden kopmaması gerektiğini söylüyoruz. Bunlar da önemli ama ayrı konulardır. Bizim burada sözünü etmek istediğimiz, Türkiye'nin belirli bir değişim ve dönüşüm sürecine girdiğidir. Yani dış dünyadaki olumlu değerleri de almak istiyor.

Burada asıl önemli olan, Türkiye halkının ihtiyaçları, özlemleri ve umutlarıdır. Ekonomik ve toplumsal gelişmelerle birlikte, Türkiye halkında yaşam anlayışı, duygu ve düşünce düzeyinde arayışlara girme, "kulluk" kültüründen kurtulup baskı ve sömürüye karşı kendi iradesini ortaya koyma mücadelesi de önemli bir düzeye ulaşmıştır. Özellikle '60'lardan bugüne kadar, Türkiye emekçileri, ezilen sınıfları, bir bütün olarak devletçi geleneğe sahip toplum, devlet dışındaki toplumsal kesimler; toplum yaşamında etkili olmak, kendi sosyal ve ekonomik çıkarlarını sahiplenmek için önemli bir mücadeleye girmiştir. Bu mücadele, daha çok da günümüzün evrensel değerleri olan demokrasi ve sosyalizm adına yapılmıştır. Bu mücadele önemli sonuçlar ortaya çıkarmıştır.

1960'larda emekçilerin, gençlerin mücadelesiyle, Türkiye'nin tarihinde ilk defa bu düzeyde demokratik bir mücadelenin geliştiği görülmüştür. Demokrasi ve demokratik mücadele her şeyden önce bir örgütlenme sorunudur, kendi öz örgütlerini yaratma sorunudur. Bu açıdan Türkiye emekçi sınıfı, gençliği ve diğer toplumsal kesimler '60'larda örgütlenerek, kendi çıkarları doğrultusunda mücadele etmeye, seslerini duyurmaya çalışmıştır. '60'ların sonuna gelindiğinde, işçi sınıfı ve gençliğin mücadelesi önemli bir düzey kazanmıştır. Türkiye'de egemen sınıflar ve gelişen burjuvazi, halkın bu mücadelesinden, örgütlenmesinden rahatsız olmuş; kendi yönetim gücünü, kendi imkan ve olanaklarını halkla paylaşmamak, halkın taleplerine cevap vermemek için bu mücadeleye karşı zor seçeneğini gündeme getirmiştir. İlk önce gerici ve faşist sivil kesimleri demokrasi mücadelesi karşısına çıkarmışlar, bununla mücadelenin engellenemeyeceği görülünce, 12 Mart 1971'de halk hareketine karşı bir askeri darbe yapmışlardır. Bu, halk muhalefetinin geldiği düzeyle bağlantılıdır.

İdeolojik düzeyde resmi ideolojiyi tümüyle aşamasa da, ideolojik ve siyasal olarak yetersizlikleri olsa da, cepheden devlete karşı bir mücadeleye girişmesi, cepheden mücadele edecek bir birikimin ortaya çıkması, doğal olarak Türkiye'deki demokrasi mücadelesinin geldiği düzeyi ortaya koymaktadır. Emekçilerin ve ezilen kesimlerin sesinin, gücünün 12 Mart öncesinde asker ve sivil bürokrasi içinde olanlar tarafından değerlendirilmek istenmesi söz konusudur.

Asker veya sivil bürokrasi, Türkiye'de hala yetkiyi ve egemenliği elinde tutan güçtür. Aslında onlar kendilerini ya iktidara aday veya iktidar olarak görmektedirler. Herhangi bir iktidar alternatifinin yine kendileri olabileceğini düşünmektedirler. Bu açıdan egemen sınıflar arasındaki mücadelede iktidar olmak isteyen kesimler emekçilerin muhalefetini değerlendirmek istemiştir. Bu yönüyle emekçi muhalefetin, Türkiye devrimci gençlik hareketinin bu süreçte inisiyatifi tümden ele alamadığı söylenebilir. Ancak buna rağmen, Türkiye'deki devrimci gençlik hareketi, Deniz-ler'in, Mahirler'in, İbrahimler'in içinde bulunduğu bu hareket, Türkiye'nin muhalefet tarihinde bir dönüm noktası olmuştur. Bir ideolojisi olan, örgütlenmenin önemini gören ve sonuç elde etmek için de mücadeleyi en keskin, en üst düzeye yürütme iradesini ve kararlılığını gösteren bir harekettir. Bu yönüyle böyle bir muhalefetin ortaya çıkması, bugün de, yarın da değerlendirilmesi gereken önemdedir. Nitekim daha sonraki sol, sosyalist ve demokratik muhalefetin biraz da bu güçlerin yarattığı zemin üzerinde yürüdüğü söylenebilir. '74'lerde Ecevit bile, bu demokrasi hareketinin, bu emekçi ve gençlik hareketinin mirası üzerinde kendisini hükümet yapmak istemiştir. "Karaoğlan", o dönemin gençlik ve emekçi hareketinin yarattığı mücadele ve yaşam özlemine seslendiği için güç olabilmiştir. Hatırlanırsa, Ecevit o zaman *"ne ezen, ne ezilen, insanca hakça düzen"* diyordu. Yani muhalif bir sesi, değişim sesini dile getiriyordu. Ama burada bir güce dayanıyordu ve güç de oluyordu. Sesi gür de çıkıyordu. Kime güvenerek yapıyordu; kendisi mi bir şeyler yaratmıştı? Hayır. Gençliğin ve devrimci güçlerin yarattığı değerlerle kendisini yaşatmak istiyordu. Yani yanlız emekçiler, devrimciler ve Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi değil, burjuvazinin farklı kesimleri bile yaratılan bu hareketi değerlendirmeye çalışıyordu.

PKK '70'lerin militan ruhuyla doğmuş ve büyümüştür

1970'ler dönemini, Türkiye'de demokratik devrimin geliştiği yıllar olarak kabul etmek gerekiyor. Gençlik büyük bir örgütlenme içine girdi; ilk kez bu düzeyde bir örgütlenmeyi yaşıyordu. Memurlar örgütlendi, mühendisler örgütlendi, öğretmenlerin örgütlenmesi en üst düzeye çıktı. Toplumdaki bütün sosyal kesimler, bu dönemde kendini örgütlü kıldı. Sadece örgütlenmediler; ekonomik, sosyal ve siyasal talepler için mücadele alanlarına akın ettiler. Özellikle gençliğin örgütlenmesi ve siyasal mücadelesi, eksiğiyle, yanlışıyla büyük boyutlara ulaştı. Dolayısıyla '80'lere kadarki dönemi, önemli bir demokrasi mücadelesi ve demokratik devrimin derinleşmesi dönemi; Türkiye'deki muhalif kesimin güçlenmesi dönemi olarak değerlendirmek gerekiyor. Artık muhalefet sadece devletin içinden çıkan değil, '60'lardan sonra gelişen, '70'lerde kitleselleşen yeni muhalefet odaklarının, emekçi muhalefet odaklarının tarih sahnesine çıktığı dönemdir. Bu dönemin ortaya çıkardığı birikimler göz ardı edilemez. Bizim bu döneme ilişkin çok ciddi ve kapsamlı eleştirilerimiz var. O dönemdeki sol ve demokratik hareketin önemli yanılgıları, yetmezlikleri, hatta gafleti var. Ama buna rağmen Türkiye'nin siyasal, sosyal ve kültürel yapısının değişiminde bu yılları küçümsemek mümkün değildir.

Öte yandan bu yıllar, partimizin doğuş ve gelişme yıllarıdır. Başkan Apo bu mücadeleyi geliştirirken, Denizler'in, Mahirler'in, İbrahimler'in gençlik hareketi ve sol hareketinden etkilenmiştir. '70'lerin militan devrimciliği ve ruhu PKK tarafından da özümsenmiştir. Bunu bilimsel bir yaklaşımla Kürt gerçekliğine uygulayarak, Türkiye gerçeğinde Kürt halkına ve Kürdistana dayalı yeni bir siyasal hareket, gerçek anlamda bir muhalif hareket, Ulusal demokratik hareket başlatılmıştır.

Türkiye'nin kuruluşundan beri Kürtler özellikle '24'lerden sonra Türkiye'deki mevcut sisteme karşı tepkilerini ortaya koymuşlardır. Ancak bu tepkinin, muhalefetin örgütlü, sistemli, bilimsel temellere dayanması ve uzun soluklu hale getirilmesi PKK ile birliktedir.

Öte yandan Türkiye'deki muhalefetin en temel zaaflarından biri de, geçmişten beri kesintili olmasıdır, sürekli hale gelmemesidir. Bu yönüyle de PKK'nin '70'lerde başlattığı hareketin farklı bir yanı vardır. Yani kesintiye uğramadan mücadeleyi sürekli yürüten, bu yönüyle de gerçekten sürekliliğiyle, giderek yükselen özelliğiyle alternatif bir çıkış haline gelmesi söz konusudur.

1970'lerde ortaya çıkan PKK hareketi, gelişimiyle birlikte, giderek Türkiye'deki muhalefetin öncüsü olmuş, muhalefet hareketinin içeriğini, özünü ve yönünü belirlemede önemli bir rol üstlenmiştir. En önemlisi de Türkiye'deki muhalefet ilk defa gerçekçi hale getirilmiştir. Yani gündemi doğru yakalamıştır, öncelikleri doğru görmüştür. Türkiye'de muhalefetin en temel zaaflarından biri de önceliklerini ve sosyal temellerini doğru görememesidir. Bu durum da, Türkiye solunun, demokratik muhalefet hareketinin şimdiye kadar inisiyatif kuramama, kitleselleşememe biçiminde bir kısır döngüyle karşılaşmasını beraberinde getirmiştir. İşte PKK, en başta da bu zaafiyeti aşan bir muhalefet hareketi, bir ulusal-demokratik hareket olarak Türkiye tarihindeki köklü yerini almıştır. Bu açıdan, PKK yanlız bundan önceki yirmi beş yıl değil, bundan sonraki yıllarda da Türkiye siyasetini belirlemiştir belirleyecektir. Ulusal kurtuluş mücadelemiz böyle bir gücü ortaya çıkarmıştır.

Türkiye'deki demokrasi hareketinin, devrimci-demokratik hareketin, PKK'nin çıkışında oynadığı bu rol dikkate alındığında, öyle küçümsenecek bir demokratik ve sol hareket olarak görmek mümkün değildir. PKK böyle bir demokratik ve sol hareketi gerçek çizgisine, gerçek ideolojik temellerine ve önceliklerine oturtmuştur ve bu muhalefetin öncülüğünü almıştır. Dolayısıyla PKK'yi sadece Kürdistan'da gelişen bir ulusal kurtuluş mücadelesi olarak göremeyiz. Aynı zamanda Türkiye'deki geleceğin alternatif hareketi olarak da görmek gerekiyor. Her şeyden önce de Türkiye'nin demokratikleşme hareketi olarak görmek gerekiyor. PKK zaten baştan beri kendisine böyle bir misyon biçmiştir.

Türkiye'deki demokratik hareketin ideolojik ve düşünce düzeyinde uzun süre muğlaklığı yaşadığı biliniyor. Demokrasi, farklılıkların kabulüne dayanır, özgürlüklere dayanır. Demokrasi her türlü özgürlüğün güvencesidir, onun serpilip gelişmesinin zemidir. Ancak Türkiye'de, en başta da Kürt sorununda büyük bir inkarcılık yaşatıldığından demokrasinin önü tıkanmıştır. En başta düşüncede demokratik gelişme, demokratik kültür ortaya çıkarılmadan, maddi yaşamda demokrasiyi geliştirmek mümkün değildir. Bu açıdan Türkiye'de Kürt gerçeğini kabul etmeden, Kürt halkına özgürlük tanıma anlayışına ulaşmadan demokratik gelişmeden, demokrasiden söz etmek zaten mümkün değildir. Bu açıdan PKK'nin çıkışı ve mücadelesi, Türkiye'deki demokrasi mücadelesinin ideolojik ve politik hattını düzeltme çıkışı olarak da görülmelidir.

Ne var ki, Türkiye'de iktidar ve muhalefet güçleri, '70'lere kadar Kürt gerçeğini tamamen inkar etmişlerdir. '70'lerin başında Türkiye devrimci gençlik hareketinin önderleri Kürt sorunundan söz etseler de, bu iradenin nasıl ortaya çıkacağı, kendisini nasıl demokratik güç olarak ortaya koyacağı konusunda yetersiz bir yaklaşım göstermişlerdir. Türkiye halkına, Türkiye toplumuna Kürt gerçeğini tanıtan, bu konuda demokrasiyi Kürdistan halkının özgürlüğünden ayrı görmeyen bir ideolojik-politik yaklaşımı ortaya koymada yetersiz kalmışlardır. Resmi ideolojik çemberi en

temelde aşamamışlardır. Daha sonraki sol hareket de, Türk toplumunu bu konuda bilinçlendirmede, gerçek demokratik kültüre ulaştırmada yetersiz kalmıştır. İşte bu yönüyle PKK hareketi, sadece Kürdistan'la ilgili bir hareket, Kürt halkını bilinçlendirme hareketi değildir; aynı zamanda Türkiye toplumunu bilinçlendirme hareketi olarak da rol üstlenmiş ve rolünü oynamıştır. En az Kürtler kadar Türkiye toplumunu da bilinçlendiren bir güç olmuştur. Kürt gerçeğini kabul ettirmek ve bunun giderek meşru hale gelmesini sağlamak, Türkiye açısından en büyük bilinçlendirme hareketidir. Çünkü '24'lerden sonra neredeyse bu gerçek unutturulmuş, yok sayılmıştır ve toplum da buna inanmaya başlamıştır. Bunun sonucu olarak da Kürt gerçeğinin inkar edilmesi, Türkiye'deki demokrasinin gelişmesinde önemli bir engel teşkil etmiştir. Kürt gerçeğinin yalın ve göz ardı edilemez düzeyde ortaya çıkarılması bu açıdan tarihsel önemdedir.

Öte yandan Kürdistan, ağaların, şeyhlerin, beylerin ülkesiydi. Kürt toplumu koyu bir feodal düzen altındaydı. Türkiye'deki inkarcı rejim ve hiçbir yerde görülmeyecek sömürgeci anlayış, Kürt halkının güç haline gelmesini engellemek için ağaların, beylerin, şeyhlerin Kürt toplumuna hakim olmasını bilinçli bir biçimde geliştiriyordu. Çünkü bir toplumun demokratikleşmesi, o toplumun güç haline gelmesidir. Bir halk, bir ulus, bir toplum gücünü ancak demokratik devrimi gerçekleştirirse ortaya çıkarabilir, enerjisini ortaya koyabilir. Egemen güçler Kürt halkının bu enerjisinin ortaya çıkmasını engellemek için, feodal yapıyı ayakta tutmuş ve bu güçlerle ittifak içine girmiştir. TBMM'ye sürekli onların gelmesini sağlamıştır. Çünkü bu güçler hem inkarcıdır, hem de demokratik değildir. PKK, Kürdistan'da demokratik devrimi yaratarak, bir demokrasi gücü olarak demokratik bir halk gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Eğer bugün Kürdistan'da büyük bir demokrasi gücü varsa, Kürt yoksullarının, emekçilerinin, ilerici demokratik kesimlerin; feodalizme, aşiretçiliğe ve gericiliğe karşı olan toplumsal kesimlerin gücü ortaya çıkarılmışsa, bunu tabii ki PKK'nin yürüttüğü mücadeleye borçluyuz. Kürdistan bu düzeyde demokratikleşmeden, Türkiye demokratikleşemezdi. '70'lerde söyledik, bugün de söylüyoruz: Kürdistan'daki gericilik, Türkiye'deki gericiliğin kaynağıdır. Gericilik ve egemen güçler onlardan ve oradaki gericiliği ve egemenliği ayakta tutma ihtiyacından güç almaktadırlar. Bugün Kürdistan'daki bu dayanakları önemli oranda ortadan kaldırılmıştır. Dolayısıyla Türkiye'deki antidemokratik güçler, egemen güçler zayıf düşmüştür. Demokrasi isteyen güçlerin sesi bu kadar yüksekse, bunun beslenme kaynağının, gericiliğin dayanaklarının kurutularak zayıflatılmasıyla ilgili olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

PKK demokrasi mücadelesinde rolünü oynamıştır

PKK verdiği mücadeleyle, her an kendisini güçlü bir biçimde ortaya koyacak, önceliği doğru, gündemi doğru, hedefleri doğru bir muhalefet hareketinin koşullarını olgunlaştırmıştır. Belki savaşın sürdüğü koşullarda bu kendini ortaya çıkaramamıştır. Ama bugün eğer örgütlendirilip yönlendirilebilirse, kendisini güçlü bir biçimde ortaya koyacak bir demokratik muhalefet potansiyeli söz konusudur. Böyle bir muhalefet hareketinin örgütlendirilip eyleme geçirilmesi imkanları her zamankinden daha fazla artmıştır.

PKK'nin ulusal demokratik devrim mücadelesi, aynı zamanda Türkiye açısından bir demokratik devrim ve demokrasi mücadelesi olarak rolünü oynamıştır. Bu mücadelenin eksikliğinden söz edilecekse, bu da etkili ve yeterli biçimde Türkiye'deki demokratik güçlerle ilişkilenmemesi, bu ittifakı, bu cepheyi yaratamaması olarak ortaya konulabilir. PKK, her zaman Türkiye devrimci-demokrasi hareketleriyle ortak hareket etmek, ittifak içinde olmak ve güç birliği yapmak istemiştir. Niyet ve istek konusunda kesinlikle bu her zaman böyle olmuştur ve bunu samimi olarak istemiştir. Türkiye'deki devrimci-demokratik güçlerle birleşmeden, etkili birlik yaratmadan Kürdistan'daki Ulusal kurtuluş mücadelesinin zafere ulaşmasının kolay olmadığı, hatta zor olduğu tespitini, PKK'nin belgelerinde, ideolojik değerlendirmelerinde görmek mümkündür. Ancak pratik fazla böyle gelişmedi. Bunun PKK'ye ilişkin sorumlulukları, yetersizlikleri olsa da, Türkiye'deki devrimci-demokratik hareket açısından da önemli yetersizlikler, yanlışlıklar söz konusudur. Kürdistan Devrimi'yle Türkiye'deki demokratik-devrim güçlerinin birleşememesinde, özellikle Türkiye'deki devrimci-demokratik hareketin, sosyalist hareketin rolü küçümsenemez.

Bu ittifakın geliştirilmemesinde PKK'nin de sorumluluğu vardır. Özellikle mücadelenin gelişmesiyle birlikte bölgedeki ve dünyadaki imkanların artması, Kürt halkının bütün parçalarda ve dünyada ayağa kalkması, bunun getirdiği maddi-manevi ve siyasi imkanlar, Türkiye'deki devrimci-demokratik güçlerle ilişkilenmede bir eksikliğe yol açmıştır. İmkanların fazlalığı, çok önemli olan böyle bir stratejik ittifakın üzerinde yeterince durmama gibi bir gevşeme durumu ortaya çıkarmış denilebilir. Bu daha çok pratikle ilgili bir gevşemedir; yoksa ideolojik düzeyde herhangi bir gevşeme, bunun önemini küçümseme görülmemiştir. Nitekim Başkan Apo, Türkiye'deki devrimci-demokratik hareketin geliştirilmesini her zaman önemli görmüştür. Bu, '81'de geliştirilen FKBDC'den ve daha sonra Türkiye'deki sol güçlerle sürekli birlik istemesinden görülebilir. Yine Devrimci Halk Partisi'nin yaratılmasının nedeni de, eksik kalan Türkiye ayağının açığa çıkarılmasıyla ilgilidir. Bu çabalara, bu çalışmalara rağmen, Türkiye'deki devrimci-demokratik güçlerle bütünleşilememiştir. Burada özel ve psikolojik savaşın şovenizmi körüklemesi, Ulusal kurtuluş mücadelemiz ile Türkiye halkı arasında şovenizm duvarını yükseltmesinin de önemli bir rolü vardır. Mücadelemizin Türkiye halkı tarafından doğru algılanamaması, daha doğrusu özel savaşçılar tarafından çarpıtılarak Türk halkına yansıtılması; ister istemez Türkiye halkıyla ilişkilenmede, bütünleşmede, birleşmede engeller ortaya çıkarmıştır. Bunun sol ve demokratik güçlerle ilişki kurulmasında da olumsuz etkisi olmuştur.

PKK, Türkiye'nin demokratik güçleriyle birleşememenin sonuçlarını, mücadeledeki zorluklarda, sıkıntılarda, tıkanmalarda her zaman görmüştür. Mücadelenin tek ayak üzerinde yürüdüğünü, bütün yükün Ulusal kurtuluş mücadelesi üzerine yüklendiğini, bunun da ister istemez zorlukları beraberinde getirdiğini sık sık tekrarlamıştır. Sonuç olarak; Türkiye'deki demokratik güçlerle ulusal demokratik muhalefeti bir araya getirmede şimdiye kadar gösterilen çabaların yetersiz kaldığı ortaya çıkmıştır; bu mücadelemizi her zaman olumsuz etkilemiştir. İmkanların fazlalığının da, böyle bir çabayı daha da fazla pratikleştirme konusunda gevşeme yarattığı şimdi daha iyi anlaşılmaktadır. Bugün bunu daha iyi görülebiliyor.

Yeni stratejimizin benimsenmesinde en temel etkenlerden biri de –tabii tek etken değil, birçok etkenin bir araya gelmesiyle bu yeni stratejinin benimsenmesi ortaya çıkmıştır–, eksik kalan Türkiye'deki devrimci-demokratik hareketle bütünleşme zorunluluğudur. Böyle bir stratejiyle yaklaşmanın, bu bütünleşme eksikliğini ortadan kaldırabileceği, Türkiye'deki devrimci güçler ile Kürdistan'daki devrimci güçlerin ve demokrasi güçlerinin birleşmesinin böyle bir stratejide daha da kolaylaşacağı düşünülmüştür. Bu düşünce yeni değildir. Partimiz '93'lerden beri yeni bir yaklaşımla Türkiye'deki demokrasi güçleriyle birleşme ve böylelikle yürütülen Ulusal demokratik devrimin demokratik göreverlerinin böyle bir ittifakla tamamlanması, sürdürülmesi çabası içinde olmuştur ve bu çaba da süreklileştirilmiştir. Bu çabanın, bu yaklaşımın sonuçlarının hemen ortaya çıktığı söylenemez. Ancak bugün ortaya konan stratejinin ideolojik, psikolojik ve siyasal temelleri, biraz bu süreç içinde gelişmiştir, olgunlaşmıştır. Eğer bugün yeni stratejimiz daha rahat, daha kolay yürüyebiliyorsa, hem Türk halkı açısından, hem Kürt halkı açısından ve hem de diğer demokratik güçler açısından anlaşılır hale gelmişse; bunun tabii ki PKK'nin bu stratejisinin olgunlaşması süreciyle bağlantısı vardır.

Daha başından itibaren, Ulusal demokratik devrimin Ortadoğu gerçeğinde ancak sosyalist ve enternasyonalist bir yaklaşımla sonuca gidebileceğini söyledik. Hem sosyalist, hem enternasyonalist yaklaşım; dar olmamayı, milliyetçi bir yaklaşımdan uzak durmayı, halkların kardeşliğini esas almayı, diğer halkların demokratik güçleriyle birleşerek kendi demokrasi, özgürlük ve ulusal sorununu çözmeyi içerir. PKK'nin dünkü yaklaşımının özü buydu. Bugünkü stratejik yaklaşımın da özü budur. Bunun mutlaka böyle anlaşılması gerekiyor. Bundan şu sonuç çıkar: Diğer halklarla, diğer halkların demokratik güçleri ile birleşilmeden, Kürt halkının özgürlüğünü Ortadoğu'da gerçekleştirmek mümkün değildir. Yine sosyalist bir yaklaşımla bakıldığında, her şeyden önce milliyetçiliği dıştalayan, milliyetçi yaklaşımlara itibar etmeyen bir ideolojik duruşu ifade eder. PKK'nin ilk çıkışındaki politik yaklaşım yalnızca ideolojik duruşla ifade edilemez. Ortadoğu ve Kürdistan gerçeğinde, Kürt halkına ancak böyle siyaset yaptırılabileceği, Kürt halkının özgürlüğünün ancak böyle sağlanabileceği görüldüğü için bu çizgi benimsenmiştir. Dolayısıyla Kürt halkının diğer halklarla ilişki kurması, diğer demokratik güçlerle ittifak içinde devrimci-demokratik bir muhalefeti geliştirmesi, taktik değil stratejik bir yaklaşımdır. Ancak bu stratejik yaklaşımla Ortadoğu ve Türkiye'de demokrasi ve özgürlükler geliştirilebilir. Kürt halkı da böyle bir çizgi içinde, kendi ulusal, demokratik ve özgürlük taleplerine ulaşabilir. Bu nedenle Türkiye'deki demokrasi güçleri ve içinde bulundukları durum bizi çok fazlasıyla ilgilendiriyor. Bunun herkes tarafından böyle bilinmesi gerekiyor.

Biz Türkiye'deki demokratik güçlerle, sosyalist güçlerle neden ilgileniyoruz? Sürekli sol ve sosyalist güçleri eleştiriyoruz, onları sık sık değerlendiriyoruz. Çok eleştirsek de, eleştirilerimiz çok ağır olsa da; bu, onları dıştaladığımızın değil, onlardan beklentilerimizin olduğunu gösterir. Bu yaklaşımın nedeni, Ulusal demokratik devrim mücadelemizin ancak bu güçlerle birlikte daha iyi yürütülebileceği ve sonuçlandırılabileceği bilincinde olmamızdır. Ancak bunun, şimdiye kadar Türkiye'deki sol ve sosyalist güçler tarafından yeterince benimsendiği veya öyle görüldüğü söylenemez. Bizim eleştirilerimiz, bizim Türkiye'deki sol ve demokratik muhalefeti doğru çizgiye çekmemiz, doğru çizgiye davet etmemiz hep tepkiyle, kompleksle ve ters karşılanmıştır.

Şu açık ki; '60'larda, –'70'lerin ortalarına, hatta sonuna kadar da götürülebilir– Türkiye'deki sol hareket öncüydü, etkiliydi. Muhalefetin, demokrasinin en etkili, en dinamik gücüydü; ama Türkiye'deki demokrasi güçleri '60'ların, 70'lerin başındaki bu mirası doğru değerlendiremedi. Demokrasi mücadelesinde bu nedenle geri kaldılar. Kürt hareketi, PKK'nin öncülüğündeki Ulusal demokratik hareket ise, '70'lerin sonuna doğru gerçekleştirdiği çıkışı ve 12 Eylül karşısında kendini koruyup yeniden düzenlemesiyle, bu demokrasi mücadelesinin öncüsü haline geldi. Doğru politikalar, eylemler geliştirerek, kendisini hem kitleselleştirdi, hem de siyasal olarak büyük bir güç haline getirdi. Doğal olarak demokrasinin öncüsü olma sorumluluğuyla hareket etmeyi önüne koydu. Bu açıdan da, demokrasi mücadelesinde pratik içinde olan bir gücün, doğal olarak bu ulusal demokratik mücadeleyi başarıya ulaştırmak ve Türkiye'deki demokrasi mücadelesini geliştirmek için daha somut ve hassas davranması, bunun sonucu olarak da Türkiye'deki devrimci-demokratik güçlere eleştiri geliştirmesi gerçeği ortaya çıktı. Ne var ki, Türkiye'deki sol, sosyalist ve demokrasi güçleri çoğu zaman partimizin bu eleştirilerini hazmedemediler. Tepkiyle karşıladılar, dogmatik yaklaştılar. Tüm süreçleri ele alarak değil, günlük değerlendirerek yaklaştılar ve böylelikle bizim değerlendirmelerimize, önerilerimize, politikalarımıza doğru yanıt vermediler.

Partimiz, Türkiye'deki sosyalist, demokratik ve her türlü özgürlükçü hareketi ciddiye almaktadır. Dar ve milliyetçi bir yaklaşım içinde değildir. Aksine, PKK'nin Türkiye'deki demokrasi güçlerinden sürekli beklentisi olmuştur. Kendisini Türkiye'deki demokrasi mücadelesinin gücü ve parçası olarak görmüştür. Hatta bir dönemden sonra kendisini bu mücadelenin öncüsü olarak görmüştür. PKK, bugün de hala Türkiye'deki demokrasinin en temel gücüdür ve Türkiye'deki demokratik güçlerle ortak mücadele etmeyi önüne koymuştur.

Türkiye'deki demokrasi güçleri en azından kırk yıllık mücadelesiyle önemli bir demokratik birikim ortaya çıkarmıştır. Bunun için büyük bedeller ödemiştir, büyük acılar çekmiştir. Bunlar Türk halkının demokrasi bilincini daha da bilemiş, demokratik kültürün geniş kitlelere yayılmasıyla sonuçlanmıştır. Bu birikime öncülük yapılarak yönlendirilmesi, Türkiye'nin demokratikleştirilmesinde etkili bir güç haline getirilmesi zorunluluğu vardır. Bu, Türkiye'deki ve Kürdistan'daki devrimcilerin, demokratların sorumluluğu içindedir. Dolayısıyla Türkiye'deki demokrasi güçlerinin örgütlenmesi, harekete geçirilmesi konusunda partimiz de sorumluluk duymaktadır. Bunun için yapılması gereken her şeyi yapmaya, verilmesi gereken desteği de vermeye hazırdır. Bu tutum defalarca Türkiye demokrasi güçlerine izah edildi, anlatıldı. Partimizin bu tutumu bugün için de geçerlidir.

Burada bir daha belirtelim ki; partimizin yeni stratejisi, demokratik mücadele stratejisidir. Türkiye halkıyla demokratik güçleri birleştirip demokrasiyi elde etme stratejisidir. Bu açıdan yeni strateji, Türkiye'nin demokrasi güçleriyle birleşmeyi emretmektedir. Türkiye'de demokrasi güçleriyle Kürt halkının demokratik güçlerinin birliği, bu stratejinin başarılması için yerine getirilmesi gereken bir görevdir.

Böyle bir stratejinin gerçekleştirilmesinin koşulları fazlasıyla vardır. '70'lerde, '80'lerde bu stratejiyi gerçekleştirmenin koşulları birçok bakımdan yoktu. Böyle bir stratejik gelişme ancak büyük bir mücadeleyle ortaya çıkarılabilirdi. Yirmi yıllık mücadele sonucu, böyle bir stratejik yaklaşımın ortaya konulmasının koşulları olgunlaşmıştır. Her şeyden önce böyle bir stratejiyi gerçekleştirecek, demokratik devrim yapmış, demokrasi mücadelesi verebilecek bir Kürt halk gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Türkiye'deki demokratik güçlerle ittifak halinde Türkiye'ye demokrasi getirecek bir demokratik Kürt potansiyeli ortaya çıkarılmıştır. Kürt halkı eğer bugün böyle bir stratejiyle mücadeleyi sonuca götüreceğine inanıyorsa, bunu yirmi yıllık mücadelesi sonucunda ortaya çıkarmıştır. Gerçekleştirdiği ulusal, sosyal ve kültürel devrime dayanarak böyle bir stratejik gelişmeyi önüne koymuştur. Her şeyden önce bunun böyle bilinmesi gerekir, böyle algılanması gerekir. Nitekim Türkiye'de birçok çevre de, sol ve sosyalist güçler dışındaki birçok aydın da, PKK'nin Kürdistan'da demokratik devrim yaptığını; ağalığı, feodalizmi tasfiye ettiğini kabul etmektedir. Bu bilimsel olarak kesinleşmiş bir doğrudur. Bilimsel bir siyasal ve sosyolojik yaklaşım, Kürdistan'da böyle bir gücün ortaya çıktığını kabul eder.

1970'ler ve '80'lerde Kürdistan'da böyle bir demokratik halk gerçeği olmadığı gibi, Türkiye'deki demokrasi için mücadele eden demokratik, siyasi ve sosyal güçlerin de, politik düzeyde büyük yanılgıları söz konusuydu. Mevcut sol ve demokratik güçlerle böyle bir stratejiyi yaşama geçirmek söz konusu değildi. PKK'nin Kürt halkının öz örgütlenmesini yaratarak Kürt halkının iradesini ortaya çıkarması ve bunu silahlı mücadele ile gerçekleştirmesi gerçeği kendisini dayatmış bulunuyordu. Tabii ki esas neden de, Türkiye'deki mevcut yönetim, oligarşik iktidar ve diktatörlük gerçeğiydi. Türkiye'deki halkın ve diğer sosyal güçlerin, böyle bir ulusal demokratik mücadelede Kürt halkıyla ittifak yapma eğilimi zayıftı. Öte yandan Türkiye'de demokratik mücadele vermenin koşulları zaten fazla yoktu. Şiddete dayalı bir mücadele dışında, demokratik güçlerin kendisini ifade etme imkanı bırakılmamıştı. Zaten 12 Eylül'le birlikte, Kürt halkının ve emekçi sınıfların demokratik yoldan mücadele etme imkanları tümüyle ortadan kaldırılmış, tasfiye edilmiş, yalnızca teslimiyet dayatılmıştı.

Partimizin geliştirdiği Ulusal demokratik mücadele, hem Kürdistan'da, hem Türkiye'de demokratik güçleri ve demokrasi ihtiyacını ortaya çıkardı. Kürt sorunu çözülmeden Türkiye'ye demokrasi gelemeyeceği, bunun demokratikleşmenin mihenk taşı olduğu –ısrarla inkarı sürdüren kesimler dışında– bilince çıkarıldı. Bugün Türkiye'de demokrasi söylemi zafer kazanmış durumdadır. Herkes demokrasi istiyor. Toplum demokrasi dışındaki yönetim biçimlerine itibar etmiyor. Türkiye'nin böyle bir noktaya gelmesi önemli bir gelişme düzeyidir. Yalnız demokrasi isteme değil, bunun kültürü, bunun sosyal güçleri de, önemli oranda ortaya çıkarılmıştır. Dolayısıyla bugün Türkiye'de demokratik yollardan mücadele etmenin koşulları vardır. Demokratik mücadele koşulları vardır derken, bu koşulların kendiliğinden egemen güçler tarafından sağlanacağı anlaşılmamalıdır. Demokratik güçler, demokrasi mücadelesinde kendi meşruiyetlerini kendileri yaratarak ortaya çıkaracaklardır. Eğer demokratik güçler gerçekten demokrasiyi kazanma arzusunu ve bunun mücadelesini verme kararlılığını ortaya koyarlarsa, demokratik ve meşru mücadele yöntemleriyle, kitlesel halk hareketiyle, Kürdistan'da "serhildan" dediğimiz eylem biçimleriyle Türkiye'de demokrasi kazanılabilir, demokrasi karşıtları geriletilerek yenilgiye uğratılabilir.

Yeni strateji ile demokrasi mücadelesinin önü açılmıştır

Yeni stratejimiz bunun imkanlarını fazlasıyla ortaya çıkarmıştır. Hem böyle bir mücadele için gerekli birikimleri yaratmış ve hem de bunun koşullarını olgunlaştırmıştır. '99'dan önce silahlı mücadele şiddetli biçimde sürdü. Buna karşı özel savaş yürütüldüğü için, demokratik güçlerin, demokratik mücadele yöntemlerinin yaşam bulma şansı yoktu. Sadece silahlı mücadele veren, bunu sürdürebilen güçler mücadele içinde yer alıyorlardı. Diğer kesimler ise, bu savaş karşısında ya seyirci, ya da destekçi oluyorlardı. Türkiye'deki demokratik güçler de bu savaş ortamında bastırılıyordu. Herhangi bir eylem, herhangi bir tutum, "vatan hainliği" ve "bölücülük"le suçlanarak ya cezalara çarptırılıyor, ya da susturuluyordu. Yeni stratejik yaklaşımımız, şiddet ve silahlı savaş ortamı yerine, daha yumuşak bir ortam yarattığından, silahlı mücadele dışında mücadeleye katılabilecek demokratik güçler seslerini daha fazla yükseltme ve demokratik mücadele ile taleplerini ortaya koyma fırsatını elde etmiş bulunuyorlar.

Önceleri demokratik güçler herhangi bir talep öne sürdüklerinde Türkiye'nin sorunun terör sorunu olduğu, herkesin ilk önce terörle mücadelede devlete destek vermesi gerektiği, bunu yapmayanların hiçbir konuşma hakkı olamayacağı gibi bir dayatma ile karşılaşıyordu. Dolayısıyla demokrasi mücadelesinde yer almak isteyen birçok güç atıl kalıyordu, kendisini ifade edemiyordu. Yeni stratejik yaklaşımla, savaşın durdurulması ve silahlı güçlerin Türkiye sınırının dışına çekilmesiyle birlik-

te, dün töhmet altında bırakılan, sesi kısılan birçok kesim; demokrasi isteğini ortaya koymaya, seslerini yükseltmeye başladı. Toplumda, demokrasi isteği konusunda önemli bir canlanma ortaya çıktı. Herkes yumuşak ortamda kendi özlemlerini dile getirmeye başladı. Bu ortam şunu ortaya koydu: Türkiye halkının çoğu demokrasiden yanadır, demokratik bir düzen istiyor, hatta Kürt sorununda da çözüm istiyor. Kürt sorunundaki inkarcı yaklaşım önemli oranda aşılmıştır. Bunu birçok anket, değerlendirme ve tutum ortaya koymuştur. Bu gerçek anlamda demokratik bir değişim ortamının oluştuğunu gösteriyor.

Daha önce bırakalım demokratik ve sol kesimleri, emekçi kesimleri; egemen sınıf içindeki kesimler de düşüncelerini dile getiremiyordu. Onlar da baskı altına alınmıştı. En somut örnek, Sakıp Sabancı üzerinde uygulanan baskıdır. Sakıp Sabancı, savaşın ekonomi üzerindeki –dolaylı olarak da kendileri üzerindeki– olumsuz etkisinden yola çıkarak, Kürdistan'da sorunun demokratik yollarla çözülmesi gerektiğini ima eden konuşmalar yapmıştı. Özel harpçiler bundan çok rahatsız oldular. Başta Sakıp Sabancı olmak üzere herkese gözdağı olsun diye, Özdemir Sabancı'yı öldürttüler. Özdemir Sabancı'nın öldürülmesi sol güçler tarafından gerçekleştirilmiş olabilir, ancak yönlendirme özel hapçiler tarafından yaptırılmıştır. Hatta yönlendirmenin Susurluk'taki kazada ölen polis şefi Hüseyin Kocadağ tarafından yapıldığını iddia edenler bulunuyor. Alevi kökenli polis şefi olduğu için, mezhep ilişkilerini kullanarak yönlendirme içine girdiği, bu olayda böyle bir rol oynadığı söylenmektedir. Sabancı'nın konuşmalarından sonra böyle bir olayın olması; bu iddiaların tümden boş olmadığını, bir gerçeğin farklı biçimlerde ifade edilmesi olduğunu gösteriyor.

Yeni stratejik yaklaşımımız, egemen sınıflar içindeki bu zorunlu susmayı, mutabakatı da parçalamıştır. Türkiye konusunda farklı projeleri olan siyasi kesim ve çevrelerin kendi siyasal programlarını, projelerini yaşama geçirmeleri için belli bir aktivite kazanmalarını sağlamıştır. Türkiye'de daha önce tüm çelişkiler suni çelişkilerdi, gerçek çelişkiler değildi. Savaşın durdurulması ile birlikte, Türkiye'deki çelişkiler gerçek zemine oturtulmuştur. Ve bugün Türkiye'de gerçekten egemen sınıflar açısından belli bir çekişme, çatışma vardır. Bu çekişme, çatışma geçmişteki gibi suni değildir. İlk defa gerçek anlamda bir siyasal çatışmanın, siyasal proje çatışmasının ortaya çıktığı söylenebilir. Bu da, demokratikleşmeyi isteyen güçler ile istemeyen güçler arasındaki çatışma olarak değerlendirilebilecek bir gelişmedir.

Bugün Türkiye'de, burjuvazinin en büyükleri, tekelci kesimleri bile Türkiye'deki sorunların demokratikleşme yoluyla çözülebilineceğini söylemektedir. Bu kesimler, bu noktaya kolay gelmemişlerdir. 12 Mart darbesinin destekçiliğini yapan, Ecevit'i '79'da iktidardan düşüren, 12 Eylül darbesini yaptıran bu kesimler, "muhafeleti baskıyla susturun" diyen bu çevreler, şimdi "baskı ile bu iş olmaz, demokratikleşme olsun, Kürt sorununda adımlar atılsın" diyorlar.

Devrimcilerin kırk yıldır sorunların demokratik yollarla çözülebileceğini söylediklerini, büyük bir mücadele vererek demokratikleşmeyi gerçekleştirmek istediklerini herkes biliyor. Bu şu anlama geliyor: Devrimciler geçmişten beri doğruyu söylüyorlar, Türkiye sorunlarının çözüm yerinin neresi olduğunu görüyorlar. Kürt sorununun da demokratik yoldan çözülmesi gerektiğini devrimciler sürekli söyledi. Bu kırk yıl, egemen sınıfları, sağ kesimleri değil, sosyalistleri doğrulamıştır.

Bugün çeşitli kesimlerin –farklı biçimde de olsa, bizim düşündüğümüz düzeyde olmasa da, kendi çıkarları düzeyinde söylemiş olsalar da– demokrasiden söz etmelerinden, Türkiye'nin sorunlarının demokratikleşme ile çözüleceğini söylemelerinden memnunluk duymak gerekiyor. Dün demokrasi söyleminin siyasi öncülüğünü yapan sol ve sosyalist kesim, bugün tüm toplum kesimleri tarafından söylenen bu demokratikleşme mücadelesinde öncülük yapabilirler. Buna hem hakları ve hem de güçleri vardır.

Emekçi kesimler kırk yıllık deneyimleriyle ekmeğin demokrasiden geçtiğini görmüşlerdir. Ekonomik hakların elde edilmesinin demokratik mücadeleye bağlı olduğunu yaşayarak öğrenmişlerdir. Ekonomik olarak en fazla kayıpları, askeri rejimler ve cuntalar döneminde, baskıların yükseldiği dönemlerde yaşadıklarını en iyi emekçiler bilmektedir. Bu açıdan şimdiye kadar siyasal ve demokratik mücadele anlamında çok güçlü bir söylem ortaya koyamamış, ekonomik talepleri aşmamış olsalar da; emekçiler, bugün Türkiye'de emek mücadelesinin, ekonomik mücadelenin demokrasi ile, siyasal mücadele ile yakından bağı olduğunu öğrenmişlerdir. Belki son yirmi yıl siyasal koşullar nedeniyle, özel koşullar nedeniyle, yine Kürdistan'da savaşın yürütülmesi gerçeği içinde daha çok ekonomik talepler etrafında örgütlenmişlerdir. Ama bugün demokratik mücadele yürütmeyi öğrenen, örgüt ve siyasal bilinci gelişen, yalnızca işçilerin değil, memurların ve diğer kesimlerin de belli bir örgütlenme düzeyine ulaştığı ve bu örgütlenme düzeyinin mücadelesini demokrasi mücadelesi olarak yürütme eğiliminin güçlendiği bir süreci yaşamaktadır. Geçen yıl sonunda milyonlarca işçi ekonomik taleplerle sokaklara döküldü. Bundan sonra işçilerin, emekçilerin, memurların demokratik siyasal taleplerle sokağa döküleceği günler uzak değildir. Bu nedenle daha şimdiden demokratların, sosyalistlerin emekçilerin mücadelesiyle kendi mücadelelerini birleştirecek tedbirleri almaları gerekir. Demokrasi kendi sosyal tabanıyla birleşemezse, gerçekten sahiplenecek, koruyabilecek ve derinleştirebilecek emekçilerin gücüne dayanmazsa, gerçek bir demokratik mücadele verilemez. Verilse de onun içeriği gerçek anlamda doldurulamaz.

Bugüne kadar sosyalist güçler zorlu bir demokrasi mücadelesi verdiler. Özellikle Türkiye devrimci gençlik hareketi, Türkiye'nin demokratikleşme mücadelesinde her zaman önemli bir rol oynadı. Ancak demokrasi mücadelesinde en fazla harekete geçmesi gereken işçiler, memurlar, küçük üreticiler bu konularda çok fazla rol oynayamadı. Bundan, Türkiye'deki işçi sınıfı demokrasi mücadelesinde hiç etkili olmadı anlamı çıkmamalı. Ancak mücadeleyi kendi ellerine almadıkları için, asıl etkili değiştirici-dönüştürücü güç olamadılar. Çeşitli zamanlarda üretimden gelen toplumsal gücünü kullanmış olsalar da, demokratik siyasal hedeflere fazla yönelmediği için, bunların siyasal sonuçları çok olmadı. Şimdi bu durumun aşılma olanağı ortaya çıkmış bulunuyor. Hem emekçi kesimler belirli bir mücadele sürecine girmiş bulunuyor, hem bu mücadelenin artık siyasal hedeflerle bütünleştirilmesi gerektiği bilinciyle belli düzeyde donanmış oluyor. Dolayısıyla sosyalist, demokratik güçlerin kendi tabanlarıyla etkili biçimde birleşme imkanları ortaya çıkmıştır. Aslında bugün sol ve sosyalist güçler, tarihlerindeki en önemli fırsatı yakalamış bulunuyorlar. Kimi burjuva aydın ve yazarları, solun bu durumdan nasıl yararlanmadığına şaşırıyorlar. Burjuva-liberal yazarlar bile, Türkiye'de solun zayıflığının, Türkiye demokrasisinin en temel zaafiyeti olduğunu söylüyorlar. Liberaller içinde bile, demokrasinin ancak sol ayaklı bir hatla tamamlanabileceği düşüncesi oluşmuştur. Türkiye'nin sorunlarına sol bir yaklaşım dışında bir çözüm bulunamaz. Kaldı ki, halk kesimleriyle, geniş yığınlarla buluşabilecek güçler sol güçlerdir. Hele köklü bir değişim ihtiyacının duyulduğu böyle bir dönemde sol, Türkiye'nin geleceği için olmazsa olmaz kabilinden bir ihtiyaçtır. Türkiye'deki siyasal ve sosyal hastalıkların çaresini gerçek anlamda ancak sol bulabilir. Eğer emekçi kesimlerdeki kıpırdanmalar iyi değerlendirilebilir, sosyal tabanla bütünleşerek marjinal bir konumdan kurtulunursa, Türkiye'deki demokratikleşme sürecine öncülük yapılabilir.

"Köklü bir değişim ihtiyacının duyulduğu böyle bir dönemde sol, Türkiye'nin geleceği için olmazsa olmaz kabilinden bir ihtiyaçtır. Türkiye'deki siyasal ve sosyal hastalıkların çaresini gerçek anlamda ancak sol bulabilir. Eğer emekçi kesimlerdeki kıpırdanmalar iyi değerlendirilebilir, sosyal tabanla bütünleşerek marjinal bir konumdan kurtulunursa, Türkiye'deki demokratikleşme sürecine öncülük yapılabilir."

Rant ve talan ekonomisi bütün kesimleri etkilemektedir

1996'da Susurluk olayı oldu. Susurluk olayının açığa çıkarılması, buna karşı mücadele Türkiye'nin demokratikleşmesinde önemliydi. ***"Temiz toplum, temiz siyaset"*** özlemleri geniş toplumsal kesimler tarafından benimseniyordu. Sol ve sosyalist kesimler, bu olaydan sonra bu olayı sahiplenme eğilimi gösterdiler. Susurluğun deşifre olması için belli bir çaba da sergilediler. Bu olay etrafında demokratik toplum özlemlerini birleştirme önemli sonuçlar alabilirdi. Dünyanın birçok yerinde demokratikleşme, biraz da toplumu rahatsız eden bu tür önemli olaylar etrafında bir dalgalanma yaratarak demokrasi mücadelesini geliştirme sonucu ortaya çıkmıştır. Susurluk bunun için önemli bir vesile olabilirdi. Hatta savaşın sürdüğü koşullarda bile, demokratik güçler önemli bir cephe açarak ve Kürdistan'daki demokratik güçlerle birleşerek belli bir sonuç yaratabilirdi. Ancak demokratik güçler bu yeteneği gösteremediler. Hem cephelerini kuramadılar, hem de bu sorunun ideolojik ve politik izahını kapsamlı geliştiremediler. Sonuçta Susurluk olayı, devlet içinde çatışan güçlerin birbirlerini saf dışı etmesinin aracı haline geldi. Giderek sivil toplum kuruluşları, sol ve demokratik güçler bu olay etrafında öncülük yaparak demokrasi mücadelesini geliştirmekten çok, devlet içinde çatışan bir tarafın diğer tarafı tasfiye etmesinde yedek güç haline geldiler. Ve böylelikle Susurluk'un köklü çözümünün fırsatı kaçırılmış oldu. Çünkü bu tür olayların köklü çözümünü ancak halk güçleri, demokratik güçler yapabilir. Devlet içinde bu tür olaylardan rahatsızlık duyanlar, burjuva-liberal güçler bu tür sorunlara ancak yüzeysel çözüm getirebilirler. Nitekim Susurluk olayı böyle sonuçlanmıştır.

PKK'nin silahlı mücadeleyi durdurmasından sonra, devlet içindeki çatışmanın diğer bir biçimi de yolsuzluklara karşı mücadele adına ortaya çıktı. Açığa çıkan önemli yolsuzluklar, dolandırıcılık, devleti soyma tüm halk kesimlerini şaşkına çevirdi. Halk, "yolsuzluk var" diyordu, "dolandırıcılık" diyordu, "soygun" diyordu, ama bu kadar açık ve net olacağını hayal edemiyordu. En önemlisi de bu soygunları yapanların Süleyman Demirel örneğinde görüldüğü gibi, devletin en üst kesimlerinde yer alanların akrabaları, çevreleri olması, toplumda daha fazla öfke ve tepkiye yol açtı. Dolandırıcılık ve yolsuzluk Türkiye'de bir genel kaide halini aldığından, bazı kesimleri tasfiye etmek için yolsuzluklar gündeme getirilince, "tencere dibin kara, seninki benimkinden kara" deyiminde olduğu gibi herkes birbirini suçlamaya başladı.

Dolandırıcılığın, soygunculuğun bir eğilim haline geldiği bir yerde, tabii ki bu gerçekleri ortaya çıkarmak ancak bu soygunculara, dolandırıcılara bulaşmamış kesimler tarafından yapılabilir. Bugün daha iyi anlaşılmaktadır ki, soygunculara, dolandırıcılara, yolsuzluğa karşı mücadele ettiğini söyleyenler de bizzat bu yolsuzluğun ve dolandırıcılığın içindedirler. Türkiye'de birinin diğerine söyleyeceği bir şey olmayan kap-kaççı bir ekonomik yaşam ortaya çıkmıştır. Tabii bunun sosyal yaşamı, kültürel yaşamı ne kadar bozduğu, yozlaştırdığı ayrı bir gerçektir.

Bu yolsuzluklara karşı mücadele de çok geniş bir muhalefet kesimini bir araya getirebilecek bir konuydu. Kitlesel muhalefeti ortaya çıkaracak önemli bir araç olduğu kesindir. Yalnız geniş halk kitleleri değil, üretim yapan, sanayi ile uğraşan kesimlerle, orta-sınıf ve küçük üreticiler de bu soygun-talan rejimine karşı büyük bir tepki içindedirler. Çünkü rant ekonomisinin ortaya çıkması, soygun ekonomisinin olması; yatırımcıyı, orta burjuvaziyi, küçük üreticileri tepki içine sokmuştur. Çünkü rant ve talan ekonomisi bu kesimleri de fazlasıyla olumsuz etkilemektedir, onların gelişmesi önünde engel teşkil etmektedir. Çünkü yolsuzluk, dolandırıcılık, soygun, aslında yalnız halkın cebinden değil, bunların kullanacağı sermayenin de rantçıların kasalarına akması anlamına gelmektedir.

Dolayısıyla demokratik muhalefetin, en geniş kesimleri etrafına toplayabileceği önemli bir olgu ortaya çıkmıştır. Ancak solun bu konuyu da doğru değerlendirdiği söylenemez. Dolandırıcılıkları, yolsuzlukları egemen sınıf içindeki belli kesimlerin tümden açığa çıkarması söz konusu değildir. Demirel, *"Yolsuzlukların üzerine giderseniz, dolandırıcının üzerine giderseniz girişimciyi ürkütürsünüz, kimse yatırım yapmaz, hiçbir para sahibi kendisini güvencede görmez. Bu bakımdan burjuva düzen sarsılır, yolsuzluklara karşı mücadele burjuva düzeni kötüleme mücadelesidir, burjuva düzenini temellerini oyma mücedelesidir"* diyerek karşı çıkmıştır. Dolayısıyla burjuva kesimlerin, egemen kesimlerin yolsuzluklarla mücadele etmesi bir noktaya kadardır, belirli bir noktadan sonra götürülemeyeceği açıktır. Çünkü bu kesimler için sorun sömürü ve soygun yapılması değil; bunun açık ve çok hoyratça yapılması ve halkın cebindeki paraların sömürücü sınıflar tarafından değil de rantçı kesimler tarafından gaspedilmesidir. İtirazın nedeni, soygunun orta ve küçük burjuva kesimlerle, sanayi sermayesini olumsuz etkileyen kesimler tarafından yapılmasıdır. Bunun için yolsuzluklara karşı mücadelenin çok fazla ileriye götürülmesi düşünülemez. Nitekim yolsuzluklara karşı mücadele durdurulmuştur.

Demokrasi mücadelesini geliştirmek, kitleleri harekete geçirmek için çok önemli fırsatlar, çok önemli araçlar ortaya çıkmasına rağmen, demokratik ve sol güçlerin bunu değerlendirememesi, bu konuda öncülüğü egemen sınıflar içindeki bazı kesimlere vermesi ve kendilerinin de bu kesimlerin birbirlerini tasfiye mücadelesinde yedek konumuna düşürmesi acı ve kabul edilemeyecek bir durumdur. Anlaşılıyor ki, sorun demokrasi mücalesini verme imkanlarının, araçlarının, koşullarının, fırsatlarının ortaya çıkıp çıkmaması değil, bunları kullanacak iradenin kendisini gösterememesi sorunudur.

Tüm dünyada kitlelerin, halkın en fazla tepki göstereceği konu yolsuzluktur, soygundur, dolandırıcılıktır. Kendi cebindeki paranın çalınmasıdır ve bunun açık biçimde yapılmasıdır. Bu tür yolsuzlukların ortadan kaldırılması talebi etrafında kitleler çok etkin biçimde harekete geçirilebilirdi. Bu mücadele süreç içinde kitleselleşerek, sadece yolsuzluklara karşı mücadele değil, demokrasiyi elde etme mücadelesi biçimine dönüşebilirdi. Ancak bu durum sol ve sosyalist kesimler tarafından yeterince değerlendirilememiştir.

Demokrasi mücadelesi de eninde sonunda halkın etrafında toplanabileceği, demokratik mücadele verebileceği çeşitli konuları iyi değerlendirerek ortaya çıkarılabilir. Kitleler her zaman biz istediğimiz için sokağa dökülmezler, "hadi sokağa dökülelim" diye hiçbir toplumsal kesimi harekete geçirmek mümkün değildir. Kitleler kendi yaşamlarını ilgilendiren konularda harekete geçme eğilimindedirler. Kitlelerin harekete geçmesi ideolojik, felsefik değildir. Daha çok da sosyaldir, ekonomiktir. Yolsuzluk konusunda çok temel bir ekonomik ve sosyal problem vardır. Kitlelerin en hızlı harekete geçirilebildiği konular da bu konulardır. Eğer böyle konularda kitleleri harekete geçiremiyorsak, bu konuda öncü olamıyorsak, o zaman sol ve sosyalist güçlerin kendilerine çok ciddi sorular sorması ve sorgulaması gerekiyor.

Eğer bugün Cumhurbaşkanı ile Başbakan arasında bir kriz çıkıyorsa, aslında bunun nedeni; Türkiye'deki sosyal, ekonomik ve siyasal problemlerin egemen sınıflar arasında bile uzlaşma ile çözülemeyecek düzeye gelmesidir. Kürt sorununun çözümlenmesinin ekonomik ve sosyal problemlerde yarattığı çıkmazla ilgilidir. Bunu böyle anlamak, böyle görmek gerekiyor. Yoksa sorunları yalnızca Ecevit'in kişisel kaprisine, ya da Cumhurbaşkanı Sezer'in bulunduğu makamdaki acemiliğine bağlamak, olaylara, kahvelerde siyasal sohbet yapan sıradan insanların peceresinden bakmak olur ki, Türkiye'nin bu ağır sorunları karşısında böyle bir yaklaşım, sorunlardan ve görevlerden kaçmak anlamına gelir.

Ancak çatışmalar köklü nedenlere dayansa bile, egemen sınıflar açısından bunun uzun sürmesi, köklü çözümlere ulaşması beklenemez. Cumhurbaşkanı Sezer'in bu konuda ısrarlı olacağı, sonuna kadar bu işi götüreceğini söylemek doğru değildir. Eninde sonunda belli bir uzlaşmaya gideceklerdir. Çünkü egemen sınıflar ekonomik, sosyal ve siyasal sorunların bu kadar köklü olduğu bir yerde, eğer kendi aralarında uzlaşıp sorunları çözmezlerse, buna halk güçlerinin neşter vurarak sorunları çok köklü çözme durumunun ortaya çıkacağını bilirler. Kaldı ki, zaten egemen sınıflar arasındaki bu çekişmenin ortaya çıkmasının bir nedeni de; bu sorunların çözümünü halk kitleleri, demokratik ve sosyalist güçlere bırakmamak içindir. Susurluk olayında ortaya çıkan egemen sınıfların arasındaki mücadele de bununla ilgilidir. Bu yolsuzluklar konusunda egemen sınıflar arasında ortaya çıkan çekişme de bununla ilgilidir. Toplumda sosyal, siyasal, ekonomik sorunlar vardır. Toplumun talepleri, arzuları, yine demokratik dönüşüm istekleri vardır. Egemen sınıf içindeki bazı kesimler ise, bu özlemleri, bu talepleri sahiplenmeyi sol ve sosyalist güçlere bırakmadan, hoşnutsuzluklara öncülük etme inisiyatifini ele geçirmesine fırsat vermeden, Susurluk olayında olduğu gibi bazı kişileri saf dışı ederek, yolsuzluklarda bazılarının üzerine giderek, toplumun "temiz toplum ve demokratikleşme" yönündeki özlemlerini, duygularını sömürerek, bu taleplere sınırlı cevaplar verip sorunları düzen içinde çözme yoluna gitme çabasındadırlar. Bu açıdan egemen sınıflar arasındaki çatışmaları, çok köklü, sonuna kadar götürülecek çatışma olarak değil; bu çatışmaların, bu sorunların halk kesimleri, sol ve demokratik güçler tarafından sonuna kadar götürülmesinin önünü alma mücadelesi olarak görülmelidir. Susurluk düzenini ve yolsuzlukları ortaya çıkarma sonuna kadar götürülürse, tabii ki en başta bu kesimler zarar görecektir. Tüm egemen sınıflar teşhir ve techir olacaklardır, tümünün bu yolsuzluk ve soygun düzeni içinde olduğu görülecektir. İşte bunun önüne geçmek için sınırlı tedbirlerle, değişimlerle bu düzeni sürdürmek istiyorlar. Eğer egemen sınıfların sorunlara karşı müdahalesini böyle anlayamazsak yanılırız.

Devamı gelecek sayıda...

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın 1990 yılında halka sunduğu bir mesajı yayınlıyoruz

Serhildana kalkan halk özgürleşen halktır

Tarihte uluslar ve halklar için çeşitli karanlık dönemlerden bahsedilir. Zor dönemler olur, imhalar yaşanır. Böylesine dönemlerde direnmeler olur, buna karşı katliamlar, acı yenilgiler veya zaferler olur. Yeniden diriliş destanları yazılır, bir daha dirilmemecesine tarihe gömülmeler yaşanır. Hepsi mümkündür. Bu, tarih kitaplarında da açık seçik yazılır. Biz öyle bir halkız ki, öyle bir ülkede yaşıyoruz ki, durumumuz hiçbirisine benzemiyor. Sömürgecilik nerede, ne zaman ilk darbeleri vurmuş, ne kadar kaybettirmiş, ne kadar biz kaybetmişiz? Kaybedilenlerin maddi manevi değeri nedir? Uğruna mücadele ettiğimiz ve adına ‘yaşam’ dediğimiz gerçekten bu mudur? Eşimiz benzerimiz zor bulunur. Adı sıkça vurgulanmayan bir ülkede yaşayan bir halkız ve yaşamak istiyoruz.

Zalim avcıların elinde oldukça kıstırılmışız. Sağa sola fırlamak istesek de, tuzağa düşmekten kurtulamamışız. Ulusal ve ana topraklar hakkında bilinç parçalanmış; düşünceden ziyade, düşüncesizlik kol geziyor. Ulusal duygu ve “benim de bir vatanım var mı” inancı zayıf mı zayıf. Toprak denildi mi, küçük bir mülkiyeti veya bir toprak ağasının toprağı anlaşılıyor. Bunun dışında ana toprak vatan mıdır? Sınırı nedir, buna nasıl yönelmeliyiz? Bunun kurtuluş hareketi gerekli mi; akla bile getirilmemiş. Belki bir karış tarla için adam vurulur. Ama soylu bir vatan, vatana dönüş, vatanlaştırma hareketi için her şey durur, biter. ‘Burada mesele yoktur’ denilecek kadar kendimizi düşürmüşüzdür. Ailemiz için, kabilemiz için kıyamet koparırız, sülale boyu kan davası güderiz. Fakat ‘bir halkın parçasıyız, bir halk, ulus ve ailemiz vardır; o da tehlike içindedir, o da her gün lime lime ediliyor, onu da savunmamız lazım’; buna sıra geldi mi yine düşünce, duygu ve mücadele bitmiştir. Halk kavramı zayıf, onun birlik bütünlüğü ve kurtuluşu, düşüncemizde çoktan mahkum edilmiştir. TC, bunu dayatmıştır. Biz çoğunlukla ya uyup onaylamışız, ya korkmuş vazgeçmişiz. Ve de kaçmışız. Bir tarla edinmek için –o da zayıf– bizi düşürdükçe düşürür, kaçırdıkça kaçırtır ve sonuç tükeniştir. Bu bir yakıştırma değil, gerçektir. Acı da olsa hepimizin iliklerine kadar yaşadığımız, daha düne kadar ‘kader, insanlığımız’ dediğimiz durum budur. Bu nedenle, vatansız halk kimdir? Kürt halkıdır. Aileden ve kabilecilikten öteye gitmeyen halk kimdir? Adsız halk, hatta kendi gerçeğine ulaşmamış halk kimdir? Tabii Kürt halkıdır. Ne bir din, ne bir siyaset, ne milliyetçilik, ne demokrasi, ne de sosyalizm gibi dünya halklarını ayağa kaldırmış, çoğunu ulus yapmış, demokrasiye ve eşitliğe götürmüş bu kavramlar, bu kelimeler, bizim için fazla anlam ifade edemiyor. Sizler için, uğruna savaşılması gereken değerler olmuyor. Daha düne kadarki halimizi en genel tabiriyle ifade edersek, böyledir. Her tarafı yara bere içindedir, hastadır, çürüktür. Ölüm kol geziyor. Korku, endişe, anlamsız kavga, kaçma, düşme, TC’ye alabildiğine alet olma, yoksulluk, cahillik, bütün insani değerler konusunda şüphe, buna ulaşamayacağına dair ve tükenişin eşiğinde bir benlik, bitmiş, tükenmiş bir kişilik sevdası var. ‘Ben ve benim aileciğim’; o kadar. Bundan öteye hiçbir soylu amaca ulaşmamış. Soylu büyük duyguları olmamış. Kendisinden başka hiçbir şey düşünmeme ve böylece yığılıp kalma, tablonun bazı ayrıntı yanlarıdır. Son günlerde, TC özel savaşı daha fazla yoğunlaştırdı. Barbar sistem, PKK’nin sorumlu olmadığı ’70’lere kadarki tarihi dilediği gibi, nasıl istiyorsa öyle yaptı. Ufak birkaç direnme karşısına çıktıysa da ezdi. Tek taraflı tarih yapma işi, denilebilir ki, Kürdistan halkı üzerinde yapıldığından başka hiçbir halkın üzerinde gerçekleştirilememiştir. TC, üzerimizde tek taraflı zora dayalı bir tarih yapıyor.

Partimiz, ilk sözüyle *–Kürdistan sömürgedir–* bu tek taraflı tarih yazımına karşı çıktı. ‘Tarih böyle yazılamaz’ dedi. Ne kadar geri, zayıf, küçük bir halk da olsa, ülkemiz ne kadar silinmeye yüz de tutsa, sonucunu gönül rahatlığıyla kabul etmeyeceğiz. Öleceksek, iyi bir direnişle, biraz da kahramanlara yaraşır bir biçimde öleceğiz. Bu şiarla ortaya çıktık. PKK ortaya çıkarken, “ne kadar bilinçli halka dayanıyorum, ne kadar dostlarım vardır” demedi ve demeyecek.

“1970-80 yılları PKK’yi yaratma kararlılığıdır. Düşünce, cesaret geliştirme yıllarıdır ve küçük bir iki adım atmadır. 1980-90 yılları, PKK’yi yenilmez kılmadır. Düşünce, siyaset yoluyla bir halk ayakta kalacaksa, onun adına savaşmayı bilmektir, kanıtlamaktır, ispatlamaktır. Şimdi çok emin olduğunuz gibi, zaferi kendi içinde ve sizler için başarmıştır. PKK’de başarılan, sizde de başarılabilir.”

PKK’lileşmek uluslaşmaktır vatanlaşmaktır özgürleşmektir

PKK nasıl ortaya çıktı, temel aldığı neydi, her gün amansız baskılarla, oyunlarla nasıl savaşıyor ve bu noktaya nasıl geldi? Bunun hikayesi uzundur. Çok acımasız, aynı zamanda kahramanca bir geliştir. Biz partiyi yaratırken, partiyi yenilmez kılarken, sadece bir grup insanla uğraşmadık. PKK’nin şahsında yaratılan yeniden uluslaşma, vatanlaştırma ve özgürleştirmeyi gerçekleştirdik.

PKK’lileşmek uluslaşmaktır, vatanlaşmaktır, özgürleşmektir. Bunun için, öncelikle kavganın PKK içinde kazanılması gerekiyordu. Özgürlüğün önce PKK içinde zafere ulaşması gerekiyordu. Bu, eksiklikleri de olsa başarılmıştır. Bu başarıya nasıl gelindi? Size yıl yıl, ay ay, gün gün, saat saat, hatta dakika dakika anlatmak gerekir ki tam anlayasınız. Anlamak için de çok çalışmalısınız. Fakat ortaya çıkan bir gerçek var ki; PKK’de ulusallaşma –ulusal kurtuluş demiyorum–, uluslaşma sağlanıyor. Ulusal kurtuluşun temeli de atıldı. Uluslaşma, ulusal kurtuluş, vatanlaştırma ile birlikte, yani adı sanı bilinmeyen, akla getirilmeyen bir Kürdistan gerçekliğinin ortaya çıkarılması temelinde gerçekleşti. Ve Kürt halk kimliğinin ortaya çıkmasıyla birleşti. Bu işler Kürt halkının özgürlük özlemleri ile birlikte ele alındı. Ve parti içindeki uluslaşma, ulusal kurtuluş, vatanlaşma ve özgürleşme adım adım size taşırıldı.

Fakat bununla sizin işiniz bitmez. PKK kendi başına zaferi sağlayamaz. Zafere yol gösterebilir, size cesaret, fedakarlık örneği olabilir. Sizi büyük cesaret ve fedakarlığa ulaştırabilir. Dostumuzu, düşmanımızı size doğru bir tarzda gösterebilir. Bunun için büyük kahramanlıklar yaptı. Zindanda, dağda, her gün yanı başınızda, herkesin yaşam diye kendini kırk paraya sattığı yerlerde, emperyalizmin metropollerinde de yaptı. Bunlar büyük fedakarlıktır ve bir tanesi bile hepinizi ayağa kaldıracak kadar soylu direnmelerdir. Şehitler verdi, her birisi bir kahramanlık örneğidir. Bir ulusu ayağa kaldırmaya yeterlidir. Binlercesini gözünüzün önüne koyduk. Kendini yakan, aç bırakan, on binlerce askere karşı tek başına direnen, son mermisini kendine sıkarak teslimiyeti yerle bir eden yüzlerce, binlerce örneği size gösterdi. Bunları yüzyıllardan beri düşürüldüğünüz korkulu durumdan, bencillikten, fedakarlık yoksunluğunuzdan sizi kurtarmak için; size bir insanın neye kadir olduğunu göstermek için yaptılar. Gerekliydi. Yeterli olmasa da sizin için gerekliydi, yaptılar. Çünkü siz inanmak istiyordunuz. İnanmanız için, gerektiğinde kendilerini yakarak, milyonluk ordulara karşı direnerek bunu göstermeleri gerekiyordu. Onu gösterdiler. TC bile bugün bu gerçeği kabul ediyor. Bazı alçaklar, özellikle yerli işbirlikçiler, iliklerine kadar ihaneti, laneti yaşayanlar, bunu başka türlü göstermek isteyebilirler. Bazı sahte dostlar da, gerçeği başka türlü çarpıtabilirler. Ama birazcık sağduyusunu yitirmemiş, birazcık insanlığını unutmamış, bu konuda gafil olmayan birisi, –bu düşman da olsa– PKK’nin kahramanlığını, –bir halk için tarihte belki de eşine ender rastlanan– fedakarlığın ve cesaretin sahibi olduğunu kabul eder.

Ama sizin işiniz bununla bitmez. Sizin işiniz sizinle biter. Sizin artık “gün bizim günümüzdür, biraz uyandık, bilinçlendik; çocukça da olsa adım atmamız, zayıf da olsak mücadele etmemiz ve güçlendikçe mücadele etmemiz gereken günümüzdür” dediğiniz gündür. Neye karşı, kime karşı, nasıl? Parti size bu konularda bıkmadan, usanmadan bu gerçekleri öğretir. Neye karşı? Her türlü sömürgeciliğe ve işbirlikçiliğe karşı. Kime karşı? Başta faşist TC devleti, onun arkasındaki kapitalist tekelci burjuvaziye karşı ve onun da arkasındaki emperyalist tekellere ve onların gerici, insan haklarıyla, ulusal haklarla hiç de ilişkisi olmayan hükümetlerine, devletlerine karşı. Nasıl sorusu da sorulduğunda, kendi özgücümüzle, kendi mücadele biçimimizle, halkın iktidarını esas alarak. Onun için, kendi öz örgütlerimizde birleşerek ve yine bunun en şanlı bir adımı olan, kendi zaferini belirleyen ayaklanmamızı görüyorsunuz. İçinde bulunulan koşul ne olursa olsun, yediden yetmişe bütün toplumsal sınıf ve tabakalar; kadın-erkek, genç-ihtiyar, işçi-köylü hepsi halk serhildanının nasıl başarılabileceğini gösteriyor. Sizler de bunu bugün kendi adımlarınızla yavaş yavaş duyuyor ve biliyorsunuz.

1990 yılı, sizin öz eyleminiz olan ayaklanmaya cesaret ettiğinizin belirgin bir başlangıcı oldu. ’90 Newrozları, sizin yürüyebileceğinize tanık oldu. Cizre ve Nusaybin’de yüzyılın uzağında bunun ilk adımlar atıldı. Bu sizin için yeni bir yaşam; öz yaşamınız oluyor.

Bu temelde, Kürdistan halkı, yani sizler, yeni bir doğuş da yapıyorsunuz. Yeniden yaratılan vatan, ulus bilinci ile yüzyılların o hain feodal, komprador-işbirlikçiliğinin ihanetine karşı; halkı esas alan, emekçilere dayanarak bu işi yürüten öncü örgütünüz PKK ile işin olabileceğini gördünüz. O daha düne kadar Kürtçülük adı altında hareket eden, bugün ise onunla sonuna kadar işbirliği edenlerin bu kadar sahte olduklarını ve dayandıkları aşağılık, iğrenç çıkarları için satmayacakları hiçbir şeyin kalmadığını görüyorsunuz. Hangi örgütün, hangi partinin önderliğine tartışmasız bir biçimde PKK’ye yaklaşır gibi yaklaşıyorsunuz. Bizden daha fazla siz “PKK” diyorsunuz. Bu doğrudur. PKK bunu hak etti. Sizlerin zor duyan yüreğinize verilebilecek en büyük bedeli vererek, başta şehitleri ile bunu kanıtladı.

Sizlerin, bu yeni tarihi aşamada, işi hem zordur, hem onurludur. Fakat bir o kadar da zorunludur. Siz de biliyorsunuz ki, başka yol yok. Yol dediğiniz, hayat dediğiniz, yaşam dediğiniz; zalim bir avcının elinden şuraya buraya kaçtığınız bir tükeniştir. Sonu uçurumdur. İşte Avrupalar dolduruldu, Ortadoğu dolduruldu, hiçbiri bizi kaldırmıyor. İşte insan olduğumuzu, şerefli bir varlık olduğumuzu pek sinelerine oturtmuyorlar. Türkiye metropolleri de dolduruldu. İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, milyonlarca Kürt emekçisiyle inşa edildiler. Türklük kendini sadece tarihte değil, günümüzde de Kürt emeğine dayalı olarak yükseltiyor. Bunu da gördük. Boşa giden emeği ve insanlığımızı yana yakıla, kahrola ve acı bir biçimde seyrederek yaşıyoruz; bu yaşam değil.

Bütün bunlar size günlük olarak şunu öğretiyor: Yollar kapalı. Yol bildiğiniz; uçurum, sefalet ve karanlıktır. Siz bunun yeni yeni farkına varıyorsunuz ve artık ‘olamaz’ diyerek biraz yürek kazanıyorsunuz. Bu tek yürektir. Bu anlamda diyoruz ki; Kürdistan artık bir halka mal olması gereken bir ülkedir. Kürt halkı artık kendini tanıması gereken bir halktır. Yüreği ve beyni olan bir halktır. Bu nasıl ve ne pahasına kazanıldı? Bu, tamı tamamına amansız bir PKK mücadelesiyle oldu ve nice ihanetlere karşı, nice acımasızlıklara karşı oldu. Fakat bu tam zafer değildir. Her şeyi bilmek, tanımak da değildir. Sadece bir kesittir. Bize göre büyük, dünya halklarına göre çok küçük bir adımdır. Fakat önemli olan bize göre olmasıdır. Önemli olan, nasıl bir tarihten geldik, nasıl bir ülkede boy verdikse ona göre bir adım olmasıdır.

PKK’de zafere ulaşan Kürdistan halkında da zafere ulaşır

1970-80 yılları, PKK’yi yaratma kararlılığıdır. Düşünce, cesaret geliştirme yıllarıdır ve küçük bir iki adım atmadır. 1980-90 yılları, PKK’yi yenilmez kılmadır. Düşünce, siyaset yoluyla bir halk ayakta kalacaksa, onun adına savaşmayı bilmektir, kanıtlamaktır, ispatlamaktır. Bunu yaptık. Şimdi çok emin olduğunuz gibi, PKK zaferi sizler için başarmıştır. PKK’de başarılan, sizde de başarılabilir. Zaten sizin desteğiniz, kendinize güveniniz bunun içindir. PKK’de başarılan, PKK’de zafere ulaşan, Kürdistan halkında da zafere ulaşır. Buna ‘evet’ dediğiniz için destekliyorsunuz, ayağa kalkıyorsunuz ve bu doğrudur. Ama bununla iş bitmez. Öncü yola koyulmuş; hem yolu aydınlatır, hem ona göz kulak olur, korur. Ama bunu, büyük kervan yürüsün diye yapar. Büyük kervan sizsiniz. Biz yolu sizin için açtık. Önünüzü aydınlattık. Serhildanlar biçiminde yürümeniz içindir bu. Gerilla koruyor, geliştiriyor. Bu defa yanlışa sokmuyor, önünüzün kesilmesine fırsat vermiyor; bu gereklidir ve devam edecektir. Fakat kervan sizsiniz, sizin kervan bu yoldan geçecektir. Siz özgürlüğün yüce amacına ulaşmak için, bugün küçük adımlarını attığınız büyük kutsal serhildana yürümeyi her gün yaşayarak, bu kervanı hem de şahlandırarak yürüteceksiniz. Kervan amaca böyle ulaşır. “Ya bu diyardan gidersin, ya bu kervan yürür” demiyoruz. Hayır, siz yürüyeceksiniz ve kurtuluş bu işin ucunda bizi bekleyen biricik sonuçtur. Ama bu böyledir diye –çokça görüldüğü ve yapıldığı gibi– rahat durmak şurada kalsın, “kıyamet koparma” dediğimiz günün içindeyiz. Biz kıyameti yaşıyoruz. Kıyameti yaşayarak, yaşatarak bu amaca ulaşacağız.

Bir kez daha bize reva görülen nedir? Duymak istemiyorum; yaşadığımıza “yaşam” demeye dilim varmadı ve bundan sonra da varmaz. Tek birinizin bile ülkeden ucuz kopmaya gönlü razı olamaz. TC günümüzde Kürtleri kendi ajanı haline getirerek yürütüyor. Bir yandan sürgün yasası, diğer yandan da “al sana maaş, bağlan bana” diyor. Bilmem 413 sayılı kararnameymiş, sürgünmüş, sansürmüş, görülmemiş kuvvetlerin Kürdistan’a yığılmasıymış; bütün işi gücü Türk yurdunun birlik bütünlüğü adı altında, her şeyi ile zor bela uyandırdığımız kurtuluş umutlarımızı söndürmek için dünyayı bile seferber etmekmiş. Yine Kürtleri ülkelerinden kaçırtmakmış.

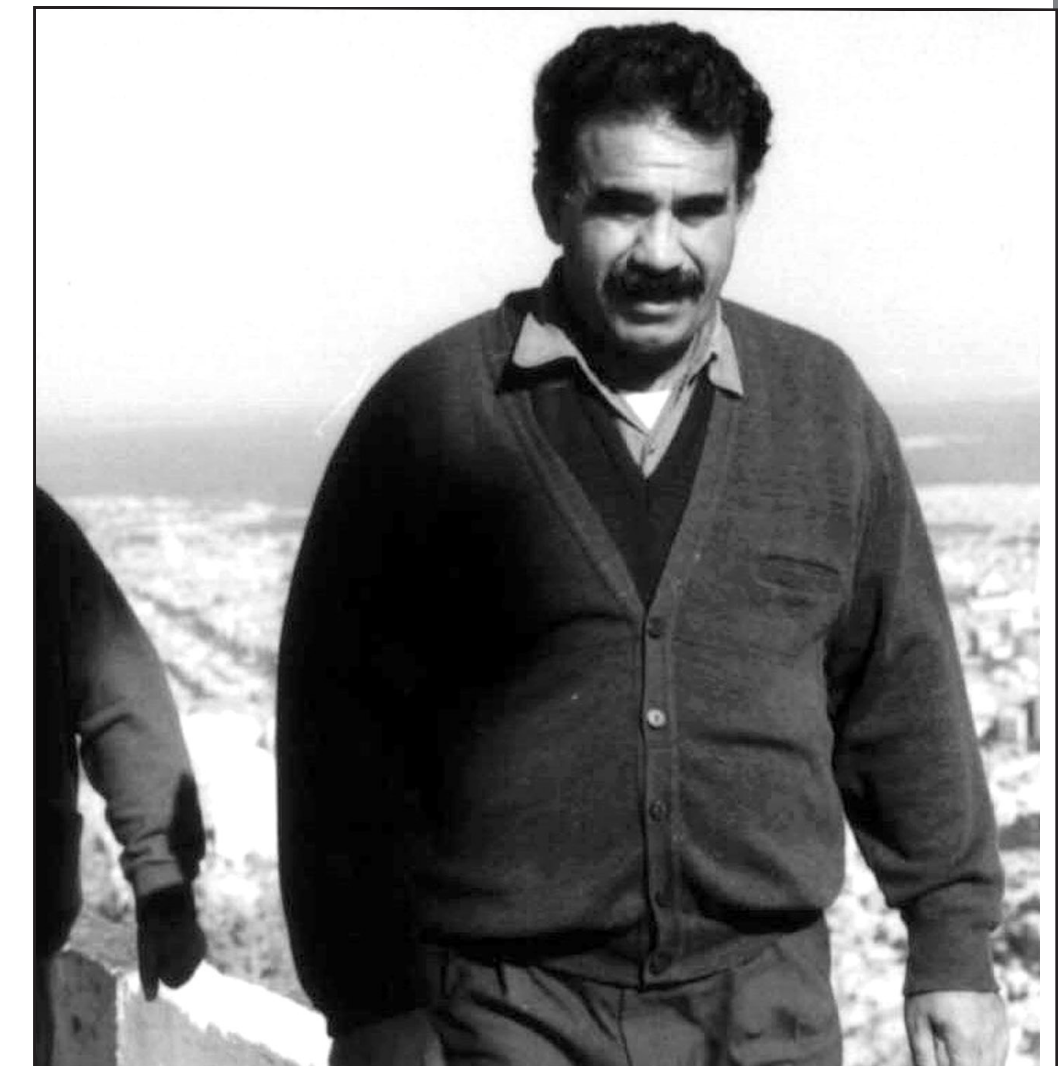
Türklük için her şey mübahtır, yapılmalıdır. Bunun için tek amaç bizim yutulmamız. PKK’nin “teröristliği” dünyaya kabul ettirilmek isteniyor. Bunun için vermediği taviz yok. Basın-yayını nasıl kullanıyor günlük olarak! Yalanla dolup taşırıyor. PKK’nin “bölünüp parçalanmasından” tutalım, nasıl “birbirlerini kırıp geçirdiklerinden” tutalım, Kürtçe’ye sahte serbestlik tanımaya kadar. Bu, kedinin, avını daha iyi yemek için okşamasına benzer. “Kürtlüğe ölüm, Kürtçe’ye serbestlik”; dünyada böyle bir şey yoktur. Bir halk olmalı ki, dili olsun. Dil nedir? “Sözcüklere özgürlük, onun sahiplerine kölelik”, bu halkın yaşadığı ülkeyi imha et, hiç kabul etme. Kitaplarda da yazılır sözcükler. Kürtçe kitaplarda da vardır; yüz yıl, bin yıl kitaplarda kalabilirdi, özgür okunabilirdi. Kelimeler özgür olamaz. Bu büyük bir sahtekarlıktır. Halklar, vatanlar özgür olur. SHP imiş, düzenin bütün partileri imiş, Kürtçe’ye serbestlikte anlaşmışlar. Niçin şimdi? Elinden geldiğince her şeyimizi yok etmeye çalıştın, halen halkı da yok sayıyorsun. “Kürtçe var, Kürt yok.” Dünyada böylesine büyük yalan var mıdır? Neyi, kimden kurtarmak istiyorsunuz? Neyi, kime yutturmak istiyorsunuz?

Kürdistan’da iki tane yeni il kurmuş. Özel kolorduyu hemen taşıdı oralara. Bizi nasıl düşündüğüne bakalım. Özel kolordu ki, dünyada eşi benzeri olmayacak kadar zulüm, baskı, imha aracı. Bunların hepsi yeni tedbir. Geçen on yıla bakalım. Nüfusun yarısından fazlası –araştırmalara göre yüzde 54’ü–, en çalışabilir nüfus Kürdistan’dan kaçırılmış. Hile ile, açlık ile, zorla. Kürdistan bir harabe, çünkü içinde gezen ne iş bulur, ne sağlık bulur; verem olur, ölür. “Biraz gelin, ülkenizi görün” diyorum yurt dışındakilere. Gelin “ana toprakları, doğduğumuz topraklar” dediğiniz topraklara bakın. Bir zamanlar “dünya cenneti” diye tabir edilen bu topraklar nasıl harabedir! Siz kaçıyorsunuz, yaşayamıyorsunuz. Yaşanacak hiçbir şey bırakılmamış, 70’lik ihtiyarlar da kaçıyor. Dünya Yahudiliği, haksız da olsa 2000 yıldır dünyayı dolaşıyor, zorla da olsa gelip Filistin halkını kaçırtarak “Benim topraklarımdır, vaat edilmiş topraklarımdır” diye Filistin’e yerleşiyor. Kurak ve çorak Filistin’e. Sizler bugün, yeni dünya cenneti olan topraklarınızdan nasıl kaçıyorsunuz? Nereye kaçıyorsunuz? Bu büyük ve acı bir gerçek.

İşte son on yılda, biraz da partimizin size sahip çıkmak için gösterdiği büyük direnişi boşa çıkarmak, Kürdistan’da bize dayanmayı engellemek, sivri sineği kurutmak, öldürmek için “ne lazım” dediler: Bataklıktan kurtulmak gerekir. Güya siz bataklıksınız. Sivri sinek de biziz. Ustalar “sizi” deniz, “bizi” balık diye söyler. Onlar, sivri sinek ve bataklık der, bu TC’nin yaklaşımıdır. Evet, sizi bu topraklardan çıkartacak ve böylece biz sivri sinekler bataklık olmadığı için biteceğiz. TC’nin bir taktiği. Ve bu taktik uygulandı. Evet, yüzde 55’iniz, en seçkin nüfus gitti. Biz Kürdistan’da birkaç çoban bulduk, birkaç ihtiyar bulduk ve daha çok da 15 yaşında küçük çocuklar bulduk. Biraz “tabana kuvvet” diyenler gitti. Bazılarınızı yeni yeni getiriyoruz. Tabii bu –siz de biliyorsunuz ki– yol değildir. Acıdır ama, sömürgeciliğin baskısıdır, zorudur, oyunudur. Özellikle ülke dışındakiler bunu çok iyi bilir. Vatansızlık nedir? Ulusal değerlerden kopmak nedir? Vatan hasreti nedir? Ulusal gerçeklik nedir? Şimdi buna biraz ulaşıyorlar. Ülkemizdeki insanlar da biraz ulaştı. Ve adım adım artık bütün Kürdistan “yeter bu alçaklık” deyip, bir hamleye girişiyor. Bu da doğrudur. Şimdi söyleyelim; PKK söylendiği gibi bölünüp parçalanmıyor. Hele son yıllarda biz tarihimizde görülmedik bir biçimde, birlik temelinde, hem de çok büyük bir gelişmeyle, belki de yüz yılları, bin yılları fethederek, doğru insan nasıl yaratılır sorusuna cevap verdik. Sadece PKK’ye değil, insanlığa nasıl önderlik edilir; buna ulaştık.

TC, ulaştığımız büyük sonucu karalamaya çalışıyor. Belki de hiçbir sosyalist, demokratik ve ulusal kurtuluş devriminde ulaşılmamış militanı, biz bu son dönemde kendi saflarımızda gerçekleştirdik. Denilebilir ki, PKK’nin şu anda kendi içinde ulaştığı birlik seviyesi, ardına kadar zaferinin yolunu açıyor. Gerillanın da zafere gidişte rolünü, vazifesini ve bunu nasıl yerine getireceğini ortaya koyuyor. Birçok ülkede, sosyalizmde, demokraside içine düşülen hataları nasıl bertaraf ettiğini veya kendisine bunu yaklaştırmadığını ortaya koyuyor. Ve bu anlamda kazanım sadece Kürdistan halkı için değil, insanlık için bir kazanım oluyor. Bugün hepiniz iyi biliyorsunuz; PKK, –belki de dünyada eşine az rastlanır– halkın demokrasisinde ve sosyalizm kavgasında yaman bir öncü olduğunu gösterecektir. Şimdi bunun temelini her zamankinden daha iyi atmıştır. Gerillası da böyledir. Gerilla, her zamankinden daha fazla güçlüdür. Sayıca güçlüdür. Ama en çok da doğru savaşma, bize çok zarar veren hatalardan uzak durma, size kendi mücadelenizi doğru yürütebilecek biçimde önderlik etme durumuyla çok değerler kazanılmıştır. Çok sağlam bir aşamaya varılmıştır.

“Belki de hiçbir sosyalist, demokratik ve ulusal kurtuluş devriminde ulaşılmamış militanı, biz bu son dönemde, kendi saflarımızda gerçekleştirdik. PKK’nin şu anda kendi içinde ulaştığı birlik seviyesi, ardına kadar zaferinin yolunu açıyor. Gerillanın da zafere gidişte rolünü, vazifesini ve bunu nasıl yerine getireceğini ortaya koyuyor. PKK, halkın demokrasisinde ve sosyalizm kavgasında yaman bir öncü olduğunu gösterecektir.”

Esas olan halkın özgürlüğüdür

Bunun için şimdi diyoruz ki; sıra ne partimizin, ne gerillanın; sıra sizin. Sizin birliğinizin, sizin gücünüzün, sizin eyleminizin. Buna biz “halkın siyasal ordusu” dedik. “Sizin siyasal ordunuzun ayaklanması”, yani “serhildanınız” dedik. Şimdi sıra burada. Sözün en büyüğünü siz, yani bu siyasi ordu, bu ayaklanmanız söyleyecektir. Şimdi serhildana doğru gidiyoruz. Adım adım gidiyoruz. Yavaş yavaş, bazı yerlerde de hızlı gidiyoruz. Gidişat budur. Kürdistan’da temel rüzgar böyle esiyor. Diğer rüzgarlar hafif bir esinti de olsa, belirleyici değil. Esas fırtına, halkın fırtınasıdır. Buna büyük değer veriyoruz, siz de büyük değer vermelisiniz. Zorlukla buraya geldik. Büyük acı, işkence ve şehit kanıyla buraya geldik. Her şeyden önce, büyük bir önderlikle, bunun için çok büyük bir sabır, büyük bir inatla sizlere bu günü göstermeye çalıştık. “Kürdistan halkına sunulabilecek en değerli armağan nedir?” denilirse, ben “budur” derim. Yani şimdi dünya elindekinin hepsini size verse, beş para etmez; ama böyle bir ayaklanma imkanı size verildiği için ne kadar mutlu olsanız o kadar yerindedir ve doğrudur. Bu verilmiştir. Büyük bağımsızlık ve özgürlük savaşçısı Ho Chi Minh’in bu anlamda söylediği ***“Bağımsızlık ve özgürlükten daha değerli bir şey olamaz”*** belirlemesi, artık bizim için bir gerçektir. Bağımsızlık ve özgürlük ellerinize verilmiştir. Ve bu her şeyden değerlidir. Bundan daha değerli nesne, olgu yoktur.

Özgürlüğe adım atışınız, ilk adımlarla da olsa ayaklanmaya geçişinizden dolayı mutlu olmalısınız. Ama değerini de çok iyi bilmelisiniz. Çünkü bağımsızlık ve özgürlük ilk defa elinize geçiyor. Bu, parti için de böyledir, gerilla için de böyledir. Ama daha çok da sizin için böyledir. Çünkü bağımsızlık ve özgürlük ne parti içindir, ne ordu içindir. Sizin içindir. Bunu kazanmada, parti de ordu da bir vasıtadır. Esas olan halkın bağımsızlığı ve özgürlüğüdür. Hangi parti –ki günümüzde örnekleri çok iyi görülüyor– “bağımsızlık, özgürlük sadece benim içindir” demişse, o, özgürlüğün ve bağımsızlığın engeli ve hatta karşıtı haline gelmiştir. Hangi askeri ordu “esas olarak, bağımsızlık ve özgürlük benden sorulur” demişse, o, bağımsızlık ve özgürlüğün önündeki en büyük engeldir.

Emperyalizme bağımlı ülkelerde bu çok daha iyi kanıtlanmıştır. Emperyalist-kapitalist sistemdeki ordular, kendi halklarının bağımsızlığı ve özgürlüğü önündeki en büyük engeldir. Buradaki partiler, her günü bağımsızlığı ve özgürlüğü başkalarına peşkeş çekmekle, üzerinde oyun oynamakla geçiriyorlar. Sosyalist sistemde de bunu gördük. Buranın parti ve orduları da, halkının bağımsızlık ve özgürlüğünü savunamadı, çoğunlukla engel olur bir konuma geldi. Demek ki, sosyalist bir ülkede de olsa, bir parti, bir ordu “her şey benim için” dedi mi, o kendi halkının bağımsızlığı ve özgürlüğü önünde engel olur.

İşte PKK ve ordusu, bu anlamda da yenidir. Ve bu anlamda da kendisini basit bir araç olarak görür. Biz, yani PKK Önderliği de böyledir. Sadece ve sadece halkın ülkesinde özgür olması için varız. Bunun dışında hiçbir sıfatımız anlam ifade etmez. Eğer gerçekten insanlığa iyi, değerli bir katkımız olacaksa, bu sürekli böyle olmakla mümkündür. Ve böyle olması için de her şeyi, şimdiye kadar ortaya koyduk, bundan sonra da koyacağız. Yani parti, tamı tamına sizin özgürlüğe yürüyüşünüzün bir köprüsüdür. Hep öyledir ve öyle olacaktır. Halkın efendisi olmayacaktır, engelleyicisi, tahakküm gücü olmayacaktır. Ordusu o temelde sizi özgürlüğe, bizzat serhildana çekmek için varolan bir ordudur. Fedakarlığıyla, cesaretiyle sizin için bir köprüdür. Kendi özgürlüğünüz için, kendi ayaklanmanız için bir vasıtadır. Siz de yanlış bakmayın, “Parti, Parti Önderliği, bizi tek kurtuluşa götürecek araçtır, tek kuvvettir” demeyin, bu yanlıştır. “Parti bir

vasıtadır, sadece bizim için vardır" deyin, bu kadar. Ordu en büyük askeri güçtür, "bu bizi yalnız başına kurtuluşa götürür" demeyin, bu da bir araçtır. Asıl gücü, kuvveti her zaman kendinizde görün. Kendinizi örgütleyerek, eyleme kaldırarak amacınıza ulaşın. Eğer hala bugün, *"Sosyalizmin büyük sorunları, faşizmin baskıları"* deniliyorsa, *"Partiler, ordular şöyle gericidir, böyle engelleyicidir"* deniliyorsa, bu yüzdendir.

Biz ordulardan da, partilerden de en çok çeken bir halk olarak; en fedakar ordulaşmanın, kurtuluşumuzun aracı olması için şimdiye kadar büyük hassasiyet gösterdik. Ve bundan sonra da göstermeye devam etmeliyiz. Bu büyük yanlışlıklara –ki nedense dünyanın bütün halkları düşmüştür– biz düşmeyelim. Düşmemek hakkımız olduğu kadar, dünyadan çok ders çıkardığımız için, aynı zamanda gerçekleşebilir olandır. İşte bu kadar doğru bir biçimde, kurtuluşun ve özgürlüğün içine giriyorsunuz diyorum. Hiçbir dünya halkına nasip olmayacak kadar doğru bir biçimde, doğru vasıtaların üzerinde yürümek durumundasınız. Bu doğrultuda ve özgürlüğü az da olsa yakaladınız ve çoğaltmaya çalışıyorsunuz. Temelini attınız, zafere götürmek istiyorsunuz. Biz parti olarak da, sonuna kadar varız. Sizler de varsınız, varolmak zorundasınız. Bunun için hem mutlusunuz, hem coşkulusunuz. Çünkü bundan başka hiçbir yol; bizi, bırakalım insanlığın şerefli insanı yapmak, dünyada yaşama imkanı vermeyecek ve silinecek bir halk olmaktan kurtaramayacaktır. Bir daha tarihin sayfalarında görülmemecesine yok olacak bir halkız. Hiçbir halkın yaşamadığı kadar düşmüş, parçalanmış bir halkız. Bunu ortadan kaldırmanın başka hiçbir yolu yoktur. Buna mecburuz. Bunun için coşkuluyuz, bunun için hiçbir halka nasip olmayacak kadar doğruluğun sahibiyiz. Ama o denli de 'mecburuz' diyoruz. Çünkü dost az, çünkü çok parçalanmışız. Bunun için "en müthiş birleşmesi gereken halk kimdir" derseniz, biz deriz ki, "Kürdistan halkıdır." Çünkü onun kadar parçalanmış, onun kadar bu yüzden kaybetmiş bir halk yoktur. O halde, serhildan için en büyük birleşmeyi sağlamalıyız. Bizim için söylenen "iki Kürt bir araya gelse kavga olur" sözünü tersine çevireceğiz. Bundan sonra iki Kürt bir araya geldi mi çok büyük bir kuvvet doğacaktır. Bunu kendimiz için bir şiar edineceğiz. Emir bileceğiz, gereklerini yerine getireceğiz. Yaşam bizim için rezalettir. Buna en güzel anlamı vereceğiz ve bu da sadece ve sadece kurtuluş yolunda yürümekle, mücadeleyle mümkündür. Bunun için en iyi mücadele eden, bütün yaşamını mücadeleye adayan halk biz olacağız. Fedakarız, cesuruz; çünkü her şeyimizi ancak bu yolda yürümekle, direnmekle kazanabiliriz. Cesarettin en büyüğü bize özgü olmak zorundadır. Çünkü TC'nin yaydığı korkuya, ancak büyük bir cesaretle karşılık verebiliriz.

Sömürgeciliğin bizi düşürdüğü bir bireycilik vardır. Onu, ancak en büyük fedakarlıkla kapatabiliriz. Bunun için "bizim halkımız kadar cesur ve fedakar halk olamaz" diyeceğiz. Doğrudur ve PKK'nin cesareti bunu ispatlamıştır. İspat gücü siz halkımıza düşüyor. Bunun dışında bu dünya bizi kabul eder mi? Etmez. Bu başkaldırı dışında, faşizm, barbarlık bize nefes aldırabilir mi? Buna inanabilir miyiz? Aldırmaz ve inanamayız. Dostluk adı altında, hiç kimse bize çıkarı olmadan bu kadar destek sunabilir mi? Sunmaz. Dolayısıyla "kendi içimizde en büyük birlik ve en büyük cesaret şarttır" diyoruz.

Görülüyor ki, tek doğru yol vardır. Ve ondan başka da çaremiz yok. Kürdistan'da bu temelde kazanılır. Gerçekten vatanı parça parça kazanmak gerektiğini söylüyorsunuz ve söylüyorlar. "Benim doğduğum yöre, güzel Kürdistan'ım" demek, her parçası üzerine güzel düşünmek, hatta şiir yazmak, türkü söylemek yerindedir. Kuzey, güney, ortası, doğusu, batısı; bir insanlık ailesini, bir halkı besleyebilecek, özgürleştirebilecek, dünyanın en iyi halklarından birisi yapabilecek ne lazımsa onu veriyor. Ülke olarak çok iyi. Halkımızın buralarda parça parça yaşaması da iyidir. Lehçeleri farklı olabilir. Din mezhepleri farklı olabilir. Mezhebin kurtuluşu demiyoruz. Böyle kurtuluşlar yoktur. Dinler kurtulmaz, mezhepler kurtulmaz, diller kurtulmaz; kurtulması gereken insandır, halktır, vatandır. Ve hatta çeşitli milliyetlerden insanlardır. Bizim kurtuluşumuzda dil ayrımı, din, mezhep ayrımı, cinsiyet ayrımı, kültür ayrımı fazla yoktur, olmamalı.

Biz Kürdistan'ı, "insanlığın kurtulduğu en soylu alan" haline getirmekle de mükellefiz. Böyle bir şiarımız da vardır. Kürdistan eğer özgürleşirse, "özgür insanlık cumhuriyeti" olmaya en yakın ülkedir. Bütün insan soyunun, lafta değil "benim ülkemdir" dediği, bunu özden de söylediği, inandığı ve yaşadığı bir ülke haline getireceğiz. Milliyetçiliğin, her türlü bağnazlığın, şovenizmin dünyayı neredeyse cehenneme çevirdiği bir dönemde, Kürdistan'ı insanlığın bu biçimde özgür nefes aldığı, en şerefli bir ailesi durumuna getirmek bizim ütopyamızın en enternasyonalist yanıdır. Daha şimdiden böyle olduğu gibi, biraz da Kürdistan buna mahkumdur ve mecburdur da. Kendisini en çok ezen insanlığa karşı, en soylu insanlıkla başkaldırarak kurtulacağını çok iyi bildiği için, burayı böyle yapacak. Asla darlığa, bölgeciliğe, milliyetçiliğe düşmeyeceğiz. Böyle büyük amaçlarla, insanlık amaçlarıyla başkaldırı mutluluktur, coşkudur ve çok düşürülen bir halkın gerçeğinin insana yönelmiş en soylu yönüdür. Bu sizin yönünüz oluyor. Onun için küçük ailemiz, aşiretkabilemiz, bölgemiz demeyelim; bunlar var. Her birisi bir zenginliği de ifade eder, ama hepsi bu kadar. Aile, ancak insanlığa, yurtseverliğe açık olmak ve ona hizmet etmek şartıyla gerçek aile olabilir. Aşiret aşirettir, bölge bölgedir. Ve hepsi bunun içinde erirse; daha büyük bir ulusal zenginliğe, emek temelinde insanlık değerlerine ulaşırsa anlamı vardır. Bunun dışında başka anlam vermeyin.

İşte serhildanımızın biraz daha net, iyi görülen yanları bunlardır. Bunlar cesaret verir, bunlar yücelik verir, bunlar bir insanı isterse yüz kat, bin kat, bir halkı isterse bu denli güçlendirebilir.

Gençlik fedakarlığı ve cesareti oluşturan birliğin temsilcisidir

Bunun için, başta gençliğimize, biraz da uyanmış geçliğimize seslenmek gerekir. Kürdistan gençliği ilk defa kendini bulmaya çalışıyor. PKK'nin ilk öncü müfrezesiydi. Bugün de serhildan cephesine akıyor. Gerillayı zaten gençlik oluşturuyor. Bugün kurtuluşun yükünü onlar çekiyor. Neden böyle? Bir anlamda gençlik soylu yaşama –eğer saptırılmazsa, üzerinde oynanılmasa– en hızlı ulaşabilecek kesimdir. Gençlik kadar gerçeğe yakın bir yaş grubu yoktur. Gençlik, ödünsüz gerçeği en az çıkarsız kabul etme yaşıdır. Eğer saptıran olmasa, alet olmasa bu böyledir. Dolayısıyla, biz Kürdistan gençliğini, en temel gerçeğimiz olan özgürlük gerçeğimize en yakın kesim olarak gördük, esas aldık; dayandık ve geliştik. Şimdi de kurtuluşta en öncü kesimlerden birisi olarak gençliği alıyoruz. Onlar en büyük fedakarlığı ve cesareti oluşturan birliğin temsilcisidirler. Bunu kanıtladılar. Defalarca ölümüne direnişe girerek, kendini yakarak, amansız ortamlarda en kahramanca savaşı tutturarak gösterdiler. Ve şimdi dalga dalga halk serhildanına yürürken, gençlik örgütlenmeli; gençliğin yurtsever özgürlük hareketi bütün alanlarda yeni temeller üzerinde, halk ayaklanmasının öncü gücü olarak adeta yeniden ifade edilmelidir. Gençlik gerçeği bunu mümkün kılar. Gençlik gerçeği bunun öncü ifadesidir. Gençlik gerçeği harekete geçirildi mi, diğer bütün kesimleri sürükleme kabiliyetindedir. Ve Kürdistan gençliği bilmelidir ki, bundan başka çıkar yolu yoktur. Kendisine dayatılan düzen ne umut veriyor, ne eğitim, ne sağlık. Ufuk vermiyor; ufku karartıyor. İşgüç vermiyor; yeteneklerini rezil ediyor, kötürümleştiriyor. Şerefli yaşam denilen hiçbir şeyi ona layık görmüyor. Daha serseri lümpen bir yaşamı, ajanlaşmayı, yozlaşmayı, tükenip gitmeyi layık görüyor. Bu yaşam değil. Buna hemen isyan edilmesi, bunun hemen yerle bir edilmesi gerekiyor. TC'nin dayattığı bu yaşamı lanetleyip yerle bir edelim. Ulaşmamız gereken yaşam özgürlük yaşamıdır. Ve bunun örgütü gereklidir. Gençlik örgütlenerek, öncülük görevini, halkın serhildanlarında gösterecektir.

Kürdistan kadınının özgürlük gücü özgürlük hamlesidir

Kadınlar, Kürdistan'ın biraz da ulusal özellikleriyle ve de hareket edemez konuma getirilmiş olmalarıyla, bu topraklara en çok sahip çıkması gereken, orada verilecek mücadeleye en çok katılması gereken kesimdir. Erkekler akın akın metropollere gidiyorlar. Kadını yanlarına, geleneksel köleliği sürdürmek için çağırıyorlar; çoğunlukla da bırakıyorlar. Dolayısıyla, kadın Kürdistan'da en çok düşürülen, bırakılan kesim oluyor. Bu nedenle en çok ayağa kalkması gereken kadındır. Sayısal olarak da öyledir. Yaşadığı yaşam tarzı onu buna zorluyor. Ve cesurdur, direngendir. Çünkü yaşadığı kahredici yaşam, ona büyük bir öfkeyle isyan etmekten başka imkan vermiyor. Kendiliğinden öyledir. Ve partinin sınırlı yol göstermesiyle de bu kanıtlanmıştır. ***Cizre*** direnişinde en çok kendini gösteren bir gerçek de budur. Ve bugün Kürdistan'ın dört bir tarafında, kadının özgürlüğe katılım isteği boşuna değildir. O halde, Kürdistan'ın ulusal özelliklerini en fazla yaşatan, baskıyı ve düşürülmüşlüğü en fazla yaşayan, öfke ve korkusuzluğu da en çok yaşayan kesim olması itibariyle, kadınlar mücadeleye en çok omuz veren, en çok görev üstlenen kesim oluyor. Dolayısıyla onun örgütlenmesini her alanda yükseltmek vazgeçilmez bir gereklilik oluyor. Kadın bizzat kendisini örgütleyerek mücadele edecektir. Nasıl ki halk kendisini bizzat örgütleyip serhildan gücü olacaksa, kadın da onun en önemli parçası olarak kendini örgütleyip, öz gücüyle buna katılacaktır. Muazzam kişiliksizliği, köleliği bununla aşacaktır. Mücadele içinde kendini özgür kadın yapacaktır. Örgüt ve eylem içinde kendini özgür kadın yapmadan hiçbir şeye hakkı olmadığını, insanlığa yaraşır bir yaşam yaşayamayacağını, özgürlük için örgütlenmenin büyük önemini, dayanışmayı, birliği çok iyi bilerek kurtuluşta yerini alacaktır. Bu konularda Kürdistan'ın parçalanmışlığını, örgüte kolay kolay gelmeyişini araştırmada da öncü rolünü oynayacaktır. Sabrıyla, coşkusuyla, cesaretiyle bunu mutlaka kanıtlamak zorundadır ki, kendini kurtarabilsin. Her zamankinden daha fazla, kadın kendi gerçeği üzerine düşünecek, kurtuluş programını ulusal kurtuluşuyla birleştirecek, kendisinin savaşabileceği yöntemleri, gücüne göre yaşamına göre bulacak ve buna bütün benliğini vererek –vermeye en yakın kesim oluyor– sonuç alabilecektir. Bir anlamda Kürt halkının kurtuluşu, kadının en fazla katıldığı ve zafere götürebileceği bir kurtuluş olacaktır. Kürdistan'ın gerçeği, bu konuda belirleyici oluyor, zorunlu oluyor ve de umutlu kıldırıyor. Bir halk, ancak kadınların yaşadığı köleliğe denk bir köleliğe düşmüş halde ise; o halkın kadını, o halkın özgürlüğünü tayin etme gücüdür. Bir anlamda Kürdistan kadınının özgürlük gücü, özgürlük hamlesidir. Bu temelde kendi gerçeğine anlam verecek, örgütlenecek ve öncü rolünü mutlaka oynayacaktır.

Büyüklük halklarla dost olmaktan geçer

Komşu halkların dostluğuna da çok büyük değer biçeriz. Onların sıradan bir dostluğuna, bütün derinliğimizle cevap veririz. Fakat bunun da bir şartı vardır. Bunlar da halkımızın haklarına, eşitlik ve özgürlük haklarına saygılı olacaklar. Ölçüsü budur. En iyi dostluğu anlayan ve karşılığını veren biz olacağız. Bu, başta Türk halkı için geçerlidir. Esasında biz faşist-sömürgeciliğe karşıyız. Temel çelişkimiz, baş çelişkimiz bunlardır. Fakat çok iyi biliyoruz ki, bu temel çelişki, Türkiye halkını da bizim için en temel dost halk haline getiriyor. Türk halkıyla dostluğumuz, taktik olmaktan öteye stratejik boyutludur. Yani uzun vadeli, birlikte çözümü paylaşacağımız bir halk olacaktır. Biz bunda samimiyiz. Ama Türkiye halkı ve onun adına hareket eden öncü güçler şunu çok iyi bilsinler ki; Kürdistan halkı da, öncüsü de, en az onlar kadar bilinçli, çıkarlarını ve aynı zamanda dostluğun kurallarını da iyi bilen bir halk ve güçtür. Dolayısıyla, ilişkilerde şimdiye kadar dayatılan "cahildirler, kullanabiliriz" mantığının –çok yaptılar– çıkış yolu olmadığını, PKK somutunda gördüler. Eski tutumlarından, değişik tarzlarda da olsa vazgeçmeleri gerekiyor.

Türkiye halkı ve öncüleri, yaygınca yaşadıkları tarihi gericilikten, Osmanlı İmparatorluğu kültüründen, cumhuriyetin şovenist kültüründen kendilerini koparmalıdırlar. Küçük bir halk olmak şerefli olmaya engel değildir. Kürdistan halkının kimliğini tanımak, zayıflamak anlamına gelmez. Büyüklükten, bütünlükten vazgeçme anlamına da gelmez. Tek büyüklük, bütünlük, halkların varlığını tanımak, onlarla dost olmaktan geçer. Dolayısıyla, Türk halkı bilmelidir ki; birlik-bütünlük, Kürt halkının varlığını tanımak, en az kendisi kadar hak sahibi görmek ve bu temelde birleşmektir. Birlikte mücadele ederiz, birlikte kurtuluruz. Birlikte demokrasi inşa edilir, sosyalizm inşa edilir ve bu dünyaya örnek de gösterilebilinir. Biz kendimize güveniyoruz, haklı yolda yürüyoruz, haklı temellerde ilişkiye elimizi uzatıyoruz. Görev, onların buna doğru karşılık verebilmelidir.

Dünyanın ilerici-demokratik sosyalist güçlerine!

Kürdistan halkı, insanlığın en mazlum, en haksızlığa uğramış halkıdır. Bu halka karşı insanlık çok az görevini yerine getirmiştir. Geri insanlığı, gericiliği temsil edenler, bundan sorumludurlar. Ama destek olması gereken (genellikle de öyle olunan) ilerici-demokrat, sosyalist kesim de, görevini gerçekten yerine getirmemiştir. Biz öz gücümüz temelinde kurtulacağımızı çok iyi bilmekle birlikte, sıradan bir dostluğun da çok anlam ifade ettiğini biliyoruz. Bu nedenle ilerici insanlığa doğru uzanma, bir yalvarma değildir. Bu bizim tutumuz değildir ve asla olmayacaktır. İnsanlık ailesi bir bütündür. Dertleriyle, acılarıyla ve mutluluklarıyla bir bütündür. Şuna inanıyoruz ki; alacakaranlıkta, mutsuz, yara bere içindeki bir Kürdistan, insanlığın ayıbıdır. Bu ayıbı elbirliğiyle silmeye hazırız. Çünkü bundan yalnız biz değil, kendileri de sorumlu. Dolayısıyla, ayıplar karşılıklıdır, ortadan kaldırılması da gerçek dostluk temelinde olabilir. Bunun için, insanlığın büyük bir çoğunluğu Kürdistan halkının gerçeğini doğru tanımaz. Çoğunlukla şimdiye kadar yaşandığı gibi; emperyalist sömürgecilerin "geri halktır, hep bize muhtaçtır, bizim büyüklüğümüzü kabul etmelidir, hep istediğimiz gibi kalmalıdır, uysal, ne dersek onu tutmalıdır, onu yapmalıdır" yaklaşımlarını reddederiz. Bir halk ne kadar geri, küçük olursa olsun; Vietnam örneğinde, Küba örneğinde, birçok halkın örneğinde olduğu gibi, cesur olabilir, ayağa kalkabilir, zafere ulaşabilir. Bu bizim için de geçerlidir. Hem de daha çok geçerlidir. Bu açıdan; saygılı, karşılıklı değerlere bağlı olalım. Ne biz onları inkar edelim, ne onlar bizi. Bunu esas alan bir insanlığa açılım, diplomasi, enternasyonal dayanışma, sonuna kadar yerine getirilmesi gereken görevlerimizdir. Şimdiye kadar bu temelde insanlığa yaklaştık ve biraz Kürdistan halkını duyurduk, onurunu temsil ettik. Partimizin bu konudaki katkıları da oldukça şereflidir ve anlamlıdır. Halkımız bu temelde şüphesiz dünyayı da, insanlığı da kendisine dost kılacaktır, dostluğu öğretecektir, dostluğu kazanacaktır. Bununla kendini de, insanlığı da büyütecektir.

İşte, önümüzdeki yıllara yüklenirken, siz halkımızın bilincine, geniş azmine, biz böyle çağrı yapmak istiyoruz.

Şimdiye kadar aldatılmış olmak, bilinçsiz kalmak, cesaretsiz bırakılmak suç değildir. Ama PKK'nin kahramanca açtığı yolda sonuna kadar sizinle yürümeye kararlı olduğunu kanıtlaması, sizlerin de artık duramayacağınızı, durursanız kabul görmeyeceğinizi açıkça ortaya çıkarıyor. Gün artık, doğru çağrılara bütün gücüyle cevap verme günüdür.

Biz, halkımızın yiğitliğinden kuşku duymuyoruz ve gerçekten dünyanın en cesur ve fedakar halklarından birisi olacağımıza dair en ufak bir kuşkumuz yoktur. Fakat yürümeyi bilmek gerekir. "Ölümün, korkunun, ecele faydası yoktur" denilir. Yapılması gereken; ölümü de, onun korkusunu da yerle bir etmek için, cesaretle ayağa fırlamaktır. Biz de ilk defa böyle bir fırsatı yakalıyoruz ve sanmayın böyle fırsatlar her zaman ele geçer. Böylesine önder bir örgüt, PKK önderliği her zaman bulunmaz. Böylesine uzun vadeli savaşan bir ordu her zaman bulunmaz. Tarihimize bakalım, ders çıkaralım. Yaptığımız her isyan iki, bilemedin altı ayı geçmemiştir. Ve ezildiklerinde geriye çok az sağlam öğe, belki de daha çok korku, umutsuzluk kalmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti tarihinde en büyük isyanların ömrü iki aydır. Ve geriye tek sağ, namuslu bir insan bırakılmamış; ya teslim alınmış, ya idam edilmiş, ya da kaçırtılmıştır. Düne kadar böyledi, bunu ilk defa biz yıktık. Bu fırsatı elimizden almak için, girdiğiniz kurtuluş yolunu tekrar tıkatmak için haıinler çok çalışıyor. "TC nasıl çalışıyor" demeyeceğim, onu biliyorsunuz. Özel savaşı dayatmış, görülmemiş yöntemlerle savaşıyor. Arkasına dünya güçlerini almış, müttefiklerini almış, özel savaşla "PKK terörünü bastırabilirim bu yıllarda" diyor. Yalan da olsa bu temelde kendisine bir fırsat tanınmasını istiyor. "Başarırım, sizi de memnun ederim" diyor. Türkiye'yi, Kürdistan'ı GAP'la, turizmiyle peşkeş çekerim, taviz veririm diyor. Yeter ki PKK ezilsin.

İşbirlikçileri de çok alçakça hizmetine koşturmuştur. Aşiret oğullarıyla, toprak ağalarıyla, korucu başlarıyla, korucularla, it sürüsü gibi işbirlikçilere hizmet ediyor. Son dönemlerinde de olsa bunlar da var.

Dostlar az, istediğimiz gibi yardımcı olmayabilir. Fakat en önemlisi, esası belirleyecek olan; sizlerin düşünceleriniz, yürek atışlarınızdır. Kürdistan tarihinin ilk defa kendiniz için yazılması var. Kürtler, bütün bölgelerde; din, mezhep, kültür farkı demeden PKK önderliğinde hepsi uyanıyor. İlk defa, "Ailem, kabilem ulusal kurtuluşa feda olsun" diyenler her zamankinden daha fazla ortaya çıkıyor.

Dıştan ülkeye yöneliş, ülke içinden ulusal kurtuluşa yöneliş görülmemiş bir hızla devam ediyor. Bunlar ilk defa oluyor. Parti doğru yolda iyi önderlik ediyor. Gerilla iyi koruyor, iyi geliştiriyor. O halde TC'nin yaptığı sadece çağdışılıktır ve dünyada yaşanan değişiklikler vardır. Demokrasiye ve insan haklarına daha fazla değer vermek vardır. İşte TC burada kıskıvrak yakalanmıştır. Çünkü en çağdışı, en demokrasi düşmanı, en insan hakları düşmanı olan bir devlettir. Bütün dünya şimdiden bunun yüzünü görmüş ve "dünya bu çağdışı rejimi taşıyamaz" diyor. Onun zulmünü, barbarlığını, bütün dünya "kaldıramayız" diyor. Bu anlamda çağımız kararını vermiştir. TC'nin çağdışılığı aşılacaktır. Kürdistan'da çağdışı yaşama katlanmak da bitmiştir. Onun da günü sayılmaya başlanmıştır.

Kürdistan, insan haklarının, özgür ulus olmanın ve bunu da hiç kimseye haksızlık etmeden, baskı altına almadan gerçekleştirmenin seçkin örneğini sunacaktır. İnsanlık bu örnekle yaşar, bu örneği destekler ve zafere bu örnekle ulaşır. O halde, ***"önümüzdeki yıllara, özgür bir halkı yerleştirelim"*** emri doğrudur. Bu şiar altında hareketlenmek, gerilikten, cehaletten, korkudan sıyrılmak doğrudur. İnsanlık emrediyor ve bizim önümüzde durdurulamaz tutkular haline getiriyor. Ve ilk adımlar atılmış artık, geriye de dönülemez. Geriye dönüş ne kabul görür, ne de affedilir. Yerinde durma, yol önünde kendini bir engel gibi tutma da kabul görmez. Hiç kimse hiçbir gerekçeyle "bana dokunmayan yılan bin yaşasın" diyemez. Şimdiye kadar bunu söyleyenleri yılan param parça etmiştir. Onun için "bana dokunmayan yılan" yoktur, hepinize dokunan yılan vardır. Buna karşı uyanmak şarttır. Hiç kimse artık Kürdistan'da köleliği savunamaz.

O halde içine girdiğiniz doğrultu; bütün halkımızın parçalarının yer aldığı, gereklerini yerine getirdiği bir mücadele doğrultusudur. Belki de bundan başka çaresi olmayan halkımız, önümüzdeki bu yıllara siyasal ordusu ile yüklenecek, kendisinden kaynaklanabilecek, TC'den kaynaklanabilecek hiçbir engeli kabul etmeyecek. Ve görecektir ki, zafer için bütün güç kendisindedir. Bu gücü kullanacak ve zafere mutlaka ulaşacaktır.

Yaşasın Kürdistan halkının özgürlüğü için halk serhildanları!

KADIN VE SERHILDAN

● Adar BAWERİ

En genel tabiriyle halkın kendi kendisini yönetmesidir demokrasi. Fakat öz güce dayanmayan, iradesiz bir yönetim de, şekli olduğu kadar, demokrasi adına bir oligarşikleşmedir. Öyle ki, seçimler açık ve eşit koşullarda yapılır, fakat seçilenler, farklı toplumsal gerçekliklerin egemenleri olurlar. Bu yanıltılmışlıklara rağmen öz demokrasi mücadelesinde temel taktik olarak, serhildan eylemlilikleri ile demokratik cumhuriyete doğru gidişin önündeki engelleri kaldırmaya çalışıyoruz.

Serhildan, halkın kendi iradesiyle, yasal olmasa da meşru zeminlerde siyaset yapma ve kendini ifade etme biçimidir. İstemler, talepler birincil dereceden dile getirilir ve çözüme kavuşturmak amaçlanır. Serhildan, her türlü baskıya karşı halkın öz gücünü temsil eder; bu yönüyle baskıdan, zordan, yıkıcılıktan uzaktır. Serhildan kardeşliği, barışı içerir ve bu yönlü tüm antidemokratik uygulamaları reddeder. Askeri şiddete başvurmaz. Halkları tehdit eden militarist tüm yapılanmalara karşıdır. Serhildan, birikimlerin sonucu, oligarşik cumhuriyetin halklar üzerindeki olumsuz etkisini göstererek demokratik cumhuriyet ile kendi zaferini sağlamış olur. İmha edilmek istenen bir halkın, sınıfın ya da bir cinsin aynı zamanda zafere de en yakın olduğu koşullarda ortaya çıkar.

Mücadelemizin stratejik değişikliğe gitmeden önce de kullandığı bu yöntemi, sürecin karakterine göre yeniden ve doğru bir biçimde yaşamsallaştırmamız gerekmektedir. PKK mücadelesinde olsun, diğer devrim deneyimlerinde olsun, sıkça karşılaştığımız serhildanları doğru çözmek, eleştirmek ve sonuç çıkarmak, geliştireceğimiz mücadele açısından oldukça önemlidir.

Reel sosyalist ülkelerde serhildanlarla yaratılan devrimlerin, devrim sonrasındaki bürokratik yönetimlerle adeta bir sınıflaşmayı yarattığını görüyoruz. Devrim için ayağa kalkıp devrim yapan halkın, demokratikleşmemiş reel sosyalist sistem yüzünden yeni bir baskı altına girdiğini ve yönetimsel-toplumsal tüm yaşama iradesel bir katılımı sağlamadığını unutmamak gerekir. Sonuçta, halkı dönüştürmemiş, geri toplumsal ilişkiler ağı içinde bırakmış, halk adına halk iradesine hükmederek sosyalizmin özüyle çelişip çürümüşlerdir. Bu noktada geliştireceğimiz halk hareketlerinden, sadece niceliksel olarak toplulukların sokaklara dökülmesini anlamak büyük bir yanılgı olur. Eğer bir halk neden ayaklandığını, ne istediğini bilmiyorsa ya da özümsememişse; ayaklanma başarıya ulaşsa da, halkta bir dönüşüm olmadığından, eski toplumsal ve siyasal ölçüler devam eder ve ideoloji yaşamsallaşmaz.

Her şeyden önce şu tespitleri yapmak gerekir: Halk her zaman bilinçli olduğu için ayaklanmaz, ayaklanma sadece bir ihtiyaç temelinde de gelişebilir. Bu ihtiyacı iyi kavramak, bilince dönüştürüp yön vermek başta parti kadrolarına düşen bir görevdir. Şimdiye kadar dönüşümler hep devlet içinde gerçekleşmiştir. Buna üst yapı devrimleri de denilir. Bu geleneği kırmak ve dönüşümü halka dayandırmak, onu iradesel güç haline getirmek için, başta eğitim olmak üzere yaşamın tüm ayrıntılarını halkla yeniden yaratmayı hedef almak zorundayız. Parti Önderliğimizin *"şimdiyi kazanmak, geleceği kazanmaktır"* belirlemesinden yola çıkarak belirtebiliriz ki; bugün serhildanlara iradesiyle katılmayan, yaşam ölçülerinde, gerilikte ısrar eden bir halkın, amacına ulaşması halinde demokratik cumhuriyete katılımı da aynı geri, iradesiz çizgide kalacağından, reel sosyalist örneklemelerle aynı sonu paylaşacaktır.

Aynı zamanda halk serhildanları, bağlı oldukları mücadelenin esas aldığı stratejilere uygun olmalıdırlar. Örneğin PKK'nin temel stratejisi "zor"a dayalı iken, gelişen '90 serhildanlarında da göze çarpan şiddet yönü idi. Çünkü mevcut gerçeklik içinde şiddetten başka tercih bırakılmamıştı. Serhildanlar döneme damgasını vursa da, yaşanan kadro yetersizlikleri mevcut potansiyele denk ürünlerin alınmasında yeterli rolü oynamamış, bu da serhildanların dönemsel kalmasına neden olmuştu.

PKK hareketinin gelişimi, aynı zamanda Kürt kadınının kendi özünü bulup bu doğrultuda yükselişini yaşatan bir gerçeklik olmuştur. PKK ideolojisinin halka mal olma, onunla bütünleşme boyutu kendisini '90'lar serhildanıyla dile getirirken, kadının buradaki aktif rolü başarı noktasında belirleyici olmuştur.

Kadın, içinde bulunduğu toplumun özgürlük düzeyinin öncü gücüdür. Bir toplumun düzeyi çözümlenmek isteniyorsa, yaşam tarzı kadına dayandırılarak çözümlenmelidir. Kadın, yaşadığı toplumu ilerletecek veya geriletecek belirleyiciliği temsil eder. Az gelişmiş, sosyal ve siyasal anlamda geri kalmış toplumların kadını da bir o kadar kapalı, iradesi egemene bağlı ve kendini ifade etme olanağından yoksun bir konumdadır. Kadının kendini ifade yoksunluğu, toplumun temsilinde kadına vasat bir rol biçilmesine yol açar ve aslında aynı rol topluma, diğer egemen sınıflar tarafından da biçilmiştir. "Gelişmiş" ülkelerde ise, toplumsal yaşam ve o ülkenin buna dayalı siyaseti, kadına biçtikleri misyon ve kadının toplum içindeki konumu ile bağlantılıdır. Öne çıkarılan, o toplumun çıkarını savunan, o ülkenin toplumsal gelişiminin temsili olan kadındır ve egemen olan sistem tüm yönü ile kadına hakimdir. Ancak bu hakimiyet geri kalmış toplumlardan daha da geri bir düzeyde kadının kendisine yabancılaşmasını doğurmuştur. Bizlerin yapması gereken de, bir tarafta geri bırakılmak, gücü elinden alınmak istenen kadın ile, özellikle son yıllarda karşımıza çıkan, öne sürülerek emperyalist çıkarlar çerçevesinde kullanılan kadın politikalarını kavramak ve bunun yerine özgür kadın modelini toplumsal yaşama yerleştirmektir.

Günümüz dünyasında kadın sadece sosyal boyuttaki belirleyiciliğiyle sınırlı kalmamalı, siyasal yaşamda da etkili bir yere ve öneme kavuşmalıdır. Çeşitli kesimlerde tümüyle bu durum gerçekleşmese de, genelde yaşanacak olan durum bu şekildedir. Kadının, siyasallaşmada erkeğin de önünde yer almasının zorunluluğu, yine kendi cinsini siyasallaştırmasının gerekliliği son derece açıktır. İçinde bulunduğumuz yüzyılda kadın eksenli politikaların önem kazanacağı anlaşılmaktadır. Dünyayla paralel olarak Kürdistan kadını da gözönüne alındığında, gelişmelere pek uzak olmadığı, aksine kendini geliştirmede ve siyasal mücadelede yer almada büyük bir misyonu olduğu görülecektir.

Kürt kadını, Kürt halkının mücadelesinde başından beri yerini almış, en fedakar, en bağlı, en fazla kendini katan bir durumu yaşamıştır. Bunun başlıca nedeni; bastırılmış, sömürülmüş sistemin engel ve oyunlarıyla en fazla karşılaşan kesim olmasıdır. Kürt kadını özgürlüğünü, kurtuluşunu devrime katılımda görmüş, bunun için destek vermiş, hatta gereken her şeyi yapmıştır. Kürt halkının imhasına karşı gerek zindanlarda, gerek metropolde, gerekse de dağlarda bir karşı duruşu sergilemiştir. Silahlı mücadeleye katılımıyla kadın, gerektiğinde savaşarak devrimci görevlerini yerine getirmiştir. Kürt halkının imhaya karşı geliştirmiş olduğu silahlı mücadele bir zorunluluk olarak doğduğunda gerillaya katılarak, özgürlüğünü gerillada yakalamıştır. Gerilla, Kürt kadınında iradenin, özgürlük umutlarının, ayağa kalkışın ifadesi olmuştur. Özünü fark ediş, kadın doğasını ortaya çıkarış, egemen sistemi kavrayış yaşanmış, hiçbir devrim deneyiminde görülmemiş olan kendi ordulaşmasını yaratmıştır. Atılan her adımda gerilliklerle mücadeleyi esas alan kadın, bizzat kendi iç savaşımını bu dönemde geliştirmiştir. Günümüze kadar büyük bir tecrübe, irade birikimi sağlamış, yeni döneme uygun bir atılımı gerçekleştirebilecek bir güce kavuşmuştur. Yine hem Kürdistan'da, hem de Türkiye'de gelişen eylemliliklerde, düzenlenen toplantı ve benzer birçok çalışmada yer almış, çeşitli siyasal görüşteki çevrelerin bir araya getirilmesinde rol oynamıştır. Yeni mücadele stratejimiz bir sıçramayı, yeni bir döneme geçişi nasıl sağlamışsa, kadın da buna uygun dönüşümü kendi penceresinden sağlayarak, gelişen sürece yanıt olabilecek, sürecin gereklerini yerine getirecek bir potansiyele kavuşmuştur. Ve günümüzde serhildan mücadelesine, bu yönlü tüm birikimini kullanarak cevap olabilecek bir güce kendisini ulaştırmıştır.

Serhildanların en aktif gücü kadın ve gençliktir. Siyasal mücadeleyi kendisine temel strateji olarak belirleyen partimiz PKK'nin en dinamik kesimi olan bu iki temel güç; serhildanlarla mücadelemizi sonuca götürecek, demokratik cumhuriyetin zaferini sağlayacaktır. Kürt kadınının isyan ve ayaklanma geleneği hiç unutulmayacak ve günümüz koşullarının gerektirdiği ölçüde gittikçe modernleşecek bir güçtür. Kadın tarihte olduğu gibi bugün de ayaklanmalarda, serhildanlarda öncülüğünü kanıtlayacaktır. '90'lar dönemi serhildanları tarihimizde en yakın örnek olarak karşımıza çıkmaktadır. Bedenlerinde ateşi yükselterek halka, kadına yol gösterici olan Zekiyeler, Ronahiler, Berivanlar, Rahşanlar; gericiliğe, köleliğe karşı iradi duruşu sergilemişler, kadında yücelmenin sembolü olmuşlardır. Nasıl ki, '90'larda gelişen serhildanlarda halkımıza yönelik baskıların en büyüğünü yaşayan kesim olan kadın öncüleşerek toplumu ayağa kaldırışı gerçekleştirdiyse; bu dönemde de Parti Önderliğimiz Başkan Apo'ya yönelen komplo gerçeğini yüreğinde hissederek, dayatılan komploya cevap olacaktır. Her türlü şiddete karşı serhildanlarla kendi öz savunmasını yaratacaktır. Kadın, bulunduğu topluma yönelik baskıları serhildanlarla aşacaktır.

Kadının doğası hiçbir zaman barışa uzak olamaz; karşıtlıklara karşı tersi bir duruş sergiler. Birleştiricidir, kaynaştırıcıdır. Temel insani değerlerde çakıştırır insanlığı. Ortak özlemleri, ortak ruhu ve ortak düşünceyi buluşturur. Savaşın yarattığı yaraları kapatmak ister, daha fazla yaralamayı reddeder. Bu yönlü barışın koşullarını hazırlar. Günümüzde de serhildan en temel insani arayışları, insan hakları gibi değerleri bağrında taşır. Yılmadan onarır, yapıcı bir role sahiptir. Acı çekmeyen acının anlamını bilmez, acıları onarmaya ihtiyaç duymaz. Ama kendi çocuğunu, eşini, kardeşini savaş dolayısıyla yitiren bir kadın barışın en büyük mimarıdır. Çünkü o, asla acı çekilsin istemez. Bu nedenledir ki, acıyı barışla, demokrasiyle sevince dönüştürmenin eylemidir serhildan.

Türkiye kadını, içinde belli bilinçli kesimleri barındırsa da bu çok sınırlıdır. Ve Türk kadını içinde genelde egemen olan, savaştan rant sağlayan kesimleri yeterince anlamama, çözememe, hatta anladığı noktada bile ona karşı bir mücadeleyi sergilemede zayıf kalmadır. Kürt kadını kadar Türkiye kadını da savaşın acılarını derinden hissetmiştir. Kendi öz çıkarları gereği Türkiye kadını da serhildanlarda aktif yerini alarak, kendi özgürlüğünün buradan geçtiği bilinciyle rolünü oynayabilmelidir. Serhildanlarla Kürdün, Türkün, Arabın, Farsın, Lazın, Çerkezin vb. diğer birçok halktan kadının birleşmesi, halkların kardeşliğine en anlamlı katkıyı sunacaktır.

Ortak vatan birliğini esas alan sürecin başlamasıyla; dil, din, ırk, kültür ve fikir ayrılıkları gözetilmeksizin, meşru zeminde ifadelerini içeren demokrasi kavramının pratikleşmesi serhildanlarla yaşam bulacaktır. Kitlelerin meşru olan bu tavrı, oligarşik, statükocu kesimlerin yaşam kaynaklarını kurutarak, kendisinin ifade zeminini engelleyecektir. Bu noktada hangi ırktan, siyasi düşünceden olursa olsun, kadının ortak paydasında örgütlenmek, mücadele etmek esastır. Barış Anaları ile asker anaları, Cuma Anaları ile Cumartesi Anaları, HADEP'li kadınlarla diğer siyasi partilerdeki kadınlar birlikte hareket edebilme ortaklığını yakalayabilmelidirler.

Barışa özlem duyan, bunu mücadele aracı olarak seçen kadın, *"21. yüzyıl cinsler arası ilişkilerin düzenleneceği bir yüzyıl olacaktır"* diyen başkan Apo'nun belirlemesi doğrultusunda, kendi özgünlüğüne duyarlı olmak kadar, halkının, halkların çıkarlarına en aktif katılımı sağlamak durumundadır.

Bu serhildanlar aynı zamanda özgürlük umutlarımızın yaratıcısı Başkan Apo ile buluşma isteminin, bunun sabırsızlığının yansıması olarak konulan bir tavır olacaktır. İkna edici, caydırıcı gücü, bizim katılım bilincimizle ve bunun yoğunluğu ile belirlenecektir.

Sürecin kadına yüklediği bu hayati misyon temelinde, Kürt kadınının öz örgütü, wpartisi ve dünya kadınlarının umudunun temsili PJA öncülüğünde güçlü eğitimlerle bilinçlenme, amaca bağlılığın büyütülmesi ve uzun soluklu kitlesel eylemliliklerin yaygınlaştırılması anlamında kendini donatması şarttır. Bu donatma; ana dilden ideolojiye, tarihe, estetiğe kadar geniş kapsamda ele alınmalı, yeni baştan bir yaratılış sürecine tabi olunmalıdır. Açılacak, düzenlenecek tartışma platformları, seminerler ve eğitim ortamlarında kadın kendi iradesini Kadın Kurtuluş İdeolojisi'yle yaratarak, Özgür Kadın Projesi temelinde örgütlenecektir.

Mücadele tarihimizin diğer evrelerinde olduğu gibi, öncülük misyonuyla bugün yine kadın önce kendisinde oligarşik düzenin tüm gerilikleri yenerek, serhildanların en önünde kararlı adımlarla eşitsizliğe, baskılara karşı Zilanların yüreğiyle, Semaların direnciyle yürüyecektir. Parti Önderliğimizin belirttiği gibi; *"Demokrasinin zaferi kadın getirecektir."*

Zaman, İmralı'dan gelen sesle yüreğimizi serhildana kaldırma anıdır!

"Halk her zaman bilinçli olduğu için ayaklanmaz, ayaklanma sadece bir ihtiyaç temelinde de gelişebilir. Bu ihtiyacı iyi kavramak ve yön vermek başta parti kadrolarına düşen bir görevdir. Şimdiye kadar dönüşümler hep devlet içinde gerçekleşmiştir. Buna üst yapı devrimleri de denilir. Bu geleneği kırmak ve dönüşümü halka dayandırmak için yaşamın tüm ayrıntılarını halkla yeniden yaratmayı hedef almak zorundayız."

ABD'de soğuk dış politika dönemi

● Hasan ÇINAR

ABD'nin etnik olarak en renkli kabinesini kuran Beyaz Saray'ın yeni evsahibi George W. Bush, daha iktidarının ilk günündeyken "Washington'da ses tonunu değiştireceğim" mesajını vermişti. Bush, Körfez Savaşı kurmaylarını hükümete getirerek adeta babasının yarıda bıraktığı işi sürdürme iddiasındaydı . Daha ilk günlerde dünyaya verdiği mesajlar, Amerikan dış politikasının Bush döneminde bir hayli hareketli geçeceği yönünde. Bush, Ortadoğu, Balkanlar, Kafkasya ile Avrupa'da selefi Clinton'dan farklı görüşler savunduğu için, son ayların en çok izlenen lideri konumuna geldi.

Afrika, Arap, Çin ve Japon kökenli dolar milyonerlerinden oluşan Bush'un sağcı ekibi; dış politikada projektörlerini, ABD'nin tehditlere karşı üstün teknoloji ile savunulması ve ekonomi ile siyasi çıkarlarının güvenceye alınmasına tutacak. Bush döneminde insan hakları daha fazla geri planda kalacak. Etnik azınlıklar ve çıkar çevrelerinin içiçe karışması itibariyle lobiler üssüne dönüşen ABD hükümetinin; bu farklılıkları kültür zenginliği yerine, Ulusal Güvenlik Konseyi'nin belirlediği çizgi üzerinde buluşturmuş olduğu, Bush kabinesinden daha somut anlaşılıyor.

Bu sayede Çin kökenli bakan, Çin'e karşı, Afrika kökenlisi Afrika'ya karşı mümkün olduğu kadar iyi kullanılacak. ABD'nin dokunamadığı tek etnik grup ise Museviler. Ancak Bush, Clinton'ın açık tutumuna karşın Musevi kökenlilere, kabinesinin bakan kadroları arasında yer vermedi. Bu da Bush yönetiminin İsrail politikasının Clinton kadar içli dışlı geçmeyeceği sinyalini veriyor.

Her ne kadar Bush, Ortadoğu barışında aktif olmak istiyorsa ve bu amaçla Dışişleri Bakanı Colin Powell'i bölgeye gönderdiyse de; Clinton'ın İsrail ve Filistin için sık sık düzenlediği Camp David partilerini sürdüreceğe benzemiyor. İsrail-Filistin sorununun çözümüne yönelik formülü, "ihtilafa dahil olan ülkeler çözümü aralarında sağlasın biz de destekleriz" şeklinde.

Muhafazakar politikalarını gerçekleştirmede kararlı görünen Bush, güvenini ise ABD'nin "güç konusunda dünyada şu anda yalnız başına" olmasından alıyor. Dış politikada deneyimi bulunmayan Bush'un dayandığı kurmayların başında ise, Soğuk Savaş yıllarının deneyimli kadroları olan Başkan Yardımcısı Dick Cheney ve Savunma Bakanı Donald Rumsfeld geliyor. Asker kökenli Dışişleri Bakanı Colin Powell da dış politikada tecrübeli olmadığı için çizgiyi belirleme görevi Cheney'in elinde bulunuyor. Deneyimi Gerald

Ford iktidarına kadar uzanan Cheney'in asıl görevi Bush ekibini kontrol altında tutmak ve yönlendirmekten oluşuyor.

Beyaz Saray'da çok önemli bir görevi ise Doğu Avrupa uzmanı olan Ulusal Güvenlik Konseyi Danışmanı Condoleeza Rice yürütüyor. Rice, baba Bush döneminde de bu alanda danışmanlık yaptığı için oğul Bush'a en yakın olanlardan biri. Eski kalıbın insanlarından oluşan bu ekibin dünyaya bakış açısı da, ağırlıkla o dönemin katı kurallarına göre şekillenmiş durumda.

İlk ay atakları

ABD yönetimlerinin iktidarlarının ilk ayki icraat ve mesajları hep dış dünyaya yönelik olmuştur. Gelecekte neler olabileceğinin ve hükümetin hangi çizgi izleyeceğinin mesajları böyle veriliyor. Bu geleneğin en son uygulayıcısı ABD'nin yeni Başkanı George W. Bush oldu. İçteki yığınlarca sorunu bir kenara bırakıp direkt olarak dünyaya bakışını masaya yatıran Bush, kısa bir zaman dilimine farklı tepkilerle karşılaşan çok sayıda eylem sığdırdı: Bilim-kurgu filmlerinden anımsadığımız yıldızlar savaşı teknolojisinin kullanımı kararı; Irak'ın bombalanması, BM öncülüğünde iki yıl önce Roma'da kurulan Uluslararası Ağır Ceza Mahkemesi antlaşmasının imzalanmaması; Ortadoğu temaslarının başlatılması; peş peşe Avrupalı üst düzey yöneticilerle istişarelerde bulunulması ve dış ülkelerdeki Amerikan askerlerinin kısmen geri çekilmesi için planlar yapılması. Bunların tümü aynı zamanda iç politika ile de alakalıdır. Çünkü ABD'de dış politikanın meyveleri içte alınır. Güç gösterisi borsadaki hisse senetlerinin değerlerini yükseltir, Amerikan şirketlerinin ihaleleri kat kat artar.

Devlet işlerinde yeni olan Texas eski Valisi Bush'un ilk ayını, aslında Clinton'ın boşalttığı Beyaz Saray'a alışma seremonisi olarak değerlendirmek gerekir. Bu yöntemle elde edilen dış ve iç tepkiler elenir, strateji belirlenir ve gerekli pratik adımlar için istihbarat kurumları ve bakanlıklara talimatlar yollanır. Ancak kimileri bu siyaseti popülistçe uygular, kimileri de politik sonuç almak için. Kesin olan her iki uygulama da emperyalist güç gösterisine dönüştürüldüğü için çıkarlara hizmet etmektedir.

Soğuk Savaş dönemine denk düşen Ronald Reagan'ın iktidarını yeniden gözler önüne getirdiğimizde, tehdit unsurları başta Rusya ve müttefikleri ile bazı Ortadoğu ülkeleriydi. O dönemin "komünist tehdidi" olan Sovyetler Birliği ile stratejik nükleer silahların azaltılması antlaşması (START) için başlatılan müzakerelerde en büyük zorlukları ABD çıkarıyordu.

Soğuk savaş sonrası 8 yıl Beyaz Saray'da kalmayı başaran Bill Clinton ise küresel tehdidi sadece Suriye, İran, Libya, Irak ve Küba'nın dahil olduğu ülkelerde buldu. Ancak gerçek hedefi ulusal kurtuluş hareketleriydi, çünkü bunlar ABD ile işbirliği halinde olan ülkelerin sistemlerinin altını oyuyorlardı. Bu da en katı uygulamalarla önlenmeliydi. PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan üzerinde denenerek hayata geçirilen 20'nci yüzyılın son uluslararası komplosu da bu açıdan önemli bir örnek teşkil etmektedir. 1999 yılına kadar PKK'yi birinci hedefi haline getiren ABD yönetimi, şimdi ise FBI tarafından aranan Suudi Arabistan asıllı Osame Bin Laden'i liste başı yapmış bulunuyor. CIA Direktörü George Tennet, bu bilgiyi Şubat başında Senato İstihbarat Komitesi'ne ifade verirken bizzat aç**ı*kladı.***

Clinton-Bush dönemleri karşılaştırıldığında, ABD'de "devlet" geleneğine uygun şekilde politika değişmez, sadece öncelikler ve uygulamalar değişir.

Bu belirlemeden hareketle, Bush'un sadece öncelik ve uygulama yöntemlerini değiştirmesi bekleniyor. Değişen sadece uygulama ve yöntem olduğu için Clinton-Bush arasındaki fark da beliriyor. ABD'nin dıştaki çıkarlarının başında, enerji rezervlerinin güvenceye alınması akışının sağlanması geliyor. İkincisi ise askeri ve siyasi tehditlere karşı önlemlerin alınması. Önlemleri alan makamların başında Dışişleri ve Savunma bakanlıkları, Ulusal Güvenlik Konseyi, NATO ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi geliyor. Enerji alanlarında ABD'nin bakış açısını genişletmesi bekleniyor. Bu da İran ile ilişkilerin geliştirilmesi ve uygulanmakta olan ambargonun kaldırılması, Kafkas petrol ve dogalgazının Batı piyasalarına akışı için çok yönlü bir boru hattı projesinin geliştirilmesinden geçiyor. Bakü-Ceyhan petrol boru hattına sıcak bakmayan yeni Enerji Bakanı Spencer Abraham'ın balayı süresinin bitiminin ardından Kafkasya bölgesine daha fazla yönelmesi bekleniyor. Yeni yönetimin bölgedeki sorunların çözümü için Ermenistan ile ilişkilerini geliştirmesi ve diğer komşu ülkelerde de etkili olması olasılık dahilinde bulunuyor. Özellikle de Ermenistan ile Türkiye arasındaki ilişkilerde rol oynaması olasılık dahilindi. Ermeni-Azeri barışının gerçekleşmesi için özellikle de Ermeni soykırımını kabul eden Fransa'nın devreye girmesinden rahatsız olan Türkiye'nin ABD'nin olası bir müdahalesine direnmesi mümkün olmayacak. Bu sorunun çözülmesi halinde, enerji projelerinden dışlanan Ermenistan da yeniden rol alabilir. ABD'nin yeni yönetiminin uluşmak istediği sonuçlardan biri de bu.

Clinton gibi olmayacak

Clinton, kendi döneminde en çok Pentagon ve Dışişleri Bakanlığı ile Ulusal Güvenlik Konseyi'ni kullandı. Bunun yanısıra NATO'yu da Kosova savaşında olduğu gibi sıkça devreye koydu. İsrail-Filistin arasında çetrefillişin ve son olarak da çıkmaza sürüklenen barış sürecinin "ABD barışı"na dönüşmesi için diplomatik tüm kanalları denedi Clinton. Ancak taraflı davrandığı için sonuç alamadığından intifada yeniden alevlendi.

Ayrıca Güney Kürdistan hava sahasında ABD ve İngiliz savaş uçaklarının günübirlik olarak gerçekleştirdikleri vurkaç eylemleri, Clinton'ın "füze diplomasisi"nin önemli göstergeleriydi. Clinton iktidarının sonuna doğru Batı medyasının da katkısıyla artık öyle bir noktaya gelindi ki sorunlar kanıksandı, insanların öldürülmesi olağan hale getirildi. Bu nedenle mevcut durumdan neredeyse herkes memnun, ya da çaresiz kaldığı için sesini çıkarmıyor. Hal böyle olunca da bundan en iyi nasıl yararlanılacağının yolları aranıyor. Yani Irak olayı artık bir rant kapısı haline gelmiş durumda. Bu çıkmazı Bush'un da aşması beklenmiyor.

ABD ve İngilizler istedikleri zaman burada güç gösterisi yapabiliyor. İç politika ve borsalardaki duruma göre, atılması gereken bombaların sayısı ve vurulacak hedefler belirliyor. Sonuncusu için en iyi örneği yine Bush sergiledi. Şubat ayının ortasında Irak'a karşı birçok can kaybına yolaçan askeri bir operasyonun düzenlenmesi, bahsedilen amaca hizmet etti. İktidara geldikten sonra 22 Şubat'ta Washington'da düzenlediği ilk basın toplantısında Irak'ı neden bombaladıkları sorusuna yanıt veren Bush'un gerekçesi şöyle: "Misyonumuzun iki nedeni vardı. Birincisi, O'na (Saddam Hüseyin'e) bu yönetimin dünyanın o köşesinde engaje kalacağına dair çok net bir mesaj yollamaktı. Öyle sanıyorum ki bu misyonu yerine getirdik ve dikkatini çektik. İkincisi ise bu misyon, uçuşa yasak bölgede harekat halinde olan pilotlarımıza zarar vermemesi için kapasitesini sınırlamayı amaçlıyordu. Bu misyonu da yerine getirdik." Ancak, 1990'daki Körfez Savaşı'nın mimarı George Bush'un oğlu da Clinton gibi Irak sorununun nasıl çözüleceğini pek bilmiyor gibi görünüyor. Çünkü bombalar Irak içinde Saddam Hüseyin'in pozisiyonunu daha da güçlendirdi. Diğer yandan Güney Kürdistan'ın havadan keşif ile ne zamana kadar denetleneceği de kesin değil. Yani bölgede olası yeni bir kriz, durumu tekrar 1990 öncesine götürebilir. O zaman Güney Kürdistan'ın statüsü de büyük bir darbe yemiş olur. Bu sorun Kuzey Kürdistan'a da yansıyıyor.

Güney Kürdistan'da Washington Antlaşması'nın tam anlamıyla hayata geçirilmesi halinde Kürtlerarası savaş riski daha da artacak. ABD'nin yeni yönetiminin o zaman ne tür bir tutum takınacağı henüz havada. Körfez Savaşı'nın başlatan George Bush'un Kürtleri kanlı bıçağı ittiği gözönünde bulundurulduğunda, oğlunun da farklı bir politika izlemesi sözkonusu olmayacak. Ancak Kürtlerin Washington'da daha etkili diplomatik temaslar başlatmasıyla yeni sürecin eskisine benzememesi için tedbirler alınabilir.

Bush'un temel hedefi Irak lideri Saddam Hüseyin'i ambargo ve vurkaç eylemleri ile mümkün olduğu kadar sınırlandırmak. Saddam Hüseyin'i iktidardan düşürmesi ise beklenmediği gibi bunu yapmaya niyetli olmadığı da dikkat çekiyor. İngiltere Başbakanı Tony Blair'in Şubat sonlarındaki Washington ziyareti sırasında Saddam Hüseyin'i devirmek için "gizli" bir darbe planı yapıldığı iddia edilse de böyle bir olasılık zayıf. Bush'un önde gelen danışmanlarından Richard Perle'ye bakılırsa "Bush yönetimi, sorunun çözümünün tek yolunu Saddam'ın devrilmesinde görüyor." Ama madalyonun görünmeyen yüzü öyle değil. Saddam Hüseyin kendiliğinden emekliye ayrılmayacağına, ABD de onu zorlayamayacağına göre, kedi-fare oyunu ya uzun süre devam edecek, ya da uzlaşma yolu bulunacak. Ayrıca Bush'un Irak konusunda somut bir perspektifi de bulunmuyor. Bu durumu Kürtler de değiştirebilir. Güneyli güçlerin Bağdat ile anlaşmaları halinde, kuzeyden keşif güçe ihtiyaç kalmaz ve ABD'nin Güney Kürdistan'daki rolü de sınırlandırılmış olur. Ancak mevcut durumda böyle bir çözüm de ufukta görünmüyor.

ABD'nin paralarıyla beslediği Irak muhalefeti de içindeki dağınıklık ve para düşkünlüğünden ötürü Irak'ta bir iktidar değişikliği yapacak hiçbir nitelik taşımıyor.

Bush, Washington'daki ilk basın toplantısında Irak'a uygulanan ekonomik ambargonun delikli "İsviçre peyniri" gibi laçkalaştığını tesbit etmesine karşın, bir gazetecinin "işleyen bir ambargoyu nasıl karakterize edebilirsiniz" sorusuna şu yanıtı veriyor: "En iyi işleyen ambargo, bölgenin tümünün kollektif olarak desteklemeye niyetli olduğu ve bizim bir grup müttefik olarak ABD politikasına uygun şekilde hayata geçirdiğimiz ambargodur. Bana göre, en etkili ambargo budur. Ancak dünyanın bu bölgesindeki birçok ülke sözkonusu ambargoya uymuyorlar ve bunun sonucu olarak orası için belirlenmediği halde birçok ürün Irak'a sokulmaktadır.

İyi ambargo politikaları, eğer ABD bu strateji etrafında bir koalisyon oluşturmayı başarırsa, o zaman hayata geçirilebilir." Sözlerinden de anlaşıldığı gibi, Bush Irak'ta 500 bin çocuğun ölümüne yolaçan ambargonun Ortadoğu pastasından pay kapma iddiasında olan Çin, Fransa, Rusya, İran, Suriye, Türkiye ve birçok Arap ile Avrupa ülkesince sistematik olarak delinmesinden rahatsız görünüyor. Bu açıklamasını yaptığı günün öncesinde Körfez Savaşı'nın önde gelen kurmayı eski Genelkurmay Başkanı ve şimdiki Dışişleri Bakanı Colin Powell'i Ortadoğu'ya göndermesinin nedeni de Irak ambargosunun ihlal edilmesi sonucu açılan delikleri yeniden kapatma niyetiydi.

Bu politikanın da iflas ettiği artık herkes tarafından kabul edildiği için ambargoyu destekleyen yeni bir grubun yaratılması olasılığı yok derecede az. Kaldı kı ambargoyu delmekte olan ülkelerin tümü de Türkiye gibi, bu uygulamanın kaldırılması için büyük çaba sarfediyorlar. Türkiye, Bağdat'ta Büyükelçilik açmak, ticari ilişkileri geliştirmekle zaten ambargodan yana olmadığını göstermiştir.

Irak ambargosu bu haliyle adeta dünya siyasetinin oyuncağı haline gelmiş durumda. Rahatsızlığını gizlemeyen Irak da karşı bir atak başlatarak, Dışişleri Bakanı Muhammed Said El Sahaf'ı 25 Şubat'ta New York'a yolladı. El Sahaf, ambargonun kaldırılması için Irak'ta "kitle imha silahı bulunmadığını gösteren belgeler" sundu ve Birleşmiş Milletler'in "gıda karşılığı petrol" uygulaması çerçevesinde YNK lideri Celal Talabani'ye resmi statü tanımasından duyduğu rahatsızlığı dile getirdi.

İç politika malzemesi

Dış destekten yoksun bir Ortadoğu politikasının tek nedeni ancak iç politika hesapları ve dünyaya bazı siyasi mesajlar vermekten ibaret olabilir. Borsaların dengeleri sarstığı Batı dünyasında bu tür krizler çoğu zaman ilaç etkisi yapar. Çünkü savaş ve küreselleşmeden en çok Amerikan firmaları kazanıyor.

Kanada'nın Ottawa ıniversitesi'nin Ekonomi Profesörü Michael Chossudovsky, Irak'a yönelik son saldırının borsaya yansımasını ilginç bir sentezle ortaya koyuyor. Prof. Chossudovsky, Bağdat yakınlarındaki yerlerin havadan bombalanmasının ardından kaleme aldığı bir makalede, "Bağdat'ın bombalanması Wall Street'i destekliyor" tesbitinde bulunuyor. Buna göre, bombalamanın ardından petrol ve silah şirketlerinin kasalarına milyarlarca dolar indi. 16 Şubat günü öncesinde borsa analistleri en kötü dönemin haberini veriyorlardı. Teknoloji hisselerindeki hızlı düşüş nedeniyle New York'taki Wall Street borsasında NASDAQ endeksi yüzde 5 değer kaybetti.

Ancak 16 Şubat günü durum değişti. New York Menkul Kıymetler Borsası'nın en kötü kapanışına kısa süre kala ABD saati ile 13.00'te Amerikan ve İngiliz savaş uçakları Bağdat'ı bombaladı. Pentagon bu operasyonu "savunma amaçlı rutin bir misyon" olarak tanımladı, Amerikan basını alkışladı, New York borsasında ise yüzler güldü. Çünkü bombalar günü kurtarmıştı.

İngiliz bir analistin deyimiyle "Amerikan piyasası çökmedi. Gerçekten de düşüş yüzde birin altında kaldı. Bu rutin bir gündü, ama Bağdat durumu kurtardı." Amerikan dış politikasının rehberi olan "Yeni Dünya Düzeni" nin hayata geçirilmesinde en önemli özneler, elele veren küreselleşme ve askeri operasyonlardır. Militarizm neo liberal politikanın, küreselleşme ise sermayenin entegre birer parçalarıdır. Savaş anlarında en büyük karı da bu nedenle ülkenin önde gelen "5 büyük" silah şirketi elde eder. Bu sektör, ABD'nin ihracata dayalı ekonomisinin ikinci büyük ayağını oluşturmaktadır.

Dışa mesaj

Bağdat'a yağdırılan bombaları ile ikinci mesaj ise Irak ambargosuna son vermek isteyen ülkelereydi. Bombalar gözdağı amacı taşıdığı için "diplomatik" bir özelliğe de sahip bulunuyorlar. Türkiye ile birçok Batı ve Doğu ülkesinin akabinde sert tepki göstermesinin nedeni de ABD'nin "serbest piyasa"daki siyasi ve ekonomik ağırlığını hissettirmeye çalıştığı "füze diplomasisi"nin ilk kez dolaylı yollardan kendilerine karşı kullanılmış olmasıydı. Çünkü hiçbiri önceden uyarılmamıştı. Clinton döneminin bitmesi ile Türk-Amerikan ilişkileri de yeni bir evreye girmiş oluyor. Türkiye, Bush'un bireysel tutumundan duyduğu tepki ile önümüzdeki dönem dolaylı yollardan ABD'yi Ortadoğu'da boşa çıkarma girişimlerinde bulunacak.

F-16 savaş uçaklarının üreticisi McDo-

YARATILAN DEĞERLER KÜLTÜRLE KALICILAŞIR

Günümüzde, özellikle Kürt kültürü üzerine yoğunlaşan tartışmalara belirli yönleriyle değinmekte yarar görüyoruz. Şu açıktır ki, kültür üzerine ne kadar tartışma yapılsa azdır. Özellikle Kürtlerin, kültür üzerine daha fazla tartışma yapmaları,mevcut konumları gereği yaşamsal önemdedir.

Kültür tartışması yapmak, her şeyden önce varlık tartışması yapmaktır. Varlığın nasıl korunacağını, nasıl geliştirileceğini, ya da varlığı tehdit eden tehlikeleri tartışmaktır. Hala Kürt halkına yönelik bir inkarcılığın olduğu düşünülürse, bu tartışmanın ne kadar anlamlı olduğu görülür. Öte yandan özgürlük ve demokrasiyi kazanmak, buna uygun bir kültüre sahip olmayı gerektirdiği için, kültür üzerinde yoğunlaşmanın önemli sosyal, siyasal ve pratik sonuçları olacaktır.

Her şeyden önce, kültürle insanlaşma arasında önemli bir bağ vardır. İnsan bir kültürel varlıktır. İnsanlığın yaşadığı aşamalar, aynı zamanda kültürel aşamalardır da. Aşiretçi kültürden, köleci, feodal, kapitalist kültürden veya sosyalist kültürden söz edilir. Demek ki, kültür değişken bir olgudur ve insanların çağdaşlaşması da bir bakıma değişen kültürle bağlantılıdır. Nasıl ki insanlaşma bir kültürel oluşumun ortaya çıkması ise, insanın özgürleşmesi de, özgür bir toplumsal yaşama kavuşması da, hem özgürlüğe ulaşmayı hedefleyen bir kültüre sahip olması, hem de böyle bir yaklaşımla mücadele edip bir kültürü yaratması ve sürekliliştirmesiyle mümkündür.

Bu açıdan baktığımızda, özgürlük mücadelesi veren Kürt halkı için böyle bir tartışmanın, sadece teorik veya akademik değil, aynı zamanda siyasal ve pratik değeri de vardır.

Kültürün toplumsal işlevinden çokça söz edilir. Kültürün toplumsal işlevi yanında, siyasal işlevi de vardır. Kültürel gelişim, toplumsal yaşamı daha da güzelleştirir, zenginleştirir. Ekonomik ve sosyal olarak da toplumu ilerletir. Dolayısıyla bu süreçte bireylerde ve toplumda gelişim yaşanır. Bu nedenle kültürün toplumsal işlevi de çok kapsamlı biçimde değerlendirilebilir. Bunu değerlendirmek için kültürün öneminin anlaşılması gerekir.

Özellikle Kürt toplumu söz konusu olduğunda, kültür çalışmasına yeterince değer verilmediği biliniyor. Kültür çalışmasının önemini, en başta halka kadar kavratmak ve bu çalışmaya teşvik etmek, yaşamın diğer alanlarında da önemli bir canlanmayı doğurur. Kültür, ekonomik ve sosyal yaşamı yeniden üretme mücadelesinde ortaya çıkan ve genel olarak da eski alışkanlıkları ve yaşam tarzını aştıran bir olgudur ve üretildiği andan itibaren de toplumsaldır. Toplumun değer ve ölçüleri olarak da daha sonraki yaşama yön verir. Bu çerçevede bakıldığında, çok yönlü, önemli ve dinamik bir yere sahiptir.

Bilindiği gibi, insanlık tarihi açısından "kültür" denilince, ilk akla gelen yer Ortadoğu'dur. Çünkü ilk toplumsallaşma ve insanlaşma Ortadoğu'da ortaya çıkmıştır. İnsanlığın yerleşime geçtiği ilk alan da Ortadoğu'dur. İnsanların daha güzel bir dünya için tasarım kurdukları ve bunun için mücadele ettikleri yer, yine Ortadoğu'dur. Doğayı ve dolayısıyla kendini değiştirme mücadelesiyle, gelecekte insanlığı etkileyecek ve değiştirecek birçok güzelliğin yaratıldığı yer de, doğal olarak Ortadoğu olmuştur. Tarih ve kültür araştırması yapıldığında, ilk ele alınan yerin Ortadoğu olduğu bilinmektedir. Eğer tüm bunlar doğruysa, kültürün ekonomik, sosyal ve siyasal yaşamdaki önemi daha iyi anlaşılır.

"Kültür değişken bir olgudur ve insanların çağdaşlaşması da bir bakıma değişen kültürle bağlantılıdır. Nasıl ki insanlaşma bir kültürel oluşumun ortaya çıkması ise, insanın özgürleşmesi de, özgür bir toplumsal yaşama kavuşması da, hem özgürlüğe ulaşmayı hedefleyen bir kültüre sahip olması ve bu mücadeleyi süreklileştirmesiyle mümkündür."

Kültürel gelişim ve bunun somut ifadesi olan sanat ve edebiyat olmadan, yaşam mücadelesinin gelişemeyeceği ve yaşamın güzelleşemeyeceği kesindir. Bugün hala Ortadoğu uygarlığı ve kültürü hayranlık verici ise, bunun nedeni yaşamı güzelleştiren ve dönüştüren kültür-sanat eserlerinin ve çabalarının ilk önce bu topraklarda boy vermiş olmasıdır. Bu yüzden kültüre en fazla değer vermesi gereken toplum ve halklar, Ortadoğu'da yaşayan halklar olmalıdır. Ancak böyle olursa kendilerini güçlendirmenin kaynaklarını bulmuş ve dayanaklarını oluşturmuş sayılırlar. Böylelikle gelecekte, insanlığı yönlendirmede önemli bir rolü oynayabilirler.

PKK'nin öncülük ettiği ulusal-demokratik kurtuluş mücadelesi öncesi, ulusal imhayla, dolayısıyla bir kültürel imhayla karşı karşıya gelen Kürtler, tarihin en eski halklarından olduğu gibi, insanlık kültürüne önemli katkıların yapıldığı bir coğrafyada yaşamışlardır. Bugün insanlığın yarattığı daha ileri düzeydeki kültürlerde, Kürt halkının da emeği ve katkısı vardır.

Uygarlık denilince, sık sık Batı uygarlığından söz edilir. Batı uygarlığının ortaya çıkışında Ortadoğu'nun, dolayısıyla Kürt halkının katkısı ve payı vardır. Batı kültüründen söz ediyorsak, bunun kaynaklarının Ortadoğu'ya kadar gittiği açıktır. Burada Batı kültürü derken, olumlu değerleri kastediyoruz. Eğer bu olumlu değerlerin ayak izleri geriye doğru gidilerek izlenirse, başlangıcın Ortadoğu olduğu kesindir. Zaten bunu tarihçiler de, antropologlar da inkar etmiyorlar.

İşgal ve istila Kürt toplumunun gelişimini engellemiştir

Kürtler de böyle bir kültür tarihinin parçasıdırlar. Tarım ve hayvancılığı geliştiren ve buna denk düşen kültürü ilk yaratan topluluklardan biri de Kürtler olmuştur. Medler'in, Asur İmparatorluğu'nun yıkılmasından sonra uzun ömürlü bir imparatorluk kurmaları da kültürel düzeyle ilgilidir. Kürtlerin bu kültürel düzeyi, Ortadoğu'da yaratılan kültürden kopuk değildir. Böyle bir coğrafyada, yakın halkların ve toplulukların yarattığı kültürler, biraz da Kürtlerin kültürü haline gelmiştir. Birbirine komşu ve yakın toplulukların kültürlerinin iç içe yaratıldığı bir gerçektir. Bu çok doğal bir durumdur. Her şeyin önüne geçilebilir, ama kültürel etkileşimin, kültürel yayılmanın önüne geçilemez, onun önüne duvar örülemez. Bu durum dikkate alındığında, Kürtlerin, çok zengin Ortadoğu kültürünün mirasçısı ve yaratıcısı halklar içinde olduğu hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak biçimde ortadadır.

Bu kadar kültürel zenginliğe rağmen Kürtler, neden '70'lere gelindiğinde varlığı-yokluğu tartışılan bir halk haline geldi? Bu çok trajik bir durumdur. Sadece Kürtler açısından değil, en fazla da insanlık açısından bu böyledir.

Bunun nedenleri, tarihçiler ve kültür adamları tarafından çok tartışılmıştır, ulusal ve siyasal bir önder olmasının yanında, sosyolog yanıyla da öne çıkan Başkan Apo tarafından üzerinde önemle durularak değerlendirilmiştir.

Bu çözümlemeler tüm tarihçiler için, edebiyatçılar için, kültür ve sanatla uğraşan bireyler için çok önemli verileri ve sonuçları ortaya koymaktadır. Daha çok siyasal mücadelenin ihtiyacı gereği yapılan sosyal ve kültürel çözümlemeler olarak değerlendirilebilir. Ancak bununla sınırlamak yetersiz kalabilir. Çünkü Başkan Apo, Kürt gerçeğinde sosyalleşmenin ve yeni kültürün önemini çok anlaşılır bir dille ele almıştır. Bu konuları adeta bir sosyolog ve kültür adamının inceliğiyle araştırarak, üzerinde durmayı zorunlu ve gerekli görmüştür. Böyle yapıldığında Kürtlerin neden geri ve köle kaldığının ve nasıl özgürleşebileceğinin ortaya çıkabileceğini düşünmüştür. Tüm mücadelesi boyunca da bu ilkeyi esas almıştır. Bunun içindir ki, tarihsel olarak güçlü bir kültüre sahip olan Kürt halkının neden köle ve geri kaldığının anlaşılması açısından, tarih ve kültür tartışmalarının derinleşmesi için Başkan Apo'nun çözümlemeleri kapsamlı incelenmelidir.

Kürtler tarım ve hayvancılıkla uğraşıp yerleşik yaşama geçtiklerinde, bunun için gerekli olan kültür düzeyini ortaya çıkarmışlar, bu kültürle de yeniden yaşamı yaratmada önemli bir güce erişmişlerdir. Öte yandan çevre halkların yarattığı ile de zenginleşen bu kültür, doğal olarak Kürt halkının Ortadoğu'da önemli bir yer tutmasını sağlamıştır. Bugün Kürtler hala Ortadoğu'nun nüfus ve coğrafi yerleşim alanı olarak en önemli halklarından biri olma özelliğini koruyorsa, bunun nedeni, yarattığı kültür ile ilgilidir.

Kürtlerin bu kültürle, bir topluluğun yaşaması için önemli bir savunma ve korunmayı sağlayan dağlık alanlara yerleşmeleri, kendilerini korumada ve varlığını sürdürmede güçlü bir zemin sağlamıştır. Böyle bir doğanın zengin bir kültürle birleşmesi sonucu -o dönem dikkate alındığında- varlıklarını korumada önemli bir avantaj elde etmişlerdir. Tabii ki Kürtler belli ovalık kesimlere de yerleşmişlerdir. Buralarda da yaşamı ve üretimi gerçekleştirmişlerdir. Ancak daha sonraları, bu kültürün ve maddi hayatın üretiminde mevcut düzeyi aşamamışlardır.

Kürtler mevcut konumlarını geliştirme ihtiyacı duymazken, Ortadoğu'daki diğer topluluklar ve halklar, iştah kabartan bu coğrafyada yaşamak için örgütsel, kültürel ve siyasal düzeylerini geliştirmişlerdir. Çünkü bu coğrafyada güçlü olmadan kendini ayakta tutmak mümkün değildir. Bunun için özellikle verimli ovaların ve zenginliklerinin istilacılar tarafından sürekli egemenlik altına alınması ve talan edilmesi gerçeği söz konusudur. Bu durum, bölgede varolmak ve hakim olmak için, büyük bir çekişme ve mücadele gerçeğini zorunlu kılmıştır.

Kürtler önemli bir kültürel ve tarihsel birikime sahiptir

Bu kendini yaşatma veya varolma mücadelesi içinde tabii ki Kürtler de yer almıştır. Ancak dağlık alanlarda yaşayan Kürtler, bu doğayı kendilerini korumak ve özgürlüklerini yaşatmak için bir avantaj olarak kullanırken; öte yandan ovalardan uzak kaldıkları veya buralara hakim olma mücadelesini gerekli görmedikleri için siyasal, sosyal, kültürel ve askeri alanda kendilerini örgütleme ve geliştirme gibi bir çaba içinde olmamışlardır. Üretimin ve yaşamın geliştirilerek daha üst aşamalara sıçranması, ancak ovalık alanlara hakim olmakla mümkündür. Kürtler ise, dağlara çekilerek bu alanlarda özgür yaşamayı, daha doğrusu aşiret özgürlüğünü korumayı tercih etmişlerdir. Bu durumun Kürtlerin birçok konuda geri kalmasında rol oynadığı söylenebilir.

O dönemde dağları kontrol etmedeki olanakların ve tekniğin bugünkü gibi gelişmediği düşünülürse, Kürtlerin dağlık alanda özgür, ama sosyo-ekonomik olarak ileriye sıçramayan bir konum içinde kaldıkları anlaşılırdır. Buna Ortadoğu'yu istila etmek isteyen egemen ve saldırgan büyük güçlerin yarattığı yıkımlar, baskılar, katliamlar, talanlar da eklenince; Ortadoğu coğrafyasının tam göbeğinde yaşayan Kürt halkının, mevcut yaşamını ilerletmesi önünde önemli engeller ortaya çıkmıştır.

Ancak tüm olumsuzluklara rağmen, ilk çağda ve sonrasında ağırlıklı olarak aşiretçi yapılarını korumuş olsalar da, halklaşma açısından önemli bir kültürel düzey ve giderek ilkel de olsa bir Kürtlük bilinci gelişmiştir. Belki de farklı bir halk olma bilinci açısından Kürtler önemli bir avantaj sağlayabilecek kültürel ve tarihsel birikime sahiptir. Şimdiye kadar kendi varlığını korumasının önemli bir nedeni, uzun yüzyıllara dayanan bir birikim sonucu ortaya çıkan –ilkel de olsa– böyle bir bilincin varlığıdır. Öte yandan bu bilinç ileri bir aşamaya sıçramadığı ve kendisini sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel olarak geliştiremediği için, diğer güçler tarafından egemenlik altına alınmayı kolaylaştırmıştır. Bir çelişki gibi görülse de, Kürtler açısından böyle bir karakteristik durumun varlığı tarihsel bir gerçektir.

Kürdistan coğrafyası, sadece fiziki anlamda değil, tarihsel ve kültürel anlamda da Kürtlere hem kendini koruma olanaklarını vermiş, hem de egemenlik altına alınmasını sağlayan bir gerçekliği karşımıza çıkarmıştır. Eğer Kürt halkı tüm baskılara ve sömürgeci politikalara rağmen ayakta kalmışsa, bu, toplumlar için en son savunma mevzisi olan kültürel düzeyin derinliğiyle açıklanabilir.

Kürtler, kendilerini yok olmayacak düzeyde korumuşlarsa, bunun nedeni de, –herhalde diğer gelişim özelliklerinden tümden yoksun kalan Kürtlerin– bu savunma mevzisinde yaşamak için çırpınmaları, ya da son çırpınışlarını bu mevzide göstermeleridir. Ne var ki, son mevzideki çırpınmalar bile yok oluşa doğru ilerlemeyi durduramamıştır. Bu düzeyde kültürel çırpınışlar ya da yaşam belirtileri başka bir coğrafyada olsaydı; 20. yüzyılda belli bir ulusal kurtuluş düzeyi ortaya çıkarabilirdi. Hatta ulusal kurtuluşu bile getirebilirdi. Ancak, Ortadoğu gerçeği söz konusu olduğunda, sıradan çabaların, direnişlerin sonuç vermesi söz konusu değildir. Nitekim aşiretçi-feodal düzeydeki çırpınışlar, Kürt halkı için hiçbir sonuç getirmemiştir, getirmesi de düşünülemezdi.

Kapitalist-emperyalist sömürgeciliğin ilk geliştiği alanlardan birisi Ortadoğu alanıdır. Ve en fazla da bu alan üzerinde çatışmalar yaşanmıştır. İngiliz, Fransız sömürgecilerinin ve Osmanlı egemenliğinin ardılları da Ortadoğu'da önemli bir egemenlik sistemi kurduklarından, Kürtlerdeki aşiretçi-feodal kültür ve ona dayanan sosyal, siyasal, örgütsel ve kültürel yaklaşımlar söz konusu çemberi aşamamıştır. Hatta mevcut egemenliklerin yer yer daha da kökleşmesini beraberinde getirmiştir.

> "Toplumun ihtiyaçlarını karşılamayan kültürler çözülmeye mahkumdur. Kültürler, toplumların ihtiyaçlarını karşıladıkları düzeyde ayakta kalırlar. Mevcut kültürel düzey, 20. yüzyılın son çeyreğine gelindiğinde, artık Kürt toplumunun ihtiyaçlarını karşılayamadığı için, giderek daha fazla çürümeye, çarpıklaşmaya ve erimeye yüz tutmuştur."

Ekonomik ve sosyal gelişmenin geri kalması ve bunun ortaya çıkardığı kültür, toplumsal bir ilerleme ortaya çıkarmadığı gibi; Kürt halkı açısından bir direniş düzeyi ve direniş için gerekli olan koşulları ve etkenleri de ortaya çıkaramamıştır. Hatta Ortadoğu ve Kürdistan gerçeğinde, bu düzeydeki geriliğin doğal sonucu olarak işbirlikçi kültürü; tarih içinde yaşanan olayların olumsuz etkisi kendine güvensiz Kürt kişiliğini ortaya çıkarmıştır. Tüm bunlara sömürgeci güçlerin baskılarla yarattığı kırımlar da eklenince, ulusal kurtuluş savaşlarının geliştiği 20. yüzyılda bile güçlü bir Kürt ulusal hareketinin ortaya çıkmaması gibi acı bir durum yaşanmıştır.

1960'larda varlığını hissettiren Güney Kürdistan'daki Barzani önderliği ise, dayandığı kültürel ve ekonomik zemin nedeniyle, bırakalım çağa cevap olacak bir ulusal kurtuluş hareketini geliştirmeyi; daha sonra gelişebilecek çağdaş hareketlerin önünü tıkayan bir rol oynaması nedeniyle, ulusal kurtuluş savaşlarının hızla geliştiği '60 ve 70'lerde Kürt ulusal hareketinin geri kalmasının nedenlerinden biri haline gelmiştir. Geri kültürün yarattığı ilkel milliyetçilikle, kendilerini çok ileri düzeyde örgütlemiş sömürgecilere karşı mücadele verme gerçeğini ortaya çıkarmak zaten söz konusu olamazdı. 20. yüzyılın son çeyreğine doğru ilerlerken; Kürdistan'da, dünyanın diğer alanlarındaki gibi güçlü bir ulusal kurtuluş savaşı çıkmadığı için, böyle bir kurtuluş savaşına gerekli olacak kültür, sanat, edebiyat ve ideolojik gelişmeden, çalışmadan ve alt yapıdan söz etmek de mümkün değildir.

Bütün devrimler önce kültürel düzeyde gelişir

Bilindiği gibi, dünyadaki diğer devrimlerde genel bir kural vardır. İlk önce devrimin ideolojik, kültürel düzeyi ortaya çıkar. Yani devrimin sosyo-ekonomik temelleri gelişir. Onun bağrında, ideolojik ve kültürel şekillenmeler boy verir. Bu durum daha sonra örgütlenmelere, siyasal mücadelelere ve sosyal gelişmelere ivme kazandırır. Bu hemen hemen bütün devrimlerin genel kuralıdır.

En fazla bilinen ve değerlendirilen burjuva devrimleri, ilk önce reform ve rönesans denilen hareketlerle başlamış, düşünce gelişimi ortaya çıkmıştır. Yeni duygular, yeni amaçlar toplumu sarmaya başlamıştır. Müziğiyle, resmiyle, edebiyatıyla gelecek toplum tasarımları, sınıfların ve halkın önüne konulmuştur. Böyle bir ilerlemeye ulaşan toplumlar da, bir süre sonra her alandaki örgütlenmelerini ve mücadele araçlarını ortaya çıkararak devrimi geliştirmişlerdir. Bu konuda burjuva devrimlerindeki reform ve rönesansın devrime temel olma durumunun çarpıcılığı incelenmeye değerdir.

Fransız Devrimi öncesi, Fransız aydınlanmacıları ve edebiyatçıları burjuva devriminin düşünce ve duygularını topluma yansıtarak heyecan yarattılar. Yaratıldıktan sonra tarihe siyasal önderler çıktı. Bu siyasal önderler, sosyal ve kültürel düzeyde gelişen süreci tamamlama yanını üstlendiler. Fransız devrimcileri böyle bir kültür ve düşünce devrimine dayanarak, Fransız Burjuva Devrimi'ni gerçekleştirmişler ve bunu tüm dünyaya yaymışlardır.

Fransa'da gelişen yaşam ve düşünce devrimi, o kadar güçlü, derin, köklü ve etkileyicidir ki; Napolyon Rusya'ya karşı savaş yürütürken bile, Ruslar ve Fransa'nın diğer düşmanları olan devletlerin halkları Fransız yaşamına özenmekte, Fransız düşüncesinden etkilenerek gelecek yaşamlarını mayalamaktadırlar. Yani Fransız Devrimi'ne karşı savaş yürütülürken, bu devrime karşı savaşanlar, bu devrimin ideolojik, kültürel ve sosyal etkilerinden kendilerini sakınmamışlardır. Burada çıkan sonuç, bir devrimin en büyük gücünün, onun ideolojik ve kültürel bir devrim olmasından geldiğidir. Fransız devrimi bu kadar güçlü gelişmiş ve daha sonra hızla yayılmışsa, bunun neden arkasındaki ideolojik ve kültürel devrimdir.

Yine dünya tarihini etkileyen en büyük devrimlerden birisi Rus Devrimi'dir. Yani proleterlerin, emekçilerin dünya tarihinde ilk defa bu düzeyde kapsamlı biçimde egemenleri devirip iktidarı elde etmeleri olayıdır. Bu devrimin de güçlü olmasının nedeni, Rus düşünce tarihinin çok kapsamlı olmasıdır.

Feodal dönemin çözülmeye başlamasıyla birlikte Rusya'da, birçok burjuva-demokrat aydın ortaya çıkmış, toplumsal değişime yön veren, ideolojik, kültürel ürünleriyle, yeni yaşam projeleriyle toplumda büyük heyecan yaratmışlardır. Rusya'da, Çernişevski'nin "Nasıl Yapmalı" kitabı gençliği derinden sarsmış, topluma yeni yaşamı yaratmanın heyecanını vermiştir. Yine büyük Rus şairi Puşkin, Rus yaşamını kökten değiştiren gelişmeleri başlatan kişi olarak Rus halkının yüreğinde ve beyninde devrimi çok erkenden başlatmıştır. Eğer Rus Devrimi çok güçlü bir biçimde gelişmiş ve dünyayı sarsıcı sonuçlar ortaya çıkarmışsa, bunlar Rusya'daki sosyoekonomik durumun ve dünya savaşının yarattığı koşulların yanında, böyle bir güçlü bir kültür devriminin, düşünce devriminin yaşanmış olmasındandır. Bu açıdan bazı burjuva yazarlarının ve kapitalizmin ideologlarının söylediği gibi, *"Rusya'da bir devrim olmamıştır, bir darbe ile iktidar ele alınmıştır"* söyleminin ne kadar saptırıcı, tarihsel ve bilimsel gerçekliği inkar edici olduğu ortaya çıkar.

Buradan çıkan temel sonuç; her devrimin önce kültürel düzeyde geliştiği, daha sonra bunun siyasal düzeye sıçradığı, doğal olarak siyasal düzeyin kültürel devrimi daha da geliştirdiğidir. Ki bir devrim için ideolojinin ve düşüncenin gerekli olduğunu en çarpıcı olarak bu devrimler de ortaya koymuştur.

Türkiye'de gerçekleşen uluslaşma ve '20'lerde ortaya çıkan burjuva ulusal iktidarın arkasında, Fransız ve Rus Devrimi düzeyinde olmasa da, ideolojik, düşünsel ve kültürel değişimin olduğu görülür. İlk ulusal düşüncelerin ve değişim ihtiyacının Fransa'da eğitim gören gençler ve aydınlar tarafından Türkiye'ye getirildiği söylenir. Yine ilk ulusal hareketlerin Balkanlar'da çıkması, burjuva milliyetçiliğinin Osmanlı toprakları içerisinde en erken öğrenileceği yerin bu alan olmasıyla ilgilidir. İlk ayaklanan halkların Balkanlar'da olması gerçeği de, Osmanlı'nın bütünlüğünü koruma amaçlı bir Türk ulusal düşüncesinin ortaya çıkmasında etkili olmuştur. Öyle ki, bunu Batı Avrupa'dan ve Balkanlar'dan esen düşünce ve ideoloji rüzgarından ayrı değerlendirirsek, gerçeği tam kavrayamayız. 1908'de ortaya çıkan Jön-Türk siyasal devrimi, daha çok bir üst yapı devrimi olsa da; bunun düşünce ve ideolojik gelişimle oluştuğu, şekillendiği ya da ona dayandığı açıktır.

Jön-Türkler'in Mustafa Kemal hareketinin ideolojik ve siyasal öncüsü olduğu söylenir. Türk düşünce tarihinde önemli yer tutan Abdullah Cevdet'in, Mustafa Kemal'in tüm düşüncesine yön vermede etkili olduğu değerlendirmesi yapılır. Tüm bunlarda bir gerçeklik payı vardır. Mustafa Kemal'in düşüncesinin oluşmasında, Osmanlı toplumu içinde ortaya çıkan ve esas olarak milliyetçi olan düşünce hareketinin etkisi vardır. Mustafa Kemal bunlardan etkilenmiş ve en önemlisi de siyasal koşulları iyi değerlendirmiş, kendi yetenekleriyle de birleştirerek böyle bir kemalist iktidar kurmayı başarmıştır.

Kürdistan Devrimi'nin esas alabileceği tarihi bir miras yoktu

Her ulusal ve siyasal devrimin arkasında mutlaka bir düşünce gelişimi ve kültürel hareketlenmenin olduğunu ortaya koyan daha çarpıcı örnekler de vardır. Daha doğrusu, istisnalar dışında tüm devrimler böyle bir süreci yaşarlar.

Söz konusu genel kuralla uyuşmayan devrimlerin başında, PKK'nin öncülük ettiği Ulusal-Demokratik Devrim gelir. Gerçekten de bu devrim, ideolojik, kültürel ve düşünsel olarak bir zemine dayanmamıştır. Daha doğrusu, bu devrimden önce varolan düşünce düzeyi çok geridir. Tüm diğer devrimlerin ortaya çıkmasından önce varolan ideoloji ve düşünce düzeyinin çok çok gerisinde, hatta sıfır seviyesinde bir düzey söz konusudur.

Burada böyle bir düzeyi ortaya koyarken, tabii ki bunu çağdaş ölçülere ve diğer ulusal kurtuluş hareketlerine bakarak söylüyoruz. Yoksa Kürt gerçeği içinde değerlendirilirse, bazı birikimlerden söz edilebilir. Ancak belirttiğimiz gibi, bu durumun, çağdaş gelişim düzeyi ve diğer ulusal kurtuluş hareketleriyle kıyaslandığında fazla bir değer ifade etmediği görülür. Bu nedenle, Kürdistan Devrimi'nin başlatılırken çok güçlü temellere dayanmadığı söylenebilir. Türk devletinin, PKK'nin öncülük ettiği ulusal kurtuluş savaşını değerlendirirken, *"böyle bir sorun yoktur, bu Apo icadıdır"* demesi, biraz da bu gerçeği ifade etmektedir. Yani *"biz Kürt gerçeğini ortadan kaldırmıştık, Kürdü ayağa kalkamayacak düzeyde tarihten silmiştik, kültürel, yani varlık nedenlerini ortadan kaldırmıştık, bu nedenle şimdiki durum Apo'nun zorla yaratmasıdır"* biçiminde değerlendirmelerde bulunulmuştur. Başkan Apo da, *"Biz bu işi sıfırdan başlattık, iğneyle kuyu kazar gibi gelişmeler ortaya çıkardık"* diyerek bu gerçeği ortaya koymuştur. Çünkü Kürtlerdeki mevcut kültür, aşiretçi kültürdür. Ya da biraz burjuva dünya ile tanışmış aşiretçi-feodal kültürdür. Ki bunun da ulusal özgürlük ve demokratik yaşam üzerinde yoğunlaşması ve böylesi bir yaşam için bir şeyler ortaya çıkaracak çabaya neden olması beklenemez. Burada Başkan Apo'nun çözümlemelerinde de değerlendirdiği gibi, sadece aile ve aşireti koruyan bir sosyal düzey vardır. Yani aşiretçi-feodal kültür, Kürt halkının daha ileri sosyal düzeylere ulaşmasına engeldir. Bu açıdan Başkan Apo, *"Kürt toplumunun sosyalitesi öldürülmüştür, dolayısıyla Kürt halkının boynuna idam fermanı geçirilmiştir"* derken, bu gerçeklikleri ifade etmektedir.

Öte yandan, toplumun ihtiyaçlarını karşılamayan kültürler çözülmeye mahkumdur. Kültürler, toplumların ihtiyaçlarını karşıladıkları düzeyde ayakta kalırlar. Mevcut kültürel düzey, 20. yüzyılın son çeyreğine gelindiğinde artık Kürt toplumunun ihtiyaçlarını karşılayamadığı için, giderek daha fazla çürümeye, çarpıklaşmaya ve erimeye yüz tutmuştur. Bunun yerine yeni kültür, yeni yaşam anlayışları konulamadığından, yabancı egemenlikler için daha kolay eritme, tüketme, egemen olma koşulları ortaya çıkmıştır. '70'lerin başında Kürt kültürünün içinde bulunduğu durum böyle ifade edilebilir.

Bu durum, ister istemez Kürdistan'daki ulusal-demokratik devrimin görevlerini daha da ağırlaştırmış ve yeni boyutlar kazandırmıştır. Bu da onun savaşıyla, yalnız siyasal mücadelesini değil, kültürel devrimini de, sosyal devrimini de iç içe geliştirecektir. Yani önceden varolması gereken devrimi geliştirecek kültürel zeminin, bizzat devrimin büyük bir çabayla ve fedakarlıkla kendisi tarafından gerçekleştirilmesi, ortaya çıkarılması görevi vardır. Ya da PKK'nin öncülük ettiği ulusal-demokratik devrim, kendi mücadelesinin kültürel ve düşünce zeminini kendisi yaratmak durumundadır. Nitekim, PKK daha ilk çıkışında kendi devriminin böyle bir yönü ve görevi olduğunu ortaya koymuştur. Olması gerekenin yalnız bir siyasal devrim değil, aynı zamanda bir düşünce devrimi, bir bilinç devrimi olacağı belirlemesi de, yapılan ilk tespitlerden biri olmuştur.

Burada, devrime temel veri olan düşüncenin ve kültürün geliştirilmesi değil, aslında varlığı-yokluğu tartışılan, ya da yok olma noktasına getirilen bu kültürün, bu düşünce düzeyinin devrimle yeniden yaratılması söz konusudur. Çünkü mevcut kültürel yapı ve düşünce gelişimi, böyle bir devrimi geliştirecek düzeyde olmadığı gibi, savaştığı güçler karşısında ayakta duracak bir düzeyde de değildir. Bu durum, devrim için gerekli olan böyle bir düşünce ve kültür düzeyinin yükseltmesi için, daha başından savaşla iç içe geliştirilmesi görevini önüne koymuştur.

Başkan Apo'nun ilk ideolojik çalışmasıyla birlikte geleceğe ertelemeden pratik yaşam içinde yeni ölçüler, yeni değer yargıları, yeni ilişkiler ve hayaller yaratma çabasını geliştirmesi, objektif ve somut durumla bağlantılıdır. Başkan Apo, böyle bir kültürel devrimin yapılmasının Kürdistan Devrimi'nin en temel sorunlarından biri olduğunu çok erkenden fark etmiştir. Başkan Apo'nun Kürdistan toplumunu ve Kürt insanını yeniden yaratırken, bu dönüşümü sağlarken yeni ölçüleri, yeni değer yargıları yerleştirmek için çok uğraşması; askeri, siyasal, örgütsel, sosyal tüm yaşamı geliştirirken bu ölçüleri, değer yargılarını birleştiren, bütünleyen ve ruh kazandıran bir etki düzeyine ulaştırmaya gayret göstermesi; devrimi böyle bir ideolojik ve kültürel ruha, öze ve biçime kavuşturmak amacıyladır.

Fransız Burjuva Devrimi'nin öncesinde rönesans, reform ve aydınlanmacıların üstlendiği görevi, Rus Devrimi öncesinde Puşkinler'in, Çernişevskiler'in oynadığı rolü; Kürdistan ulusal demokratik devriminde, bizzat devriminin kendisinin ve onun önderi Başkan Apo'nun üstlenmesi söz konusudur. Bu rol, PKK'nin ve Başkan Apo'nun iradi olarak ortaya koyduğu bir durum değildir. Kürdistan tarihi ve devriminin objektif ve zorunlu olarak dayattığı bir görevdir. Zaten böyle bir rolü ve görevi üstlenmeden, Kürdistan'da ulusal ve demokratik devrimi gerçekleştirmek söz konusu olamazdı. Dolayısıyla PKK ve Önderliği, böyle bir rolü ve görevi de üstlendiği için başarılı olmuş ve böyle bir devrimi geliştirebilmiştir.

Kültür eğer dar anlamda ele alınacaksa, toplumun iyi ve kötü ölçülerinin ve yaşam tarzının ifadesidir. Tabii bunlar kendiliğinden değil, yaşamı yeniden yaratma mücadelesi içinde deney ve tecrübeyle varlık bulur.

1970'ler gözönüne getirildiğinde, çağdaş olarak ve ulusal olarak kötü olan birçok şey Kürt toplumu için normal hale gelmişti. Çağdaş ve iyi olan birçok ölçü ve değer yargısı ise, Kürt halkının yüzünü dönüp bakmadığı düzeyde, anlam ifade etmeyen değer yargılarıydı. Bu durum, mevcut Kürt düşünce ve yaşam felsefesinin bir ulusal kurtuluş mücadelesini ortaya çıkarmasının zorluğunu göstermekteydi.

Başkan Apo, siyasal mücadele ve savaşla, Kürt halkına iyinin ve kötünün ne olduğunu açık ve çıplak biçimde gösterirken; diğer yandan yeni Kürt yaşamının, yani Kürt kültürünün, sosyal, ekonomik, siyasal tüm alanlarda "hangi ölçülere sahip olursak özgürlüğü elde ederiz, ya da dünya toplumları içinde yer alabiliriz" düşüncesini, geliştirdiği çözümlemelerinde tüm topluma göstermeye çalışmıştır. Aşiretçi-feodal kültürün ise, artık Kürt toplumuna hiçbir şey vermeyeceğini, sadece kaybettireceğini çok kapsamlı biçimde, olumsuz etkileriyle birlikte gözler önüne sermiştir. Bu nedenle de Kürtteki birçok davranışı mahkum etmiştir, kabul etmemiştir. Artık bu kültürel değerlerin Kürde faydasının olmadığını, Kürt kültürünün çağdaş değerlerle yeniden yaratılması, yeniden yoğrulması gerektiğini göstermiştir.

Serhildanlar Kürt kültürünü ortaya çıkarma devrimidir

Mücadelemizle birlikte, Kürdistan'da bir kültür devrimi de yaşanmıştır. Özellikle '90'larda serhildanlar, Kürt toplumunu yeniden yaratmanın, dolayısıyla yeni Kürt kültürünü ortaya çıkarmanın devrimi olmuştur. Bu açıdan serhildanların en az siyasal değeri kadar, kültürel devrim değeri vardır. Yeni ölçülerin, yeni ilişkilerin, yeni yaşamın nasıl olması gerektiği; toplumun ve bireyin nasıl değiştirilmesi ve yeni bireyin nasıl ortaya çıkartılması gerektiği bu devrimle net olarak ortaya konulmuştur. Buna *"ulusal-demokratik kültür"* diyebiliriz.

> "Bir kültür ne kadar toplumun çağdaş ihtiyaçlarına cevap verirse, o kadar sahiplenilir. O kültürü geliştirmek, gereklerine göre yaşamak ve mücadele etmek için insanlar her türlü fedakarlığı yapabilir. Nitekim Kürt gerçeğinde fedailiğin halk niteliği haline gelmesi, yeni kültürün Kürt insanında yarattığı coşku ve heyecanla ilgilidir."

Serhildanlar, ulusal-demokratik kültürü yaratmışlardır. Aşiretçilik, ağalık, şeyhlik, ailecilik ve bunun ilişkileri, bunun düşünme tarzı, yaşayış tarzı serhildanlarla birlikte yerle bir edilmiştir. Sadece bu geri, çağın ihtiyaçlarına cevap vermeyen, diğer yönüyle de en başta sömürgeci ve egemen kültürler tarafından tasfiyeye uğratılan bu kültür, bu devrimle birlikte asıl aşılması gereken toplum; Kürdün kendisi tarafından aşılarak, değiştirilerek yeni bir biçime ve öze kavuşturulmuştur. Bugüne kadar çok fazla anlam ve değeri olmayan ve güçsüz kalan Kürdün klasik, eski kültürel değerleri, ancak böylelikle anlam bulabilmiş, bir değere kavuşmuş, ulusal güçlenmeye hizmet eder hale getirilmiştir.

Yenilenmediği, güçlendirilmediği, yeniden yaratılmadığı için eski haliyle yenilgiye

mahkum olan kültürel değerler; böylelikle yenilgiden kurtularak, ulusal-demokratik öz ve biçimle yoğrulup yeni Kürdü, yeni tip yaşamı, yeni insanı yaratmada Kürt halkına güç kaynağı olmuştur. Yalnız Kürt halkına değil, çağdaş kültürlerle de birleşerek evrensel kültürlere katkı yapma şansına kavuşmuştur. Bu nedenle Kürt kültürü değerlendirilirken, serhildanlar ve onun sonuçları çok kapsamlı irdelenmelidir. Eğer iyi irdelenirse olumlu anlamda trajik bir değişimle karşılaşırız. Dün itibar gören birçok ölçünün, birçok değer yargısının, ulusal-demokratik kültürle birlikte, eskisinin tersi bir değere, bir ölçüye sahip olduğunu; eskiden değer verilmeyen birçok ölçünün, davranışın, tutumun ise serhildanlarla birlikte toplumca itibar edilen, hedeflenen ölçüler haline geldiğini görürüz. Bunları bizzat canlı yaşam içinde Kürt halkı yaşadığı ve bu değişikliğin sonuçlarını gördüğü için, Kürt ulusal-demokratik bilincinin köklü ölçülerinin denenerek-sınanarak ortaya çıktığı görülür. Yeni kültürün bu temelde ortaya çıkması, onun yaşamı değiştirmede güçlü bir özelliğe sahip olmasını da beraberinde getirmiştir.

Bu kültürel gelişimi birçok sosyolog ve kültür adamı da ortaya koymuştur. İsmail Beşikçi'nin birçok araştırma ve incelemesi, sosyal ve kültürel değişimle ilgilidir. Ve bu değişim İsmail Beşikçi'ye büyük bir heyecan vermiştir, büyük bir moral güç yaratmıştır. Nitekim İsmail Beşikçi'nin ve Kürt halkının katliamları ve "cezaları" hiçbir tereddüde düşmeden karşılamaları, bu kültür devriminin yarattığı derinlik ve heyecanla ilgilidir. Yeni yaşamın, yani yeni kültürün Kürt toplumuna verdiği doyumla ilgilidir. Bir kültür ne kadar toplumun çağdaş ihtiyaçlarına cevap verirse, o kadar sahiplenilir. O kültürü geliştirmek için, o kültürün gereklerine göre yaşamak ve mücadele etmek için insanlar her türlü fedakarlığı yapabilir. Nitekim Kürt gerçeğinde fedailiğin halk niteliği haline gelmesi, yeni kültürün, yani yeni moral değerlerin, yeni duyguların Kürt insanında yarattığı coşku ve heyecanla ilgilidir. Bu açıdan Kürdistan ulusal demokratik devrimini büyük bir kültür devrimi olarak değerlendiriyoruz. En başta da bir kültür hareketi olarak değerlendiriyoruz. Bu kültür değerlerinin ve eserlerinin yaratılmasının çok zengin zemini olarak görüyoruz. Bunlar Kürt yaşamında ortaya çıkan dinamizmle, coşkuyla, heyecanla ve insanların moral ve ruhsal düzeydeki gelişmeleriyle kanıtlanmış bir durumdur.

Böylece bir devrim için gerekli olan kültür devrimi, düşünce devrimi, bizzat bu devrimin kendisi tarafından gerçekleştirilmiş oluyor. Böyle bir kültür devriminin gerçekleştirilmesi, aynı zamanda böyle bir devrimin geleceğinin güvenceye alınması ya da zaferinin garantilenmesi anlamına gelmektedir.

Başkan Apo'nun öncülük ettiği Ulusal-Demokratik Devrim'de de, böyle bir zeminin, böyle bir gücün yaratıldığı söylenebilir. Başkan Apo *"Ben bu devrimde yüzyılları kazandım, bir halkı kazandım"* derken, yeni yarattığı kültürün, yeni ölçülerin, yeni değer yargılarının, yeni anlayışın, yeni yaşam felsefesinin, gelecek yüzyılların ihtiyaçlarını da karşılayacak düzeyde elde edildiğini ifade etmektedir.

Başkan Apo'nun literatüründe sık sık değindiği kabul ve ret ölçüleri vardır. Militanlara ve bütün topluma vermek istediği temel kabul ve ret ölçülerini, Başkan Apo özgürlük, demokrasi ve gelecek yaşam için vazgeçilmez koşul olarak ileri sürmektedir.

Geçmişte kan davalarının nedenleri vardı, cezaevlerine düşmenin nedenleri vardı, insanlarla ilişki kurmanın ölçüleri vardı. Ama bunlar aşiret ölçüsüydü, para ölçüsüydü, ya da egemen devletlerden çıkar elde etmek için yaranma ölçüsü vardı. İşbirlikçilik artık normal hale gelmişti. Başkan Apo'nun öncülük ettiği devrimle, bu tür ilişkilere bakış değişti. Toplumun beğeni ölçüleri değişti, zevkleri değişti, güzellik, yani estetik ölçüleri değişti. Bunlar özgür ve çağdaş toplulukların ölçüleri olarak değiştirildi. Ya da gelecek toplumun özgür ve demokratik-sosyalist toplumun kültürü insanlara aşılanmaya başlandı. Böyle bir kültür alan insanların, geri, kölelik getiren, insanların sonunu getiren yaşam tarzlarını kabul etmeyeceği; ulusal-demokratik kültürü somut yaşam haline getirmek için de büyük mücadele vereceği tartışmasızdır.

Nitekim yaratılan kabul ve ret ölçüleri nedeniyledir ki, bırakalım militanları, sıradan halk bile fedailik gerçeğine ulaşmıştır. Bu, geri, her şeyi kabul eden kültürel düzeyle değil, çok ileri, çağdaş ölçüleri kendine esas alan kişilikle, toplum düzeyiyle açıklanabilir. Artık yeni kültür ve bunun insanı her yaşamdan doyum almıyor, zevk almıyor. Her yaşamı yaşanılır olarak kabul etmiyor, her ilişkiyi değerli bulmuyor. Bunun için de en değerli olanı, en gerekli olanı paylaşmak için çaba gösteriyor. Bunun için verilmesi gerekiyorsa, yaşam veriliyor.

Burada tüm toplumun fedai haline getirilmesi şu anlama gelir; yaşam ölçülerinin çok güzelleştirildiği, çok yükseltildiği ve bunun bütün topluma mal edildiği, yani kültürel devrimin bütün toplumun duygu ve düşüncesi haline getirildiği anlamına geliyor. Bir halkın fedaileşmesi gerçeği böyle bir gelişmeyle ifade edilebilir. Yani kültürel devrimin derinliğiyle ifade edilebilir. Duyguda, düşüncede yeni halk gerçekliği yaratılmıştır. Bu açıdan Kürt halk gerçekliğinin yeni duygulara, düşüncelere ulaştığı, bu kültürün, bu yaşam biçiminin dünyadaki en ileri halklar düzeyine yaklaştığının kanıtı oluyor. Devrimin bu ölçüleri yarattığı, bu ölçüleri verdiği açıktır.

Bir daha belirtelim; bunlar büyük bir kültür devriminin yaşandığını gösteriyor. Öyle bir kültür devrimi ki, yalnız Kürdistan'ı değil, tüm Ortadoğu'yu etkileyecek, Ortadoğu'da yeni yaşam, yeni ilişki yaratacak bir devrim olduğunu ortaya koyuyor.

> "Bir toplumun tanımak için en önemli veri ve ölçülerden biri, kadının toplum içindeki konum ve ilişkilenme biçimidir. Çünkü kadına verilen rol ve ilişkilenme düzeyi, yalnız kadının değil, tüm toplumunun düşüncesini, davranışını, tutumunu, olaylara yaklaşımını etkilemektedir. Yani kadına bakış tüm alanlardaki bakışı, ilişkileri, ölçüleri etkilemektedir."

Bir toplumu tanımak için kadının toplumdaki yerine bakmak gerekir

Bu kültür devriminin en güçlü kanıtı ise, bu yaşamda, bu ilişkilerde kadına verilen roldür, kadına verilen yerdir. Bu çok önemlidir. Bir demokratik devrimin derinliği ve kapsamı, kadının toplumda demokratik ve özgür yer alışıyla yakından bağlıdır, hatta doğrudan bağlantılıdır. Demokratik devrimin, kültür devriminin gelişkinliği ile kadının özgürleşme düzeyi doğru orantılıdır. Bunlar dikkate alındığında, Kürdistan'daki demokratik ve kültür devriminin çok köklü olduğu görülür.

Marks'ın bilimsel bir değerlendirmesi vardır. Marks, insanların varlıklarını belirleyenin düşünce düzeyi değil, düşünceyi belirleyenin sosyal varlıkları olduğunu ortaya koyar. Yani bir toplumu tanımak için oradaki üretim ilişkilerine, üretim içinde insanların aldığı yere bakarak insanların düşüncesi değerlendirilir. Doğrudur, ama bu doğru daha başka etkenlerle de zenginleştirilebilir. Ya da bu doğru kadar başka bir doğru daha vardır. Bir toplumu tanımak istiyorsanız, bir toplumun hangi düzeye ulaştığını görmek istiyorsanız, oradaki kadın-erkek ilişkisine, yani kadının toplumdaki yerine bakmak gerekir. Bir toplumun nasıl bir toplum olduğunu tanımada en önemli verilerden, en temel ölçülerden biri, kadının toplum içindeki konum ve ilişkilenme biçimidir. Bu önemli bir ölçüdür. Hatta insanların düşüncesini ve toplumu tanımada bu ilişkinin, bu konumlanmanın Marks'ın değerlendirmesi kadar açıklayıcı olduğu söylenebilir. Çünkü kadına verilen rol ve ilişkilenme düzeyi, yalnız kadının değil, tüm toplumunun düşüncesini, davranışını, tutumunu, olaylara yaklaşımını etkilemektedir. Yani kadına bakış yalnız kadınla ilgili bakışı değil, tüm alanlardaki bakışı, ilişkileri, ölçüleri etkilemektedir. Bu bilimsel bir gerçektir.

Başkan Apo, kadın ve toplum çözümlemeleri ile bunu daha da geliştirmiştir, daha da anlaşılır hale getirmiştir. Bu çerçeveden bakıldığında, '90'lardan sonra gelişen serhildanların, Kürt halk devriminin, kültürel devriminin düzeyinin ne kadar yüksek olduğu daha iyi anlaşılır. Bu serhildanlarda kadın öncülük yapmıştır, kadın toplumun en gerisindeyken en öne fırlamıştır. Kadına toplum içinde değer verilmezken, serhildanlarla birlikte kadın saygı duyulan, değer verilen bir sosyal güç haline gelmiştir.

Böylece kadın, yalnız kendini değiştirme, kendini yeni ilişkiler içine sokmakla kalmamış, aynı zamanda bütün toplumu değiştiren bir rol de üstlenmiştir. Yalnız kendi kültürünü, kendi anlayışını, kendi değer yargılarını, ölçülerini değil, bütün toplumun değer yargılarını, ölçülerini kökten sarsmıştır. Hem de Ortadoğu gibi, feodalizmin varlığını sürdürdüğü Kürdistan gibi aşiretçi-feodal kültürün yüzyıllara, bin yıllara dayandığı bir toplumda bunlar yaşanmıştır.

Kadının serhildanlara öncülük etmesi, aslında her türlü ezilmişliğe, sömürüye, baskıya karşı çıkmayı toplumda içselleştiriyor. Yani Kürt toplumunun kültüründe baskıya, zulme, her türlü sömürüye karşı çıkmak daha da derinleşiyor. Sadece ulusal alanla sınırlı kalmıyor, her türlü sömürüye karşı çıkan bir toplum oluşuyor. Her türlü sömürünün en kaba biçimini birlikte yaşayan kadının konumunun değişmesi, Kürt devriminin ulusal, sınıfsal ve tarihsel olarak köklü bir özgürlük devrimine dönüşmesini sağlamıştır. Dolayısıyla kültür devriminin derinliği ve kapsamı diğer ulusal kurtuluş savaşlarını aşacak, onların hedeflerinin çok ilerisine gidecek bir dinamizme, bir ideolojik içeriğe, bir sosyal temele kavuşması söz konusudur.

Özcesi, Kürdistan'da demokratik ve özgürlükçü büyük bir kültür devrimi yaşanmıştır. Buna dayanarak yeni toplum kurulabilir, özgürlük ve demokrasi sınırsız geliştirilebilir. Egemenlerin, sömürgecilerin, inkarcıların baskısı ne kadar fazla olursa olsun, eğer bu kültür devrimi iyi örgütlenir, iyi değerlendirilebilirse, hiçbir baskıcı gücün Kürt toplumunun özgürlüğünü, demokratik yaşamını engellemesi söz konusu olamaz. Çünkü Kürt devriminin yarattığı kültür devrimi böyle bir gücü, potansiyeli, yenilmezliği ve zafer imkanını yaratmıştır. Yani objektif olarak bu durum vardır. Devrimimizin başlangıcındaki gibi sıfırdan işe başlama durumu söz konusu değildir.

Kültür ve düşünce temeli, duygu ve düşünce devrimi olmadığı için büyük zorlukların yaşandığı dönemler aşılmıştır. Kürdistan'daki devrim çok zorlu geçmiştir, sıkıntılı gelişmiştir; hem toplumsal düzeyde, hem örgütsel düzeyde sancılar yaşanmıştır. Bir nevi zorla geliştirilmiştir. Başkan Apo, temposuyla, tarzıyla, hem örgüte, hem topluma bunu dayatarak devrimi geliştirmiştir. Bunun nedeni, devrimin arkasındaki kültürel ve düşünsel düzeyin çok geri olmasıdır. Ancak bugün, devrime ilk dönemler çok büyük zorluklar yaşatan bu dezavantaj aşılmıştır. Artık bir devrimin başarısı ve geliştirilmesi için gerekli olan kültür var edilmiştir. Eğer bunun üzerinde çaba gösterilirse, her türlü gelişme yaratılabilir ve sonuçlandırılabilir. Devrim bu duyguları ve düşünceleri yaratmıştır, bunlar doğrudur. Ancak bunların kalıcılaşması ise, bu yaratılan kültür devriminin somut eserlere, somut değerlere dönüştürülmesidir. Bir devrimin kalıcılaşması bununla ilgilidir.

Eğer gerçekleştirilen ulusal-demokratik kültür devrimi, edebi-kültürel eserlerle kalıcı hale getirilerek, toplumun yüreğine, beynine derinliğine kazınarak kalıcılaştırılmazsa, bu aynı zamanda mevzilerin de kalıcılaşmaması anlamına gelir. Kültürel değerler ve bunların yaratılması, topluma taşınılması, toplumun yüreğine ve beynine nakşedilmesi, tüm toplumun ölçüleri, değer yargıları haline getirilmesi ve bunun tüm gelecek kuşakların kültür ölçüleri haline getirilmesi için daha yapılacak çok şey vardır.

Bir toplumun en derin mevzisi, en kapsamlı savunma mekanizması, daha önce belirttiğimiz gibi kültürel düzeyidir, kültürel birikimidir ve bunun ölçüleridir. Maddi ve manevi yaşamı, moral yaşamı, bizzat toplumu ve bireyi yaratmak için gösterilen mücadeledir. Bunun örgütlülük düzeyi, ideolojik düzeyi, düşünce düzeyidir. Daha doğrusu, yaratılan değerler kültürle kalıcılaşır. Eğer devrim kendi kültürünü yaratmışsa ve bunu hiçbir karşı gücün silemeyeceği, tasfiye edemeyeceği düzeyde maddi ve manevi kültürel eserlere dönüştürmüşse, o zaman bu kültürün ve devrimin sonuçlarının yenilmezliğinden söz edilebilir.

Kürdistan Devrimi, objektif açıdan devrimi yenilmez kılacak bir kültürel devrimi, bunun duygu ve düşünce düzeyini ortaya çıkarmıştır. Eğer bu objektif durum iradi çabalarla güçlendirilirse, yani kurumlaşması sağlanır, sanatsal ve edebi ürünler ortaya çıkarılırsa, o zaman bu devrimin yenilmezliğinden bir bütün olarak söz etmek mümkün hale gelir.

Egemen güçler, Kürt halkının kültürel faaliyetini, kültür çalışmasını engellediği gibi, mevcut kültürünü de tasfiye etmek için uğraşmıştır. Ancak şimdi kültürün toplum yaşamı için önemini ve değerini iyi biliyoruz. Yine kültür çalışmasının bir savaş geliştirme kadar önemli olduğunu söylüyoruz. Yeni kültürel değerler üretilecek düzeyde bir kültür devriminin olduğunu ve bunun yeni kültürel değerler yaratmanın zeminini ortaya çıkardığını, bunun heyecanının, coşkusunun varolduğunu biliyoruz. O halde önemli görevlerden biri de, kültürel çalışmalara ağırlık vermek ve mevcut kültürel düzeyi devrimin yeni değerleriyle, ölçüleriyle, yargılarıyla yeniden yaratmaktır. Burada önemli olan çağdaş ölçülerle, demokratik ölçülerle kültüre öz ve biçim kazandırmaktır. Yalnızca eski kültürün tekrarı, eski kültürel değerlerin gün yüzüne çıkarılması yetmez. Bununla geleceği kazanmak da mümkün değildir. Bu açıdan klasik kültürümüzü, eski kültürümüzü, aşiretçi ve feodal öz ve biçimden kurtararak; onu ulusal, demokratik ve çağdaş nitelik kazandıracak düzeyde yeniden üretmek, yaratmak ve yeniden yorumlamak önem kazanıyor.

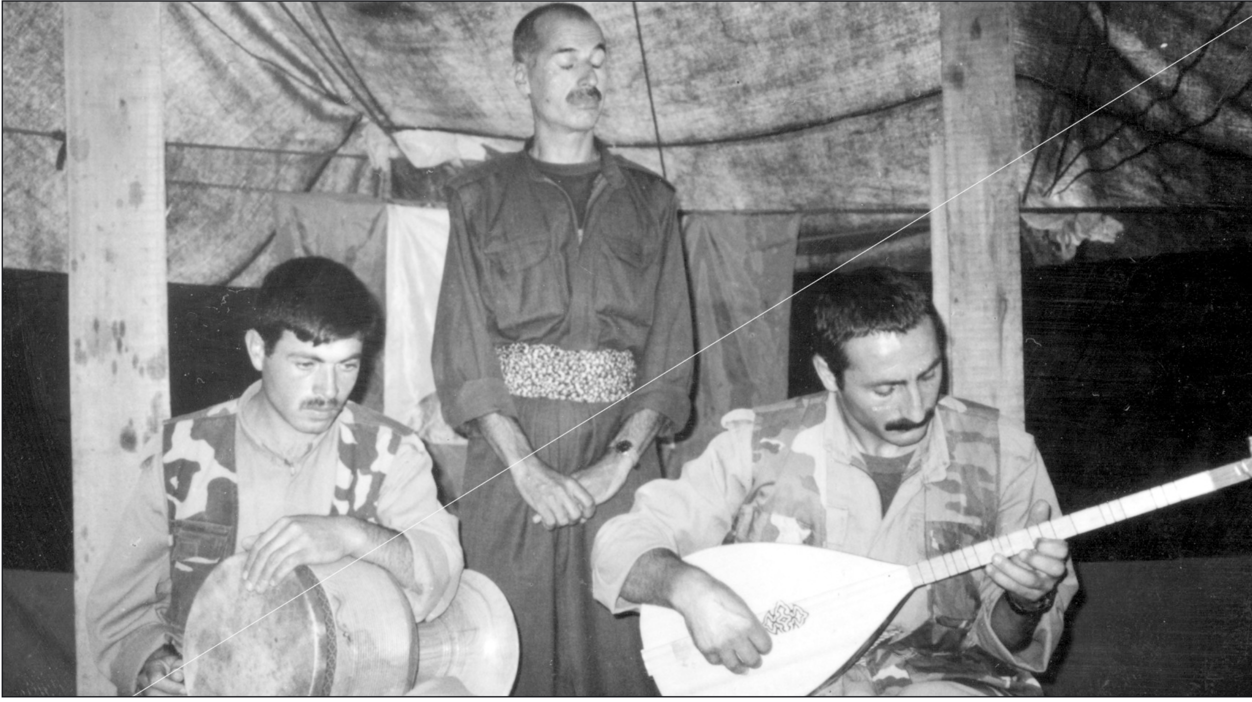
Klasik kültür yalnızca belli bir Kürtlük bilincidir

Tabii ki, yeni Kürt kültürü eski kültür üzerinde şekillenecektir. Onu kaynak olarak alacaktır. Evrenselliğini de, toplumsallığını da, demokratikliğini de böyle bir orijine dayandırarak geliştirecektir. Bunlar doğrudur. Ancak Kürt gerçeğinde çok sıkça görüldüğü gibi, eski kültürel değerleri yeni ulusal demokratik değerlerle bezemeden, yeni ölçülerle yoğurmadan tekrarlamak ve onunla çağdaş dünyada yaşayacağını sanmak bir yanılgıdır, sapmadır, bir yanılsamadır, yanlışlığa düşmektir. Her şeyden önce bu yanlışlıktan kurtulmamız gerekiyor.

Klasik kültür, yalnızca belli bir Kürtlük bilincidir. Buna ilkel milliyetçilik de diyoruz. İlkel Kürtlüğün bilinci ilkel milliyetçilik oluyor. Geri kültürlü Kürdün bilinci ilkel milliyetçiliği aşmıyor, aşamıyor.

PKK bunu aştığı için, bu kültürü yeniden yaratmak gerektiğini düşündüğü, bu kültürü yeterli görmediği, daha çok da eski ve geri olanı reddettiği, yeni kabul ve ret ölçülerini ortaya koyduğu için devrimi, insanlığı ve toplumu geliştirdi. Bu ispatlanmış bir gerçektir. O zaman kültürel anlamda da bu ispatlanmış gerçeğe göre hareket etmek

başarı kazandırabilir; bu devrime ancak böyle layık olunabilir. Aksi durumda, kültürel değerlerimizi yeni ölçülerle, yeni yaklaşımlarla yaratmamak, yeniden üretmemek, yeniden zenginleştirmemek, daha çarpıcı ve etkileyici hale getirmemek, yaratılan büyük devrime haksızlık olur. Ya da büyük devrime karşı, klasik ve geri kültürde, geri ilişkilerde, geri ölçülerde direnmek olur.

21. yüzyılda ulusal demokratik mücadeleyi nihai zafere ve başarıya götürmek istiyorsak, kültür politikamızda, kültürel çalışmalarımızda yeni bir yaklaşımı esas almak zorundayız.

İlkel milliyetçiliğin, klasik Kürtlüğün sadece işbirlikçiliği, dar politikayı ve yerelliği ortaya çıkardığı, ulusal politikayı engelleyici ve parçalayıcı rol oynadığı biliniyor. Özellikle de Güney Kürdistan'daki örgütler gerçeğinde bunlar görülmüştür. Bunların geri politikalar içinde olmasının nedeni, yaşadıkları geri kültürle ilgilidir. Yeni kültürel değerler, yeni ölçüler, yeni değer yargıları ortaya çıkarmamışlardır. Kültürel dünyalarında bir devrim olmadığı için, mevcut kültürü, verili kültürü yeni ölçülerle aşamadıkları için, geri, ilkel, aşiretçi-feodal politikalar üretiyorlar. Aslında bunu biraz da bilinçli yapıyorlar. Çünkü kültürlerinde yeni bir düzeye sıçrasalar, ister istemez kendi ideolojik, düşünsel, kültürel temellerini ortadan kaldırmış olacaklar. Bu nedenle kendi temellerini ortadan kaldırmamak, varlıklarını sürdürmek için kültürün eski, geri, klasik, dar düzeyde kalmasında ısrarlı oluyorlar ya da geliştirmiyorlar. Bu gerçeği görmemiz gerekiyor.

Bugün büyük bir demokratik devrim, ulusal devrim, kültür devrimi gerçekleşmiştir; ama bunun karşılığı, özü olması gereken kültürde, bu düzeydeki bir yaratıcılığı, çabayı, emeği ve ürünü göremiyoruz. Halbuki kültür her şeyin en özlü ifadesidir. Aslında kültür, bir arının bütün çiçeklerden topladığı özü bala dönüştürmesi gibidir. Bu açıdan siyasal, sosyal, demokratik-ulusal devrimimizin en özlü ifadesinin, bu çabaların en değerli ifadesinin kültürel değerlerle ortaya çıkartılması, yani onun balının yaratılması gerekiyor.

Devrimimizin belki de en eksik kalan yanı budur. Nitekim Başkan Apo da, aydınları en fazla bu yönüyle eleştirmektedir. *"Bu büyük devrimin ürünlerini yarattınız mı, bu büyük devrime ne kadar cevap verdiniz, ne kadar anladınız, ne kadar bundan sonuç çıkardınız? Bunu eserlere dönüştürdünüz mü?"* diyor. Gerçekten bu yapılmamıştır. Aslında bu yönüyle Kürt aydınları, hala Kürt halkı karşısında rollerini üstlenmemişler, görevlerini yapmamışlardır.

Bu yönüyle, devrimimizden önceki aydın yaklaşımı sürüyor. Biraz klasik kültürle yetinen, onu aşamayan, ya da sömürgeci egemenliğin yarattığı aydın tipini aşmayan bir yaklaşımla, ya bu büyük devrim anlaşılmıyor, ya da bu devrime uzak kalınarak aydın olmaya çalışılıyor. Veya kültür, edebiyat, sanat faaliyeti yapıldığı sanılıyor. Bunun doğru olmadığı açıktır.

Bugün kültür-sanat, edebiyat için çok büyük imkanlar ortaya çıkmıştır. Tarihe bakıldığında en büyük fikri eserler, sanat eserleri –resim, müzik, edebi her türlü ürün– devrimlerin yarattığı toplumsal dinamizm koşullarında ortaya çıkmıştır. Kürdistan'da toplumsal dinamizm daha çok bizim devrimimizle harekete geçmiştir. Devrim öncesinde zaten çok güçlü kıpırdanışlar yoktu; bunu devrimle yarattık. Her şeyi bir nevi insanüstü çaba ve zorla yarattık; sıfırdan başlanıldı. Bugün Kürdistan Devrimi ve onun yarattığı ulus, dünyanın en canlı topluluklarından, halklarından birini ortaya çıkarmıştır. Dolayısıyla edebiyat eserleri için gerekli olan toplumsal dinamizmin, toplumsal diyalektiğin, toplumsal çelişkilerin, yeni ile eski arasındaki mücadelenin, yeninin boy vermesinin koşullarının arttığı ya da boy verdiği bir süreçten geçiyoruz. Edebiyatçılar, sanatçılar, kültür adamları bu koşullarda ürün veremeyeceklerse ne zaman ürün verecekler? Bu koşullar onları heyecanlandırmayacaksa hangi koşullar heyecanlandıracak?

Bu açıdan kültür politikası konusunda, özellikle aydınların yaklaşımı konusunda eleştirel bir yaklaşım içindeyiz. Böyle büyük bir devrimin neden büyük eserlerinin çıkarılmadığı; fedakarlığın bu düzeyde geliştiği, fedai halk gerçeğine ulaşıldığı bir süreçte; bu güzelliklere, duygulara, güzel beğenilere ulaşmış bir toplumun duygularının, ölçülerinin, beğeni düzeyinin sanatsal ve estetik düzeye kavuşturulamaması acı bir durumdur. Kürt devrimi açısından bir talihsizliktir.

Kültür çalışmasının mutlaka yapılması gerekir. Ama bunun doğru yapılması da önemlidir. Eğer klasik kültür aşılamazsa, klasik kültür yeniden üretilemezse, bu sadece ilkel milliyetçilik üretir. Yerelciliği, bölgeciliği aşmayan, özellikle Güney'de Kürt örgütlerindeki yanlış politikalarla kendini açığa vuran olumsuzlukları üretir. Ya da gerilikleri aşmayan bir faaliyet yapılmış olur.

Nitekim devrimin büyüklüğüne rağmen, toplumda hala geri kültürün varlığı devam ediyor. Hatta demokratik devrimi yapan, kültür devrimini gerçekleştiren kesimler içinde bile, mevcut eski, verili geri kültürden kopmama var. Bu kesimlerce üretilen kültürel değerlerin yeni değerlere bezenmemesi; eski klasik kültürün, yaşam tarzının, ölçülerin ve beğeni düzeyinin yansıması söz konusudur. Bunun mutlaka aşılması gerekiyor. Gerçekten de karşımızdaki güçlerle mücadele edeceksek, 21. yüzyılın kapitalist dünyasının yarattığı postmodernizm denen felsefenin ve kültürün yıkıcılığını, tüketiciliğini, yüzeyselliğini, ulusal-demokratik değerlere yabancılaştırıcı özelliğini aşacaksak; mutlaka daha duygulu, çarpıcı ve etkileyici, Kürt ve Türk toplumunun savunma mekanizmalarını, mevzilerini bünyesinde güçlendirecek yeni edebi, kültürel değerler ortaya çıkarmak durumundayız. Aksi taktirde iletişim araçlarının, dolayısıyla karşı kültür saldırısının, bombardımanının arttığı bir dünyada, geri bir kültürel düzeyle ayakta kalmak, mücadele etmek mümkün değildir.

Türkiye'de inkarcılık hala sürüyor. Kültürel bombardımanı inkarcılık temelinde devam ettiriyorlar. Buna karşı klasik, geri kültürle ayakta durabilir miyiz? Duramadığımız on yıllar öncesinden biliniyor. O kültürle adım atılamadığı, o kültürle büyük savaş verilemediği görülüyor. O kültürü aşamayan güçlerin verdiği savaşımın da Kürt ulusal-demokratik mücadelesine zarar verdiği bugün daha açık olarak anlaşılıyor.

Kültürlerini geliştiremeyen toplumlar özgürleşemez

O zaman kültür saldırıları karşısında Kürt halkı, Kürt ulusal ve demokratik mücadelesi nasıl ayakta kalır; bunu kültür adamlarının da yoğunca düşünmesi gerekir. Yarattım, ama yarattığım değer nedir? Topluma ne kadar güç veriyor? Toplumdaki savunma siperlerini ne kadar derinleştiriyor? Bunların üzerine düşünmesi gerekir.

Kürdistan'da egemen sınıflardan ve yeni ortaya çıkan kimi burjuva kesimlerden kaynaklı milliyetçi yaklaşımlar, bunların değer yargıları ve ölçüleri kültür ve sanat eserleriyle aşılmadan, ulusal-demokratik mücadelede başarıya ulaşılamaz, Ortadoğu'da kendisini etkili ve güçlü hale getiremez. Söz konusu dar milliyetçi yaklaşımlar ve bunun burjuva dünya görüşü ya da burjuvalaşmış feodallerin dünyaya bakışlarıyla, Kürt halkının özgürleştirilmesi, demokratikleştirilmesi ve yok olma tehlikesinden kurtarılması söz konusu olamaz.

Bu açıdan ulusallık adına kültürel değerlerde ayrım yapmamak, –kültür eserlerinde neyin kazandıracağının, neyin kaybettireceğinin ayrımını yapmamak– özellikle çağımızda çok önemli hale gelen kültür politikasında, Kürt halkının daha baştan zayıf bırakılması ve yenilgiye mahkum edilmesi anlamına gelir. Bunun için tüm aydınların, sanatçıların ve edebiyatçıların kültür politikalarını ve yarattığı eserleri, gerçekleşen büyük ulusal-demokratik devrimin ve kültür devriminin ölçüleriyle ölçmeleri, tartmaları ve bu devrimden güç alarak, onun ölçüleriyle yeni eserler ortaya çıkarmaları önemli hale gelmiştir. Dolayısıyla kültür politikalarımızın fazlasıyla tartışılmaya ihtiyacı vardır.

"Ulusallık adına kültürel değerlerde ayrım yapmamak, özellikle çağımızda çok önemli hale gelen kültür politikasında, Kürt halkının daha baştan zayıf bırakılması ve yenilgiye mahkum edilmesi anlamına gelir. Bunun için tüm aydınların, sanatçıların ve edebiyatçıların kültür politikalarını ve yarattığı eserleri,
gerçekleşen büyük ulusal demokratik devrimin ve kültür devriminin ölçüleriyle ölçmeleri,
ve bu devrimden güç alarak, yeni eserler ortaya çıkarmaları önemli hale gelmiştir."

Bugün dünyada ve Ortadoğu'da iyi incelenirse, kültürleri tekdüze kalan, zenginleştirilmeyen, demokratik hale getirilmeyen toplumların sanat, edebiyat ve kültür ürünleri halkla buluşamadığı gibi, etkisiz kalmış ve başka kültürlerin hegemonyasına girmiştir. Klasik kültürümüze, kendi kültürümüze sahip çıkalım, ama bunları yeni değerlerimizle bezeyelim, yeni ölçülerimizle zenginleştirelim diyoruz. Eskiyi tekrarlamak kolaydır, eskiyi gün yüzüne çıkarmak kolaydır. Artık kolaycılığı aşarak, kültür adamının, sanat adamının en temel özelliği olan yeniden yaratma niteliklerini kazanmamız ve sanatçı, edebiyatçı kişiliğe ulaşmamız gerekiyor.

Bu cepheden bakıldığında gerçekten çağdaş ölçülerde sanat, edebiyat ve kültür olayını ortaya çıkaran ve yoğunlaşan bireylerin sayısı azdır, ya da birçok kişi ilgilense de bir yaklaşım yetersizliği içerisindedir. Bir kere bu gerçeği tespit edip, bu yanlışlığı görüp, aşmayı en temel görevlerden biri olarak hepimizin önüne koyması gerekir. Bu, Kürdistan Devrimi'nde yeni değerler, yeni ölçüler yaratmak için yaşamını veren şehitlere saygının da bir gereğidir. Yine büyük fedakarlıklar yapan, binlerce köyü boşalan, faili meçhul cinayetlere maruz kalan, tüm bunları yeni yaşamı yaratmak için yapan Kürt halkına saygının bir gereği olarak, kültür-sanat eserlerini ortaya çıkarma çabasını güçlendirmeliyiz. Bu çabayı yoğunlaştırırken, yeni bir anlayışla toplumu doyuracak, toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilecek ve saldıran kültürler karşısında da bu saldırıları püskürtebilecek bir kültür, sanat, edebiyat eserleri ortaya çıkarmak çağını yaşatmamız gerekiyor.

Eğer devrimimiz bu tür kültürel eserlerle kalıcılaşmazsa, kendisini geleceğe taşıyamazsa, bu bir nevi buza yazı yazmaya benzer. Yazı yazmak istiyorsak, kültür devrimini granitlere kazımak gerekir. Yani zamanın ve hiçbir gücün yok edemeyeceği bir hale getirmek istiyorsak, kültür çalışmalarında niteliksel bir sıçramayı yaşamak zorunludur. Aksi bir durumda, en güçlü devrimlerin bile tersine döndürülebileceği akıldan çıkarılmamalıdır.

Ulusal-demokratik özlü ve biçimli yeni bir kültürü yaratamayan bir Kürt toplumunun, Kürt bireyinin karşı karşıya kalacağı büyük tehlikeler vardır. Özellikle Kürt gerçeğinde bunun altını çizmekte yarar var. Çünkü Kürt toplumunun çoğunluğu bugün kendi ülkesinden kopmuştur. Kendi kültüründen, sosyal, tarihsel ve coğrafik çevresinden kopmuştur. Nüfusun çoğunluğu, Türkiye metropollerinde, Avrupa'da, yine diğer ülkelerin büyük şehirlerinde veya metropollerinde yaşamaktadırlar. Dünyada –Yahudileri böyle bir değerlendirmenin dışında tutarsak– kendi toprakları dışında daha çok mülteci olan başka bir halka rastlamak mümkün değildir. Eğer Kürt gerçeği buysa, o zaman başka toplulukların içinde, başka ülkelerde erimemenin koşulu, kültürel çalışmalara, eserlere, faaliyetlere ve kurumlaşmaya ağırlık vermektir. Eğer buna ağırlık verilmezse, buralarda yaşayan Kürt topluluklarının erime tehlikesi vardır. Buralarda eski kültürle, yenilenmemiş, gelişmemiş kültürle ayakta durmak mümkün müdür? Tabii ki mümkün değildir. Nitekim kendini yenileyemeyen, yeni kültür yaratamayan Kürtlerin, gittikleri alanlarda kısa sürede eridikleri görülmektedir. En azından savunma mekanizmalarının, direnişlerinin zayıf olduğu, karşı kültürler içinde erimeyle karşı karşıya geldikleri görülmektedir.

Eğer şimdiye kadar bu tehlike olmadıysa, nedeni, Ulusal kurtuluş mücadelemizin sıcak etkilerinin bu kültürler karşısında önemli bir koruma yaratmasıdır. Önümüzdeki süreçte bu korumayı, sıcak savaşımla mücadele yerine, bizzat toplumun kendi kültürel örgütlenmesi, örgütsel faaliyetleri, kültürel değer ve ölçülerle ayakta kalmasıyla yapacağı veya yapması gerektiği görülmelidir.

Bunu yaparken de, emperyalizmin ve egemen güçlerin bütün kültürel saldırılarını karşılayacak düzeyde insanları doyuracak, gençlerimizi ve gelecek kuşaklarımızı saracak, onları çekecek, onlarla bütünleşecek, yeni ölçülerle, değerlerle onlara cazip gelecek, onların moral dünyasını, duygu dünyasını karşılayacak bir yeniden üretim gereklidir. Burada yeni üretim derken, bunun sömürü ve baskıya karşı çıkan, emekçi bir nitelik taşıyacağı açıktır. Gelecek dünyada, sömürüsüz, toplumsallaştırmayı geliştiren topluluklar olacaktır. Bu kesindir.

Kaldı ki, Kürt halkının somut durumu, yaratacağı kültürün ve kültürel düzeyin emekten yana, emekçi, sosyal özelliği olan bir nitelik taşıması gerektiğini ortaya koymaktadır. Kürtler metropollerin, Avrupa'nın proleterleri, emekçileridir. Bu yönüyle Kürt kültürünün burjuva veya üst kesimin kültürüyle değil, diğer emekçi kesimin, emekçi tabakaların ölçüleriyle kendi ulusal değerlerini ve kültürlerini birleştirirse; daha etkili olacağı, ulusal kültürü ve ulusal bünyeyi daha güçlü geliştireceği görülür. Ulusal düzeyde bile bakıldığında, Kürt kültürünün emekçi, sosyal ve demokratik nitelikte olması gerekliliği ortaya çıkar.

Yeni stratejimiz kültür devrimi stratejisidir

Kültür politikası ve kültürel faaliyetlerde ele alınması gereken bir husus da, PKK'nin ortaya koyduğu yeni strateji ile, kültür ölçütleri ve kültür faaliyetleri arasındaki ilişkidir.

PKK bu stratejiyi geliştirirken birçok veriyi esas almıştır. Yalnız dünyadaki, bölgedeki gelişmelere dayalı olarak böyle bir strateji ortaya çıkmamıştır. Bu bir etkendir, ama sadece bununla açıklamak, yeni stratejimizi anlayamamak, kavrayamamak, değerlendirememek ve gereklerini yerine getirememek anlamına gelir.

Her şeyden önce Parti Önderliğimiz, savaşla yapılabilecek birçok şeyin yapıldığını, savaşla gerçekleştirilmesi gereken birçok görevin yerine getirildiğini, Kürdistan gerçeğinde savaşımla yapılabileceklerin önemli bölümünün yapıldığını önceden görmüştür. Daha '93'lerde, yeni stratejik yaklaşımın esas alınmasının nedeni; dünya koşullarının, Kürdistan ve Türkiye'deki durumun yanı sıra, Kürdistan Devrimi'nin yarattıklarıyla ilgilidir. Kürdistan Devrimi, büyük bir sosyal devrim, demokratik devrim, ulusal devrim ve kültürel devrim gerçekleştirmiştir. Yeni stratejiyi de daha çok böyle bir ulusal, demokratik, siyasal ve kültürel temellere oturtmuştur. Bunun sonuçları yeni stratejik yaklaşımla değerlendirildiği taktirde, savaşla yaratılan devrimin önemli sonuçlara ulaştırılacağını görmüştür.

Başkan Apo, en çok da Kürt halkının duygusunda ve düşüncesinde ortaya çıkan gelişmelere güvenmiştir. Bazılarının dediği gibi *"on beş yıl savaşıldı da ne oldu"* sorusu saçma olduğu gibi, Kürt halkının mücadelesine de en büyük saygısızlıktır. On beş yıllık savaş çok şey değiştirmiş, çok büyük sonuçlar, gelişmeler ortaya çıkarmıştır. Eğer doğru değerlendirilir ve doğru politikalar üretilirse, mevcut kazanımları ve gelişmeleri çok ileri düzeylere götürecek gelişmeler yaratmıştır. Bu açıdan bazılarının söylediği gibi "yeni strateji ile on beş yıllık savaş boşa gitti" gibi yaklaşımlar; devrimi anlamamak, Kürt halkının yarattığı değerleri görememek, bir tarihi inkar etmektir.

Bir toplumda en ufak bir kıpırdanışın bile tarihte iz bıraktığı düşünülürse, bu kadar büyük savaşın, büyük bir devrimin, toplumda gerçekleşen bu büyük depremin gelecek için neler yarattığı herhalde daha iyi görülecektir. İşte Başkan Apo, yeni stratejisini böyle bir güce dayandırmıştır. Bu gü-

"Bir kültür, demokratik olmadan sosyalist olabilir mi, demokratik olmadan enternasyonalist olabilir mi, demokratik olmadan diğer halklarla kardeşlik içinde yaşayabilir mi? Bu mümkün değildir. Yine bir kültür, demokratik içeriğe kavuşmadan, başka zengin, olumlu kültürel değerleri, kendi yaşam tarzı ve kültürel değerleri haline getirebilir mi? Tabii ki getiremez."

cün kaynağı halktır, halkın bu işin içine sokulmasıdır. Bu kültürel değerlerle bezenmiş, yeni yaşam felsefesi ve yeni mücadele anlayışıyla donanmış Kürt halkının, özgürlüğü ve demokrasiyi kazandıracağını görmüştür.

Bu yönüyle yeni stratejiyi başarıya ulaştırmak için diğer çalışmaların yanında yaratılan kültür devriminin örgütlendirilmesi, somut değerlere ve eserlere dönüştürülmesi gerekir. Bu açıdan da kültür faaliyetlerinin çalışmalarının önemi stratejiktir. Dünkü öneminden daha fazla öneme sahiptir. En fazla da Türkiye ve Kürdistan'da bu çalışmaları en ücra köşelere kadar yaymak, her alanda kültür faaliyetini hızlandırmak, her olanağı, her fırsatı kültürel çalışmalar açısından değerlendirmek önemlidir. Bunun imkanları da, koşulları da yaratılmıştır. Avrupa'da da dil, kültür ve tarih çalışmalarını kurumlaştırmak ve geliştirmek önemli görevlerdendir.

Bunun için çaba gerekiyor, bunun için tüm ulusal-demokratik güçlerin kültür çalışmalarının önemini bilerek buna maddi ve manevi katkılarını sunmaları gerekir. Bu çalışmaların geliştirilmesi, her türlü siyasal çalışmanın, örgüt çalışmasının ve mücadelenin güvencesidir. Geleceği bu çalışma kurtaracaktır. Bu çalışmalarla toplumda özgürlük ve demokrasi duyguları derinleşecek, bu duyguları derinleşen topluluk da kendi özgürlüğü ve demokrasi için mücadelesini sürekliliştirecektir.

On beş yıllık savaşın yarattığı kültür devrimiyle ortaya çıkan Kürt halkının yüreğindeki ve beynindeki duygular, özgürlük savaşını ve demokrasi mücadelesini sürekliliştirecek duygu ve düşüncelerdir. Ama bunu kalıcılaştırmak, bunu derinleştirmek ve sürekliliştirmek kültür faaliyetleriyle olacaktır. Kültür faaliyetleri böyle bir rolü üstlenecektir. Bu rol gerçekleştirilemeyecek bir rol değildir; bunun böyle bilinmesinde de fayda vardır.

Yeni stratejimiz, biraz da kültür devrimi stratejisidir. Kültür çabalarının her tarafta yaygınlaştırılması stratejisidir. Tabii ki, tek başına bununla sonuç alınmaz, ama bu yeni stratejinin en temel bileşenlerinden biridir. Bütün diğer çalışmaları etkileyecek, güçlendirecek bir çalışmadır. Nitekim Başkan Apo, birçok değerlendirmede kadroların yarısının bu çalışmalara ayrılmasını önermekte ve istemektedir. Bu çok önemlidir.

Yine kadın çalışmasıyla kültür çalışmasının derinleştirilmesi, yani toplumdaki değer yargılarının, ölçülerinin değişmesi, yaşam anlayışının değişmesi bire bir birbirini etkilediğinden dolayı, kadın çalışmasının geliştirilmesinde bu konuya ağırlık verilmesine vurgu yapılmaktadır. Bunun da yine kültür devrimiyle, kültür çalışmasıyla, toplumdaki kültürel değişimle yakından bağlantısı vardır. Dolayısıyla Başkan Apo'nun kültür çalışmasına bu kadar önem vermesi anlaşılır bir durumdur. Aynı zamanda yeni stratejiyi anlamlandıran bir özelliktir.

Bunun ne kadar anlaşıldığı tartışmalıdır. Bu çalışmanın siyasal değerinin, tarihsel ve toplumsal değerinin yeterince anlaşıldığı söylenemez. Çünkü çaba yoğunluğu ve hassasiyet konusundaki yetersiz yaklaşımlar dikkate alındığında, yeni strateji ile kültür arasındaki bağın çok fazla anlaşılmadığı görülüyor.

Bu stratejinin en fazla da aydınlara önemli olanak tanıdığı, onları işlevli kıldığı bir gerçektir. Onlara toplumda daha etkili bir rol oynayabilecek, özgürlük ve demokrasiyi geliştirecek güçlü bir konum kazandırmış, ellerine bunun araçları ve koşulları verilmiştir. Ama aydın, yazar ve sanatçılarımızın, yeni stratejiyi anlamada ve bunu pratiğe geçirmede rollerini yeterince oynadıkları söylenemez. Burada en temel sorun; yeni stratejinin ne anlama geldiği, yeni stratejinin hangi gelişmeye dayandığı konusunda derinlikli bir düşünceye sahip olmamadır.

Eğer Kürt toplumu böyle büyük bir ulusal, demokratik, sosyal ve kültürel devrim yapmasaydı, tabii ki böyle bir strateji de anlamsız olurdu. Geçmişte reformist güçlerin ortaya çıkması ve hiçbir adım atmamaları bununla ilgiliydi. Yani mücadele edilerek bugün ortaya çıkarılanların yaratılmasının yaşamsal önemi görülmüyordu. Toplumda bunların, o düşüncelerini, siyasal taktiklerini, politikalarını yaşama geçirecek bir zemin yoktu. Ne kültürel zemin, ne sosyal devrim, ne ulusal birlik var, ne demokratik devrim yaşanmış. Bunları yaratacak hiçbir güç ortaya çıkmamıştı. Bunlar, ancak o koşullarda zorla yapılabilir, büyük bir çabayla, yoğun emekle yaratılabilir, sıfırdan başlatılarak yaratılabilirdi. Buna girmemişlerdir. Buna girmeyen güçler tarihten silinmişler, toplumsal ve tarihsel gelişmede rol alamamışlardır.

Bazıları, PKK kültür devrimine, demokratik devrime, sosyal devrime ve demokratik mücadele yöntemlerine ağırlık verince, *"bizim istediğimiz noktaya geldi"* demektedir. Aslında bunlar, bilimsel olmayan, tarihten ve mücadeleden hiçbir şey almayan demagogların söylemidir. Sadece bir demagojidir. Bunlar dün savaş karşısında güçsüz oldukları gibi; bugün, büyük savaşla yaratılan imkanları, değerleri değerlendirme, bununla bütünleşme, PKK'nin bu yönlü yeni stratejisiyle bütünleşip Kürdistan halkının yarattığı değerleri ilerletme yerine, olaya tersinden yaklaşarak, bu değerleri, bu mücadeleyi görmeme geriliğini, ilkelliğini, cahilliğini, aymazlığını gösteriyorlar. Tarih bunları iğdiş edilmiş, toplumdan ve halktan, tarihten, bilimsel gerçekten, devrimden kopmuş, sosyal ve siyasal süreçleri anlamaktan uzak topluluklar, bireyler, çevreler olarak yazacaktır. Devrime, özgürlüğe, demokrasiye yönelik nasıl kuşkumuz yoksa, bunun başarılacağından kuşkumuz yoksa; bunların bu şekilde tarihe geçeceklerinden, tarihte böyle yer alacaklarından da kuşkumuz yoktur.

Kaldı ki, siyasal mücadelenin taktik sorunları, koşullara göre farklı biçim ve öz kazanabilir. Bazen mücadelenin bir biçimi, bazen diğeri öne geçer. Bunlar birbirinin yerini alabilir. Bunlar, partimiz tarafından sürekli değerlendirilen koşullara ve ihtiyaca göre cevap verilen, şimdiye kadar cevap verilmiş olan ve daha da cevap verilecek olan konulardır.

Bugün Avrupa'da, Türkiye'de, Kürdistan'ın tüm parçalarında, yine dünyanın her tarafında kültürel çalışmalara ilişkin önemli bir zemin doğmuştur. Devrim bunun heyecanını, birikimini yaratmıştır. Bu yönüyle birçok alanda ürünler de ortaya çıkmıştır. Ama devrimin büyüklüğüne layık, devrimi karşılayacak, çok güçlü ortaya çıkan duygu ve düşünceleri, değişim ve inançları, yaşam tutkusunu ve zenginliğini, yaşam derinliğini hem Kürdistan toplumuna yansıtacak, hem de Ortadoğu toplumlarına yayacak ve böylelikle evrensel düzeyde kendisini geliştirecek bir çalışmaya ihtiyaç vardır.

Partimiz yalnız Kürdistan'ı değil, Ortadoğu'yu, hatta dünyayı değiştirme iddiasında olan bir siyasal güçtür. Evrenselleşmek, evrensel bir kültürü, demokratik ve sosyalist bir kültürü yaratmak esas amacıdır. Bir toplum demokratik kültürü yaratmadan, evrensel kültürü de geliştiremez. Evrenselliği yaratmak, her şeyden önce geri, dar, ilkel, feodal ve burjuva kültürel yaklaşımı, duyguları aşmakla gerçekleşebilir. Bu açıdan demokratikleşme; evrenselleşmenin, enternasyonalist bir kültür yaratmanın bir başlangıcı ya da onun giriş kapısıdır.

Ulusal demokratik kültür yaratmadan evrensel kültüre ulaşılamaz

Özellikle Ortadoğu gibi kültür zenginliğinin olduğu bir yerde, bu değerlerin tümünü kucaklamak, Ortadoğu kültürlerini sentezlemek, onları kaynaştırmak, bütünleştirmek, birbirine güç ve destek vererek bir arada yaşamak ve birbirini güçlendirir hale getirmek, ancak demokratik bir yaklaşımla mümkün olabilir. Kürt halkı bu demokratik devrimi gerçekleştirmiştir. Bu demokratik devrimi tüm Ortadoğu'ya yayarak diğer kültürlerle buluşacak, diğer kültürlerle demokratik ve sosyalist zeminde buluşup birleşerek, tekrar insanlığın gelişiminde öncü bir rol oynayacaktır.

Başkan Apo'nun demokrasi anlayışı, özgürlük anlayışı, kültür anlayışı, tarih ve toplum anlayışı ve gelecek anlayışı böyle bir evrensel kültürü yaratmaya ve Ortadoğu'yu yeniden insanlığın öncüsü yapmaya imkan vermektedir. İdeolojik anlamda Ortadoğu' da farklı bir anlayışta olan kültürlerin, toplumların, siyasi çevrelerin güç olması da söz konusu değildir. Yerel olabilirler, ulusal olabilirler, ancak PKK'nin, yani Başkan Apo'nun ortaya attığı halkların, kültürlerin kardeşliğine ve birlikte yaşamasına dayanan, birbirini zenginleştiren anlayışa açık olan siyasal güçler, akımlar Ortadoğu'da güç olabilir, öncülük yapabilir. Böylelikle bütün topluluğu kaynaştırarak, insanlığın öncüsü olabilirler.

Bu yönüyle partimizin ulusal düzeyde kültürel yaklaşımı doğru olduğu gibi, bu aynı zamanda Ortadoğu gerçeğine ve tarihine en uygun yaklaşımdır. Nitekim bugün PKK'nin yaklaşımıyla, ölen kültürler bile dirilmekte, tarih sahnesine çıkmakta ve güç kazanmaktadır. Ölüme yatan kültürler güç kazandığına göre, bundan daha kapsamlı büyük kültürlerin –ki Kürt kültürü de bunun içindedir– güç kazanarak tarih sahnesine güçlü ve demokratik bir halk gerçekliğiyle çıkmasının koşulu her zamankinden daha fazla vardır.

Kültürel değişimin ve gelişimin güvencesi, demokratik siyasal mücadeledir. Demokratik siyasal mücadele sürdürülmeden, Ortadoğu'daki inkarcı, imhacı, gerici politikalar etkisizleştirilmeden; Kürt kültürünün ulusal varlığı başta olmak üzere, Ortadoğu'daki tüm kültürlerin ve demokratik değerlerin yaşatılması ve geleceğe taşırılması mümkün olmayacaktır. Dolayısıyla siyasal mücadele ile kültürel gelişim ve Kürt ulusal varlığı arasındaki bağı partimiz çok iyi bilmektedir. Bu açıdan PKK'ye *"Kürt halkının tarih bilincidir"* diyoruz. Böyle tarih bilincine sahip bir hareketin, kültür politikasını doğru ortaya koyması gibi, kültürel gelişme zemininin bileşenlerini de çok iyi görme durumu vardır.

Öte yandan kültür politikasında başarılı olmak için, yüzeysel ve sığ olmayı aşmak gerekiyor. Her şeyden önce de, kendi devrimimizin tarihsel, sosyal ve doğal çevresini yerli yerine oturtmak durumundayız. Geçmişten kopuk kültür politikaları ve bu temelde gelişen siyasal yaklaşımları aşan demokratik anlayış doğru ortaya konulmalıdır. Bu açıdan Başkan Apo, sürekli Ortadoğu gerçeğinden, Ortadoğu orijininden söz etmekte ve insanlık kültürünü Ortadoğu'dan kopuk değerlendiren her türlü kültür politikasına kuşkuyla yaklaşmakta ve eleştirmektedir.

Özellikle bir Ortadoğu gerçeği olan Kürt ulusal-demokratik devriminin; kültür politikasıyla, kültür çalışmalarıyla, hala ortaya çıkarılmamış olan kültürel zenginliklerini ve bunun boyutlarını, evrensel kültürlere ve yaşama etkilerini açığa çıkarma görevi vardır. Nitekim bu konuda Ortadoğu'da hala zayıf bir yaklaşım söz konusudur.

Bu yönlü evrensel kültürle, Doğu-Batı her türlü kültürle Ortadoğu kültürünü sentezleyecek, kendisine yabancılaşmamış, kültür çalışması yapan topluluklar, kesimler ve aydınlar vardır. Ancak bunlar hala bu gerçeği tümden açığa çıkaramadı. Çıkarmak isteyen niyet ve çabaları ise, bunu bütün Ortadoğu gerçeğine yaymada yeterince etkin olduğu söylenemez. Özellikle Türkiye'de bu daha fazla söz konusudur.

Türkiye, kendi gerçeğine ve bölge halkları gerçeğine yabancılaşmış, bu açıdan bölge halklarıyla sorunlarını çözemediği gibi, kendi halkıyla da sorunlarını çözememektedir. Kendi halkı da dahil, bölge halklarıyla da sorunun çözümsüz kalmasının nedeni, kendi bölgesindeki kültürel değerlerden, tarihinden kopmasıdır. Ama buna karşın "Türkiye Batı'ya hiç yüzünü çevirmesin, Batı'nın olumlu değerleriyle bütünleşmesin, kendini yanlızca Doğu'ya kapatsın" gibi dar bir yaklaşım da ters ve geri bir yaklaşımdır. Özellikle Türkiye coğrafyasının her türlü dar politikalara uyum göstermeyeceğini, her türlü dar politikanın Türkiye'nin fiziki ve sosyal coğrafyasıyla çelişki arz edeceğini, olumsuzluk göstereceğini, nasıl ki farklı kan grubunun farklı bir bünyeye verilmesinde olumsuzluk çıkıyorsa; Türkiye coğrafyasına, Türkiye sosyal yapısına ve siyasetine çok dar, yerel klasik ulusal politikalarla yaklaşmak çözümsüzlük getirmektedir. Bunun Türkiye'nin kültürel coğrafyasıyla ve buna dayanan Ortadoğu ile ilişkisiyle yakından bağlantısı vardır.

Bu açıdan biz, Türkiye'nin çıkmazının biraz da hem dar ulusalcı politikalardan ve bunun kültür politikasına yansımasından, hem de çok Batıcı, kendi bölgesinin kültür zenginliğini göremeyen yaklaşımdan kaynaklandığını düşünüyoruz. Bu açıdan Türkiye'de de iki kültür yaklaşımı; hem dar ulusal, yerel kültürel yaklaşımı esas alan ve bütün topluma da dayatan anlayışı, hem de çok Batıcı yaklaşımlar çözüm getirecektir.

PKK emekçi sınıfların yarattığı kültürel birikimi esas almaktadır

Partimiz, Türkiye'nin bu çıkmazından da çıkardığı derslerle, hem Türkiye'nin, hem de Ortadoğu'nun sorunlarına çözüm bulabilmek için Ortadoğu gerçeğini, Ortadoğu'nun uygarlıktaki yerini, olumlu-olumsuz bütün özelliklerini açığa çıkarmayı da, kendi yarattığı kültür devriminin Ortadoğu'da yaygınlaşması ve daha etkin hale gelmesi için gerekli görmektedir. Ve bunun çabası içerisine de girmiştir. Bundan dolayı, dar siyasal ve kültürel yaklaşımları aşarak, yeni stratejimizin kültürel temelini, sosyal ve tarihsel devrimi yaratacak bir kültür ve tarih yaklaşımı içerisinde ele almaya devam edecektir.

Sonuç olarak; partimizin öncülük ettiği ulusal-demokratik mücadele, birçok deney, tecrübe ve birikim ortaya çıkarmıştır. Hem ulusal-demokratik kültür, hem halkların kültürel işbirliğinin, ilişkisinin hangi temelde olacağı bu mücadelede netleşmiştir. Mücadelemiz, Kürt halkının kendi içindeki ilişkisinin, yaşam tarzının nasıl olması gerektiğini ortaya çıkardığı gibi; Türkiye halkı başta olmak üzere, diğer tüm komşu halklarla nasıl ilişkilenmesi, onların hangi olumlu kültürel değerlerinin alınması gerektiğini, kendi olumlu değerlerinin hangilerinin Ortadoğu'ya yansıtılmasının insanlık açısından önemli sonuçlar yaratacağını ortaya koymuştur.

Mücadele ile yaratılan bu değerlerin ve ilişkilenmelerin bir yaşam tarzına, bir ilişkilenme biçimine, bir düşünme ve davranış haline getirilmesinde yarar vardır. Partimiz, ulusal-demokratik kültürü geliştirirken, kendi yarattığı tecrübeleri diğer halklara yayma görevi ile karşı karşıyadır. Hiçbir ulusal kültürün sınırı yoktur. Kültürler, siyasal sınırlarla veya doğal sınırlarla kendini sınırlayamazlar. Hele PKK gibi sosyalist anlayışı olan ve kendisini diğer halklarla birleştiren ve dünya ile birleştirmek isteyen bir hareketin, bu ideolojik anlayışını, sosyalist anlayışı pratikleştirecek bir kültür politikasını da yaşama geçirmesi doğaldır. Eğer biz ulusal-demokratik kültürümüzü sosyal öğelerle, sosyalist içerikle geliştiremezsek, bu kültürü diğer halk kültürleri ile kaynaştıramazsak, birbirlerine güç verir hale getiremezsek, ne Kürdistan içinde sosyalist anlayışı geliştirebiliriz, ne de sosyalist anlayışı Ortadoğu gerçeğine yayabiliriz.

Eğer reel sosyalizm biraz da kendi ideolojik anlayışını, kültürel temelini yaratamadıysa, toplum ve insan modelini ortaya çıkaramadıysa, bunun, sosyalist kültürü tüm topluma mal edememesi, bu kültürü demokratik bir içeriğe kavuşturamamasıyla bağlantısı vardır. Bir kültür, demokratik olmadan sosyalist olabilir mi, demokratik olmadan enternasyonalist olabilir mi, demokratik olmadan diğer halklarla kardeşlik içinde yaşayabilir mi? Bu mümkün değildir. Yine bir kültür demokratik içeriğe kavuşmadan, başka zengin, olumlu kültürel değerleri kendi yaşam tarzı ve kültürel değerleri haline getirebilir mi? Tabii ki getiremez.

Bu nedenle de PKK, sosyalist 0anlayışının gereği olarak bir kültürel faaliyet içine girecektir. Öte yandan, kültürel değerler derken ve bunların yaratılmasından bahsederken, bunların emekçilerin emeğiyle yaratıldığı, halkların mücadelesiyle yaratıldığı, bütün değerlerin birikiminde emekçi sınıfların rolünün, fedakarlık ve çabasının olduğu bilinmektedir. Egemen sınıflar bile kendi kültürünü yaratırken, emekçi sınıfların yarattığı birikime dayanarak bunları yaratma imkanı bulabilmişlerdir. Tabii ki PKK'nin, kendi kültürel yaklaşımında bütün tarihsel gerçekleri dikkate alacağı açıktır.

Sosyalizm, aynı zamanda bir kültür sorunudur, en temelde de kültürle yaratılacaktır. Bunun siyasal devrimi olacaktır, demokratik devrimi olacaktır. Bunlar olmadan zaten sosyalist kültürün ve sosyalist yaşamın yolu açılamaz. Bunlar doğrudur, ama emekçi ve sosyalist bir yaklaşım olmadan da büyük iddia sahibi olunamaz. Kürdistan'daki olumlu değerlerin Ortadoğu'ya ve dünyaya taşırılma iddiası, ancak böyle bir yaklaşımla birleştirilebilirse yaşamsallaştırılabilir, pratiğe geçirilebilir. Bunun anlaşılmayacak hiçbir yanı yoktur.

Başkan Apo, *"Bütün çalışmaların anası ideolojik çalışmadır"* diyor. Bir siyasal mücadelede, bir savaşta ideolojik çalışma çok önemlidir. Bunun demokratik siyasal mücadelelerde en temel bileşeni ise kültür çalışmasıdır. Bu moral değerleri, ideolojik değerleri yüreklere ve beyinlere silahla ya da başka bir araçla değil, kültürle yedirmektir. Zaten kültürle yedirilen her türlü ideolojik çalışma, her türlü özgürlük çalışması, her türlü demokratik çalışma kalıcılaşabilir ve sonuçlarına ulaşabilir. Eninde sonunda, bütün savaşlar, bütün verilen mücadeleler, kendi kültürlerini ve anlayışlarını hakim kılabilirlerse, gerçek zafer kazanmış sayılırlar. Ama kendi kültürlerini hakim kılamazlarsa, savaşı kazanmış olamazlar. Nitekim Engels'in *"Tarihte yenenler yenildiler"* değerlendirmesi, gerçek zaferin ancak kültürel düzeyde de başarıldığında anlamlı olabileceğini ortaya koymaktadır.

Kürdistan Ulusal-Demokratik Devrimi, büyük zaferler ve büyük başarılar elde etmiştir. Ulusal devrimi, demokratik devrimi, sosyal devrimi ve yine kültür devrimini de gerçekleştirmiştir. Eğer somut eserlere, kalıcı eserlere dönüştürülürse savaşta kazanılan başarılar kalıcılaşmış ve geleceğe taşırılmış olacaktır. Eğer bu yapılırsa "on beş yıllık savaşta ne oldu" diyenlere en iyi cevabı bu çalışmalar verecektir.

Devrime inananlar, Kürdistan halkının mücadelesine inananlar, bunun yarattığı değerlerin büyüklüğüne inananlar; böyle bir çalışmayı yaparlar, böyle bir çalışmayı başarırlar. Bu tarzın sahibi olanlar da, her koşulda özgürlüğü ve demokrasiyi kazanmasını bilirler.

v Amara'dan v

Sinema yaşamı okuma sanatıdır

Sinema kolektif insan emeğinin yoğunlaştığı bir sanattır

Sinema; edebiyat, tiyatro, resim ve plastik sanatlar gibi kendine özgü bir sanat dalıdır. Son ya da yedinci sanat da deniyor. Yapısı gereği başka pek çok sanatla ilgili olduğundan, sanatların toplamı diye de tanımlanıyor. Günümüzde artık sinemanın sanat olup olmadığı tartışması tarihe karışmış, sinema bir sanat olarak herkese kendisini kabul ettirmiştir.

Sinemanın diğer sanat dallarıyla, özellikle de edebiyat ve tiyatroyla olan sıkı ilişkisine bakılarak çoğu kez onun kendine özgülüğü görmezden gelinebiliyor. Oysa sinemanın diğer sanatlarla ilgisi onu muğlaklaştıran, tanımsızlaştıran ya da diğer sanatlarla aynılaştıran bir dezavantaj değil, aksine onu daha renkli, daha zengin kılan ve etkisini daha da artıran bir avantajdır. Kaldı ki, sinemayı sanat yapan ve onu diğer sanatlardan ayıran kendine özgü dil, yöntem, biçim ve özellikleri vardır.

O halde nedir sinema?

Sinemanın ne olduğunu belirleyebilmek için, öncelikle ne olmadığına bakmak gerekir. Kimi çevreler sinemayı, kullandığı teknikten hareketle kamera öğesiyle sınırlı tutmakta ve onu *"gerçeğin optik ve mekanik olarak üretilmesi"* biçiminde tanımlamaktalar. Bu tanım sinemanın sanat olma özelliğini dıştalamakla birlikte, şu anlama da gelmektedir: Sinema; gerçeği, yani insanı ve nesneyi kopya etmekten ibarettir. Diğer bir deyişle, görülebilen insan ve nesnelerin olduğu gibi yansıtılmasıdır. Sinemanın, gerçeği olduğu gibi yeniden üretme yeteneğine sahip olduğu doğrudur ve bu özelliğini sahip olduğu teknik olanaklardan alır. Bu da iki şeye dayanır: Birincisi, *"görüntülerin fotoğrafla saptanması";* ikincisi ise harekettir.

Ancak eğer sinema sadece bundan ibaret olsaydı, o zaman onun sanat olma özelliği kalmazdı. Çünkü bu yaklaşım teknik öğeyi insan öğesinin önüne çıkarmakta ve insanın bilinçli müdahalesini ve yaratıcı emeğini yok saymaktadır. Bu, fotojeniye dayanan natüralist bir yaklaşımdır. Biçimci, kaba ve yetmezdir.

Oysa ki sinema; gerçeğin optik-mekanik araç ve yöntemler aracılığıyla alınıp, insan müdahalesiyle dönüştürülerek estetiksel yeniden üretilmesidir. Tinganov'un da dediği gibi, sinemayı sanat yapan, sinema baş oyuncusunun yeni bir nesne ve yeni bir insan olmasıdır. Diğer bir deyişle, sanatsal eylemle dönüştürülmüş insan ve nesnelerdir sinema başoyuncusu. İşte bu dönüştürmedir ki, sinemayı sanat yapar.

Demek ki, sinema doğal bir olgudan çok, insan emeğinin ve bilincinin bir ürünüdür. Teknik öğeleri ön plandaymış gibi görünse de, esasta insan iradesi ve düşüncesinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Bir sinema filminin nasıl yaratıldığını gözönüne getirmemiz bile bu gerçeği görmenize yeterli olacaktır. Örneğin bir filmin çekimine başlamak için her şeyden önce film konusu üzerinde düşünülür. Daha sonra tipler belirlenir, mekanlar netleştirilir. Oyuncular seçildikten ve senaryoya hakimiyet sağlandıktan sonra çekim çalışmalarına geçilir. Bu aşamada kamera devreye girer. Çeşitli karelerin çekiminde sabit kalması icap etse de, bir sinema filminin çekiminde kamera genelde hareketlidir. Çünkü dinamizm ve aksiyon, sinemanın olmazsa olmaz iki temel öğesidir. Kamerayı hareket ettiren, durduran, yakınlaştıran, uzaklaştıran, indiren, yükselten, kısacası onu kumanda eden kameramandır. Hareketini belirleyen ise yönetmendir. Yönetmen aynı zamanda sinema filminin örgü ve kurgusunu da yapar. Tabii oyuncunun emeğini ve yaratıcılığını da unutmamak gerekir. Bunun yanı sıra müzik yapımcıları, kostümcüleri, dekorasyoncuları, bütün teknik ve yardımcı oyuncuları ve daha niceleri sıralanabilir. Sinema böyle komple bir olaydır. Bu nedenle denilebilir ki, sinema tüm sanatlar arasında en kolektif olandır. Kolektif insan emeğinin yoğunlaştığı bir sanattır. Diğer yandan sinema filminin yansıttığı da insan, insan yaşamı, insanın doğayla, hemcinsleriyle olan ilişkisi, çelişki ve çatışıkları ve onun düşüncesidir. Bu nedenle onu *"dünyanın anlambilimsel yeniden yapılanması"* olarak görmek ve tanımlamak mümkündür. Sinemayı *"anlambilimsel"* kılan, onun izleyiciye anlamlı mesajlar vermesidir. Elbette ki, bu tekniğin reddedilmesi –ki bu aynı zamanda sinema gerçeğinin reddedilmesidir– ya da rolünün küçümsenmesi anlamına gelmez. Aksine, sinemada tekniği görmek, rolünü bilmek ve sanatsal estetiğe bağlı kalınarak ustaca kullanmak olmazsa olmaz bir zorunluluktur.

> *"Sinema tüm sanatlar arasında en kolektif olandır. Kolektif insan emeğinin yoğunlaştığı bir sanattır. Diğer yandan sinema filminin yansıttığı da insan, insan yaşamı, insanın doğayla, hemcinsleriyle olan ilişkisi, çelişki ve çatışıkları ve onun düşüncesidir. Bu nedenle onu "dünyanın anlambilimsel yeniden yapılanması" olarak görmek ve tanımlamak mümkündür."*

Sinema yaşamın üretilmesidir

Sinemada teknik mi önemlidir, yoksa kurgu mu; fantazya mı öne çıkarılmalı, yoksa gerçek mi tartışmaları sürekli yapılagelmiştir. Aslında sinemada tekniğin de, kurgunun da, fantazyanın ve gerçeğin de yeri vardır. Şu veya bu öğeyi esas alarak diğerlerini görmezlikten gelmek sinema gerçeğine ters düştüğü gibi, kalitesini de olumsuz yönde etkiler. Önemli olan, anılan tüm öğeleri birbirini tamamlayan halkalar olarak görmek, onları dengeli, uyumlu bir biçimde ve gerektiği kadar kullanmak, renkli ve zengin bir armoniyi oluşturmaktır. Ancak yapılan filmin ana konusu doğal olarak birini daha çok öne çıkarabilir. Diyelim ki, bir bilim kurgu filmi yapılacak; bu filmde fantazyanın, efektin, dolayısıyla tekniğin daha çok kullanılması kaçınılmazdır ve yadırganamaz. Ama burada dahi bir kurgu, bir fikir, bir anlatı ve bir mesaj olmak zorundadır. Varsayalım ki, tarihi ya da belgesel bir film yapılacak; bu filmde belgeye, gerçeğe bağlılık ve bilgisellik kaçınılmazdır. Ancak burada da estetiğin ve görselliğin yeterince olması gerekir.

Bu gerçeklik sinemada çok gerekli iki şeyi koşulluyor:

Birincisi; atraksiyon, yani günlük, normal algılamaların dışına çıkan, onları aşan öğeler.

İkincisi; kurgu, yani bunların bütünlük içinde düzenlenmesi.

Sinemayı kendine özgü bir dil yapan da bu öğelerdir. Gerçekten de sinema kendine özgü yöntemler içinde tek güçlü anlatım dilidir. Düşünce ileten bir araç olduğu kadar, *"insanın imgesel etkinlik araçlarından biri"*dir de. Bu dilde aksiyon var, dinamizm var. Bu dilde ışık, gölge, figür, obje ve estetik var. Ve pek tabii ki kurgu var. Kurgu bir anlamda duyguların, düşüncelerin iletildiği bir söylemdir.

Bütün bunlardan hareketle diyebiliriz ki; sinema, *"gözün görmediğini görmek"* ve görünür kılmak, saklı olanı açığa çıkarmak ve göstermek, yani *"yaşamı okumaktır."* Ancak bu, sinema eşittir yaşam anlamına gelmez. Sinema yaşam değildir. Yaşananın yeniden üretilmesidir. Ve yaşam onun temel konusudur. Yaşamla ilgili her şey bir sinema malzemesidir. Ünlü Polonyalı yönetmen Andrzej Wanjda'nın da dediği gibi, *"Yeter ki, hangi gerçek anlamı taşıdığı kavransın, gerçek kahramanları seçilsin ve hangi tarafta yer alınacağı netleştirilsin; yaşamda konu edinecek olaylar dizisi sonsuz düzeydedir."* Doğru içerik, iyi örgü, güzel kurgu, çarpıcı biçim ve tabii ki estetik de olmak zorundadır. Bunlar her şeye dil vermeye yetecektir. Yaratıcı kullanıldığında canlı ve cansız her şey konuşacaktır. İnsan konuşacak, nesne konuşacak, evren konuşacaktır. Böylece sinema filminin her karesi yüklü göstergeler olacaktır. Bundandır ki, sinema çekicidir, heyecan uyandırır, şoke eder, kışkırtır ve yönlendirir.

Tam da bu noktada çok önemli bir soruna geliyoruz. Bu da sinemanın kitlelerle ilişkisi sorunudur. Zira sinema tarihine damgasını vuran ve hep tartışılan soru, *"sinema gerçekten bir halk gösterisi midir"* sorusudur. Sinemanın kolektif bir sanat olduğunu belirtmiş, konusunun da insan yaşamı ve düşüncesi olduğuna değinmiştik. Bu bile sinemanın elitik bir sanat olmadığını açıklamaya yeter. Ancak bundan da öte sinema kitlelere seslenir. Keşfedilmesinin hemen ertesinde diğer iletişim araçlarının muhalefetiyle sancılı bir süreç yaşamasına rağmen her zaman kitleleri çekmeyi, şaşırtmayı, onları heyecandan heyecana, zevkten zevke, düşünceden düşünceye sürükleyerek cezbetmeyi başarabilmiş bir sanattır.

Sinema ve seyirci; karşılıklı etkileşim içinde olan, birbirini negatif ya da pozitif olarak etkileyen, birbirini koşullayan ve karşılıklı etkileşimleri koptuğunda yabancılaşan iki olgudur. Sinema yeni dünyalara uzanmak isteyen seyirci için, ufuklara açılan penceredir. Seyirci bu pencereden yeni dünyalara açılır. Yeni ve yaratıcı imgelere kavuşur. Bu aşamadan sonra seyirci artık daha bilinçli ve daha seçicidir. Kuşkuyla yaklaşır, eleştiriyle bakar ve kolay kabullenmez. Aradığı yenidir artık; imgelem dünyası zenginleşen seyirci, bu aşamadan sonra, yeniyi üretmesi için sinema yaratıcısını zorlar ve kışkırtır.

Seçici ve yargılayıcı gözlerin gözetimi ve denetimi altında olduğunu bilen yaratıcı ise, kendisini daha yaratıcı ve daha üretken kılmaya çalışır. Ve bunu yapmakla işini daha da zorlaştırır. Çünkü ihtiyaçları karşılanan seyirci, yeni istemlerde bulunacak, bu da yaratıcının yeniden kendisini aşmasını gerektirecektir. Böylece yaratıcı geliştikçe seyirci gelişecek, seyirci geliştikçe yaratıcı daha çok üretecektir. Aksi tutum birbirinden uzaklaşmayı, yabancılaşmayı ve giderek kopmayı getirecektir.

Nitekim, sinemanın rolünü oynamaması, insan ve yaşamla olan bağını gevşetmesi, değişime-gelişime doğru seyircisini eğitmemesi, toplumsal ilerlemede etkin olamaması onu geriletmiş, seyirciyle olan bağını kopma düzeyine getirmiştir. Sinemada aradığını bulamayan seyirci başka araçlara yönelmiştir. Kalanlar ise sinema bilgisinden, seçicilikten ve özgür iradeden yoksun olduğundan; yönlendirilmeye, etki altına alınmaya açık bir düzeyi yaşamaktadır. Biraz vitrin, biraz reklam yetiyor. Gösteriş ve şatafata kanan seyirci, her geçen gün afallıyor, afalladıkça sinema, içerik ve tematik olarak geriliyor. Bu anlamda hem sinema, hem de seyirci kapitalist-emperyalist ideoloji ve siyasetin etkisinde ve hizmetinde kalıyor.

Kitlelerle olan bağı ve etkileme gücü, sinemaya aynı zamanda bir politik özellik kazandırıyor. Bu nedenle kitleleri yönlendirmek, şekillendirmek, kendine çekmek isteyen herkesi ilgilendiriyor.

Toplum üzerinde etki yaratmak isteyen her güç sinemayı bir politik figür olarak kullanmıştır. Bu etkili silaha sahip olmak en az bir orduya sahip olmak kadar önemlidir. Lenin, *"Bizim için sinema, bütün sanatlar içinde en önemli olanıdır"* der. Unutmayalım ki, üretilen düşünce ve fikirlerin başkalarına iletilmesi devrimci gelişmenin bir ön şartıdır. Düşünce ve fikirleri başkasına aktarmak, benimsetmek; onu heyecanlandırmak, ilgisini uyandırmak ve sarsıntıya uğratmakla olur. Zihinlerin harekete geçmesi ve yeni üretimlerde bulunması bununla mümkündür. Sinemanın çarpıcılığı, etkinliği, şok edici özelliği tam da böylesi bir işlev görüyor. Ve zaten gerçeğin sinemasal eylemlilikle yeniden üretilmesi demek; gerçeğin yorumlanması ve halka yönelik siyasal bir söylemin oluşturulması demektir. Önemli olan bu söylemi yansıtan araca sahip olmaktır. Ve onu yetkince kullanmaktır.

Kısa da olsa sinemanın kitlelerle ilişkisine ve onun politik işlevine değindikten sonra, sinemanın olgunlaşma süreci ve çeşitli anlatı biçimleri üzerinde de durmakta fayda var.

Sinema 105 yıllık bir geçmişe sahiptir

Birçok laboratuvar denemesinden ve kanıtlama amacı taşıyan sayısız gösteriden sonra, nihayet 1895 yılında, Louis Lumiere'in New York, Berlin ve Paris'te yaptığı gösterilerle sinema gerçek anlamını bulmaya başlar. Çok geçmeden, bir yıl sonra sinema aletlerinin artması ve gösterilerin yoğunlaşmasıyla sinema sanayisi doğar. Sinema, ismini Cinematographe Lumiere olarak adlandırılan Lumiere kardeşlerden almıştır.

İlk yıllarda sinema filminin mantığı, *"devinim içindeki nesnelerin çekimi ve halka gösterilmesi"*ydi. Bu süreçte henüz konu-

su, zamanı, kişileri, örgüsü ve anlatımı olan filmler ortaya çıkmış değildi. Sabit duran makineden, hareket halindeki nesneler hiçbir değişikliğe uğratılmadan olduğu gibi çekiliyor, kopya ediliyordu. Filmin uzunluğu, nesnenin devinim sürecinin uzunluğu oranındaydı. Filmin yapısı üzerinde kesme, ekleme, çatma anlamındaki bir kurgulama yoktu. Daha çok belgesel niteliği olan filmler yapılıyordu.

Daha sonra, kameranın harekete geçirilebileceği düşüncesi, kameranın çekilen olayın içine sokulmasını beraberinde getirdi. Artık istenilen çevre ya da kişiler kameraya alınabiliyor, dışında kalması istenilenler ise dışında bırakılabiliyordu. Kameranın nesneyle birlikte hareket ettirilmesi, kamera-nesne uyumu içindeki bir hareketliliğin yakalanmasını sağladı. Bu aynı zamanda sinemada yeni bir çığır açma anlamına geliyor ve filmde dinamizm yaratıyordu. Kameranın etkin katılımı, kurgulama tekniğinin bulunuşuyla birlikte, *"kendi zaman ve mekan anlayışı içinde öykü(ler) anlatılmaya"* başlandı. Böylece sinemasal bir anlatım biçimlenmeye başladı.

Ancak sinemanın kendine özgü bir sanat olabilmesi için daha birçok evreden geçmesi gerekmekteydi. Sinema yapımcıları bu süreçte diğer sanatların ağır etkisi altındaydır ve sinemaya da bu sanat biçimleriyle yaklaşmaktaydır. Çünkü daha tam olarak senaryo, öykü, anlatım gibi kavramların ağırlığının farkına varılmış değildir. Özellikle de sahne ve oyunculuk anlamında tiyatronun ağır etkisi altında kalınmaktadır. Portre, fotoğraf, ışık, gölge anlamında da resim sanatının etkisi hüküm sürmektedir.

20. yüzyılın ilk yirmi yılından sonra sinema alanında daha bilimsel ve sistematik araştırmalara girildi. Bu araştırmalar sonucunda elde edilen bulgu ve tecrübelerle birlikte sinema giderek gelişip serpilmeye başladı. Fransa, İtalya, İskandinavya ve Amerika'da yaygınlaştı. Sinemanın anlatımsal yapısının ilk bilinçli geliştireni, Amerikalı sinema adamı Griffith'dir. 1900'lerin başlarında kamera, kurgu ve öykü anlatım üçlemesiyle kısa filmler çekilmeye başlandı. Bu, aslında daha sonraki büyük filmlere hazırlanma anlamına da geliyordu. Daha sonra filmde geriye dönüşler, *"nesnel anlatım ile öznel anlatımın peş peşe kullanılması"* gibi tekniklerin keşfedilmesi, birden fazla kamerayla aynı anda çekim yapılabilmesi, iç ve dış çekimlerin karşı karşıya getirilmesi, film tekniğinin kullanılması (arka plandaki alanların muğlaklaştırılıp, ön plandakilerin netleştirilmesi), "Amerikan plan" denilen çekimin yaratılması (kişilerin dizlerinden başlayarak sadece üst kısımlarını alan çekim), birbirleriyle çatışan çekimlerin peş peşe konması (kaçan ile kovalayanın aynı anda çekilmesi), aralarında zaman ve yer ilişkisi olmayan farklı öykülerin *"simgesel bir anlam yakalamak için bir araya getirilmesi"* diye adlandırılan koşut kurgu yönteminin bulunmasıyla sinema sanatı gerçek olgunluğuna kavuştu.

Böylesi bir olgunlaşma sürecini yaşayan 105 yıllık sinema tarihinde çok çeşitli anlatı biçimleri ortaya çıktı.

1910'larda ve daha sonra yaptığı filmlerle öne çıkan D.W. Griffith, planları belli bir anlatısal süreklilik ve uyum içerisinde arka arkaya getirerek anlatma biçimini etkisizleştirmiş, anlatılanları öne çıkararak belirleyici konuma getirmiş ve böylece sinemada estetik bir sistem oluşturmuştur. Sinema filminin görüntüsünü seyretmeye gelen seyirci, bu sistemle bakışını değiştirmek zorunda kalmıştır. Seyirci artık dikkatini, ekrandaki olaylar ve bu olaylarla ilgili verilen bilgilere yöneltir. Bu yöneltiş seyircideki görüntülerden zevk alma, film karşısında özgürce davranma ve düşünme olanağının yitirilişi oluyordu. Çünkü daha fazla önem kazanan film olayları seyircinin dikkatini çekiyor; düşünce, duygu ve hislerini etkileyerek onu filme çekiyordu. Bir anlamda seyirci film olayının içindeki biri gibi kendisini hissediyor ve kaptırıyordu. Bu sistem, *"klasik sanat"* olarak nitelendirilen gerçekçi estetiğin sinemadaki mirasçısıdır.

1920'li yıllarda Sovyet'lerde ise, *"Sovyet Montaj Ekolü"* gündemdedir. İsminden de anlaşılacağı üzere burada daha çok montaj öne çıkmaktadır. Montaj; düşünce üretme, yorumlama, coşturma gibi fonksiyonları üstlenmektedir. Eisenstein'in *"Potemkin Zırhlısı"* (1925), Poudovkine'nin *"Ana"*sı, Vertov'un *"Kameralı Adam"*ı (1929) montaj filminin mantığı içerisinde çekilen filmlerdir. *"Sovyet Montaj Ekolü"* aynı zamanda bir anlatı biçimi olan *"sosyalist gerçekçilik"*'e tekabül eder. Daha çok kurgu ve görüntülerin anlatım olanakları üzerinde dururlar. Görüntülerin parçalanması ve birbirlerine eklenmesinde belli kurallar getirmişlerdir. Esas amaç, anlatmaktır. Özellikle devrimci düşüncelerin aktarılması ve özümsetilmesi öngörülür. Nitekim bu sinema anlatı biçimi Ekim Devrimi sürecinde, devrimci düşüncelerin kitlelere aktarılması ve benimsetilmesi konusunda önemli roller oynamıştır. Ancak özellikle 1935'ten sonraki dönemde reel sosyalizmin girdiği katı ve kemikleşmiş yapı içinde genelde 'sosyalist' sanat, özelde Sovyet sineması eleştirel ve sorgulayıcı olmaktan uzaklaştı. Giderek de iktidardaki partinin direktifleri çerçevesinde hareket eder hale geldi. Bu da genelde sanat, özelde sinema yapıtlarının zayıflamasına, toplumu ve insanı sorgulamaktan uzaklaşmasına yol açtı. Oysa devrim yıllarında sanatın diğer dalları gibi sinema da altın çağını yaşıyordu. Yeni sanatçılar, yeni ve yaratıcı sanat çizgileri, yeni ve nitelikli sanat eserleri, yeni ve çarpıcı sinema ürünleri ortaya çıkıyordu. Ancak sosyalist çizgiden uzaklaşmış, katı, boğucu ve kalıpçı yaklaşımlar; devrimin, devrimci sanatın ve devrimci sinemanın gelişimine büyük katkılar sunan büyük sanatçıları sosyalizm karşıtı cephenin önünde yer almaya kadar itti. Ve nihayet Konchalovsky ile Sovyet sineması kapitalist Batı'nın sinemasına yaklaştı, etkisine girdi ve bugün hükmü altına girmeye kadar geldi.

Fransa'da ise, *"Avant-garde"*lar (öncüler) görselliği ve ritmi öne çıkarmış, olayların anlatımını geri plana itmişlerdir. *"Avant-garde"*lar, giderek gerçeklik ile düşselliği *"zihinsel görüntüler aracılığıyla karıştırıp, kopukluklardan ve atlamalardan oluşturulan bir anlatı biçimini gerçekleştirirler."* Bu anlatı biçimi, seyirciyi olayların anlatımına kaptıran gerçekçiliğin tersine, onları film görüntülerinin büyüsüne kaptırmayı amaçlıyordu.

Fransa'da gelişen diğer bir sinema anlayışı da *"fantastik gerçekçilik"*tir. Bu, öyküyü ve dramı yaşamdaki gerçek durumlar üzerine oturtan bir sinema anlatı biçimidir. Diğer yandan Fransa Komedisi de epey yaygın bir tür olarak Fransa'da hüküm sürmektedir. Genel olarak da '20'ler Fransası'nda sinema, tiyatroyla sıkı bağ içinde, tiyatro deneyleri üzerinde ve sirk giysileri ile buluşlarından yararlanan bir sinemadır. '60'lara kadar aynı tutumu sürdürmeye de devam eder. Genelde sanatsal değerlere ve düşüncelere dayalı kaliteli sinema eserleri yaratılmaya çalışılsa da, daha sonra film sanayileri arasındaki rekabetten dolayı bu olumlu yan da giderek yitirilmeye başlandı. 1991 Fransız yapımı *"Şarküteri"* filmi buna örnektir. Film *"bir binada yaşayan insan eti yiyenler ile, yeraltında, kanalizasyonda yaşayan bitki yiyenlerin kıyasıya savaşları"*'nı konu almaktadır. *"Şarküteri"*, Avrupa sinema geleneğini bozan ve insandan, gerçeklikten çok yapaylığı, fantazyayı ve görselliği ön plana çıkaran bir filmdir.

1923-30 yılları arası Almanyası'nda ise ekspresyonizm gündemdedir. Soyut biçimlerin hareketine önem veren, objelerin biçimlerini bozan, makyajdan elbiseye, oyun biçimlerine kadar her şeyi üsluplaştıran, realizme karşı çıkan bir sinema anlatım biçimidir. *Rythmus 21* (Richter 1921-26), *Mstrepolis* (Lang 1926) gibi filmler bu anlatı biçiminin öncü filmleri arasındadır. Ancak bu tür sinemaların ömrü pek de uzun sürmedi. Hollywood'un klasik anlatı biçimini esas alan –sineması– sesli sinemayla birlikte, diğer anlatı biçimlerini gölgeleyecek şekilde belirleyici bir konuma geldi.

II. Dünya Savaşı sonrası İtalyası'nda ise, Neo-realizme (Yeni Gerçekçilik) akımı hüküm sürmekte ve bununla bir kez daha klasik anlatımın dışına çıkılmaktadır. *"Yeni Gerçekçi"* sinema, İtalyan gerçeğini eleştirel olarak ele alan, çeşitli siyasal, toplumsal, ahlaksal ve sanatsal deneyimleri birleştiren ortak bir yaklaşımdır. "Yeni Gerçekçi" sinema anlayışı daha sonra değişik bir konuma geldiyse de, savaştan çıkışın bu ilk yıllarında, kendi içinde derin ayrılıklar yaşamaktaydı. Aslında bu, ülkenin toplumsal-siyasal durumuyla ilgiliydi. Ancak genel olarak İtalyan "Yeni Gerçekçi" sinemanın ana çizgilerini, ulusalcılık, halkçılık ve sosyalist gerçekçilik olarak belirtmek mümkündür. Amacı ise, faşizmle mücadeleden yeni çıkmış olan İtalya'nın halk gerçekliğini vermek ve yeni devrimci sinerin kültürel, ahlaksal, siyasal ve ideolojik ölçülerini halka aktarıp, özümseterek yeni bir halk gerçekliğini yaratmaktı. Rossellini bu akımın ilk öncülerindendir. *"'Roma Açık Şehir' (Koma Ciptta Aperta 1945), 'Paisa' (1946) gibi filmler, bütün dünyada geniş yankılar uyandıran yeni gerçekçilik çizgisindeki filmlerdir. Bu filmler İtalyan gerçeğini ve direnişi dolambaçlı süslü anlatımlara başvurmadan, sorunların doğrudan can alıcı noktasını yakalayarak yalın ve tutkulu bir anlatımla gösteren"* filmlerdir. *(Sinemanın Yüzyılı, G. Vincenti, s. 80)*

Bunun yanı sıra *"Bisiklet Hırsızları" (1948), "Tutku" (1942), "Yer Sarsılıyor" (1948)* filmlerini, yine Luigi Zampa'nın *"Barış İçinde Yaşamak" (1946), Giuseppe de Santis'in "Trajik Av" (1947)* filmlerini de yeni gerçekçilik sinemasına örnek olarak göstermek mümkündür.

"Yeni yeni filizlenmekte olan ve kendisini oluşturmanın deneysel sürecinden geçen Kürt sineması, hiçbir sinemanın sahip olmadığı kadar büyük tarihsel, sosyal, kültürel ve ideolojik malzemeye sahip olmasına karşın, oldukça alt bir gelişim düzeyinde seyretmektedir. Şimdilik daha çok kısa metraj filmlerle yetiniliyor. Aslında, deneysel olması açısından işe kısa metraj filmlerle başlamak en doğru olanıdır."

Genel olarak dünya sinemasında, özel olarak Avrupa sinemasında üç öncü hareket gelişmiştir: Fransa'da izlenimcilik; Almanya'da dışavurumculuk ve gerçeküstücülük...

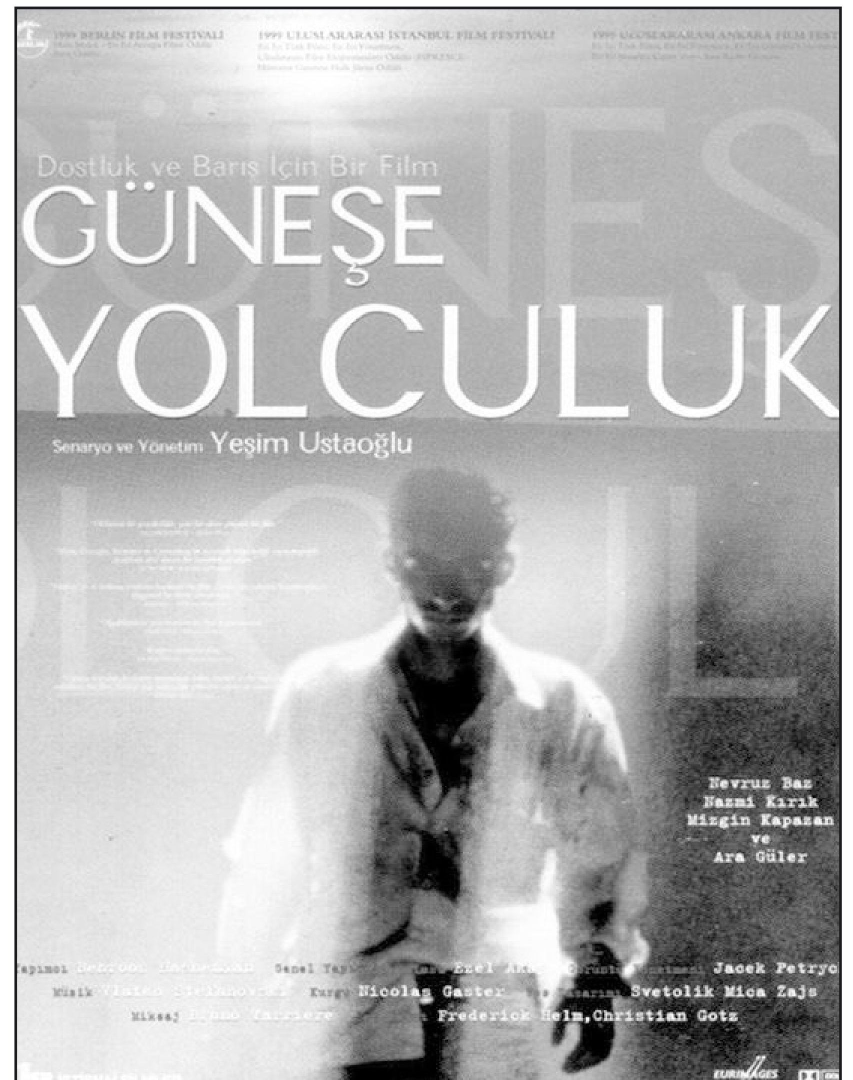
Resim ve edebiyat, dışavurumcu sinema üzerinde belirleyici rol oynar. Ayrıca *"sinemaya özgü yakın planlar gibi, anlatım özelliklerinin bilinçli bir şekilde kullanılmasına da özen gösterir."* (Age. s. 46) Dışavurumcu sinemanın temel özellikleri; dekor ve giysilerde deformasyon, *"kötülükler üzerine kurulan karamsar öyküler, bunlara egemen olan psikanalitik değinmeler"*dir. Psikolojik boyut, toplumsal boyut ve fantastik nitelik bir arada görünür.

Gerçeküstücü sinema ise, resim ve edebiyat alanındaki gerçeküstücülük ilkelerini sinemaya uyarlar. *"Bir bakıma Dada akımının çocuğu sayılır."* Çokça simgelere başvurur. Bu tür filmlerde gösterilmek istenen şey başka bir şeyle gösterilir. *"Gerçeküstü sinema akımı; kışkırtıcı ve sorgulayıcı, aristokrat ve seçkinci"* bir harekettir.

İzlenimci sinema ise, fotojeniye dayanan bir sinema önermektedir. Buna göre her görüntü sinemada kullanılamaz. *"Ancak sinemanın ve fotoğrafın ortaya çıkarabildiği niteliklere sahip olan nesnelerin fotoğrafları çekilebilir, sineması yapılabilir."* (Age. s. 30) Fransız sinemasının ilk öncüleri bu sinema akımının yaratıcılarıdır.

Sinemadan bahsederken, Hollywood'a değinmeden geçmek olmaz. ABD sinemasının ana merkezi olan Hollywood'un aslında bağımsız sinema yapımcılarının, büyük sinema şirketleri ve özel anlaşmalar yapmış olan konsorsiyumun yasal girişimlerinden ve uyguladıkları kaba güç gösterilerinden bıkarak, yapım yerlerini *"New- York'tan, gerektiğinde Meksika'ya kolayca kaçabilmek için sınıra yakın Los Angeles bölgesine taşımalarıyla"* oluşturulduğunu pek az kişi bilir. Çünkü herkes Hollywood'u ABD sinemasının ana merkezi ve kültürel, sanatsal saldırı üssü olarak görmüş, tanımıştır. Ve bu doğrudur da. Bugün Hollywood sineması, ABD emperyalizminin ideolojik çizgisi çerçevesinde icra edilmekte ve Amerikan yaşam tarzı ve kültürünü yaymayı amaçlamaktadır. Teknolojik üstünlüğünü, dağıtım tekellerinin ve film şirketlerinin ekonomik üstünlüğünü arkasına alıp dünya sinemasına egemen olmayı başararak ve girdiği her yeri tahrip edip çökerterek üstlendiği görevleri layıkıyla yerine getirdiğini de belirtmek gerekir. Ancak nadir de olsa, Amerikan yaşam tarzını ele alıp işleyen kimi Amerikan sinema yapımcıları da çıkmıştır. Tabii ki Amerikan ölçülerini aşmamak şartıyla. Aksi takdirde para musluklarının kapatılarak kurutulma tehlikesiyle karşı karşıyadırlar. Robert Aitnan'ın *"Sosyeteden İnsan Manzaraları"* adlı filmi böyle bir filmdir. Film, sekiz ayrı çiftin kıskançlık, duyarsızlık, iletişimsizlik ve yalnızlıklarla dolu yaşamını konu almaktadır. Ama bu film bile, Amerikan'ın arka sokaklarını, *"özgürlükler ülkesinin"* esaretlilerini göz ardı etmekten kendini alamamıştır.

Devamı 31'de

Sen bize hep maviyi hatırlatıyorsun

Adı, soyadı: **Mahir Ulaş GÜNEŞ**
Kod adı: **Adil, Agir**
Doğum yeri ve tarihi: **Ankara, 1979**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Eylül 2000, Kığı**

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin zafere doğru yol almasında en belirleyici rolü, kuşkusuz kahraman şehitlerimiz oynamaktadır. Her bir şehidimiz manevi gücümüzü daha da güçlendirip birliğimizi sağlamlaştırmakta öncü rol oynamaktadır. Ulusal kurtuluş mücadelesinde en zor olan, ama bir o kadar da onurlu olan şehit olmaktır. Yani şehadet kolay kolay kabul edilemez olsa da, tarihi amaçlar ve hedefler uğruna olabileceği sık sık dile getirilmektedir. Dünyada en çok ezilen, hakları ellerinden alınan ve köleleştirilen bir halkın bilinçlenmesi (aynı zamanda halkına ihanette tereddüt etmeyen bir ruh haline sahip olması da kabullenilecek bir şey değil) ve binlerce şehit vermesi elbette kolay değildir. Uzun, zorlu ve sabırla yürütülen bir mücadele sonunda böyle bir örgütlülük ve kendisini amaçları uğruna feda eden yiğitler yaratılabilmiştir.

Şehitlik mertebesine ulaşmak da, dile getirmek de zor bir sanattır. Ne kadar anlatmaya çalışsak da şehitlerin hakkını veremeyiz. Şehitlere verilebilecek en anlamlı yanıt, uğruna canlarını vermekten çekinmedikleri mücadeleyi ve taşıdıkları onurlu bayrağı yükseltmek, içte ve dışta gelişen ihanete ve onursuzluğa meydan bırakmamak ve özgür bir yaşam yaratabilmektir.

Adil yoldaş, bu uğurda canını vermekten çekinmeyen kahramanlardan birisidir. Mücadele saflarına '97 yılında metropol kentlerden katılan Adil yoldaş, atik, cesaretli ve kararlı bir kişiliktir.

Adil yoldaş, parti saflarına katılınca bir süre Yunanistan'da kaldıktan sonra Önderlik Sahası'na geçti. Sempatik ve güler yüzlü oluşu, kısa bir süre içinde yoldaşları ile arasında güçlü bir bağın oluşmasını sağladı. Bilinci ve araştırmacı yönü güçlü olduğu için, arkadaşları arasında iyi bir eğitimci olarak tanınıyordu. Adil yoldaş, iyi eğitimciliğinin yanı sıra, güvenilir kişiliği nedeniyle bir buçuk yıl Başkan Apo'nun yakın korumalığını yapmıştı. Bu süreçte Önderliği daha yakından tanımaya ve PKK militanlığını anlamaya çalıştı.

Adil yoldaş Akademi'de iken, kendisi ile zaman zaman yaptığım telefon görüşmelerinden, her zamanki kararlı, güven verici uslubü ile *"Özgürlük dağlarda, halkım beni bekliyor"* diyordu. (Ama ihanet O'nun da yakasını bırakmadı.)

Başkan Apo'nun Roma'ya çıkması ile birlikte Adil yoldaş, özlemini duyduğu alana, önce Dersim eyaletine, bir süre sonra ise Serhat eyaletine gitti. Orada da aynı başarıyı kısa bir süre içinde yakaladı. Bir süre orada kaldıktan sonra Orta eyalete –Bingöl bölgesine– komutan düzeyinde gitti. Bir yıla yakın Orta eyalette kaldı.

Partinin almış olduğu geri çekilme kararı gereği, komutasındaki arkadaşlarını dışarı çıkarmak için elinden gelen bütün gayreti sarfetti. Öncelikli çıkması gereken Adil yoldaş, hem kendi, hem de partinin kararıyla alanda kaldı. Son telefon görüşmesinde, yanında bulunan arkadaşları çıkarmadan kendisinin çıkmayacağını söylemişti. Bütün hazırlıklar Eylül 2000 tarihinde Avrupa'da olması yönündeydi. Fakat ülkeden çıkamadan ihanet O'nun ve yoldaşlarının çevresini kuşatmıştı. Çıkan çatışmada kendisini arkadaşlarına siper ederek arkadaşlarının kurtulmasını sağladı, fakat ihanet kurşunu Adil yoldaşın şehadetine neden oldu.

Kürdistan devrim şehitlerine ve Adil yoldaşın anısına sahip çıkmakla gürevimizi yapabiliriz. Hepimizin temel görevi budur. Mücadelesi yolumuzu aydınlatan meşale olacaktır.

Adil yoldaş, seni asla unutmayacağız!

***

Günümüzde doğa ve tabiat anlamını yitirmiş, insan gelişimi için doğa bir gereklilik arz etmiyor artık. Çünkü dağların asiliği, suların çığlığı, tümden el değmemiş sade güzelliği ile insanların çirkinliklerine, ihanetine bulaşmamış, hatta insanları (ihaneti) görünce bir kilometre uzaklaşan hayvanların, bin bir dilden sevgi, güzellik, dostluk, kardeşlik türkülerini şakıyan kuşların dilleri bile artık anlaşılmıyor.

Bak sevgili Adil yoldaş, sen daha iyi bilirsin, mermi namludan çıktı mı bir kere, onu geri getirmek mümkün değildir. Asıl olan onun hedefidir. Bu hedefin en isabetli atıcısı olmakla şad olabilirsin, diğer şad olan yoldaşların gibi.

Aramızdan ayrıldığında maviyi düşündüm, mavi çok şey ifade eder bilirsin; gök, deniz, sonsuzluk ve özgürlük gibi... İşte sen mavisin. Çünkü sen bize hep maviyi hatırlatıyordun, hala da öyle.

Gururumuza dokunuyor, zoruma gidiyor sana yas tutmak, aramızdan ayrıldığını söylemek Adil yoldaş! Sen bize hep maviyi hatırlatıyordun, hala da öyle. Sen yürüdüğün yolda hala yoluna devam eden bir savaşçısın maviye doğru...

Zindan karanlığının karartmaya gücünün yetmediği iki aydınlık

Şehitlerimizin en büyük güç kaynağı, en amansız takipçisi ve anılarına en fazla bağlı olan Başkan Apo; her şeyimizi borçlu olduğumuz, geçmişimizi ve geleceğimizi aydınlatan şehitlerimiz için, *"Bu asrın kiri üzerine, tüm insanlığın içinde bulunduğu kirin, pasın üzerine yürüyen şehitlerdi"* diyor. Hem olağanüstü savaş zamanlarının, hem de amansız barış mücadelesinin şehitleri ve özgür yaşam fedaileri olarak; kirletilen, iflas eden, değerden düşürülen yaşamı alt etmiş, büyük kazanan, büyük yaratan anlamlı yaşamın emri ve doğrultusu olmuşlardır.

Başkan Apo'nun en güzel, en mükemmel eseri olan partimiz PKK ile gözlerini açtıkları yaşama yeniden başlangıç yapanlar; halkımızın nadide değerleri olarak, her yönüyle kirletilmiş, değerden düşürülmüş, çirkinleştirilmiş çağın geriliklerine takılanlar değil, Başkan Apo'da somutlaşan insanın en saf, en doğal, en sade özellikleriyle özgürlük yürüyüşüne koyulanlardır. Böylesi bir özgürlük yolculuğunda, yaşamı, uğrunda ölecek kadar sevme felsefesi sadece ve sadece Apocu fedailiğe mahsustur. PKK'de yaşam kutsaldır ve sadece zulme, işkenceye, baskı ve sömürüye karşı direnişin fedailiğini içermez. Hiç şüphe yok ki, Kürdistan'da kurulu düzene başkaldırmaya cüret etmek kahramanca cesaret isteyen ve fedailiği gerektiren bir tutumdur; PKK bunu başarmıştır. Ancak PKK yaşamı ve bu yaşamın yüce şehitleri salt bununla sınırlanamaz. PKK'de şehitler gerçeği, tümüyle fedailik gerçeğidir ve bu da güzele, iyiye, doğruya, ideal olana, insani olana, emekten yana olana ulaşmanın; en derin, en yüce, en anlamlı gerçekleşmesidir.

Bu nedenledir ki, her birisi bir özgür yaşam felsefesi olan kutsal şehitlerimiz için, kahramanca direnişin olduğu kadar, çağın tüm kirli yanlarına karşı insani değerlerde ısrarın ve bu uğurda ikircıksiz adanmanın şehitleri diyoruz. Şehitler gerçeğimizin, ulusallığı da aşarak evrensel, toplumsal ve kutsal bir gerçeklik haline gelmesi de bundandır. Her boyutuyla bir şehitler partisi olarak şekillenen partimiz PKK'nin yaşamı ve mücadelesi, şehide layık olmanın, şehidin anısına bağlı kalmanın, vasiyetlerini yerine getirmenin yaşamı ve mücadelesidir. PKK'nin yenilmezliği, aşama üstüne aşama yapması, diğer partiler gibi dogmatizme çakılıp kalmaması, enginlikleri fethetmesi ve gelişmede sınır tanımaması; şehitlerin direnişiyle, tutkusuyla, gücüyle, anısıyla yaşamayı esas almasından kaynaklanıyor. Başkan Apo bu gerçeğe sürekli dikkat çekerek, *"Parti tarihi, şehitlerin tarihi ve emridir"* demekte ve şöyle devam etmektedir: *"Şehide hakkını vermeyenler, onların anısını esas alıp yaşamını düzenlemeyenler, parti gerçeğimizin sağlıklı militanları haline gelemezler."* Başkan Apo'nun gerçek militanları haline gelebilmek için, karartılmış yaşamımıza ışık tutan, geleceğimizi aydınlatan, yol gösteren, yaşamımıza komuta eden şehitlerimizi her zamankinden daha iyi incelemek, Onlar'ı anlamak, hayati dersleri çıkarmak, anılarını gerçekleştirmek için çalışmak, yaşamlarını anlatmak, dile getirmek her şeyin üstündedir, namus ve onur borcumuzdur.

Uzun yıllar çok zorlu bir yaşamı göğüsleyerek Önderlik ve parti çizgisinde yürüyen, zorluklardan şikayet etmeyen, bir parti emekçisi olarak çalışan ve bu yolda tereddütsüz şehadet tacını giyen şehitlerimizden birisi de ***Mahmut Güvenç*** yoldaştır.

Aslen Siverekli olan ve partimiz PKK'ye katıldığı '78'li yıllara kadar Ceylanpınar'da yaşayan Mahmut yoldaş, Kürdistan topraklarına kök salmaya başlayan Apocu yaşam hareketine, genç yaşlarda Ceylanpınar'da katıldı. Ölüler yatağında kirletilen yaşamı, nefes nefese çalışarak, gecesini gündüzüne katarak aşan Apoculuğun, Kürdistan'a özgürlük tohumlarını tüm olanaksızlıklara rağmen ekmeye başladığı yıllardır bu yıllar. Sömürgeciliğin ve feodal güçlerin hakimiyetinde bin türlü sömürüyü yaşayan halkımızı ölüm uykusundan uyandırmak, üzerindeki ölü toprağını savurmak, kendisi için örgütlenen, değerlerine sahip çıkan bir halk yaratmak için tüm yetenekler ayaklandırılmış, hiçbir çaba ve emekten kaçınılmamıştır.

Mahmut yoldaş, halkımızın bu diriliş şafağında çeşitli alanlarda birkaç yıl faaliyet yürütmüş, tarihi sorumluluklara cevap olmaya çalışmıştır. Ancak çok geçmeden 12 Eylül faşizmi bir karabasan gibi halkımızın üstüne çökmüş ve bu ortamda Mahmut yoldaş da tutuklanarak zindana konmuştur.

12 Eylül koşullarında zindanlar –özellikle de Amed zindanı– ulusal varlığımızı korumanın korkunç ağırlıktaki yükünü omuzlama göreviyle karşı karşıya kalmıştır. Başkan Apo'nun özgürlük çizgisine bağlılığın, amaçtan kopmamanın, direniş değerlerini ayağa düşürmemenin, parti varlığımızı korumanın direniş mekanlarıdır zindanlar.

Diyarbakır, Aydın, İskenderun gibi cezaevlerinde 16 yıl esaret koşullarında yaşayan Mahmut yoldaş, 12 Eylül vahşetinin ayyuka çıktığı Amed zindanında, düşmanın amansız saldırılarına karşı koymaya, partiyi korumaya çalışmış, partiye bağlılıkta ısrar etmiştir. 16 yıllık esaretten sonra 1996'da İskenderun cezaevinden tahliye olan Mahmut yoldaş, düzenin sunduğu yaşama tenezzül etmemiş, parti yükünü omuzlamak, şehitlerin umut ve fedakarlıklarını gerçekleştirmek üzere önce Yunanistan'a, oradan da Başkan Apo'nun özgürlük sahasına geçmiştir.

Verili düzenin yozlaştırdığı yaşamı aşmanın adı olan PKK'nin amaç ve hedeflerini gerçekleştirmek için yola koyulmak, amansız bir bağlılığı ifade ettiği kadar, halkımızın trajik tarihini alt ederek onurlu tarihi yaratmayı da içerir. Bunu en mükemmel ve eksiksiz yerine getirenler de kutsal şehitlerimizdir. Başkan Apo'nun dediği gibi, *"insanlık tarihinde eşine ender rastlanan bir direniş kahramanlığı sergileyerek, halkımızın muhtaç olduğu kurtuluş yolunu kanlarıyla kızıl bir şerit gibi çizenler, özgürlük tarihimizin gerçek yaratıcılarıdır."*

Mazlumlar, Kemaller, Hayriler'e büyük bağlılığın ve parti yaşam felsefesinin bir gereği olarak Mahmut yoldaş, bulunduğu alanda görev ne olursa olsun büyük bir ciddiyet ve sorumlulukla yapmaya hazırdır. Önderlik Sahası'nda Kürtçe okulun koordine kurulunda yer alan Mahmut yoldaş, partimizin 15 Mayıs 1996'da gerçekleştirdiği 4. Ulusal Konferans'a katılma şansına da sahip olur. Ulusal Konferans'tan aldığı güç ve verdiği sözle Zap alanına ulaşmak üzere yola çıkar. Bir dönem Zap'ta kaldıktan sonra Gare'de takım komutanlığı ve siyasi komiserlik görevlerini üstlenir. Görevin büyüğü-küçüğü ayrımı yapmadan tüm mütevaziliği ve fedakarlığıyla çalışır. Onun için önemli olan partinin iyi bir emektarı olmak, görev ne olursa olsun layıkıyla yerine getirmek, büyük şehitlerimizin anılarını gerçekleştirmek için amansızca çalışmaktır. Şehide büyük bağlılık da bunu gerektirir. Başkan Apo, *"Bağlı olmak demek, her yerde atılım, çözüm, başarı yolunda büyük bir tutku, azim ve coşkuyla oldukça takipçi olmak ve başarı sağlayıncaya kadar da hiçbir gerekçe, engel tanımadan bir duruş şekli almak, bunun söz ve eylem gücü olmayı bilmektir. PKK tarihinin büyük değerlerinden alacağımız esas sonuç budur"* diyor.

Bu doğrultuyu esas alan Mahmut yoldaş, '98' baharında, bağlı olduğu bölükte sağlık kurumunda çalışan bir savaşçı olarak Gare'den tekrar Zap alanına gider. Bir müddet sonra Botan'a geçer; ardından da Mardin alanında cephe faaliyetlerinde bulunmak üzere alan değiştirir. Mardin alanında bir süre faaliyet yürüttükten sonra, lanetli komplonun adım adım geliştirildiği bir dönemde, 9 Şubat 1999'da, Bagok dağında Mardin Eyalet Komutanı ve bir grup yoldaşı ile birlikte girdiği bir çatışmada, kahramanca direnerek şehitler kervanına katılır.

Uzun parti yaşamı boyunca Mahmut yoldaş, bizlere, Önderliğe ve partiye bağlılığın her koşul altında özveriyle, mütevazice ve fedakarca çalışmak olduğunu, en büyük kuvvetin şehitler gerçeğinde yaşadığını ve şehitler gerçeğinin yaşam gerçeğimiz olduğunu bir kez daha göstermiş, yolumuzu aydınlatan bir meşale olmuştur.

Mahmut Güvenç yoldaşla aynı yıllarda partiye katılan, uzun yıllar zindanda 12 Eylül karanlığının her türlü vahşetine, işkence ve baskısına karşı direnerek partiyle yürüme kararlılığını ve bağlılığını gösteren; yaşamıyla, çalışmasıyla, bağlılığıyla bizlere örnek olan şehitlerimizden birisi de ***Remzi Avcı*** yoldaştır.

Orta halli bir ailenin çocuğu olarak Siverek'te dünyaya gözlerini açan Remzi yoldaş, kirletilen, yozlaştırılan, anlamsızlaştırılan yaşamı erken yaşlarda fark etmiş ve 17-18 yaşlarındayken partiyle tanışarak mücadeleye katılmıştır. Siverek'te hüküm süren, halkı iliklerine kadar sömüren ve sömürgeciliğin dayanaklarından birisi olan feodal komprodor Bucak eşkiya çetelerine karşı mücadele içerisinde yer almıştır.

Başını Hilvan ve Siverek direnişlerinin çektiği feodal kompradorlara karşı mücadele, parti ve halk tarihimize, büyük şehitlerimizden Halil Çavgun, Salih Kandal, Cuma Tak gibi yoldaşların isimleriyle özdeşleşerek geçmiştir. Giderek kitleselleşen, ölüm uykusundan dirilerek mücadeleye başlayan halkımızın direnişini boğmak üzere iktidara el koyan 12 Eylül cuntası, Kürdistan'ı yeniden işgal etmeye başlamıştır.

12 Eylül fasizminin estirdiği terör ortamında Remzi yoldaş da tutsak düşer. 13 yıl boyunca Diyarbakır, Ceyhan gibi cezaevlerinde esaret koşullarında yaşar. 12 Eylül vahşetinin Amed zindanında parti ve halk gerçeğimizi yok etmeye çalıştığı, buna karşı ölümüne direnişlerin gerçekleştiği dönemde partiye bağlılıkta ısrar eden Remzi yoldaş, '92 yılının ekim ayında, Yılmaz Uzun yoldaşla birlikte cezaevinden tahliye olur. Ailesinin ve çevresinin tüm karşı çaba ve girişimlerine rağmen, ***Şehit Yılmaz Uzun*** yoldaşla birlikte, yanlarına birkaç kişiyi de alarak, '92 yılının kasım ayında, Başkan Apo'nun özgürlük sahasına geçerler. Önderlik öğretisiyle kendisini donatmaya büyük özen gösteren Remzi yoldaş, bir müddet Şam'da cephe faaliyetlerinde bulunduktan sonra pratik savaş sahasına geçer. '95 yılında Amed alanında cephe faaliyetlerinin sorumluluğunu üstlenir. Bir süre bu görevi yürüttükten sonra, Karlıova alanında komuta düzeyinde gerilla çalışmalarını sürdürür. Başkan Apo'nun halklarımızın özgür, eşit ve onurlu geleceği için yeni bir strateji belirlemesi ve bu doğrultuda silahlı güçlerin Türkiye sınırlarının dışına çekilmesini istemesinden sonra, tüm gerilla birlikleri, Başkan Apo'nun talimatını eksiksiz yerine getirmek üzere geri çekilme faaliyetine başlarlar. Uzun yıllar parti saflarında mücadele eden Remzi yoldaş da bir grup gerillayla birlikte sınır dışına çekilmeye başlar. Özgür barışı yaratmak için her türlü zorluğa, yokluğa, amansız doğa koşullarına direnen ve barış ortamı için gerekli koşulları hazırlamaya çalışan gerilla birliğine karşı operasyon düzenleyen Türk ordu güçleriyle çıkan çatışmada, 1999 Ekim ayında Remzi AVCI ve bir grup gerilla Tatvan alanında şehit düşerler.

Her koşulda Başkan Apo'ya bağlılığın, direnmenin, kahramanlığın, kirletilmiş yaşama tenezzül etmemenin, özgürlük ve barış için hiç çekinmeden kendini feda etmenin adı olan kutsal şehitlerimiz, dün olduğu gibi bugün de yaşamımıza komuta eden en değerli varlıklarımız olarak geleceğimizi aydınlatmaktadırlar. *"Şehitler yaşamın sözüdür. Kalanlar ise, o sözün gerçekleştiricileri olurlarsa yaşarlar"* diyen Başkan Apo'nun iyi birer öğrencisi olmanın, ancak kutsal şehitlerimizin vasiyetlerini gerçekleştirmekle mümkün olabileceği bilinciyle, ***Mahmut Güvenç*** ve ***Remzi Avcı*** yoldaşlar sahsında tüm şehitlerimizi bir kez daha minnetle anıyor, anıları önünde saygıyla eğiliyoruz.

Mücadele arkadaşları adına
Süleyman Günyeli, İzzet Baykal

Düzeltme

Serxwebûn Ocak 2001 sayısında yayınlanan şehit künyelerinde, **Kayser UZUN** *(Hasan).*

Alacakaranlıktan yırtılan namluya bir solukluk yaşam

Adı, soyadı: **Nidal HAYDAR**
Kod Adı: **Xebat Afrin**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Haziran 1998, Metina**

Xebat yoldaş 1977 yılında Afrin'de dünyaya gelir. Ailesi küçük toprak sahibi olmakla beraber, geçim sıkıntısı aileyi epey zorlamaktadır. Bundan dolayı Xebat yoldaş daha küçük yaşta köyün zorlu yaşam koşullarına maruz kalır. Emeğin değerini ve emeğiyle yaşamanın verdiği olgunluğun ve onurun farkına varır. Bir yandan çiftçilik yapıp aile ekonomisine katkıda bulunurken, diğer yandan da okula gitmeye başlar. Bir çocuk için bu koşullar çok zor da olsa, okumak O'nun için bir tutkudur. İlkokulu bitirdikten sonra ailesiyle birlikte Halep'e göç ederler. Sömürgeci rejimin diğer Kürdistanlı ailelere tanıdığı yaşam imkanlarının hepsi bu kadardır işte.

Böylece eğitim hakkı da elinden alınmış olan Xebat yoldaş, yeni göç ettikleri bu koca şehirde, artık emeğini satarak yaşamak zorunda kalır. Çalıştığı birçok işyerinde Arap şoven düşüncesinin küçültücü bakışları ve baskısı altında bir Kürt çocuğu olarak yaşamak ve sarfettiği emeğin çok küçük bir ücret karşılığında gaspedilmesine karşın, bu haksızlığa uzun bir süre katlanır.

Sömürgecilik, bir yandan insanca yaşam koşullarını ortadan kaldırırken, diğer yandan da yapay boyalarla renklendirdiği, emekten uzak, parazit bir yaşamın propagandasını yaparak ve çeşitli tuzaklar kurarak, gençliği ne idüğü belirsiz yaşam girdabına çekmektedir. Sokaklar ise işsiz ve tükenmeyen umutları olan gençlerle doludur.

Xebat yoldaş usta bir kundura yapımcısı olmuştur. Genç ve diri vücudu, enerji ve heyecanla doludur. İnsanlar arasındaki eşitsizliğin nedenini kendine sorup durmaktadır. Anlam veremediği bu eşitsizliğe öfkesini ve tepkisini, örgütsüz ve anarşistçe dile getirir. Sömürgeciliğe ait ne varsa yakıp yıkma, hatta gaspetme duygusu gelişir. Arkadaş çevresinde de bu düşünce yansımasını bulur. Böylece kendiliğinden bir örgütlülük oluşur. Bu düzenin böyle olmaması gerektiğinin bilincindedirler. Fakat alternatif bir düzen için buldukları yöntem geri ve sonuçsuz bir yöntemdir. Xebat yoldaş bunun da farkına varmakta gecikmez. Bir gün işinden eve döndüğünde yabancı yüzlerle karşılaşır. Ailesiyle sıcak bir sohbete girmiş olan bu sevecen, coşkulu, yaşam dolu yabancıların davranış ve konuşmalarından Xebat yoldaşı derinden etkiler. Çünkü Xebat yoldaş insanlara olan güvenini ve sevgisini yitirmiştir. Şimdiyse bu duygular yeniden su yüzüne çıkmaya başlamıştır.

Bu yabancı bulduğu yüzler, yeni yaşamın arayıcıları, ülkeleri olan Kürdistan'ın özgürlüğü ve bağımsızlığı için çalışan PKK militanlarıydı. Yaşamını büyük ölçüde değişikliğe uğratan, dünyaya bakış açısını değiştiren bu karşılaşmayı asla unutmayacaktı Xebat yoldaş. O günden sonra PKK'nin davranış ölçülerinin çok az bir kısmını bile uyguladığında çevresinde bir saygınlık kazandığını gören Xebat yoldaş, erdemli bir insan ve güçlü bir PKK militanı olmaya aday olur. Aradığı düzen ve yaşam tarzının bu insanlarla ve özgürleştirilmiş ülke topraklarında olacağına inancı büyüktür. Ve savaşmaya değer deyip karar verdiği andan itibaren zamanının büyük bir bölümünü örgüt faaliyetlerine ayırır.

Halep ve çevresinde, örgüt için yapabileceği her türlü fedakarlığı yaptıktan sonra, işlerin daha da yoğunlaştığı, profesyonel devrimcilik sahası olan kızgın savaş sahasına gitmek üzere kendisini hazırlar ve bir süre sonra O da diğer yoldaşları gibi cesur ve gözünü budaktan esirgemeyen bir matador edasıyla arenaya çıkar. Taşıdığı duygular sımsıcak ve gerçek yoldaşlık ilkeleriyle doludur. Kendi kendine verdiği bir söz vardır. Ve bunu hep tekrarlar: "Ne olursa olsun, yanlışlarım olabilir, hatta birçok ayrıntıyı gözden kaçırıyor olabilirim, ama yoldaşlarımın bana olan güvenini asla sarsmayacağım." Gerçekten de en göze çarpan özelliği buydu. Bir tehlike kokusu aldığı zamanlarda sessizleşir, temkinli olur ve tehlikenin gelebileceği yerlerde kendini öne verir, yoldaşlarını korumaya çalışırdı. Bu artık onun için içgüdüsel bir davranış olmuştu.

1995 yılında Zağros eyaletinde hareketli bir gerilla birliğinde savaşa katılır Xebat yoldaş. Bölüğü ihtiyaç üzerine Ertuş bölgesine çağrılır. Burada yoğun eylemsellik sürecine aktif olarak katılan Xebat yoldaş, büyük yararlılık örnekleri gösterir.

Burada yaşadığı bir anıyı daha sonra şöyle anlatıyordu: "Ertuş bölgesinde çıkan üçüncü operasyondu. Bizim manga tepeciydi ve saat gecenin üçünde tepeye çıkmak üzere yola koyulduk. Ay ışığı tepemizde kocaman bir ayna gibi parlıyordu. Çıkacağımız tepeye yarım saat uzaktaki bir diğer tepeye bakıyordum. Bir ışık gözüme çarpıp kayboldu, kaygılanmıştım. Manga komutanının yanına giderek durumu anlattım. Hemen tedbir aldık. Tepeye iki kol biçiminde ve sızma şeklinde çıktık. Tepe boştu, boğaza doğru ilerlediğimizde Türk askerleri bulunduğumuz tepeye doğru geliyordu. Sessizce pusuya yattık. Çok yaklaştılar. Nefes alış verişlerini bile duyuyorduk artık. Ben ve manga komutanı bombalarımızın pimini çekip askerlerin ortasına fırlattık ve ardından taramaya başladık. Ortalık cehenneme dönmüştü. İzli mermiler havai fişek gösterisini andırıyordu. Aşağımızda yaralı kalan askerler avaz avaz bağırıyorlardı. Diğerleri ise kaçıyor, ana avrat küfrediyorlardı. Ama iyi bir ders verdiğimiz için uzun bir süre bize yaklaşamamışlardı."

1997 yılını ülkenin kuzeyinde Oramar ve Yüksekova'da geçiren Xebat yoldaş, burada da tüm zorlu dağ koşullarına rağmen –ki Cilo gibi dağların koşulları çok daha zordur– görevlerine sadakatle sahip çıkar ve yerine getirir. Pratik sürecin başından sonuna kadar aynı coşku ve performansı gösterir.

1998 yılında Ana Karargah'a bağlı bir birlikte yer alan Xebat yoldaş, '98 yılına daha da iddialı girmişti. Parti Önderliği'nin çözümleme ve talimatlarını okuyarak geçirdiği kış mevsimden daha güçlü ve iddialı çıkmıştı. Başkan Apo'nun '98 yılı için söylediği "Final sürüyor" sözünü sürekli tekrarlıyor ve yumruklarını sıkarak "kazanacağız" diyordu.

İlkbahar bitip karlar erimeye başlamıştı. Bahar ayları Türk ordusunun da hareketlendiği aylar olduğu için, her an bir operasyon çıkabilirdi. Ama kışı büyük bir sabırla geçiren gerillar da özel savaş ordularını sabırsızlıkla bekliyordu. Beklediğimiz operasyon nihayet çıktı. Türk ordusu tankıyla, topuyla, uçağıyla, panzeriyle tüm varını yoğunu alarak gelmişti yine. 2 Haziran 1998 günü Nergiz tepesine bir eylem planı yapıldı. İki saldırı kolu tepeye sızma yapacak ve vuracaklardı. Xebat yoldaş bu saldırı kollarından birinde yer alıyordu.

Eylem alanına doğru ilerlerken askerler tarafından fark edilirler. Ama Xebat arkadaş ve grubu daha askerler kendilerini toparlayamadan saldırıya geçer ve mevzilere bomba yağdırırlar.

Gerilla birlikleri bu başarılı eylem sonrasında birçok silah ve malzemeyle kampa dönmüşlerdi. Ama operasyonlar bitmiyordu. Yine büyük bir operasyon başlamıştı ve yoğun çarpışmalar yaşanıyordu.

Tarih 6 Haziran 1998'di. Geceyi uygun bulduğumuz bir noktada geçirdik. Gecenin bir yarısı Xebat yoldaş dört kişilik bir timle birlikte gözcülük görevi için tepeye çıkmıştı. Sabah olunca özel savaş güçleri yolumuz üzerindeki tepeyi tutmuştu. Diğer bir asker kolu ise üst tarafımızdan bize doğru gelmekteydi. Türk ordu güçleri bulunduğumuz vadiye ulaştığında bir grubumuz çatışmayı başlatmıştı. Bu çatışmada bir arkadaşımız ağır yaralandığı için vadide kalmıştı. O sırada Xebat yoldaş çatışmayı ve telsizi takip ediyordu. Kendal arkadaşın yaralı düştüğünü ve özel savaş güçlerinin onu esir almak istediğini anlamıştı. Bu yüzden çevresindeki yoldaşlarından bombalarını alarak ormanlık vadinin içine bir şahin gibi dalış yapmış ve Kendal arkadaşı alarak oradan uzaklaşmaya çalışmıştı. Ne var ki, askerler olaya çok yakın oldukları için, her tarafı ateş altına almışlardı. Kendal yoldaşı sırtlayarak alandan uzaklaşmaya çalışan Xebat yoldaş, vücuduna isabet eden bir kurşunla yaralanmıştı. Bu arada Kendal yoldaş da şehit dümüştü. Zorlukla ulaştığı bir mevzinin ardından mermileri bitene kadar çatışan Xebat yoldaş, bulunduğu mevziye atılan bir bomba sonucu şehitler kervanına katıldı.

Xebat yoldaşı saygıyla anıyor ve davasını, taşıdığı özgürlük bayrağını sonuna kadar götüreceğimize söz veriyoruz. Anısı mücadelemizde önderdir.

Mücadele arkadaşları
19 Haziran 1998

Canan yoldaşın anısı Dersim dağlarında yankılanıyor

Dersim'in isyankar halkının bağrında doğan ve çocukluğunun ilk yıllarını Dersim'de geçiren ***Canan Demirel*** yoldaşı unutmak mümkün değildir.

Canan yoldaşı ilk olarak Avrupa sahasında tanıdım. Tanıştığımız süreçte kendisi YCK sorumluluğunu yürütüyordu ve yoğun bir çaba ile çalıştığı bir dönem idi. Yaş itibariyle genç ve profesyonel devrimcilikte yeni olmasına rağmen, oldukça ağırbaşlı ve olgun bir yapıya sahipti.

Avrupa'nın çirkef dolu yaşamı içerisine giren binlerce Kürt genciyle ilgilenmek ve onları kendi özüyle tanıştırmak oldukça yetenek isteyen bir faaliyetti ve ERNK Avrupa örgütü tarafından bu çalışmalara en uygun biri olarak Canan yoldaşın seçilmesi isabetli olmuştu. Ağırbaşlı, olgun ve özellikle de cana yakın oluşuyla, tanıştığı hemen her genci etkileyen Canan yoldaş, kısa süre içerisinde YCK faaliyetlerine belli bir canlılık kazandırdı. Beraberinde çalıştığı arkadaşlarını sürekli kolektif bir çalışma ve yaşam tarzına çekmede özel çaba sarfetmede çoğumuz tarafından örnek alınması gereken bir kişilik idi. Kendi sorumluluk alanında bulunan faaliyetlere yeteri kadar güç getirmede yer yer zorlansa da, etrafındakilerden destek almada zorlanmadığı için çabuk toparlanabiliyordu. O, etrafındaki yoldaşlar topluluğuna sürekli güvenen ve güven veren bir devrimci idi.

1994 yılına kadar kaldığı Avrupa sahasından, hem olumlu ve hem de uygun özellikleri dikkate alınarak metropol faaliyetlerine gönderilen Canan yoldaş, '95 yılının ikinci yarısına kadar burada kaldı. Bir yıla yakın kaldığı metropollerde çeşitli faaliyetlerde bulunduktan sonra, bu alanın faaliyetlerinde deşifre olması nedeniyle, yıllardan beri sürekli ulaşmak istediği ve arzuladığı Önderlik Sahası'na gitme kararı çıktı. Bu kararı duyunca duygularını şöyle ifade etmişti: *"Önderlik Sahası'na gitme kararımın çıktığını duyduğum günde yaşadığım duyguları başka hiçbir zaman yaşayamayacağım."* Bu duygularla gittiği Parti Merkez Okulu'nda kaldığı dört aylık süre zarfında, Parti Önderliği'ni anlayıp kavramada özel bir çaba sahibi olan Canan yoldaş, etrafındaki arkadaşları tarafından sürekli örnek alınan bir kişilik sergiledi. Parti Merkez Okulu'nda kaldığı süre boyunca tüm yoğunlaşması ülke pratiği ve gerilla koşullarına göreydi. Avrupa'da büyümüş ve orada faaliyetlere katılan biri olduğundan dolayı bazı arkadaşlar tarafından tekrar Avrupa'ya gönderilmesi önerilmişti. Ancak, Canan yoldaşın yıllardan beri beklediği an gelmişti ve ülkede daha yararlı olabileceği konusunda söz konusu arkadaşları ikna etmeye çalışıyordu. Devrenin bitiminde Parti Önderliği huzurunda verdiği söz ile birlikte artık ülkeye gideceği kesinleştiği için adeta uçarcasına bir mutluluğu yaşıyor ve bu mutluluğu etrafındaki arkadaşlarıyla paylaşıyordu. Evet, yıllardan beri beklediği an gelmiş çatmıştı. O artık ülke yolcusuydu.

Üç yıl aradan sonra, '97 yılının mart ayında Canan yoldaş ile ülke topraklarında görüştüm. Newroz'a bir hafta kala Zap alanından Metina'ya gittikten iki gün sonra Ali Sapan arkadaş ile birlikte Qurmiyê Köyü civarında bulunan bölüğe gittiğimde, Canan yoldaşı nöbetten dönerken görmüştüm. Birbirimizi göremediğimiz üç yıl boyunca birbirimizden pek haberdar da olamamıştık. Askeri elbiselerle olmamıza rağmen ilk karşılaşmada birbirimizi tanıdık. Bölüğe yeni gitmiş olduğumdan dolayı henüz misafir sayılmamdan yararlanarak, o ilk geceyi Canan arkadaşın bağlı olduğu mangada kalarak, hem kendisiyle ve hem de diğer arkadaşlarla birlikte çeşitli konular üzerinde tartışarak geçirdim. Tartışma esnasında bazen de Avrupa sahasına uzanarak geçmiş anılarımızı tazeliyorduk.

Canan yoldaşın yeni kod ismi "Ahmet" idi ve benim adaşım olmuştu. Bizden başka aynı ismi taşıyan arkadaş yoktu. Adaş olduğumuz için, Canan yoldaşa "Ahmet Dersim" diye hitap edilmeye başlanmıştı. Bir keresinde *"Benden dolayı sana soyadı takıldı"* demiştim. O da *"Bu yüzden daha çok hoşuma gidiyor"* diye cevap vermişti.

Canan yoldaş Dersim'i çok seviyordu, ama ondan da daha fazla Kürdistan'ı seviyordu. Sık sık Dersim'in güzelliğinden bahsediyordu, ancak bunun Kürdistan'ın bir parçası olduğunu, onun güzelliğinin ancak Kürdistan'ın kurtuluşuyla anlam kazanacağını vurgulamayı hiç ihmal etmiyordu.

Ahmet yoldaş ile birlikte 14 Mayıs 1997 operasyonundan hemen sonra Botan'a geçtik, Kato Marinos'ta kısa bir süre kaldıktan sonra Hakkari yaylalarının Faraşin alanına geçtik. Botan Eyalet Komutanı Cemal arkadaşın yaptığı toplantıların sonucunda yapılan düzenlemeyle birbirimizden ayrıldık. Birbirimizden ayrılmıştık, ancak yine aynı alanda bulunduğumuz için sık sık görüşme imkanımız oluyor ve çeşitli konularda tartışıyorduk.

1997 yılının kış üslenme hazırlıklarının yapıldığı süreçte Canan yoldaş yanımıza gönderildiği için birlikte çalışıyorduk. Bu arada sık sık öneri geliştirerek Dersim'e gitme isteminde bulunuyordu. Sonbahar süreci olduğu için Önderlik Sahası'ndan gruplar gelip Amed'e, Dersim'e ve Erzurum'a gidiyorlardı. Dersim grubunun yanımızda bulunduğu bir sırada aynı önerisini yapan Canan yoldaşın ısrarı üzerine, önerisini Eyalet Komutanlığı'na iletti. Dersim'e gitme konusunda ısrarlı olduğunu fark eden Eyalet Komutanlığı da bu öneriye oyay verdi. Artık Canan yoldaş çok sevdiği Dersim'e gidebilecekti.

Sonbahar'ın hüzünlü bir gününde bizimle vedalaşarak Dersim grubuna ulaşmak için Bestler alanına doğru yola çıktığında, yağmur da yavaş yavaş çiseliyordu. Silahı pek sağlam olmadığı için kendi silahımı O'na vererek yolcu ettiğimde, kendisiyle bir daha görüşemeyeceğimi hissediyordum. Birbirinden ayrılmanın en zor olduğu anlar gerilla ortamındaki ayrılma anlarıdır. Özellikle sonbahar düzenlemeleri sırasında büyük hüzün yaşanır. İşte böylesi bir süreçte Canan yoldaş ile vedalaşarak ayrıldık.

Botan'dan Dersim'e gitmek için Amed eyaletinden geçen Canan yoldaş ve beraberindeki arkadaşlar, kış koşullarından dolayı '98 yılı ilkbaharına kadar Amed'de kalmak zorunda kalmışlardı. '98 yılı mart ayında Amed eyaletinde başlayan Murat operasyonunda özel savaş güçleriyle girdiği bir çatışmada vuralarak şehit düşen Canan yoldaş, Dersim'e ulaşamadan şehitler kervanına katıldı. O Dersim'e ulaşamadı, ancak O'nun anısı Dersim'in tüm dağlarında yankılanıyor.

Evet Canan yoldaş, seninle bir daha buluşamadık, ama senin anın bizler için sürekli ışık olacaktır.

Mücadele arkadaşı Ahmet D.

Zaferi yakalama mücadelesinden asla vazgeçmeyeceğiz

PKK Başkanlık Konseyi üyesi Cemil BAYIK yoldaşla yapılan röportaj

Baştarafı 7'de

Üçüncü bir neden de; TC geçmişte hep Kürt sorununda adım atmamanın ve demokratikleşmeyi geliştirmemenin nedeni olarak PKK'nin silahlı savaşını göstermekteydi. Çözümsüzlüğü ve antidemokratik uygulamaları bu bahaneye sığınarak izah etmekteydi. Böylece gerçek kimliğini ve niyetini gizleyebiliyor, birçok çevreyi hem içte, hem dışta aldatabiliyordu. Ama PKK'nin strateji değişikliği ve bu değişikliğin sonucunda bu temelde somut taktik adımlar atması, bunun birçok çevrede olumlu karşılanması ve PKK'nin giderek onay bulması, etkisini giderek artırarak Türkiye'nin demokratikleşmesini, Kürt sorununun çözümünü zorlaması karşısında, tüm bahaneleri elinden alınmış olan TC, suçüstü yakalanmış, bu suçunu yine örtbas etmek için tekrar eski politikaya dönmüştür. PKK'yi ezmeden demokratik açılımların yapılmasını, Kürt sorununda basit de olsa bazı adımların atılmasını PKK'nin zaferi olarak değerlendiren faşist-militarist gerici kesimler, açıkça *"Avrupa'nın istemleri ile PKK'nin istemleri aynıdır, Avrupa PKK'nin istemlerini bize dayatıyor, PKK siyasallaşıyor ve eskisinden daha tehlikeli bir konuma geliyor, bu Türkiye'nin parçalanmasına yol açacaktır"* deyip saldırıya geçtiler. Bu güçler PKK'nin Türkiye'yi hızla Kürt sorununun çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesine doğru götürdüğünü gördükleri için bunu söylemeye başlamış ve bunun için PKK açıktan hedeflenmiştir. Çünkü PKK Türkiye'yi ya Kürt sorununu çözme, demokratikleşmeyi geliştirme temelinde yeni bir yapılanmaya gitmek, ya da eski oligarşik yapısında ısrar etmek gibi bir ikilemle karşı karşıya getirmiş, daha fazla oyalama şansını ortadan kaldırmıştır. İkilemle karşı karşıya gelen, erteleme, oyalama, bahaneye sarılma şansı kalmayan oligarşik yönetim tüm çıplaklığıyla ortaya çıkmış ve gerçek yüzünü göstermeye başlamıştır. Tüm sahteliği bir yana bırakarak, söylemde demokrasiden vazgeçerek eski politikalara yönelmiştir. Bu da içerde yoğun baskı, işkence, tutuklama, kaybetme, katletme, her türlü muhalefeti etkisizleştirme, antidemokratik uygulamalara hız verme, Kürt sorununda yine inkar ve imha siyasetini yürütme demektir. Türkiye içte demokratikleşmenin önüne set çekerken, partimizin geliştirdiği süreci sabote ederken, dışarda da daha saldırgan bir tavır izleyecektir. Bu da savaş ve savaşa karşı direnişin geliştirilmesine, barış ve demokrasi mücadelesi ile özgürlük mücadelesinin yükseltilmesine yol açacaktır.

AB ile içine girilen süreçte ise izlenen yol, ne girmek ve ne de kopmak biçiminde bir taktiktir. Bu hem Avrupa ve hem de TC tarafından benimsenmişe benziyor. TC, iç ve dış politikalarında kendini ABD'ye göre uyarladığından ABD'nin desteğini aldığı görülmektedir. Bunun için cezaevleri katliamları, Güney'e Türk ordusunun girişi, Başkan Apo'nun şahsında PKK ve Kürt halkına karşı saldırılara kimseden en ufak bir eleştiri gelişmemektedir. Tüm demokrasi güçleri Türkiye'nin içine girdiği bu yeni süreci görmeli, PKK'nin geliştirdiği demokrasi ve özgürlük mücadelesiyle geniş bir birliktelik yaratarak demokrasi mücadelesini yükseltmelidirler. Aksi taktirde demokrasi güçlerini karanlık günler beklemektedir. Bunu görmeleri gerekir.

Demokrasi ve barış için gerekirse tekrar savaşırız

– Bu saldırılar, partimizin geliştirdiği demokratik çözüm ve barış sürecini nasıl etkiler? Bu saldırılara nasıl bir yaklaşım gösterilecek?

– Bu saldırıların amacı, geliştirdiğimiz ve halklarımıza hizmet eden süreci sabote etmek, oligarşik yapının içine girdiği çıkmazı tekrar partimiz ve halklarımıza ödettirmek, kazanılan güçlü mevzileri elimizden almak, bize yaşamı zindan etmek, savaşta elde ettikleri siyasi ve ekonomik rantı korumak, her türlü kirli amaçlarını gizlemektir. Biz süreci tüm tehlikelere rağmen korumaya ve geliştirmeye çalışacağız. Tekrar silahlı savaşa dönmek istemiyoruz. Ama bizi buna zorunlu bırakırlarsa, barış ve demokrasi için tekrar savaş zorunlu hale gelirse, o zaman silahlı savaşı geliştirmekten de çekinmeyeceğiz. Teslimiyet ve tasfiyeyi asla kabul etmedik, etmeyeceğiz. Biz süreci siyasal-demokratik mücadele ile geliştirmek ve sorunların çözümüne ulaşmak istiyoruz. Yürüttüğümüz mücadele sadece Kürtler için değil, tüm Türkiye halkları için demokrasi ve özgürlük mücadelesidir. Sonuç alıncaya kadar bu mücadelemizden asla vazgeçmeyeceğiz. Geçmişte bunu silahlı yöntemle yürüttük, bugün siyasal-demokratik yöntemle yürütmeye çalışıyoruz. Bu yöntemin önü tıkatıldığında, işleme olanakları yitirildiğinde, silahlı yöntemin kaçınılmaz olduğu yerde buna istemediğimiz halde zorunlu olarak başvurmaktan da çekinmeyeceğimiz bilinmelidir. TC, hem silahlı hem siyasal-demokratik mücadeleyi bırakmamızı, teslim olmamızı istemektedir. TC yanlış hesap peşinde koşmamalı, çözümsüzlüğü dayatmamalıdır. Hele PKK'nin tekrar silahlı savaşım verip veremeyeceğini öğrenmeyi hiç mi hiç denememelidir. Türk ve Kürt halkını yeni bir savaşa sürükleyerek yeni acılara yol açmamalı, halklarımızın değerlerini tahrip etmeye yeltenmemelidir. Partimiz başlattığı süreci geliştirmek, sorunları çözmek istiyor. Bu amaçla saldırılara karşı uluslararası komplonun yıldönümünde Başkan Apo'nun etrafında siyasal-demokratik mücadelenin tüm yöntemlerini kullanarak bir direnişi geliştirme, saldırıları gerileterek süreci sabote edilmekten kurtarmak istiyor. Eğer bu süreçte üzerimize askeri olarak gelinirse, siyasal direnişin yanı sıra askeri direnişi de gerektiği kadar geliştireceğimizin de herkesçe bilinmesinde yarar vardır. Bu en doğal ve meşru hakkımızdır. Bu açıdan TC, Başkan Apo, PKK, Kürt halkı ve Türkiye'deki demokrasi güçlerine karşı içine girdiği tehlikeli tutumdan bir an önce vazgeçmeli, sorunları barışçı, siyasal, demokratik yöntemlerle çözüme dönmeli, Kürt sorununda adım atmalı, Türkiye'de demokratikleşme adımlarını engellememelidir.

– Mart ayı partimiz, halkımız ve Ortadoğu halkları açısından önemli bir dönüm noktasını ifade ediyor. Halkımız ve tüm Ortadoğu halkları bu yılın mart ayını nasıl karşılamalıdır?

– Yaklaşan Newroz Bayramı ve ardından da Kahramanlık Haftası var. Özel savaş rejimi de saldırılarını yoğunlaştırarak partimizi ve devrimimizi tasfiye çabalarına hız kazandırması söz konusu. Bu saldırılarında hain, işbirlikçi Kürtleri kullanarak ve uluslararası gerici güçlerin de desteğini alarak amaçlarına ulaşma istemleri var. Ortadoğu'ya yönelik ABD-İngiltere-İsrail ve TC'nin giderek daha çok müdahalesi gelişmektedir. Hem halkımız, hem bölge halkları aynı güçlerin tehdidi ve saldırılarıyla karşı karşıyadır. Baharla birlikte bu saldırıların yoğunlaşması olasılığı büyüktür. Saldırılara karşı varolma mücadelesi, barış ve özgürlük mücadelesinin yükseltilmesi gerekiyor. Partimiz saldırılara karşı, Kürdistan'da iç barışı ve bu temelde en geniş ulusal birliği sağlayarak, siyasal-demokratik mücadeleyi yükselterek, bölge halkları ve demokrasi güçleriyle demokratik birliği yaratarak, ortak bir ulusal-demokratik direnişi geliştirerek karşı durmaya çalışacaktır. Newroz Bayramı'nı ve Ulusal Kahramanlık Haftası'nı anlamına yaraşır bir biçimde, Kürt ve Türk halklarının demokrasi ve özgürlük mücadelesini yükseltme biçiminde kutlamaya çalışacaktır. ***"Başkan Apo'ya özgürlük, Kürdistan'a barış, Türkiye'ye demokrasi"*** şiarını yükselterek, bu temelde savaş yanlısı, oligarşik cumhuriyette ısrar edenlere karşı demokratik cumhuriyeti yaratma mücadelesi her türlü siyasal-demokratik mücadele yöntemlerini geliştirerek karşı duracaktır. Kürt halkı, Ortadoğu halklarına karşı sorumluluklarının bilincinde olarak, bölgenin demokratikleştirilmesi, demokratik temelde birliğin yaratılması, birlikte yaşayarak ve özgür bir geleceğe, daha güzel günlere birlikte yürümenin temel gücü olduğunu ortaya koyarak, tarihin yüklediği öncü olma, demokratikleşmenin motor gücü olma rolünü yerine getirmenin en büyük coşkusunu yaşayacak ve yaşatmaya önem verecektir. İnsanlığın ve uygarlığın beşiği olan Mezopotamya'da insanlığın katledilmesine müsaade etmeyecek, insanlığın onurunu temsil edecek, bölge halklarına ve insanlığa en iyi hizmeti yaparak, hem insanlığa karşı olan görevlerini yerine getirecek, hem insanlık tarihinde hak etmiş olduğu yerini alacaktır. Bağımsızlık ve özgürlük mücadelesiyle Başkan Apo'ya layık olduğunu ortaya koyacaktır. Zaferi yakalama mücadelesinden asla vazgeçmeyeceğini ortaya koyacaktır.

Türkiye'de demokratikleşme sorunu ve MHP gerçeği

Baştarafı 9'da

terk etmediğini gösterdiği gibi, gelişen provokasyonlardaki rolünü de belirgin kılmaktadır. Dolayısıyla MHP'nin teşhir ve tecrit edilmesi önemli olduğu gibi, etkisizleştirilerek aşılması da kaçınılmaz olmaktadır.

İkinci Paylaşım Savaşı sonrasında oluşturulan *"NATO ile ilişkiler Dairesi"*'nin daha sonra *"Özel Harp Dairesi"*'ne dönüştürülmesi, günümüzde ise *"Özel Kuvvetler Komutanlığı"* olarak örgütlendirilmesi, kontr-gerillanın örgütsel merkezinin ifadeleri olmaktadır. Kont-gerillanın, yer üstü unsurlarının siyasal partileşmesi olan MHP'nin başbuğuTürkeş'in '50'lerden itibaren oynadığı rol, tamamıyla bu örgütlenmenin siyasal-askeri taşeronluğu olmuştur.

Türk milliyetçiliğini ideolojik jargon olarak kullanan MHP geleneği, toplumsal örgütlülüğünü her sahaya yansıtmıştır. Yıllar öncesinde, Eğridir Komando Okulu'nda eğitilen faşist komandolar, bugün özel tim, çevik kuvvet vb. adlar altında resmi olarak örgütlendirilmişlerdir. TİTETKO gibi adların yerini, bu resmi isimler almıştır. 12 Eylül öncesinin bölge müfettişleri olan faşist beyinler, bugün parlamenter durumdadırlar. Ülkü-bir, ÜGD, Pol-Bir-MİSK gibi örgütlemeler bugün her alana yayılmış durumdadır.

Milliyetçi-muhafazakar ülkücü davanın başbuğu Türkeş'in karanlık geçmişi çözümlendiğinde, Türkiye'deki kontrgerillanın önemli bir ayağının açığa çıkarılacağı açıktır. MHP yöneticilerinin, kadrolarının kirli, karanlık ve suçlu kimlikleri, Türkeş'in kimliğiyle örtüşmektedir. En son, Türkeş'in kirli işlerden elde ettiği paralar üzerine it dalaşına girmeleri ve kamuoyunda teşhir olmaları önemli bir göstergedir.

MHP'nin ihale, çek-senet, hayali ihracat, dolandırıcılık, uyuşturucu kaçakçılığı vb. suçları işleyenlerden kurulu örgütsel kadrolaşma gerçeği, ulusal-toplumsal kurtuluş mücadelesine karşı duruşuyla gizlenmeye çalışılmaktadır. Mehmet Ali Ağca, Allattin Çakıcı, Haluk Kırcı gibi tetikçilerin yönlendirici beyni olan MHP'nin, bugünkü başbuğu Devlet Bahçeli'nin geçmişi de benzerdir. Zindan direnişçilerine *"gebersinler"* diyerek saldıran Sağlık Bakanı Osman Durmuş'un, –açığa çıkan örneğiyle– Necdet Güçlü'nün katledilmesine katılan bir faşist olduğu bilinmektedir. Bu ve benzeri örnekleriyle başbakan yardımcısı, bakan ve milletvekili olan geçmişin faşist komandoları, bugün rantçı-çeteci odakların siyasal sözcüleri olarak parlamentoda yer almaktadırlar. Onlar için Kürt, Kızılbaş ve Komünist, yok edilmesi gereken olgulardır. Totaliter faşist diktatörlüğün heveslisi olan MHP'nin demokrasi ve barış güçlerine saldırması, demokratikleşmeye karşı durması o nedenle anlaşılırdır. Özü değişmeyen, ama biçimini değiştiren; kapsamı aynı olan, ama kendini döneme uyarlayan ve etki alanını genişleten MHP'nin etkisizleştirilmesi, devrimci-demokratik güçlerin öncelikli görevlerindendir.

MHP'ye karşı mücadelede, önceki süreçlerde yapılan değerlendirme hatalarına ve mücadele yöntemlerine düşmemek önem taşımaktadır. Paramiliter bir güç ve kontr-gerillanın sadece görünen yüzü, yer üstü unsurlarının siyasal partileşmesi olan MHP hedeflenirken, bunun oligarşik sistemin bir ürünü olduğu da unutulmamalıdır.

İdeolojik olarak, halkların kardeşliği ve birliğini esas alan demokratik siyasal çözüm stratejisi, ırkçı-faşist ideolojinin panzehiridir. Çok uluslu, çok kültürlü Türkiye mozaiğinde şoven milliyetçilik çok fazla etkili olamaz. Rantçı-çeteci mantıkla, halkları çatıştırmaya dayalı savaş stratejisi ile beslenen şoven milliyetçilik, aşılmakla yüz yüzedir. Savaş karşıtı, barış ve demokrasi talepleri geniş yığınlarca dile getirilmeye başlanmışken ve bu doğrultuda demokratikleşme zorunluluğu kaçınılmaz hale gelmişken, MHP'nin, açıktan şoven milliyetçiliğe soyunması bile zorlaşmıştır.

Mevcut anayasal-yasal sistemin sınırlı demokratik mücadele olanaklarını kullanarak, yasal planda mücadele yürüten siyasal partilerin MHP'yi daraltan, sınırlayan ve giderek etkisizleştiren ideolojik, politik ve örgütsel mücadeleyi yoğunlaştırmaları gerekmektedir. Devrimci, demokrat, yurtsever, sosyalist, aydın ve ilerici tüm güçlerin, çevrelerin ve hatta kişilerin demokrasi ve barış cephesini oluşturarak, halkların temel hak ve özgürlüklerini gerçekleştirmek için güç ve eylem birliği yapması zorunludur. Oligarşik sistemden zarar gören tüm toplumsal kesimlerin çıkar birliğini ifade edecek olan demokrasi ve barış cephesi her alanda örgütlendirilmelidir. Partiler, sendikalar, dernekler, odalar ve kısaca yaşamın her alanında bu gerçekleştirilmelidir.

Demokratik güçlerin ortak talepler çerçevesinde gerçekleştireceği demokratik eylemler, kuşkusuz ki, rantçı-çeteci güçlerin, dolayısıyla MHP'nin karşı duruşunu, eylemini beraberinde getirecektir. Kitlelerin demokratik taleplerini ve eylemlerini bastırmak için her yolu deneyeceklerdir. Paramiliter bir güç olarak MHP'nin, tekrar kullanılması diye bir sorun zaten olamaz. Çünkü mevcut durumuyla etkili bir güç olarak devrede olup, kullanılmaktadır. Hitler'in Almanya'da iktidara getirilişi ve sonrasında yaşanan durumlar bilinmektedir. MHP'nin iktidara getirilişi de farklı bir sonuç vermeyecektir. Düşünceleri iktidarda olan MHP'nin, direkt iktidara getirilişi, faşizmin kanlı yüzünü tekrar sergilemesi anlamına gelmektedir.

Demokratik barışçıl yöntemlerle sorunların çözümlenmesi mümkünken, MHP'nin engelleyici bir odak olarak ön plana çıkması, yanıltıcı olmadığı gibi, esas olarak oligarşik düzenin bir sonucu olduğu gerçeğini ele vermektedir. Dolayısıyla oligarşik düzene karşı mücadelenin bir parçası olarak MHP'ye karşı mücadele yaşamsal önemdedir. Tarihsel bilinci oluşturan ulusal-toplumsal çelişkiler süreci, günümüzü aydınlattığı gibi, yarınlara ulaşmanın verilerini de ortaya çıkarmaktadır. Çoğulcu, katılımcı demokrasinin bir gereği olarak siyasal tercihlerini iktidar perspektifleriyle, demokratik bir sistemde yansıtmak isteyen kitlelerin mücadelesini boğmak için kullanılan siyasal görünümlü paramiliter bir güç olan MHP'nin aşılması ve etkisizleştirilmesi için; onun varolan kirli, karanlık faşist yüzü unutulmamalıdır.

Kürt halkı, Başkan Apo'nun idamını isteyen, binlerce yurtseveri kontra cinayetleriyle katleden, dilini bile konuşmasını engelleyen MHP'yi iyi tanımaktadır.

Türkiye'nin demokratik güçleri; faşist komandoların devrimci, demokrat, aydın ve ilericileri katletmesini, boykot, işgal, grev ve mitinglere saldırarak estirdiği faşist terörünü, sokak infazlarını, kalleş pusularını, sivil ve savunmasız kitlelere karşı Maraş, Çorum, Sivas, Malatya ve daha birçok alanda gerçekleştirdiği kıyımlarını unutmadı.

Sermayenin kanlı yüzü olan faşizmin ideolojik, politik, örgütsel ve askeri gücü olan MHP, demokratik Türkiye'nin inşası için mücadele veren demokrasi ve barış güçlerine karşı provokasyonlarla başını tekrar uzatmak istemektedir.

Rantçı-çeteci güçlerin taşeronluğunu yapan MHP, halkların birleşik demokratik mücadelesi karşısında duruşunun bedelini kuşkusuz ödeyecektir.

Antiemperyalist, antifaşist, antisömürgeci tüm demokrasi güçlerinin ***"birlik, dayanışma ve mücadele"*** esprisi içerisinde geliştirdiği, geliştireceği örgütseleylemsel çalışmalardaki başarı, oligarşik rejimin, dolayısıyla MHP'nin sonu anlamına gelecektir

Halklarımızın özgür ve eşit birliğine dayalı, demokratik özgürlükçü bir düzeni kurmanın yolu, mücadeleden geçmektedir. Ödenen bedeller, dökülen kanlar ve yaratılan değerler, zaferi gerçekleştirmek için her türlü olanağı sunmaktadır.

Devrimci-demokratik güç birliğini mücadele alanlarında sağlamak ve dalga dalga geliştirmek, vazgeçilmez bir görev olduğu gibi, devrimci sorumluluğun da bir gereğidir.

Halklarımıza, şehitlerimize ve ideallerimize bağlılığımızın pratik ifadesi, mücadeleyi yükseltmek ve kararlılıkla sonuca götürmektir.

Sinema yaşamı okuma sanatıdır

Baştarafı 26'da

Günümüz Amerikan sineması, sanatsal değerlere ve düşünceye dayalı kaliteli sinema eserleri üretmekten çok, teknolojik fantazyalara dayanan, suni sorunları işleyen filmler yapmaktadır. Hollywood dünyası görsel efektler ve teknolojik fantazyalar dünyasına dönüşmüştür.

Ancak Hollywood sinemasının doğuşu *"klasik yöntem"*e dayanmaktadır. Klasik yöntem; diyaloğa ağırlık veren, anlatımı esas alan, seyirci ile filmi bütünleştirmeyi amaçlayan ve seyirciyi *"düşünmeye"* sevk eden bir anlatı tarzıdır. Amerikan sineması '20'li yılların sonunda *"Studio System"* denilen bir sisteme bağlanır. *"Studio System"*; yapım, dağıtım ve işletmenin bütünleşmesini sağlayan bir sistemdir. Bu sistemden sonra Amerikan sineması, *"Oligopolistik"* bir yapıya oturdu. Bütün güç sekiz şirketin eline geçti. *"Studio System"* tarzı, Amerikan sinemacıların belli konular üzerinde uzlaşmalarını koşulladı. Uzlaşılan film türlerinin başında; Western, Polisiye, Müzikal ve Bilim Kurgu filmleri gelmektedir. Bunlar aynı zamanda dünyanın diğer sinemalarında da yer almaktadır.

Müzikal; *"daha önceden kaydedilmiş (Play-Back) müzik ile görüntünün kendine özgü beraberliğine dayanır. Müzikalin mimarı Berkely'dir.*

Western; sinemanın ilk konulu film türüdür. İlk Western film, 1903'te çevrilen "Büyük Tren Soygunu"dur. Western filmlerinin temel konusu; beyaz adam ile Kızılderiliyi, kanun adamı ile haydutu karşı karşıya getirip çatıştırmaktır". Diğer bir değişle bilinen kovboy filmleridir.

Bilim kurgu filmleri; en çok ilgi çeken ve hasılat rekorları kıran filmlerdir. İlk bilim kurgu filmi, 1902 yılında Fransız yapımcı George Melies tarafından çekilen *"Aya Seyahat"* filmidir. 1916'da Disney *"Deniz Altında Yirmi Bin Fersah"* filmini çekti. Ardından H.G. Wells 1960'ta *"Zaman Makinesi"* ile onlara katıldı. 1951'de *"Dünyanın Durduğu Gün"*, 1956'da *"Yasak Gezegen"* filmlerinden sonra bilim-kurgu filmi, Arthur C. Clark'ın *"2001: Bir Uzay Yolculuğu"* adlı filmiyle zirveye ulaştı. Günümüzde de hala aynı tür filmler çekilmeye ve ilgi uyandırmaya devam etmektedir.

Amerika'da Ganster, Avrupa da ise Fantomas dizi filmleri polisiye filmlere örnektir. Konu olarak *"çeteler dünyası ve örgütlü cinayetler"* ile bireysel şiddet olaylarını seçer. Polisiye film; Sternberg'in *"Chicago Geceleri"*'yle (1927) doruğa ulaşır. Sadece Amerika'da değil, Fransa ve İngiltere'de de varlığını sürdürür. Daha sonra dünya sinemalarında da gösterime girer.

Bilim-kurgu filmi dışında belirttiğimiz film türlerinin birleştiği ortak bir noktayı belirtmekte fayda vardır. Bu tür filmlerde öne çıkan temel özellik, bir Amerikan mitosu veya kahramanı yaratmaktır. *"Vahşi Kızılderililer"* ile *"acımasız haydutları"* dize getiren Şerif figürü; *"terörist,", "çete", "kaçak"* ve *"suçluları"* dize getiren polis, ajan betimlemesi ve onların *"hümanist", "sevecen", "kurtarıcı", "duygulu", "adaletli"* ama *"cesur yürekli", "çetin ceviz, tatlı sert"* özellikleri tamamıyla böylesi bir mitosu yaratmayı amaçlamaktadır.

Tabii dünya sineması sadece Hollywood ve Avrupa sinemasıyla sınırlı değildir. Afrika, Asya, Uzakdoğu ve Ortadoğu sinemalarının varlığından ve sinema sanatına kazandırdıklarından da bahsetmek gerekir. Ne var ki, etki alanlarının dar olması, ülke koşullarının zorluğu ve antidemokratik yönetimlerin gerici-baskıcı uygulamaları bu sinemaların arka planda kalmalarına, tanınmamalarına neden olmaktadır. Diğer yandan ABD'nin dünya film pazarına hakimiyeti ve yabancı filmlere tahammülsüzlüğü de bunu körüklemektedir. Bu nedenle, bu sinemaların tanınmış olmaması, niteliksizliklerine veya kalitesizliklerine bağlamak doğru değildir. Hatta, *"1970'lerin ve '80'lerin üslup, estetik ve kimi zaman da ticari yeniliklerinin büyük bölümü bu bilinmeyen sinemalardan kaynaklanmaktadır." (Axis Ans., Cilt. II, s. 115)*

Günümüzde bile, *"sinema sanatına yeni bir canlılık ve belli bir tematik dinamizm katan filmler, Batı dışından gelen sinemaların uluslararası şenliklerde gösterime çıkan filmleri olmaktadır."* (Age. s. 115) Bunlar İran, Mısır, Hint, Japon ve Çin sinemalarıdır. Örneğin, dünyanın en büyük film şenliği olan Cannes Film Festivali'nin 50. yılında büyük ödülleri Ortadoğu filmleri topladı. Mısırlı yönetmen Yusuf Şahin, *"Kader"* adlı filmiyle özel ödülü alırken, İranlı yönetmen Abbas Kiarostand ise, *"Kiraz Tadı"* adlı filmiyle büyük ödüle ortak oldu. Aynı durum, Cannes 2000 Film Festivali'nde de tekrarlandı. İranlı Bahman Ghobadi altın kamera, Cafer Penahi (Aynı zamanda bir Yılmaz Güney hayranıdır) altın aslan ödüllerini aldılar.

Doğu sineması geçmişine yaraşır bir düzeye ulaşmalıdır

Ancak bütün bu olumlu gelişmelere rağmen, gerek Ortadoğu, gerek Afrika ve gerekse de Uzakdoğu sinema gerçeği kendi tarihsel ve kültürel zenginliğini karşılayacak etkinlik ve yetkinlikten uzak bir düzeyde seyretmektedir. Bu da üretim yaratıcılığını yitirmiş olan Hollywood sinemasına el sürülmemiş yeni hazineler sunmaktadır. Nitekim günümüzde Hollywood sineması Doğu'ya yönelmekte, Doğu'nun zengin değerleri üzerinde kendini palazlandırmak istemektedir. Bu aynı zamanda yeniden yükselen Doğu uygarlığını ve uygarlık değerlerini çarpıtma, tersyüz etme istemidir. Bu açıdan Doğu sineması kendi tarihsel-kültürel zenginliklerine ve yükselen değerlerine denk çarpıcı, kalıcı etkili ve benzersiz sinema eserleri yaratmak göreviyle karşı karşıyadır. Kendi bağımsız gelişmesi de buna bağlı olacaktır.

Doğu sineması, doğu tarihinin büyüklüğü karşısında böylesine yetersiz bir düzeyi ifade ediyor olsa da, Türk sineması karşısında daha iyi bir yerde durduğunu söylemek mümkündür. Uzun tarihi geçmişine, geçirdiği deneysel süreçlere ve alınan tüm tecrübelere rağmen Türk sineması kendisini geliştiremedi, üretemedi; Hollywood ve diğer Batı sinemalarının etkisinden kurtulamadı; sonunda onların kötü bir kopyası, kötü bir karikatürü durumuna düşerek, halk, ülke ve kültür gerçeğine ters düşecek konuma gelmekten kendini alamayarak ucubeleşti. Gerçekten de Türk sinemasının geldiği nokta, ucubelikten beter bir ölüm noktasıdır. Bugün Türk sineması ölü bir sinemadır.

Her şeyden önce, kendi öz örgütlenmesinden yoksundur. Bağımsız değil, güdümlüdür. Kendine ait bir kimliği yoktur. Popüler, ticari, yoz sinemaya çakılıp kalmıştır. Sanatsal, insani ve toplumsal etik anlamında tehlikeli düzeylere varan aşınmalarla karşı karşıyadır. Oldukça ciddi bir nitelik ve içerik sorunu yaşamaktadır. Tüm bu nedenlerden dolayı halktan kopuktur, izleyici bulamamaktadır. Diğer yandan, dünya çapında izole olmuş, marjinalleşmiş, varlığı bile tartışılır hale gelmiştir. Bu duruma tepki olarak anlatıma dayalı sosyal film yapma adına bazı çıkışlar olmuşsa da, bunlar da güdük kalmaktan öteye gidememiştir. Genelde elitik ve entellektüel kalan bu filmler, halktan ciddi anlamda kabul görmemektedir. Çünkü halkın gerçekliğine, ihtiyaçlarına, beklentilerine, sorunlarına cevap olmaktan uzak kaldılar. Bu kadar sıcak, sosyal-politik gelişmelerin olduğu bir ülkede on yıllık bir süreçte, sansüre uğrayacak tek bir filmin bile çıkmamasını buna yorumlamak gerekir.

Türkiye sineması mevcut durumuyla ciddi bir yol ayrımına gelip dayanmıştır: Ya mevcut haliyle devam edip tükenecek, yada sistemden kopuş anlamında bir dönüm noktası olan Yılmaz Güney sinemacılığını sahiplenerek, bu içler acısı durumdan kurtulup yükselişe geçecektir.

Yılmaz Güney sinemacılığı, devrimci sinemadır. Üreten, geliştiren, sorgulayan, yaratıcı ve alternatif sinemadır. Etkilidir, kalıcıdır, kapsayıcıdır. Dolayısıyla Yılmaz Güney sinemacılığı coğrafyamızın örnek sinemasıdır. Türk sinemasının esas alması gereken bir sinemacılık olduğu gibi, Kürt sinemasının da manifestosu niteliğindedir.

Yeni yeni filizlenmekte olan ve kendisini oluşturmanın deneysel sürecinden geçen Kürt sineması ise; ciddi ekonomik, teknik ve nitelikli insan eksikliğini yaşamaktadır. Nitekim hiçbir sinemanın sahip olmadığı kadar büyük tarihsel, sosyal, kültürel ve ideolojik malzemeye sahip olmasına karşın, oldukça alt bir gelişim düzeyinde seyretmektedir. Şimdilik daha çok kısa metraj filmlerle yetiniliyor. Aslında, deneysel olması açısından işe kısa metraj filmlerle başlamak en doğru olanıdır. Ancak burada çakılıp kalmak, daha büyük projelere yönelmemek de, henüz oluşum halindeyken ölmek gibi bir tehlikeyi taşımaktadır.

Kürt sineması sloganist ve popülist yaklaşımlardan uzak, toplumsal ve siyasal içerikli, ama aynı zamanda estetik ve görsel düzeyi olan bir sinema anlayışıyla hareket etmeli, toplumsal ve ulusal demokratik gelişmeye hizmet etmelidir. Diğer yandan Kürt halkıyla sınırlı kalmamalı, komşu ve kardeş halklara da seslenen kapsayıcılıkta ve estetik düzeyi yüksek ürünler sunarak halklar arası kardeşleşmeye katkı sunmalıdır. Ayrıca kitlelere çeşitli mesajlar vererek onları düşünceye ve kendilerini geliştirmeye sevk etmelidir. Bu yönüyle Kürt sineması politik, alternatif ve devrimci bir sinemadır. Gelişmesini köstekleyen bütün engelleri aşmayı bilecek, devrimci yaratıcılıkla sağlıklı gelişimini ve büyümesini sağlayacak bağımsız bir sinema olarak dünya sinemasına taze kan olacaktır.

Çünkü biliyoruz ki, çok etkili bir eğitim ve bilinçlenme aracı olarak sinema; halkımızın ulusal demokratik mücadelesinde, sosyal, siyasal ve kültürel yapısının yeniden yapılandırılmasında ve devrimci-demokratik bir düzeyi yakalamasında oldukça önemli roller oynayacaktır. Ayrıca gerek Kürt ulusal kültürünün ayakta tutulmasında ve yaşatılmasında, gerek Kürt ulusal kimliğinin ve kültürünün tanıtılmasında, gerekse de başta kardeş bölge halkları olmak üzere, tüm dünya halklarının kültürleriyle buluşması ve kaynaşmasında etkili olacaktır. Bu nedenle büyük ya da küçük demeden, Kürt sinemasının geliştirilmesine yönelik gerçekleştirilen her türlü çaba ve çalışmaya büyük anlam biçilmeli; Kürt sinemasına maddimanevi katkılar sunabilecek herkesi bilgi, yetenek ve olanaklarını sunmaya davet etmek bir görev bilinmelidir.

Halkımıza demokratik güçlere ve uluslararası topluluğa!

● PKK Başkanlık Konseyi

Başkan Apo'nun dayanılmaz esaret yaşamı; gerici, savaş rantçısı ve faşist güçlerle, barış, demokrasi ve özgürlük isteyen güçler arasında mücadelenin yoğunlaştığı koşullarda iki yılını doldurup üçüncü yılına giriyor.

Geride kalan bu iki yıl, her bakımdan büyük gelişmelerle dolu geçen yıllar olmuştur. Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun özgür birliğe dayalı olarak çözüme kavuşturulması amacıyla yürütülen mücadeleye karşılık; gerici, faşist ve savaş rantçısı güçler süreci başarısızlığa uğratmanın savaşını verdiler. Son durumda bu saldırılarını tırmandırarak, barış, demokrasi ve özgürlük sürecini başarısızlığa uğratmanın çabası içerisinde bulunmaktadırlar. Başkan Apo'nun İmralı'da kapsamlı ve içeriğini belirlediği yeni süreç bu saldırılar altında gelişimini sürdürürken, demokrasi güçlerinin mücadelelerini yükseltmesi gereği, gündemdeki yerini korumaktadır.

Uluslararası komplo ile, Kürt Ulusal Özgürlük Hareketi ve demokratik güçler devletin imha saldırılarına maruz bırakılıp bir kaos ortamı yaratılmak istenmiştir. Devletin imha savaşına yönelmesi ve buna karşı Kürt Ulusal Özgürlük Hareketi'nin intikam savaşıyla cevap vermesi ortamında, halkların birbirlerini kan gölünde boğması komplocu güçler tarafından dayatılmıştır. Nitekim gelişmeler bu doğrultuda yaşanırken, Başkan Apo duruma müdahale etmiş, savaş yerine barış, çözümsüzlük yerine ise demokratik çözümü gündemleştirmiştir. Böylece, Türkiye'nin kan gölü haline getirilerek çözümsüzlüğün derinleşmesinin önüne geçilmiştir. Bundan çıkarı zedelenen iç ve dış gerici güçler tekrar olumsuz süreci başlatmanın fırsatını kollamışlardır.

PKK ve Önderliği'nin başlattığı, başta Kürt halkı olmak üzere bütün Türkiye halkı tarafından büyük destek verilen demokratik çözüm sürecinin kesintiye uğratılması için savaşın yeniden başlatılması dayatılmıştır. Hem PKK, hem de Türkiye devleti savaşa teşvik edilmiştir. Uluslararası ve bölgesel güçler tarafından desteklenen YNK'nin çabaları bunun en çarpıcı örneğidir. YNK, devleti Güney Kürdistan'da PKK ile bir savaşa çekmenin çabalarını aralıksız yürütmüştür. Bu çabalar, devlet ve hükümet içerisinde belli bir etkinliği bulunan güçlerin de katkısıyla uluslararası komplocu güçlerin belirlediği doğrultuda mesafe almış, demokratik çözüm süreci tehlike altına girmiştir. Türkiye'de demokrasi karşıtı güçlerin artan saldırıları ile demokrasi sürecinin tümden kilitlenmesi, sonucu kestirilemeyecek savaş sürecinin başlaması noktasına gelinmesi anlamına gelmektedir.

Türkiye devletinin, iki yıldır adım atmama ve Başkan Apo'nun içinde bulunduğu zor yaşam koşullarını iyileştirme yerine daha da olumsuzlaştırması, Kürt özgürlük hareketi ve demokratik güçlere yönelik baskıların artırılması, tarafları 'ya savaş, ya barış' ikilemi içerisine sürüklemiştir. Avrupa Birliği'ne katılım sürecinin Kürt sorununda çözüme dönük olumlu adımların atılmaması ile tıkanması, bu durumu daha da vahimleştirmiştir.

Partimiz PKK'nin barış ve demokratik çözümde ısrarı, gerici faşist güçler tarafından istismar edilmeye devam edilmektedir. Önderliğimizin yaşam koşulları alabildiğine ağırlaştırılırken, ulusal inkar ve imha politikasında ısrar edilerek halkımıza savaş dayatılıyor, savaş dışında başka bir seçenek tanınmıyor. Gelinen noktada demokratik çözüm sürecinin ilerletilmesi, demokratik güçlerin çok yönlü direnişini gerektirmektedir. Gerici faşist güçlerin yoğunlaşan saldırıları siyasal mücadelenin ağırlıkta olduğu bir direnişle boşa çıkarılabilir. Demokratik güçlerin bu seçeneği görüp kapsamlı direnişe yönelmelerinin zamanı gelmiştir.

PKK olarak, barış, demokrasi ve özgür birlik çizgisinde devrimci direnişimizi güçlendirerek sürdüreceğiz. Gerici faşist güçlerin saldırılarına karşı bütün demokratik güçlerin büyük direnişini ortaya çıkartarak tarihi rolümüzün gereklerini yerine getireceğiz. Halkın siyasal serhildanının yanı sıra, meşru savunma hakkımızı kullanarak askeri alanda da mücadelemize yönelik saldırılara karşılık vereceğiz. Demokrasi ve özgür birlik çözümünün ihtiyaç duyduğu her türlü fedakarlığı yapmaktan geri durmayacağız. Bununla birlikte barış, siyasal diyalog ve uzlaşma ortamında sorunları çözerek demokratik çözüm yolunda ilerlemek tercihimiz olacaktır.

Türkiye'nin demokratik güçlerine!

Genel Başkanımız Abdullah ÖCALAN yoldaşın esaretinin ardından, partimizin Kürt Ulusal Özgürlük Hareketi'nin stratejisinde yaptığı değişikliklerin başlattığı Demokratik Cumhuriyet süreci tarihi bir öneme sahiptir. Bununla Türkiye'nin demokratikleşmesi temelinde Kürt sorununun siyasal çözüme kavuşturulmasının olanakları yaratılmıştır. Bu doğrultuda barış, siyasal diyalog ve uzlaşmayı çözüm yolu olarak belirleyip demokratik mücadeleyi geliştirmiştir. Demokratik güçlerin gerici faşist ve savaş rantçısı güçlere karşı inisiyatif koyarak Türkiye'yi aydınlık bir geleceğe taşıma olanağı güçlendirilmiştir.

Demokratik güçlerin başlatılan yeni sürece cevap olma çabaları zayıf kalırken, demokrasiye karşı olan güçler yeni sürecin önünü kesme fırsatını kollamışlardır. 2000 yılının sonları ile birlikte demokratik güçlerin zayıf kalmasından da yararlanan söz konusu gerici güçler saldırılarını artırmışlardır. Demokratik Kürt Ulusal Özgürlük Hareketi'nin yanında Türkiye'nin devrimci ve demokratik güçleri de bu saldırılara hedef olmuşlardır. Halen devam eden saldırılar Türkiye'nin demokratikleşmesini önleme amacını gütmektedir. MHP gibi gerici-faşist bir parti iktidar olanaklarını da kullanarak demokrasi mücadelesini ezme saldırılarını koordine etmekte ve bu konumunu güçlendirdikçe de, diğer gerici güçlerin desteği ile demokrasi hareketinin kesin biçimde ezilmesine yönelmektedir.

MHP'nin merkezinde bulunduğu gerici-faşist saldırıları durdurmak ve Demokratik Cumhuriyet yolunda ilerlemek hayati önemdedir. Bütün demokratik güçlerin bu doğrultuda harekete geçmesinin zamanı gelmiştir. Daha fazla beklemek Türkiye'yi felakete sürükleyecek, halklarımızın geleceğini karartacaktır. Buna fırsat vermemek için demokratik güçler en üst düzeyde harekete geçmeli, geniş yığınların demokratik eylemini ortaya çıkarmalıdırlar.

Sağduyulu devlet yöneticilerine!

Türkiye'nin gelişmesi, demokratik bir gelecektedir. Ağırlaşan siyasal, ekonomik ve sosyal sorunların aşılmasının tek çaresi demokratik bir ülkenin yaratılmasıdır. Genel Başkanımız Abdullah ÖCALAN yoldaşın 2 Ağustos 1999 çağrısıyla savaşı durdurarak başlattığı süreç, demokratik Türkiye'ye ulaşmanın fırsatını yaratmıştır. Türkiye'nin birliği içerisinde Kürt sorununun çözümünü de içeren bu süreç, Türkiye'yi iddialı bir ülke haline getirecektir. Artık inkar ve imha politikalarına, buna karşı da Kürtlerin isyan etmesine ihtiyaç duyulmadan, Türkiye'yi demokratik bir ülke haline getirmenin olanakları değerlendirilmelidir.

Türkiye'ye büyük fırsatlar sunan bu yeni sürecin, gerici faşist ve savaş rantçısı güçlerce tahrip edilmesine olanak tanınmamalıdır. Genel Başkanımız ve partimizin uzattığı barış eli olumlu karşılık bulmalıdır. Bunun bir gereği olarak, savaşı dayatan tutumlardan vazgeçilmeli, inkar ve imha politikaları aşılarak Kürt halkının temel özgürlükleri tanınmalıdır. Türkiye'nin düşmanı olan güçlerin savaşı yeniden başlatmaya yönelik tahriklerine kapılmadan, bütün sorunların barış, siyasal diyalog ve uzlaşma içerisinde çözülmesine öncelik verilmelidir. Böylece Kürtlerin zayıflatan değil, Türkiye'yi güçlendiren bir rol oynamaları sağlanmalıdır.

Uluslararası topluluğa ve demokratik güçlere!

Kürt sorununun çözümsüz kalmasında uluslararası topluluğun rolü büyüktür. 20. yüzyıl boyunca, uluslararası topluluk izlediği politikalarla Kürt sorununu ağırlaştırmıştır. En son ABD ve Avrupa Birliği ülkeleri başta olmak üzere dünyanın etkili güçleri Başkan Apo'nun esareti etrafında yaşanan olumsuz gelişmelerde önemli rol sahibi oldular. Bununla birlikte, dünyanın demokratik güçleri Kürt halkının özgürlüğü için ciddi anlamda çaba sarf etmediler.

Gelinen noktada, artık bu olumsuz gidişatı durdurmak gerekiyor. Uluslararası topluluk ve demokratik güçler, Kürtlerin temel hak ve özgürlüklerinin tanınması doğrultusunda çaba sahibi olmalıdırlar. ABD yönetimi, geçmiş yönetimin olumsuzluklarını gidermenin yanında, uluslararası topluluğun Kürt sorununun çözümünde rolünü oynayabilmesi için sorumluca hareket etmelidir. Böylece, halkımıza karşı işlenen suçların hesabını verme yolunu seçmelidirler. Aksi durumda, Ortadoğu gibi hassas bir bölgede ciddi sorunlar yaşanacak, bu da uluslararası topluluğun çıkarlarını ciddi zararlara uğratacaktır.

Yiğit Kürdistan Halkına!

Partimiz uluslararası komployu sonuçsuz bırakarak demokratik çözümün önünü açmak için mücadele çizgisinde kapsamlı değişiklikler gerçekleştirdi. Demokratik değişim ve dönüşüm temelinde Kürt sorununun siyasal çözümünü mümkün kılmak amacıyla barış, siyasal diyalog ve uzlaşma sürecini başlattı. Savaşın durdurulması, gerilla güçlerinin Türkiye sınırları dışına çıkarılması, barış gruplarının örgütlendirilip gönderilmesi ve mücadelenin siyasal boyuta çekilmesi, çözümü mümkün hale getirmenin bir gereği olarak attığımız adımlar oldu. Devlet, parti ve Önderliğimizin attığı bu adımlara olumlu yanıt vermedi. Başkan Apo'nun dayanılmaz yaşam koşulları daha da ağırlaştırıldı; avukatlarının haftada bir, bir saat olarak yaptıkları görüşmeler çeşitli gerekçelerle engellenirken; doğal ihtiyaçlarının da kısıtlanması yaşandı. Önderliğimizin dış dünya ile tüm ilişkisi kesilmek istenmektedir. Ciddi sağlık sorunlarıyla karşı karşıya olan Önderliğimizin yaşam koşullarının düzeltilmesi yönünde herhangi bir adım atılmamıştır. Tam tersine, baskı ve yaşam koşullarının zorlaştırılması doğrultusunda uygulamalar yapılmaktadır.

Başkan Apo'ya yönelik ağırlaştırılan uygulamalar, Kürt sorununun çözümünde de yaşanmıştır; inkar ve imha politikası devam etmektedir. Halkımızın kendi dilinde TV, radyo yayını, eğitim hakkı ve diğer temel özgürlüklerin tanınması için hiçbir adım atılmamıştır. Avrupa ülkelerine katılım konusu halkımızın hak ve özgürlüklerini tanımama noktasında tıkanmıştır. Önderliğimizin bütün çabalarına rağmen halkımıza ve gerilla güçlerine yönelik saldırılar son bulmamıştır. HADEP vb. demokratik güçler, Kürt sorununa çözüm istedikleri için baskılara maruz kalmışlardır. YNK gerilla güçlerimize saldırtılmıştır.

Bütün bunlara karşılık Başkan Apo barış, siyasal diyalog ve uzlaşmada ısrar etmiştir. Ancak, devlet içinde etkili olan gerici-faşist ve savaş rantçısı güçlerin artan saldırıları tahammül sınırlarını zorlamakta, partimiz ve halkımızın direnişini yükseltme gereği ile karşı karşıya bırakmaktadır. Demokratik Cumhuriyeti yaratmanın, temel hak ve özgürlüklerini elde etmenin tek yolu devrimci direnişimizi yükseltmektir. Kürt halkının demokratik direnişini yükseltmesinin zamanı gelmiştir. Partimiz kendisini yeniden düzenlemiş ve bu direnişe öncülük edecek yeteneğe kavuşmuştur.

15 Şubat'ın yıldönümünde Başkan Apo'yu sahiplenmek, O'nu özgürlüğe kavuşturmak ve Kürt sorununun demokrasi içerisinde çözümünü sağlamak için serhildanımızı geliştirmeliyiz. Halkımız her yerde siyasal eylemini başlatmalıdır. Gösteri, yürüyüş, ışık söndürme, kepenk kapatma, dersleri boykot etme, iş bırakma, 15 Şubat günü oruç tutma gibi eylemlerle yaygın ve sürekli bir serhildan hareketine girilmelidir. Serhildan eylemliliğine karşı devletin baskılarına, tutuklama ve işkencelerine karşı direnilmelidir. Bu baskılar, Başkan Apo'nun cezaevinde oluşu ve maruz kaldığı uygulamalar ortamında, mücadelenin kaçınılmaz fedakarlıkları olarak görülmeli, serhildan eylemliliğinin getireceği her türlü fedakarlık göze alınmalıdır.

Bu temelde; yiğit Kürt gençliğini, özgürlüğü için her türlü fedakarlığı yapmaya hazır yüce Kürt kadınını, sevgili çocuklarımızı ve halkımızın her kesimini serhildan eyleminde yer almaya çağırıyoruz.

Zafer, serhildana kalkarak direnen halkımızın olacaktır!

Kahrolsun uluslararası komplo!

Yaşasın demokratik cumhuriyet!

Yaşasın özgürlük güneşimiz Başkan Apo!

3 Şubat 2001